Docnr1

From: Secretariaat RvB <5.1.2.e @NWO.NL>
Date: Monday, June 30, 2025, 2:28 PM
To: "postbus@eerstekamer.nl" <postbus@eerstekamer.nl>
CC: '5.1.2.e 5.1.2.e [5.1.2.e]" <5.1.2.e t@nwo.nl>
Subject: Aanbiedingsbrief Jaarverslag NWO 2024

Attachments:

Aanbiedingsbrief Jaarverslag 2024 Eerste Kamer der Staten Generaal.pdf
NWO Jaarverslag 2024 (def) 1.pdf

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e @nwo.nl. Ontdek waarom dit belangrijk is

Geachte heer/mevrouw,

Bijgaand ontvangt u de aanbiedingsbrief Jaarverslag NWO 2024 met bijlage.

Met hartelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
assistente directeur bureau raad van bestuur

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) | Bureau raad van bestuur |
5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e / 5.1.2.e 5.1.2.e @nwo.nl | Postbus 93138, 2509 AC Den Haag | Laan van Nieuw Oost-Indië 300, 2593 CE Den Haag | www.nwo.nl

Eerste Kamer der Staten Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Datum 30 juni 2025

Dossiernr:
01.20.200.00

Telefoon +5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
E-mail 5.1.2.e b@nwo.nl
Website www.nwo.nl

Onderwerp NWO Jaarverslag 2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij attendeer ik u op de publicatie van het NWO Jaarverslag 2024. Deze kunt u downloaden vanaf onze website: https://www.nwo.nl/jaarverslag. U vindt hierin een overzicht van de activiteiten en resultaten van het afgelopen jaar, het tweede jaar van de strategieperiode 2023-2026. In deze periode heeft NWO zich onverminderd gericht op haar wettelijke taken en het verbinden van wetenschap en maatschappij.

2024 was voor NWO en de Nederlandse wetenschap een jaar met twee gezichten. Aan de ene kant hebben we te maken gehad met forse bezuinigingen op wetenschappelijk onderzoek. Op verschillende manieren zal de kennis- en innovatiesector hierdoor worden geraakt: bijvoorbeeld door het stopzetten van het inmiddels zo succesvolle Nationaal Groeifonds, door heftige bezuinigingen op kennisinstellingen of door vermindering van de steun aan onder andere Open Science. Dan waren er bij NWO in 2024 ook verschillende sterk positieve ontwikkelingen. Zo waren we in staat forse (extra) investeringen te doen in de open competitie, in ons Talentprogramma Veni/Vidi/Vici, in grootschalige wetenschappelijke infrastructuur en in excellent onderzoek in ons land, onder meer door een serie prachtige Summit-projecten toe te wijzen. NWO financierde en ondersteunde in 2024 wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke onderzoeksinfrastructuur voor een totaalbedrag van ruim 1,4 miljard euro.

Onze instituten blijven ook floreren op nationaal en internationaal gebied, zo bleek uit de internationale evaluatie. Ze vormen steeds vaker hechte netwerken met onderzoekers van universitaire instellingen binnen en buiten Nederland. Tot onze vreugde konden we in 2024 HFML-FELIX, een internationaal erkend topcentrum op het gebied van hoog-elektrische veldmagneten en vrije elektronenlasers in samenwerking met de Radboud Universiteit en een aantal andere universiteiten, verwelkomen als tiende nationaal onderzoeksinstituut onder de vleugels van NWO.

NWO wil wetenschappelijk onderzoek van wereldklasse bevorderen. Onderzoek dat wetenschappelijke én maatschappelijke impact heeft. In 2024 zijn we hiermee nog steeds goed op koers, zoals te lezen is in dit jaarverslag. De gehele NWO-organisatie kijkt dan ook met vertrouwen naar de toekomst.

Met vriendelijk groet

5.1.2.e

5.1.2.e prof. Marcel Levi
voorzitter raad van bestuur

5.1.2.e

NL89 ABNA 0642 3308 24, BIC ABNANL2A | KvK Den Haag 27367015 | BTW NL.002305884.B01

Jaarverslag 2024

Juni 2025

Colofon

In dit jaarverslag legt de raad van bestuur van NWO bestuurlijke verantwoording af over het jaar 2024, op basis van de prestatie-indicatoren en de jaarrekening. Het jaarverslag is in het bijzonder bedoeld voor de opdrachtgevers van NWO. Het is ook te vinden op de NWO-website: www.nwo.nl/jaarverslag.

NWO

Uitgever De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek is een van de belangrijkste wetenschapsfinanciers in Nederland en zorgt voor kwaliteit en vernieuwing in de wetenschap. NWO investeert jaarlijks ruim 1 miljard in nieuwsgierigheidsgedreven onderzoek, onderzoek met betrekking tot maatschappelijke uitdagingen en onderzoeksinfrastructuur. Op basis van adviezen van deskundige wetenschappers en experts uit binnen- en buitenland selecteert en financiert NWO onderzoeksvoorstellen. Daarnaast kent NWO negen eigen onderzoeksinstituten waar internationaal toonaangevend onderzoek wordt verricht. NWO stimuleert nationale en internationale samenwerking, investeert in grote onderzoeksfaciliteiten en bevordert kennisbenutting. Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

NWO Den Haag

Bezoekadres
Laan van Nieuw Oost-Indië 300
2593 CE Den Haag

Postadres
Postbus 93138
2509 AC Den Haag

+31 (0)70 344 06 40

NWO Utrecht

Bezoekadres
Winthontlaan 2
3526 KV Utrecht

Postadres
Postbus 3021
3502 GA Utrecht

+31 (0)30 600 12 11

Den Haag, juni 2025

Inhoud

1 **Voorwoord** 6

2 **NWO in het kort** 8
2.1 Organogram 9
2.2 Toelichting NWO-brede bestuurs- en adviesorganen 9
2.3 Toelichting organisatieonderdelen 10

3 **Strategie en Beleid** 12
3.1 Voortgang Strategie 12
3.2 Ontwikkelingen NWO als Financier 17
3.3 Ontwikkelingen NWO als Verbinder 23
3.4 Ontwikkelingen NWO als Onderzoeker 26
3.5 Ontwikkelingen domeinen, directie Thematische Programma's en regieorganen 28

4 **Kengetallen** 34
4.1 Inkomsten en bestedingen van middelen NWO 35
4.2 Toewijzingspercentages en aantal gefinancierde projecten per financieringslijn 36
4.3 Onderzoeksprojecten per instelling 38
4.4 Aantal & type resultaten uit gefinancierde projecten 39
4.5 Open Access 39
4.6 Prestatie-indicatoren voor valorisatie 41
4.7 Grootschalige Wetenschappelijke Infrastructuur (GWI) 41
4.8 Europese Partnerschappen 43
4.9 Bezwaar en beroep, Woo-verzoeken en klachten 44

5 **Mensen, Middelen & Organisatie** 45
5.1 Niet-financiële verklaring 45
5.1.1 Duurzame inzetbaarheid 45
5.1.2 Diversiteit en inclusie 46
5.1.3 Duurzaamheid 47
5.1.4 Integriteit 47
5.2 Personeel 49
5.2.1 In cijfers 49
5.2.2 Medewerkerstevredenheid 50
5.2.3 Arbeidsmarktcommunicatie en Werving & Selectie 50
5.2.4 Gezondheids- en arbobeleid 50
5.2.5 (Sociaal) veilige werkomgeving 51
5.2.6 Rechtspositie en arbeidsvoorwaarden 51
5.3 Financiën 52
5.3.1 Financiële kengetallen en toelichting 52
5.3.2 Continuïteitsparagraaf en financieel perspectief 59
5.3.3 Risicoparagraaf 66

6 **Jaarverslag Raad van Toezicht** 68

7 **Jaarrekening** 72

8 **Bijlagen** 184

Bijlage 1. Exploitatieoverzicht 2024 specifieke bijdragen 184

Bijlage 2. Samenstelling bestuursorganen NWO-D en -I 189

Bijlage 3. Lijst van afkortingen 192

1 Voorwoord

2024 was voor NWO en de Nederlandse wetenschap een jaar met twee gezichten. Blijvende en toenemende geopolitieke spanningen hadden ook hun weerslag op de wetenschap. Wetenschap heeft de potentie om werelden te verbinden – en doet dat gelukkig ook vaak – maar tegelijkertijd blijkt dat zij soms juist wordt gebruikt als vehikel om lokale of wereldwijde conflicten te verscherpen. Kennis is een instrument dat ons allemaal vooruit kan helpen en op hetzelfde moment direct of indirect als wapen kan worden ingezet. Dat betekent voor de Nederlandse wetenschap – en dus voor NWO – dat steeds meer aandacht besteed wordt aan kennisveiligheid, onderzoek naar weerbaarheid van de samenleving, en kennis als middel om onze strategische autonomie en toekomstige productiviteit (en dus welvaart) veilig te stellen.

Het is daarom spijtig dat in 2024 de nieuwe regering besloot fors te gaan bezuinigen op wetenschappelijk onderzoek. Op verschillende manieren zal de kennis- en innovatiesector hierdoor worden geraakt: bijvoorbeeld door het stopzetten van het inmiddels zo succesvolle Nationaal Groeifonds, door heftige bezuinigingen op kennisinstellingen, door maatregelen die de zo noodzakelijke internationalisering van kennis ontmoedigen en door vermindering van de steun aan onder andere Open Science of het stimuleren van onderzoek door leraren en onderwijzers. Het Europese doel om 3 procent van het bruto nationaal product aan wetenschap en innovatie te besteden raakt daardoor in Nederland – als enige land in de Europese Unie – steeds verder uit zicht. NWO zal, onder andere binnen het solide samenwerkingsverband van de Kenniscoalitie, blijven strijden om het belang van wetenschap, kennis en innovatie voor de Nederlandse samenleving te belichten en deze met daarbij behorende financiële middelen te stimuleren.

Toch waren er bij NWO in 2024 ook verschillende sterk positieve ontwikkelingen. Zo waren we in staat forse (extra) investeringen te doen in de open competitie, in ons Talentprogramma Veni/Vidi/Vici, in grootschalige wetenschappelijke infrastructuur en in excellent onderzoek in ons land, onder meer door een serie prachtige Summit-projecten toe te wijzen. Ons Klimaatonderzoek Initiatief Nederland, in samenwerking met de KNAW en alle kennisinstellingen in Nederland, vierde zijn eerste verjaardag en kon met terechte trots laten zien wat het allemaal al had bereikt. Het praktijkgerichte onderzoek bij hogescholen zette zijn mooie bloei door. Het gaat nu een nieuwe en spannende periode in met de verdere ontwikkeling van wetenschappelijk onderzoek in dit deel van het hoger onderwijs en een verdere integratie van Regieorgaan SIA met de andere activiteiten van NWO. Het NRO kon zich verheugen in een positieve evaluatie en ontwikkelt zich momenteel door als nationaal kennisinstituut op het gebied van onderzoek naar en implementatie van vernieuwing binnen het onderwijs.

En de resultaten van dit alles waren ook in 2024 indrukwekkend. In de volle breedte van de wetenschap boeken Nederlandse onderzoekers prachtige resultaten met nieuwe kennis en inzichten (vrijwel allemaal Open Access beschikbaar), substantiële bijdragen aan wereldwijde consortia, grote aantallen internationale onderzoekssubsidies en leiderschap binnen talloze samenwerkingsverbanden.

In dat verband moeten zeker ook de nationale NWO-onderzoeksinstituten worden genoemd. Al onze instituten mochten zich verheugen in een excellente beoordeling door internationale commissies bij de wetenschappelijke evaluaties volgens het Strategy Evaluation Protocol (SEP). Onze instituten blijven floreren op nationaal en internationaal gebied en vormen steeds vaker hechte netwerken met onderzoekers van universitaire instellingen binnen en buiten Nederland.

Tot onze vreugde konden we in 2024 HFML-Felix, een internationaal erkend topcentrum op het gebied van hoog-elektrische veldmagneten en vrije elektronenlasers in samenwerking met de Radboud Universiteit en een aantal andere universiteiten, verwelkomen als tiende nationaal onderzoeksinstituut onder de vleugels van NWO. Ook werd hard gewerkt aan de plannen voor de totstandkoming van een Einstein-telescoop, waarmee het mogelijk is zwaartekrachtsgolven te detecteren in de Euregio Maas-Rijn.

Het bovenstaande is slechts een selectie van alle activiteiten en resultaten van NWO in het afgelopen jaar. We liggen goed op koers om onze strategie 2023-2026 'Wetenschap werkt' uit te voeren en bereiden ons voor op de periodieke evaluatie in 2025. Centrale elementen hierbij zijn een gezonde onderzoekscultuur, een robuust onderzoeksstelsel, coherente onderzoeksprogramma's en onbelemmerde samenwerking. Het bestuur van NWO realiseert zich ten volle dat al dit werk en succes alleen mogelijk is met een fantastisch, energiek, creatief en sterk presterend team van medewerkers. In dat licht mogen de inspanningen van Caroline Visser, acht jaar lang vicevoorzitter van NWO en drijvende kracht achter vele vernieuwingen in onze organisatie, niet onvermeld blijven. Caroline heeft NWO in 2024 verlaten en we zijn haar enorm dankbaar voor alles wat ze voor onze organisatie heeft betekend.

Al met al was 2024 een jaar waarin NWO wederom met succes haar rollen in de Nederlandse wetenschap, als financier van onderzoek, als verbinder binnen het wetenschappelijke veld en als uitvoerder van wetenschap van wereldklasse heeft mogen spelen. Het bestuur van NWO is een ieder die daaraan een bijdrage heeft geleverd zeer dankbaar.

Namens de Raad van Bestuur van NWO

Marcel Levi, voorzitter

2 NWO in het kort

NWO is in 1950 opgericht onder de naam 'Nederlandse Organisatie voor Zuiver-Wetenschappelijk Onderzoek'. In 1987 is de naam bij wet gewijzigd in 'Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek', afgekort NWO. NWO is een zelfstandig bestuursorgaan met vier wettelijke taken[1]:

1. De organisatie heeft tot taak het bevorderen van de kwaliteit van wetenschappelijk onderzoek alsmede het initiëren en stimuleren van nieuwe ontwikkelingen in het wetenschappelijk onderzoek.
2. De organisatie voert haar taak uit in het bijzonder door het toewijzen van middelen.
3. De organisatie bevordert de overdracht van kennis van de resultaten van door haar geïnitieerd en gestimuleerd onderzoek ten behoeve van de maatschappij.
4. De organisatie richt zich bij het uitvoeren van haar taak in hoofdzaak op het universitaire onderzoek. Daarbij let zij op het aspect van coördinatie en bevordert deze waar nodig.

Binnen het Nederlandse onderzoekslandschap vervult NWO drie rollen: de rol van financier, onderzoeker en verbinder. Als onafhankelijke partij die het complete wetenschapsveld overziet, staat NWO voor de kwaliteit van onderzoek in de volle breedte. Daarbij bewaakt zij de balans tussen fundamenteel, toegepast en praktijkgericht onderzoek, en tussen de verschillende vakgebieden en wetenschapsdomeinen. Deze zijn allemaal belangrijk voor goed onderzoek, voor de Nederlandse kenniseconomie en voor de samenleving als geheel.

NWO publiceert elke vier jaar een strategisch instellingsplan, waarin in meer detail wordt beschreven hoe zij in de betreffende jaren uitvoering zal geven aan haar taken, visie en missie (zie kader).

Missie van NWO:

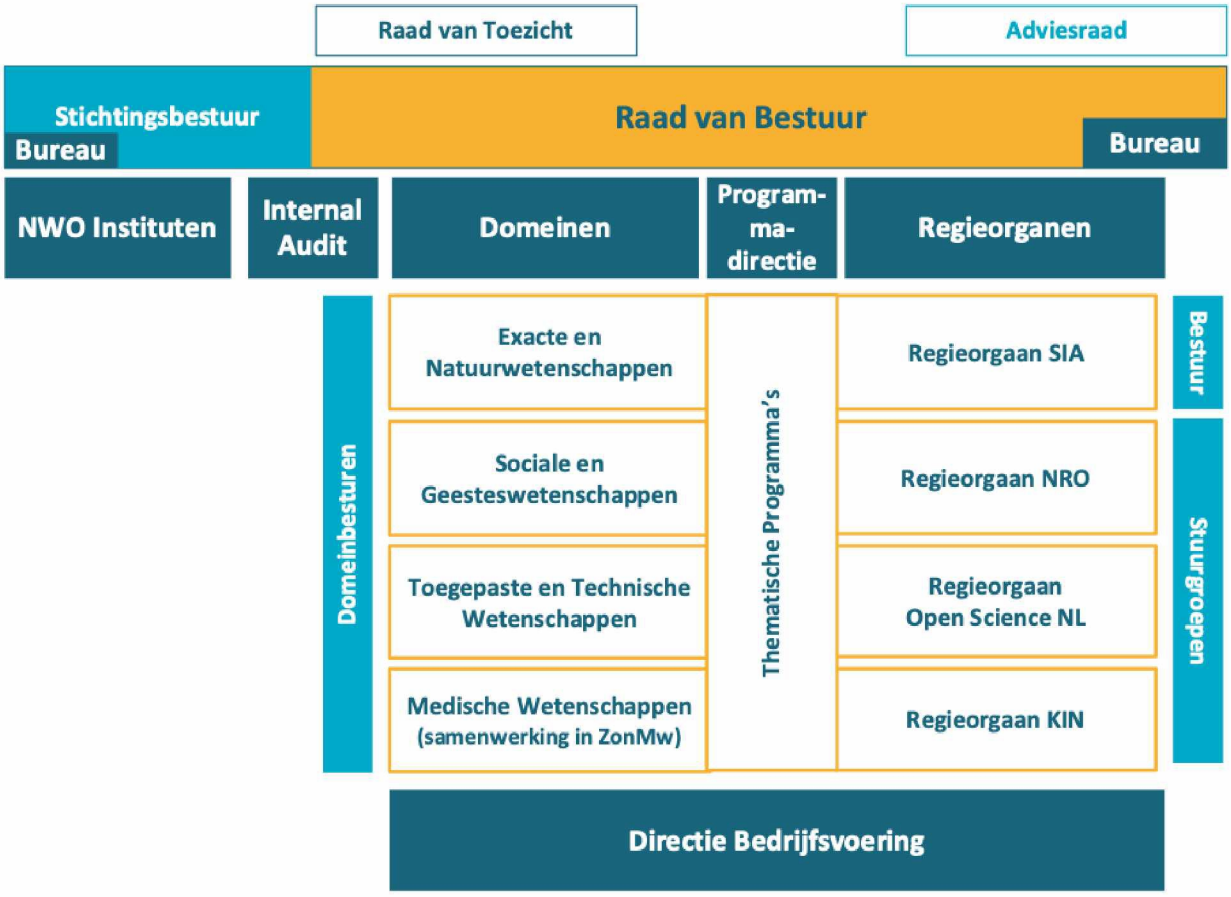
"NWO bevordert wetenschappelijk onderzoek van wereldklasse. Dit onderzoek heeft wetenschappelijke en maatschappelijke impact."

Visie NWO op het Nederlandse onderzoek in 2030:

"De wetenschap verwondert, inspireert en staat midden in de samenleving. Het onderzoek in Nederland is vernieuwend, aantrekkelijk en toonaangevend in de wereld. De samenleving erkent en herkent het belang van een nieuwsgierige en onderzoekende houding. De samenleving vertrouwt op en participeert in grensverleggend onderzoek, omdat dit een essentiële bijdrage levert aan onze toekomst: Fantastische nieuwe ideeën, inzichten en toepassingen waarvan we voorheen nog niets wisten, en ook concrete oplossingen voor vraagstukken waarmee we in het hier en nu te maken hebben."

1 Wet op de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek, Artikel 3

2.1 Organogram

Figuur 2.1 Organisatiestructuur NWO

2.2 Toelichting NWO-brede bestuurs- en adviesorganen

Raad van bestuur

De raad van bestuur (RvB) is het hoogste bestuursorgaan van NWO. Deze bestaat uit een full-time voorzitter en een fulltime lid, tevens vicevoorzitter, met de portefeuille bedrijfsvoering en financiën (PBF). Daarnaast zijn er vier parttime leden, die hun wetenschappelijke carrière combineren met het lidmaatschap van de raad van bestuur en ook voorzitter zijn van een domeinbestuur. In het kader van de structurele inbedding van SIA in de NWO-organisatie neemt de voorzitter van het Regieorgaan SIA sinds 2024 als toehoorder deel aan de RvB-vergaderingen. De leden van de raad van bestuur vormen tevens het stichtingsbestuur van de institutenorganisatie (NWO-I). Voor een overzicht van de RvB-leden, zie bijlage 8.2.

Raad van toezicht en auditcommissie

De leden van de raad van toezicht van NWO zijn benoemd door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Zij staan de leden van de raad van bestuur met raad terzijde en geven desgevraagd of uit eigen beweging advies over het NWO-beleid. Om te voldoen aan de vereisten die gesteld worden aan een Organisatie van Openbaar Belang (OOB), heeft de raad van toezicht een auditcommissie ingesteld. Deze monitort onder andere de kwaliteit van de bedrijfsvoering, de financiële verslaglegging, de wettelijke controle op de jaarrekening en de doeltreffendheid van het interne risico- en beheersingssysteem. De activiteiten van de auditcommissie zijn onderdeel van het jaarverslag van de raad van toezicht (zie hoofdstuk 6).

Adviesraad

De adviesraad adviseert de raad van bestuur gevraagd en ongevraagd over voor NWO relevante ontwikkelingen in samenleving en wetenschap. De adviesraad fungeert als klankbord voor de raad van bestuur en brengt geen advies uit over specifieke activiteiten van afzonderlijke domeinen, of over taken die zijn belegd bij de raad van toezicht.

2.3 Toelichting organisatieonderdelen

Domeinen en directie Thematische Programma's

De NWO-domeinen en de directie Thematische Programma's geven uitvoering aan de financierende en verbindende rol van NWO. NWO kent vier wetenschapsdomeinen: Exacte en Natuurwetenschappen (ENW), Sociale en Geesteswetenschappen (SGW), Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW) en Medische Wetenschappen (MW, samenwerkingsverband met ZonMw). Elk domein heeft een domeinbestuur dat onder mandaat van de raad van bestuur subsidies toewijst en zorgt voor verbinding met het veld. De directie Thematische Programma's organiseert het subsidieproces voor de Nationale Wetenschapsagenda (NWA), het Kennis- en Innovatieconvenant (KIC), het Nationaal Groeifonds (NGF) en – sinds 2024 – de internationale programma's (INT). De directie Thematische Programma's kent programmacommissies die actief zijn voor NWA, KIC en internationale programma's. Deze programmacommissies adviseren de raad van bestuur over de opzet, uitvoering en ontwikkeling van de betreffende programma's. Zij bestaan uit leden van de domeinbesturen en onafhankelijke wetenschappelijke (NWA) en maatschappelijke leden en een onafhankelijk voorzitter. Ook op het gebied van (digitale) wetenschappelijke infrastructuur bestaan er twee commissies die de RvB adviseren: de Permanente Commissie GWI en de Commissie Digitalisering Onderzoek.

NWO-Instituten

De Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I) is een onderzoeks¬organisatie die valt onder de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Zie hoofdstuk 3.4 voor een uitgebreide toelichting op NWO-I.

Regieorganen

Regieorganen zijn tijdelijke organisatieonderdelen die zijn opgericht om speciale aandacht te geven aan een actueel thema of specifiek onderzoeksveld. NWO kent vier regieorganen, namelijk het Nationaal Regiorgaan Onderwijsonderzoek (NRO, sinds 2012), het Regieorgaan SIA voor de bevordering van de kwaliteit en impact van het praktijkgericht onderzoek van hogescholen (sinds 2013), het Regieorgaan Open Science NL (OSNL, sinds 2023) en het Klimaatonderzoek Initiatief Nederland (KIN, sinds 2023). Elk regieorgaan heeft een bestuur of stuurgroep met door de raad van bestuur van NWO gemandateerde bevoegdheden.

Bedrijfsvoerings- en ondersteunende afdelingen

De bedrijfsvoeringsafdelingen Communicatie, Financiën & Informatie, Compliance & Integriteit, Personeel & Organisatie, Juridische zaken, Informatietechnologie, Facilitair Bedrijf en Inkoop zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de ondersteuning van de organisatieonderdelen bij de uitvoering van het financieringsproces en de reguliere bedrijfsvoeringprocessen van NWO. De afdeling interne Audit (IA) valt rechtstreeks onder de raad van bestuur. Deze afdeling voert onafhankelijk en objectief audits uit om zekerheid (assurance) te verschaffen over de mate waarin NWO haar doelstellingen bereikt, oftewel de zogenoemde interne beheersing van NWO. Daarnaast geeft IA adviezen om de efficiëntie, effectiviteit en beheersing van bedrijfsprocessen en -voering te verbeteren. IA voert haar werkzaamheden uit bij zowel NWO-D als NWO-I.

Bureau raad van bestuur

Het bureau raad van bestuur is de strategische stafafdeling van NWO die de raad van bestuur, het directeurenteam, de raad van toezicht en de adviesraad ondersteunt. Het bureau adviseert over strategische en budgettaire vraagstukken. Daarnaast legt het bureau intern en extern verbindingen en onderhoudt het een breed netwerk van stakeholders. Ook houdt het bureau overzicht over externe ontwikkelingen op het gebied van onderzoek en in de maatschappij.

Belangrijke wijziging in 2024: Internationale programma's vallen onder Thematische Programma's

De NWO-domeinorganisatie werkt in een matrixstructuur: de coördinatie van de programma's voor de NWA, het KIC en het NGF ligt bij de directie Thematische Programma's. Bij de ontwikkeling en uitvoering van deze programma's doet de directie een beroep op de inzet, de expertise en het netwerk van medewerkers vanuit de domeinen, ZonMw en het Regieorgaan SIA. Deze matrixstructuur heeft er mede voor gezorgd dat NWO meer als één geheel werkt, in plaats van als gescheiden (disciplinaire) onderdelen. Nadat de directie Thematische Programma's werd ingericht voor NWA, KIC en NGF, is besloten hier ook de coördinatie te beleggen van de Europese Partnerschappen en de andere internationale programma's, omdat die ook alle een thematische insteek kennen. Ten slotte is begin 2024 besloten de stuurgroep WOTRO op te heffen en de internationale programma's die WOTRO uitvoerde, eveneens onder te brengen bij de directie Thematische Programma's. Ook voor de Internationale programma's is een programmacommissie ingesteld. Deze adviseert de raad van bestuur over de ontwikkeling en uitvoering van de internationale programma's.

3 Strategie en Beleid

3.1 Voortgang Strategie

Op 6 juli 2022 heeft NWO haar strategie 2023-2026[1], getiteld *Wetenschap Werkt!*, aangeboden aan minister Dijkgraaf van OCW. De strategie is opgesteld langs vier bouwstenen:

1. Een gezonde onderzoekscultuur
2. Een robuust onderzoeksstelsel
3. Coherente onderzoeksagenda's
4. Onbelemmerd samenwerken

2024 was het tweede jaar waarin NWO deze strategie implementeerde. In dit hoofdstuk geven we een beknopt overzicht van de activiteiten, projecten en eerste resultaten in dat jaar. De nadruk ligt daarbij op de activiteiten binnen NWO-D; de strategische activiteiten van NWO-I komen aan de orde in paragraaf 3.4.

Gezonde onderzoekscultuur

NWO draagt bij aan een cultuur waarin samenwerking, respect, veiligheid en onderling vertrouwen centraal staan en waarin wetenschappelijke integriteit een vanzelfsprekendheid is.

NWO ziet **een gezonde onderzoekscultuur als een voorwaarde voor wetenschap van wereldklasse.** Een gezonde onderzoekscultuur aan de kennisinstellingen zorgt er immers voor dat talent de ruimte krijgt en dat samenwerking gestimuleerd wordt. Onder de paraplu van gezonde onderzoekscultuur vallen thema's als wetenschappelijke integriteit, diversiteit & inclusie, kennisveiligheid, sociale veiligheid, open science en erkennen & waarderen. Als onderzoeksfinancier heeft NWO geen directe rol bij de meeste van deze thema's; die vallen veelal onder het personeelsbeleid van de kennisinstellingen. Tegelijk voelen we vanuit onze centrale rol in het onderzoeksstelsel wel een verantwoordelijkheid om aan die thema's een bijdrage te leveren en hierop het goede voorbeeld te geven. Dat is ook de reden dat in de strategie de ambitie is uitgesproken dat NWO in haar rol van uitvoerder, bij de NWO-instituten, een voorbeeldrol vervult op deze gebieden.

1 https://www.nwo.nl/nwo-strategie-2023-2026

Een aantal highlights uit 2024:

Diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid

NWO heeft expliciet aandacht voor **diversiteit**, omdat dit essentieel is voor de bevordering van de kwaliteit van wetenschappelijk onderzoek. In 2024 is NWO op zoek gegaan naar mogelijkheden om de stimulering van specifieke doelgroepen (vrouwen in de wetenschap en onderzoekers met een migratieachtergrond) verder te ontwikkelen en te verankeren in de standaard financieringsinstrumenten. NWO wil op die manier de aandacht en mogelijkheden voor deze doelgroepen verbreden. NWO is in de Vidi-ronde van 2024 gestart met een pilot waarbij vrouwen onder de kandidaten de voorkeur krijgen wanneer in het beoordelingsproces meerdere aanvragen rond de financieringsgrens een vergelijkbare score krijgen en ten minste als 'zeer goed' worden beoordeeld. De eerste resultaten van deze pilot volgen medio 2025. NWO werkt nog aan de wijze waarop de doelstellingen van de financieringsinstrumenten Hestia – Impuls voor vluchtelingen in de wetenschap – en Mozaïek – het promotiebeurzenprogramma dat gericht is op de in Nederland ondervertegenwoordigde groep afgestudeerden met een migratieachtergrond – het best opgenomen kunnen worden in de standaard financieringsinstrumenten.

Erkennen en waarderen

Het programma Erkennen en Waarderen heeft als doel wetenschappers breder te waarderen om recht te doen aan de verschillende academische kwaliteiten die zij kunnen hebben. Voor NWO als onderzoeksfinancier betekent dit bijvoorbeeld dat bij de beoordeling en selectie van onderzoeksaanvragen een breder begrip van kwaliteit wordt gehanteerd, waarin ook aspecten van *open science* en *team science* worden meegenomen. Dit is verwerkt in het ***evidence-based cv***, dat in 2024 werd ingevoerd als doorontwikkeling van het narratief cv. In het *evidence-based cv* is de link tussen vaardigheden, kennis en ervaring in relatie tot het onderzoeksvoorstel versterkt. Het werken met een ander type cv vergt aanpassingen van zowel aanvragers als commissieleden, die veelal lang gewend zijn geweest aan beoordelingen vrijwel exclusief op basis van kwantitatieve indicatoren zoals aantallen artikelen en citaties. Om hen hierbij te ondersteunen, verzorgt NWO voorlichting hierover. Ook zijn we aangesloten bij het vrij toegankelijke *Peer Exchange Platform for Narrative-style CVs*, dat tot doel heeft onderzoekers met elkaar in contact te brengen om adviezen en ervaringen over het schrijven van cv's met een narratief format onderling uit te kunnen wisselen. In 2024 zijn de instructies voor aanvragers en commissieleden herzien en in de Vici-ronde voor 2025 geïmplementeerd.

Gebruik van generatieve AI in het financieringsproces

Naar aanleiding van de stormachtige opkomst van generatieve *artificial intelligence* (GAI) publiceerde NWO begin 2024 een voorlopig standpunt over het gebruik van deze technologie in het financieringsproces. NWO sluit het gebruik van GAI in de context van onderzoekswerk niet uit, gezien de mogelijkheden en het ontwikkelingspotentieel ervan. Onderzoekers mogen GAI gebruiken bij het opstellen van hun aanvraag, mits zij de uitgangspunten van wetenschappelijke integriteit in acht nemen: transparantie en controleerbaarheid van het onderzoeksproces en -resultaten zijn essentiële basisprincipes van wetenschap en onderzoek. In het beoordelingsproces is het gebruik van GAI echter niet toegestaan: alle documenten van aanvragers die NWO ter beoordeling deelt met referenten, commissieleden of juryleden zijn vertrouwelijk en vallen onder de geheimhoudingsverplichting. Daarom mogen de beoordelaars niets uit het onderzoeksvoorstel invoeren in generatieve AI-modellen. Het voorlopige standpunt is inmiddels uitgewerkt tot een definitief beleidskader, dat begin 2025 is gepubliceerd.

Robuust onderzoeksstelsel

In een robuust onderzoeksstelsel worden de beschikbare middelen efficiënt en effectief ingezet, is er een gezonde balans tussen vrij en thematisch onderzoek en werkt de gehele kennisketen samen. NWO is medeverantwoordelijk voor stabiliteit in het stelsel en draagt daar onder andere aan bij door het instrumentarium overzichtelijker, doelmatiger en doeltreffender te maken en te investeren in onderzoeksinfrastructuur

NWO speelt een sleutelrol in de uitvoering van het nationale onderzoeksbeleid. Voor NWO is een robuust onderzoeksstelsel niet alleen een randvoorwaarde om onze missie te kunnen vervullen, we zijn ook medeverantwoordelijk voor de stabiliteit en balans in dit stelsel. Daarbinnen bepalen we, binnen onze wettelijke bevoegdheden, welke prioriteiten we zien en hoe we het beleid van de regering uitvoeren.

Een paar highlights uit 2024:

Doeltreffendheid

In de huidige strategieperiode streeft NWO naar **een overzichtelijk, doelmatig en doeltreffend financieringsinstrumentarium.** In het kader van doeltreffendheid heeft er in 2024 een inventarisatie plaatsgevonden waarin, op basis van *Calls for proposals*, de randvoorwaarden en doelen van álle NWO-instrumenten uit de vijf financieringslijnen op een gestructureerde manier inzichtelijk zijn gemaakt. Met dit overzicht zijn de instrumenten onderling te vergelijken. Dit is een belangrijke stap om de doeltreffendheid (effectiviteit) van het totale NWO-instrumentarium te kunnen bezien: dat instrumentarium moet immers zo zijn ingericht dat de instrumenten zich logisch tot elkaar verhouden, een geheel vormen en bijdragen aan een gezond en dynamisch wetenschapssysteem. Het helpt om mogelijke verbeteringen in het financieringsproces te definiëren en is een hulpmiddel bij (zelf)evaluaties, (voor)studies voor nieuw beleid, enzovoort. Ook dient het overzicht als basis voor een betere voorlichting voor onderzoekers, die niet altijd weten binnen welk instrument hun voorgestelde onderzoek het beste past, bijvoorbeeld omdat ze het onderscheid tussen NWA en KIC niet helder hebben. Op dit moment wordt per financieringsinstrument een narratief ontwikkeld, om zo het gehele palet aan financieringsmogelijkheden beter inzichtelijk te maken voor aanvragers.

Doelmatigheid

NWO werkt op dit moment aan de opvolging van het aanvraagsysteem ISAAC, dat een centrale rol speelt in het financieringsproces. Het is de bedoeling hiermee de doorlooptijd van het aanvraag- en beoordelingsproces (moment van indiening tot terugkoppeling van het besluit) èn de werklast voor de aanvrager en NWO-medewerker te reduceren. Dit kan bijvoorbeeld door onze aanvraagprocedures te versnellen, te vereenvoudigen en administratief zo licht mogelijk te maken. Hierdoor neemt voor de referenten en leden van de beoordelingscommissies ook de werklast af. In 2024 zijn de wensen, behoeften en knelpunten ten aanzien van het systeem opgehaald bij externe gebruikers en NWO-medewerkers. In de eerste helft van 2025 is de aanbesteding gestart en het streven is om eind 2026 met de opvolger van ISAAC te kunnen werken.

Research on Research en Monitoren, Evalueren en Leren (MEL)

NWO, ZonMw en SIA hebben een gezamenlijk Research on Research-programma (RoR) met het doel om ***evidence-informed* inzicht te krijgen in de praktijk van het wetenschapssysteem** *(research on research systems)*, de praktijk van onderzoeksfinanciers *(research on research funding)* en de praktijk van onderzoekers *(research on research practice)*. RoR biedt handvatten om onze processen te optimaliseren. In 2024 hebben we vragen en onderzoeksideeën in het kader van RoR breed in de NWO-organisatie opgehaald. Op basis hiervan zullen in 2025 vijf projecten starten die bijdragen aan een *evidence-informed* financieringsproces.

In de huidige strategie heeft NWO de ambitie om haar activiteiten en de resultaten ervan systematisch te monitoren door middel van een Monitoren, Evalueren en Leren (MEL-)aanpak. Een belangrijke basis voor deze aanpak is het opstellen van een *theory of change* voor NWO (zie hoofdstuk 4). In het kader van MEL hebben we in 2024 gewerkt aan het professionaliseren en standaardiseren van de NWO-evaluatieaanpak. Op pilotbasis werken we aan de ontwikkeling van een MEL-aanpak voor specifieke organisatieonderdelen, zoals het NRO en het KIN.

Coherente onderzoeksagenda's en Onbelemmerd samenwerken

Coherente onderzoeksagenda's zijn nodig om tot geïntegreerde en innovatieve oplossingen te komen voor de maatschappelijke en wetenschappelijke uitdagingen in binnen- en buitenland.

NWO streeft naar strategische en samenhangende programmering van onderzoek en naar het mogelijk maken van onbelemmerde samenwerking tussen bestaande en nieuwe partners, en tussen verschillende sectoren, disciplines en onderzoeksvormen.

NWO is uniek gepositioneerd om te opereren als **intermediair in de wetenschap en tussen wetenschap en samenleving.** In de laatste jaren is onze verbindende rol steeds prominenter geworden: NWO verbindt agenda's, brengt onderzoekers uit verschillende disciplines bij elkaar, versterkt de interactie tussen wetenschappers en maatschappelijke partijen, stimuleert internationale samenwerking, bevordert de maatschappelijke impact van onderzoek en speelt een centrale rol als verbindende partij in het onderzoeksstelsel. NWO betrekt vertegenwoordigers van geïnteresseerde, relevante maatschappelijke partijen, waaronder overheden en bedrijven, bij de ontwikkeling en begeleiding of uitvoering van haar onderzoeksprogramma's en -projecten. Als partijen participeren, verwachten we dat zij ook bijdragen aan het onderzoek, bijvoorbeeld in de vorm van kennisdeling, materialen, data, materieel of geld.

Een paar highlights uit 2024:

Overzicht van overkoepelende onderzoeksthema's

In de huidige strategie heeft NWO zich ten doel gesteld om wetenschappelijke en maatschappelijke impact op doeltreffende wijze te realiseren door strategische onderzoeksthema's te identificeren waarop het mogelijk is verschillende agenda's inhoudelijk met elkaar te verbinden. Rondom de geïdentificeerde thema's wil NWO een meer gerichte en samenhangende inzet van verschillende financieringsinstrumenten organiseren. Hierbij houden we ook rekening met de internationale positie van een thema, het belang ervan en de impact voor Nederland,

en de betekenis voor betrokken maatschappelijke stakeholders. In 2024 heeft NWO op vijf hoofdthema's in de NWO-programmering in totaal 22 thema's geïdentificeerd. Zie het overzicht in figuur 3.1.

Figuur 3.1. Thema's van door NWO gefinancierd onderzoek

Per thema worden themateams ingericht, die een goede organisatorische basis vormen voor een NWO-brede samenwerking. Deze teams bieden overzicht over de manier waarop NWO-financiering bijdraagt aan elk van die thema's. Welke agenda's zijn relevant? Welke onderzoeksprogramma's lopen er? En welke partijen werken aan kennisontwikkeling op dit thema? De themateams kunnen bij programmering en beleidsontwikkeling adviseren op basis van hun overzicht van, inzicht in en kennis op een thema. Daarnaast zorgen ze voor een betere herkenbaarheid voor de buitenwereld, die vaak ook thematisch georganiseerd is op maatschappelijke uitdagingen. In de toekomst zal NWO het door haar gefinancierde onderzoek dan ook niet alleen per financieringsinstrument op de website ontsluiten maar ook per thema. De eerste vijf themateams zijn in 2024 gestart, op de onderwerpen Cyberveiligheid, Energietransitie, Jeugd, Preventie en Water.

Internationale samenwerking

NWO ontwikkelt met internationale partnerorganisaties, binnen Europa en daarbuiten, thematische programma's op diverse maatschappelijke en wetenschappelijke uitdagingen. Via gezamenlijke programma's financieren we onderzoek dat impact heeft in Nederland en in de partnerlanden en stimuleren we de samenwerking tussen onderzoekers internationaal. Zo versterken we de positionering van de Nederlandse wetenschap in de wereld en dragen we effectief bij aan oplossingen voor mondiale uitdagingen. In de afgelopen jaren is NWO intensief gaan **investeren in Europese partnerschappen**, die onderdeel zijn van Horizon Europe, het negende kaderprogramma van de Europese Commissie (looptijd 2021-2027).

In 2024 heeft NWO daarnaast besloten om nieuwe internationale samenwerkingen inhoudelijk te richten op drie mondiale transities: 1) Duurzame energietransitie; 2) Mobiliteit en ruimtelijke inrichting in transitie; 3) Wereldwijde voedsel- en watertransitie. Deze thema's sluiten goed aan op de Nederlandse sterktes en op de bestaande internationale programma's van NWO, en bieden tegelijkertijd mogelijkheden voor vernieuwing.

Eerste jaar nieuw regieorgaan KIN: Klimaatonderzoek Initiatief Nederland

In november 2023 realiseerde NWO de strategische ambitie om bij te dragen aan de vorming van een nieuw klimaatcentrum, door het KIN op te richten als regieorgaan van NWO, gericht op het versnellen van systeemtransities die noodzakelijk zijn om klimaatneutraal en klimaatbestendig te worden. Het KIN pioniert met vernieuwende methodes en instrumenten om wetenschap in te zetten voor het oplossen van complexe transitievraagstukken, in en met de praktijk. In 2024 is het KIN voortvarend van start gegaan. Het groeide in één jaar al uit tot een herkenbaar nationaal expertisecentrum en een netwerkorganisatie waarin wetenschappelijke organisaties, maatschappelijke organisaties, bedrijven en overheden participeren en samenwerken aan de klimaattransitie. Het KIN financierde in 2024 de eerste twee consortia in grote complexe samenwerkingsprogramma's, waarvan er één al in oktober 2024 de eerste resultaten opleverde. Deze resultaten zullen worden opgenomen in de Nationale Klimaatadaptatie Strategie.

3.2 Ontwikkelingen NWO als Financier

Een van de drie rollen die NWO heeft om kwaliteit en vernieuwing in de wetenschap te garanderen en de impact van onderzoek te bevorderen, is die van financier. Als financier stimuleren we op verschillende manieren onderzoek. Daarvoor beschikken we over verschillende instrumenten.

Het **financieringsinstrumentarium van NWO bestaat uit vijf lijnen** (zie figuur 3.2 voor een overzicht). Het onderzoek in de financieringslijnen *Open Competitie* en *Talent* heet ook wel *ongebonden* onderzoek, omdat het hierbij de onderzoeker zelf is die het onderwerp van onderzoek kiest. Hoewel *praktijkgericht* onderzoek bij allerlei typen onderzoeksinstellingen gedaan wordt, is de lijn Praktijkgericht bij NWO specifiek gericht op onderzoek van hogescholen. De lijn *Infrastructuur* is bedoeld voor de financiering van wetenschappelijke onderzoeksfaciliteiten. Tot slot werkt NWO in de lijn *Samenwerking* samen met kennispartners zoals overheden, maatschappelijke organisaties, burgers en bedrijfsleven. Samen stellen de kennispartners het thema van het onderzoeksprogramma vast en NWO zorgt ervoor dat het programma wordt ingericht en dat een onafhankelijke selectie wordt gemaakt van de meest geschikte onderzoeksvoorstellen. Met name in de financieringslijnen *Infrastructuur* en *Samenwerking* besteedt NWO extra aandacht aan het bij elkaar brengen van onderzoekers, maatschappelijke organisaties (waaronder bedrijven) en kennispartijen in groepen en consortia, om de onderlinge samenwerking actief te ondersteunen en te bevorderen.

Figuur 3.2 NWO Financieringslijnen en -instrumenten

In een financieringslijn kunnen verschillende subsidie-instrumenten een plaats hebben. Elk instrument heeft een specifieke doelstelling; de doelgroep voor de aanvragen en de criteria waarop de beoordeling van aanvragen plaatsvindt, zijn afgestemd op de doelstelling. Op basis van adviezen van deskundige wetenschappers en experts uit binnen- en buitenland selecteert en financiert NWO onderzoeks-voorstellen. Vrijwel altijd vraagt NWO aandacht voor maatschappelijke impact (voorheen: kennisbenutting), passend bij het type onderzoek.

Open Competitie

De Open Competitie (OC) is bestemd voor vrij en ongebonden onderzoek. Elk domein heeft deze financieringslijn ingericht naar de behoefte van het betreffende wetenschappelijke veld. Daardoor heeft de OC van elk domein in 2024 een andere ontwikkeling doorgemaakt. Voor het Open Technologie Programma (OTP) van het domein Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW) kunnen aanvragers nu tot maximaal 900.000 euro aanvragen en is de drempel van cofinanciering verhoogd naar 650.000 euro. NWO heeft een eerste online informatiebijeenkomst georganiseerd om het OTP toe te lichten en de belangrijkste ontwikkelingen binnen het programma te bespreken. De informatiebijeenkomst was een groot succes, met ruim 200-250 aanmeldingen van aanvragers, subsidieadviseurs en bedrijven vanuit het hele land. Deze zal voortaan jaarlijks bij de openstelling van het programma worden georganiseerd.

Het domein Sociale en Geesteswetenschappen (SGW) ontvangt relatief veel aanvragen ten opzichte van het beschikbare budget voor de OC-instrumenten. SGW hanteert daarom stringente indienbeperkingen. In 2024 is een van die beperkingen losgelaten: onderzoekers hoeven niet langer te kiezen tussen het aanvragen van een SGW Open Competitie-M of -L-project en een ander NWO-project, zoals een KIC-, NWA- of Promoties in de Geesteswetenschappenbeurs. Ook is in 2024, na een succesvolle pilot, de SGW-XS als nieuw instrument van start gegaan met drie korte aanvraagrondes. Zo hebben 180 onderzoekers de kans gekregen een innovatief onderzoeksidee snel uit te voeren.

Het domein Exacte en Natuurwetenschappen (ENW) is in 2024 de WEAVE-pilot gestart om de financiering van grensoverstijgend onderzoek te vergemakkelijken: in de Open Competitie ENW-M 24/25 kunnen Nederlandse onderzoekers samenwerken met collega's in Duitsland en Vlaanderen. Het doel van WEAVE is om de indienings- en beoordelingsprocedures te versimpelen. Zo dienen onderzoekers hun voorstel in bij één onderzoeksfinancier (*lead agency*) die verantwoordelijk is voor de wetenschappelijke beoordeling. Wijst de *lead agency* de aanvraag toe, dan volgen de onderzoeksfinanciers van de overige landen en regio's (*partner agencies*) het besluit van de organisatie waar de aanvraag is ingediend, en financieren zij hun 'eigen onderzoekers'.

Talent

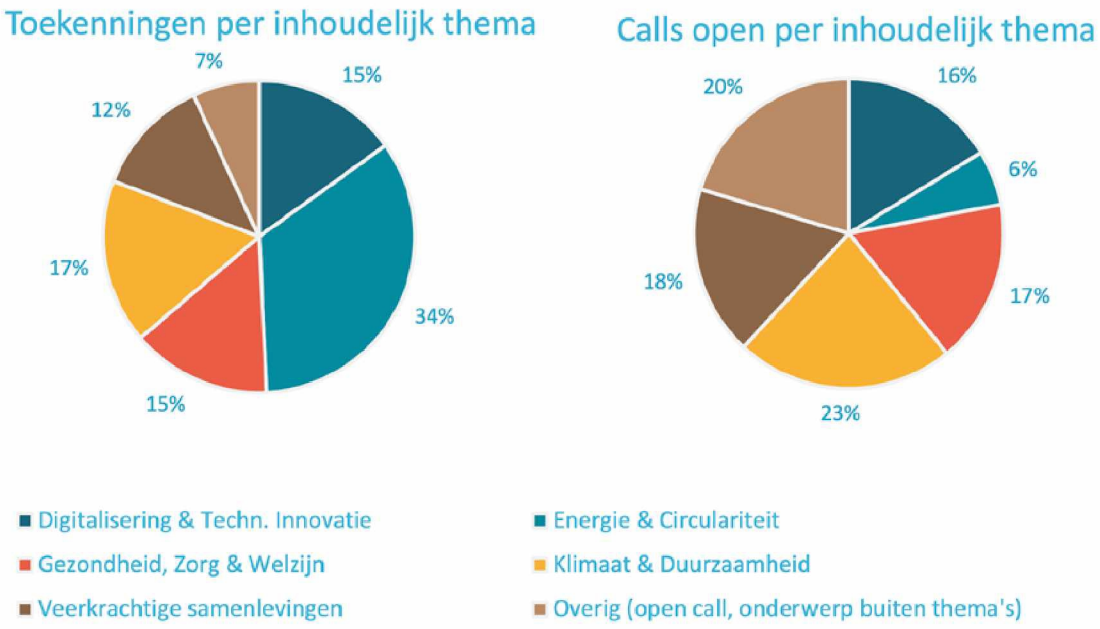
In 2024 zijn er binnen het NWO-brede Talentprogramma 311 aanvragen voor Veni-, Vidi- en Vicibeurzen toegewezen, op een totaal van 2.476 ingediende vooraanmeldingen. De beurzen binnen het Talentprogramma geven avontuurlijke, talentvolle, baanbrekende onderzoekers de ruimte om onderzoek naar hun keuze te doen, een eigen onderzoekslijn te ontwikkelen en hun talent verder te ontplooien. De onderzoekers gaan onderzoek doen binnen de volle breedte van de wetenschap en de onderwerpen zijn daardoor heel divers. Toegewezen projecten in het Veni-programma variëren van het gebruik van algoritmen en AI in het strafrecht tot de rol van darmbacteriën bij onze mentale gezondheid en van het corrigeren van kwantumfouten zoals Sherlock Holmes dat deed tot de verdeling van koloniale winsten in Nederland tussen 1850 en 1860.

In 2024 heeft NWO een aantal veranderingen doorgevoerd in het Talentprogramma, waaronder de invoering van een uniforme tweefasenbeoordeling, de invoering van het *evidence-based CV* en de herziening van de doelstelling van het programma en bijbehorende doelgroepomschrijvingen. Ten slotte is het maximaal aan te vragen bedrag voor de Veni- en de Vidi-beurzen verhoogd naar respectievelijk 320.000 euro en 850.000 euro, om de beurzen beter kostendekkend te laten zijn.

Samenwerking met kennisgebruikers en maatschappij

In 2024 is ruim 321 miljoen euro aan financiering toegewezen voor de Thematische Programma's en er zijn 39 Calls for proposals vastgesteld met een gezamenlijk financieel volume van 327 miljoen euro. Hiernaast zijn 42 nieuwe onderwerpen vastgesteld voor de programmering van een call, waarvoor NWO 268 miljoen euro heeft gereserveerd (zie figuur 3.3). In alle programma's worden op maat vernieuwende werkwijzen en financieringsinstrumenten ingezet om de samenwerking tussen (internationale) onderzoekers en maatschappelijke organisaties, waaronder bedrijven, mogelijk te maken, en kennis vanuit de praktijk, het beleid en de wetenschap bijeen te brengen. In 2024 zijn ook de Internationale Programma's onderdeel geworden van de directie Thematische Programma's. Belangrijke thema's binnen de lijn Samenwerking waren in 2024 het doorontwikkelen van de verschillende manieren om consortiumvorming te ondersteunen en het opzetten van inhoudelijke themateams binnen NWO (zie paragraaf 3.1).

Ook is NWO een pilot gestart om maatschappelijke organisaties die aan onderzoeksprojecten bijdragen daarvoor gedeeltelijk financieel tegemoet te komen. Om te voldoen aan de Europese regelgeving rond staatssteun, maken we daarbij gebruik van de *de-minimis*-regeling; deze optie is geïntroduceerd in een eerste NWA-call die is geopend in 2024 en wordt ook voorzien voor een aantal NWA- en KIC-calls in 2025.

Figuur 3.3 Toekenningen en opengestelde calls per inhoudelijk thema

Voor de **NWA** werd op 1 mei de binnenstad van Zutphen in Gelderland een hele dag omgetoverd tot Expeditie NEXT, hét wetenschapsfestival voor kinderen. De kaartjes waren ook dit jaar uitverkocht, wat betekent dat er ruim 6.000 bezoekers zijn geweest. Bij de NWA ORC-call van 2023 zijn 23 aanvragen ingediend op negen thema's; in 2024 is op elk thema (conform de subsidieoproep) een aanvraag toegewezen. Uit het beperkte aantal aanvragen dat NWO ontving, blijkt dat de collaboratieve workshops die voor deze ronde zijn ingevoerd, er daadwerkelijk aan bijdragen dat onderzoeksideeën worden gecombineerd. De NWA ORC-call van 2024 is inmiddels in de beoordelingsfase, met veertien thema's.

Ook bij het **KIC-programma** zijn de collaboratieve workshops succesvol ingevoerd; in het partnerschap NWO-Next Generation Infrastructures bestond 50 procent van de deelnemers uit praktijkpartners. Omdat de overheid besloten heeft het Nationaal Groeifonds niet te continueren, zijn er weinig mogelijkheden meer voor grote, strategische publiek-private samenwerkingen. Daarom heeft NWO de KIC-call voor Lange Termijn Programma's eerder opengesteld dan oorspronkelijk gepland en extra middelen voor deze call beschikbaar gesteld.

De **NGF-programma's** zijn in 2024 op stoom gekomen, met in totaal 73 miljoen euro subsidie aan toewijzingen voor in totaal 53 projecten voor de NGF-projecten AiNed, Circular Plastics, Quantum Delta NL en GroenvermogenNL. Naast het NGF-subsidiebudget is er bij deze toewijzingen een totaal van 23 miljoen euro aan private cofinanciering bijgedragen. In 2024 is ook de eerste call geopend waarin de gebruikelijke regelingen voor onderzoekssubsidies worden gecombineerd met de staatssteunvrijstelling voor innovatieclusters. Hierdoor kunnen zowel onderzoeksorganisaties, mbo-instellingen als ondernemingen (gezamenlijk) subsidie voor een onderzoek aanvragen. Het betreft een call in het NGF-project GroenvermogenNL: *Learning Communities als aanjagers voor de groene waterstofeconomie.*

Voor de Internationale Programma's heeft NWO in 2024 besloten deel te nemen aaan drie nieuwe Europese Partnerschappen, zie 4.8 voor een toelichting. Daarmee is het aantal Europese co-funded partnerschappen waarin NWO participeert uitgebreid tot twaalf. Voor de bi-en multilaterale internationale samenwerking worden, naast de al bestaande partners, nieuwe samenwerkingspartners gezocht. De samenwerking wordt meer themagestuurd en richt zich op mondiale transities.

Ook het nieuwe **regieorgaan KIN** pioniert met nieuwe methodes om zonder competitie complexe transdisciplinaire consortia (met wetenschappelijke partners vanuit verschillende disciplines en niet-wetenschappelijke partners) te financieren voor transitiegericht onderzoek. In 2024 werden twee van dergelijke consortia gefinancierd voor een totaal bedrag van 1,7 miljoen euro.

Infrastructuur

In 2024 heeft NWO in het kader van het infrastructuurprogramma twee Calls for proposals geopend, voor Grootschalige Wetenschappelijke Infrastructuur (GWI) – Nationale Roadmap consortia 2024 (budget 160 miljoen euro) – en voor Wetenschappelijke infrastructuur (WI) – nationale consortia 2024 (budget 20 miljoen euro). De toewijzingen voor beide calls vinden plaats in 2025.

Met de aanvullende middelen die NWO heeft verkregen uit het Fonds Onderzoek en Wetenschap dat in 2022 werd ingericht door het kabinet-Rutte IV, hebben we daarnaast in 2024 een nieuw financieringsinstrument ontwikkeld. Met deze GWI Opwaarderingscall (budget 30 miljoen euro) zal NWO strategisch investeren in de opwaardering van operationele en reeds ingebedde GWI's die gerelateerd zijn aan de nationale Roadmap GWI. Hiermee kunnen bestaande GWI's naar *(beyond) state-of-the-art* gebracht worden, met als doel de operationele levensduur van deze GWI te verlengen.

NWO draagt bij aan een toegankelijke en duurzame digitale onderzoeksinfrastructuur in Nederland, zodat wetenschappers uit alle disciplines gebruik kunnen maken van reken- en opslagfaciliteiten en ondersteuning kunnen krijgen bij reken-, software- en data(management) vraagstukken. NWO doet dit samen met haar partners SURF en het Netherlands eScience Center (NLeSC). SURF ontvangt jaarlijks een bijdrage van NWO om zijn taken uit te voeren die zijn gericht op het faciliteren van wetenschappelijk onderzoek en het innoveren van digitale infrastructuur voor wetenschappelijk onderzoek. In 2024 ging het om een bijdrage van 32 miljoen euro. Het NLeSC ontvangt jaarlijks een bijdrage van NWO om zijn taken uit te voeren op het gebied van de ontwikkeling en toepassing van onderzoekssoftware. In 2024 bedroeg de totale NWO-bijdrage aan het NLeSC 5,8 miljoen euro.

Vanaf 2024 is het mogelijk om via de call Rekentijd Nationale Computersystemen, naast rekentijd op de nationale computersystemen, rekentijd aan te vragen op de pre-exascale supercomputer LUMI. LUMI is een Europees Tier-0-systeem dat eigendom is van de European High Performance Computing Joint Undertaking en wordt beheerd door het LUMI-consortium in Finland.

In 2024 zijn ook de eerste 'knelpuntprojecten' vanuit de Thematische Digitale Competentie Centra (TDCC's) toegewezen voor een totaalbedrag van ruim 1,6 miljoen euro. De TDCC's zijn netwerkorganisaties die in 2022 zijn opgericht met financiering van NWO. Er zijn er drie in Nederland: één voor Life Sciences and Health (LSH), één voor Natural and Engineering Sciences (NES) en één voor Social Sciences and Humanities (SSH). De projecten zijn onder andere gericht op het uitvoeren van een kosten-baten- en risicoanalyse voor het onderhouden van cruciale academische software voor bèta- en technische wetenschappen, de ontwikkeling van FAIR+-richtlijnen, gebaseerd op de FAIR-principes maar stevig geworteld in data-ethiek die van belang is voor de sociale en geesteswetenschappen, en een FAIR-fellowshipprogramma voor de levenswetenschappen en het gezondheidsdomein.

Praktijkgericht onderzoek

In 2024 heeft SIA op velerlei manieren gewerkt aan het versterken van de kwaliteit en de impact van het praktijkgericht onderzoek van hogescholen. Het perspectief is daarbij de gehele kennis- en innovatieketen: het praktijkgericht onderzoek van hogescholen weet hier steeds meer een duurzame positie te verwerven. SIA heeft in 2024 werk gemaakt van het professionaliseren van de onderzoeksinfrastructuur op hogescholen, het vergroten van de zichtbaarheid van praktijkgerichte onderzoekers en de wettelijke verankering van de Professional Doctorate. In de thematische programma's werkt SIA, samen met de domeinen en de programmadirectie, aan het ondersteunen en stimuleren van samenwerking tussen hogescholen, universiteiten en UMC's.

Ook heeft SIA zich ervoor ingezet om de hogescholen aan te laten sluiten op de landelijke transitie-agenda door middel van thematische langetermijnprogrammering en de thematische inzet van instrumenten zoals KIEM. Met KIEM Logistiek stimuleert SIA, samen met de Topsector Logistiek en TKI Dinalog, verkennend praktijkgericht onderzoek naar nieuwe vragen uit de logistieke praktijk als opmaat naar innovatie, netwerkvorming en vervolgonderzoek. Een ander voorbeeld is de financieringsregeling Artistiek en Ontwerpend Onderzoek. Hiermee willen SIA en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie praktijkgericht artistiek en ontwerpend onderzoek dat plaatsvindt bij hogescholen en in de creatieve industrie professionaliseren en de kwaliteit ervan versterken.

Overig

Vijf consortia van topwetenschappers van verschillende Nederlandse universiteiten ontvingen in 2024 in totaal 174 miljoen euro. De tienjarige financiering uit de **Summit-subsidie** stelt de onderzoeksgroepen in staat hun onderzoek te starten en ook internationaal een vooraanstaande rol te spelen. Dit versterkt de positie van de Nederlandse wetenschap op de lange termijn. De Summit-subsidies worden gefinancierd uit het Fonds Onderzoek & Wetenschap.

Bij **Faculty of Impact** (FoI) zijn veertien fellows van de Life Sciences and Health-ronde toegewezen en zijn de beoordelingen voor de call 'Agriculture, water and food and Circular Economy' inmiddels succesvol afgerond; de toewijzingen volgen snel in 2025. In de **Demonstrator**-ronde van 2024 zijn zes projecten gehonoreerd. Met financiering uit dit programma vervaardigen onderzoekers een product of dienst in de vorm van een demonstratiemodel. Het model dient als showcase om derden ervan te overtuigen de kennis te gebruiken en de technologie zo op de markt te introduceren. In de najaarsronde van **Take-off** 2024 zijn subsidies toegewezen voor 33 haalbaarheidsstudies en 15 vroegefasetrajecten. Met Take-off kunnen onderzoekers de haalbaarheid van de commercialisering van innovatieve onderzoeksresultaten testen. Daarnaast ontvangen verschillende startups in de vroege fase financiële prikkels om een bedrijf van de grond te krijgen. Dankzij het ministerie van Economische Zaken (EZ) kon NWO dit keer haar grootste lichting vroegefasetrajecten ooit financieren.

Het **regieorgaan Open Science NL** past, naast competitieve Calls for proposals, ook minder gebruikelijke manieren van financieren toe, zoals niet-competitieve Calls for proposals en begrotingssubsidies. In totaal werd in 2024 20,4 miljoen euro aan subsidies toegewezen om *open science* te bevorderen aan de hand van de vijf aandachtsgebieden: capaciteitsopbouw, infrastructuur, robuuste onderzoeksprocessen, *evidence base* voor *open science* en versterken van *communities*. Er is onder meer stevig geïnvesteerd in dataprofessionals via het versterken van bestaande Digital Competence Centers (DCC's; 15 miljoen euro) en een netwerk voor een Open Science Community. Hiernaast werd geïnvesteerd in *citizen science*, via een netwerk en een Call for proposals voor Citizen Science Hubs (voorstellen zijn nog onder beoordeling).

3.3 Ontwikkelingen NWO als Verbinder

Een tweede rol in het onderzoeksstelsel die NWO vervult, is die van nationale *verbinder.* Samen vervullen de domeinorganisatie en de NWO-instituten een belangrijke brugfunctie tussen onderzoekers onderling en tussen onderzoekers en overheden, politiek, kennisinstellingen, bedrijfsleven en andere kennisgebruikers.

Verbinden tussen onderzoekers onderling: zelforganisatie

Het is onmogelijk om **grootschalige wetenschappelijke infrastructuur** te ontwikkelen en te gebruiken zonder dat groepen gebruikers en ontwikkelaars daarbij intensief samenwerken. NWO stimuleert de zelforganisatie van het wetenschappelijke veld op dit gebied in een Roadmap GWI Groepsproces. In dit groepsproces zijn vertegenwoordigers van negen Roadmap Groepen actief. Na een eerste ronde in 2021 werd het proces in 2024 voortgezet. De groepen bepalen gezamenlijk welke aanvragen ingediend worden bij een GWI-call. Dit beperkt voor alle betrokkenen de werkdruk die het voorbereiden en beoordelen van aanvragen met zich meebrengt.

In 2024 heeft NWO hiernaast verder gewerkt aan de ontwikkeling van het **portfoliobeleid voor lidmaatschappen van internationale onderzoeksinfrastructuren.** Zo willen we ervoor zorgen dat alle betrokken belanghebbenden gezamenlijk de strategische keuzes voor de langere termijn maken, waaraan iedereen zich vervolgens committeert. Bij dit complexe proces heeft NWO het voortouw genomen om te spreken met alle stakeholders en op basis van die gesprekken afspraken vast te leggen in een convenant gericht op nationaal portfoliobeleid.

Verbinden tussen onderzoekers en overheden, politiek, kennisinstellingen, bedrijfsleven en andere kennisgebruikers

In de reeks **(wetenschappelijke) bijeenkomsten** die NWO jaarlijks organiseert om ontmoeting en kennisuitwisseling tussen onderzoekers onderling en tussen onderzoekers en maatschappelijke partijen te bevorderen, is een aantal ontwikkelingen in 2024 het vermelden waard. Teknowlogy, vanouds de bijeenkomst voor technische en toegepaste wetenschappen, is sinds 2024 verbreed naar TEK: het jaarlijkse innovatiefestival voor alle disciplines waar kennis en innovatie leiden tot maatschappelijke impact. De Synergy-bijeenkomst voor de sociale en geesteswetenschappen is met ingang van 2024 vervangen door een aantal kleinere, thematische bijeenkomsten. En er is het NWO NERA Energy symposium, dat in 2024 voor de tweede keer werd georganiseerd en als thema had *Energietransitie - Samenwerken aan een duurzame toekomst.* Dit symposium biedt een platform voor wetenschappers uit alle disciplines die met de energietransitie te maken hebben, voor bedrijven die zich met de energietransitie bezighouden en voor beleidsmakers uit alle lagen van de overheid de mogelijkheid om kennis te delen, te inspireren en informeren, en te netwerken. In 2024 deed het Rathenau Instituut onderzoek naar aanleiding van de eerste Crutzen-workshop, die het KIN eind 2023 organiseerde en die een bijzondere, zelforganiserende werkvorm kende, de zogenoemde *open space technology*. In totaal trokken de NWO-bijeenkomsten in 2024 meer dan 10.000 deelnemers: jonge wetenschappers, groepsleiders, lectoren, vertegenwoordigers van bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties, en gerenommeerde (inter)nationale sprekers.

Het bij elkaar brengen van **wetenschappers en maatschappelijke partners** is een noodzakelijke voorwaarde voor succes in de thematische programma's van NWO, zoals het NWA-, KIC- en NGF-programma, de internationale programma's en het Perspectiefprogramma. Een belangrijke verbindende activiteit daarbij is het stimuleren van **consortiumvorming**[1]. NWO heeft zich steeds meer gericht op innovatieve en op maat gesneden methodes daarvoor. Onder meer via matchmaking, collaboratieve workshops, synergieworkshops, NGF Casco-workshops en *'sandpits'* worden onderzoekers en maatschappelijke partijen uit uiteenlopende velden bij elkaar gebracht om te komen tot onderzoek dat maximale impact kan hebben. Steeds vaker ondersteunt NWO vanaf het begin de samenwerking tussen alle relevante partijen, om gezamenlijk te komen tot het beste onderzoeksvoorstel. Externe experts toetsen dat voorstel vervolgens op kwaliteit. Zeker in het geval van programma's gericht op specifieke onderzoeksthema's, is dit in veel gevallen een efficiëntere besteding van de tijd van alle betrokkenen.

1 https://www.nwo.nl/consortiumvorming

Als het gaat om de **verbinding tussen onderzoekers en overheden,** speelt NWO in 2024, en ook in 2025, een coördinerende rol bij de ontwikkeling van het Actieplan voor de integrale aanpak van breed gedragen maatschappelijke transities. Samen met CLICKNL, de SSH-raad, en TNO Vector werken we in opdracht van een groot aantal ministeries aan dit plan, dat tot doel heeft om sociaal-maatschappelijke aspecten te verankeren in het innovatie- en transitiebeleid. Steeds vaker wordt benadrukt dat er juist bij de grote maatschappelijke vraagstukken aandacht moet zijn voor de sociale, economische, ethische, juridische en culturele dimensies daarvan - en daarmee voor de verbinding van die vraagstukken met mens en samenleving. Daarom is het belangrijk dat er meer aandacht komt voor die aspecten en voor de combinatie daarvan met de technologie. Andere adviesrapporten waar NWO aan heeft meegewerkt in 2024 zijn onder meer de Nationale Technologie Strategie en het rapport *Computational Needs for Accelerated Scientific Discovery* van NWO en SURF.

Verbinden van wetenschap met burgers: publieksactiviteiten

Wetenschap toegankelijk maken voor het grote publiek. Dat is expliciet de opdracht die het ministerie van OCW NWO meegaf bij de ontwikkeling van het NWA-programma. NWO maakt wetenschap toegankelijk door het belang van wetenschappelijk onderzoek te laten zien én tegelijkertijd duidelijk te maken dat wetenschap niet ingewikkeld hoeft te zijn om er kennis van te nemen. Dit gebeurt niet alleen binnen de projecten maar ook door binnen het NWA-programma evenementen te organiseren waar mensen kansen krijgen om mee te denken en deel te nemen aan onderzoek. Hiernaast gaan we samenwerkingsverbanden aan met (media)partners. Zo was de NWA in 2024 te vinden op de Zwarte Cross, op Lowlands en op het Keti Koti Festival. Het onbetwiste hoogtepunt van het jaar was Expeditie Next, het wetenschapsfestival voor kinderen dat jaarlijks in de meivakantie plaatsvindt, steeds in een andere stad. In 2024 namen bijna 6.000 bezoekers in de binnenstad van Zutphen deel aan meer dan 140 activiteiten van universiteiten, hogescholen en onderzoeksinstituten.

Verbinding in het wetenschapsbestel

Sinds de oprichting is NWO voorzitter van **de Kenniscoalitie**: het samenwerkingsverband van de kennisorganisaties KNAW, MBO-raad, MKB-Nederland, NWO, NFU, TO2, UNL, VH, VNO/NCW en ZonMw. De Kenniscoalitie heeft in 2024, in de aanloop naar het hoofdlijnenakkoord van het kabinet-Schoof, keer op keer het belang van investeringen in onderzoek en innovatie voor het voetlicht gebracht. Dit heeft niet kunnen verhinderen dat er fors wordt bezuinigd op het kennisveld; wel heeft de sector een succesvolle lobby gevoerd tegen het afschaffen van de sectorplannen.

Sinds 2022 organiseert NWO in het kader van de strategie *Wetenschap werkt!* een **debatreeks voor politiek, maatschappij en wetenschap**. In 2024 vonden er twee debatten plaats: in juni het debat 'Wetenschap met (g)een mening' over activisme in de wetenschap en in november het debat 'De toekomst van onderzoek en innovatie in Nederland' over het Draghi-rapport, dat drastische economische hervormingen voorstelt om het Europese concurrentievermogen te versterken.

Tot slot heeft de raad van bestuur van NWO **regelmatig bestuurlijke contacten** met de colleges van bestuur (CvB) van de universiteiten. Met elk CvB vindt eens in de twee jaar een regulier overleg plaats en daarnaast wordt er ad hoc overleg met de rectoren georganiseerd als specifieke beleidskwesties daarom vragen. In 2024 heeft de RvB ook werkbezoeken afgelegd aan de Hogeschool Utrecht en Fontys Hogeschool, om de verbinding tussen NWO en het praktijkgericht onderzoek op de hogescholen te versterken. Niet alleen de raad van bestuur staat in nauw contact met onze achterban, ook alle domeinen en regieorganen doen dat (zie hoofdstuk 3.5).

3.4 Ontwikkelingen NWO als Onderzoeker

De derde rol van NWO is die van uitvoerder van onderzoek. Deze rol ligt bij onze tien onderzoeksinstituten (NWO-I): AMOLF, ARCNL, ASTRON, CWI, DIFFER, HFML-FELIX, Nikhef, NIOZ, NSCR en SRON.

Instituutsevaluaties

In 2023 zijn negen NWO-instituten (alleen het nieuwe HFML-FELIX niet) ieder individueel volgens het Strategy Evaluation Protocol (SEP) geëvalueerd. Voor elk van de instituten is een aparte evaluatiecommissie ingesteld, bestaande uit zes onafhankelijke (veelal internationale) wetenschappelijke en maatschappelijke experts. In de evaluatie was er aandacht voor de wetenschappelijke kwaliteit, de maatschappelijke relevantie en de toekomstbestendigheid van de instituten. Daarnaast is er in het bijzonder gekeken naar het promovendibeleid en de onderzoekscultuur. Begin 2024 zijn de negen individuele evaluatierapporten afgerond en aan het bestuur aangeboden. Elke commissie oordeelde dat het beoordeelde instituut excellent is en tot de absolute wereldtop behoort. De instituten worden onder meer geroemd om hun grensverleggende onderzoek, de toegang tot grote (inter)nationale consortia of infrastructuren die zij hun wetenschappelijk veld bieden en het samenbrengen van het veld. Zij zijn daarmee een onmisbare schakel in het landschap van wetenschappelijk onderzoek in Nederland.

De commissies zijn kritisch te werk gegaan en hebben de instituten ook nuttige aanbevelingen kunnen geven. Enkele van die aanbevelingen zijn van toepassing op meerdere instituten. Een voorbeeld van zo'n generieke aanbeveling is verbetering van mentoringprogramma's voor promovendi en postdocs. Niet alleen om hen te ondersteunen bij hun carrière binnen het instituut, maar vooral om hen te ondersteunen bij het vervolgen van hun loopbaan.

Ook de onderzoekscultuur komt bij meerdere instituten in de aanbevelingen terug als aandachtspunt. De afgelopen jaren hebben de instituten al grote stappen gezet als het gaat om diversiteit, maar verdere verbetering is nog steeds nodig. Hiertoe behoort bijvoorbeeld ook het optimaliseren van de sociale veiligheid. Er moet vooral aandacht zijn voor de leiderschapskwaliteiten van de leidinggevenden in de organisatie. De instituten zijn inmiddels gestart met het uitvoeren van maatregelen conform de aanbevelingen.

Kennisveiligheid

Het thema kennisveiligheid is door de huidige geopolitieke ontwikkelingen zeer actueel. In opdracht van het ministerie van OCW is bij universiteiten, hogescholen en ook de KNAW- en NWO-instituten een nulmeting uitgevoerd voor de implementatie van de Nationale Leidraad Kennisveiligheid uit 2022. NWO-I en KNAW hebben het resulterende sectorbeeld in mei 2024 gepubliceerd en de minister heeft dit aangeboden aan de Tweede Kamer. Uit het sectorbeeld komt naar voren dat NWO-I de ontwikkeling en implementatie van het kennisveiligheidsbeleid voortvarend ter hand neemt. De beleidsreactie van de minister bevestigt dat hij vertrouwen heeft in de aanpak bij NWO-I.

Verder ontwikkelt het ministerie een wettelijk screeningskader voor de werving van niet-Europese kenniswerkers die op een Nederlandse kennisinstelling in aanraking zouden komen met sensitieve technologieën. Vanwege de impact die dit heeft op het wervingsproces, betrekt het ministerie van OCW de kennisinstellingen, waaronder NWO-I, bij de ontwikkeling van het screeningskader en de conceptlijst met sensitieve technologieën.

Organisatieontwikkeling/governance

In de zomer van 2023 heeft het Stichtingsbestuur een tijdelijk besturingsmodel bij NWO-I ingevoerd, waarbij de statuten vooralsnog ongewijzigd bleven. Aanleiding hiervoor was het vertrek van de directeur bedrijfsvoering (en directeur NWO-I a.i.) begin juni 2023. De belangrijkste gedachte achter het tijdelijke model is het samen besturen en samen realiseren van veranderingen: gedeeld eigenaarschap en verspreide verantwoordelijkheid voor de uitvoering. Dit betekent dat met name bedrijfsvoeringstaken worden gedistribueerd en belegd waar ze het beste uitgevoerd kunnen worden. Begin 2024 is het tijdelijke bestuursmodel grondig geëvalueerd. Hieruit zijn enkele aanbevelingen voortgekomen, maar op hoofdlijnen is de hele organisatie zeer positief over het tijdelijke model. Met deze werkwijze zijn vooral de lijnen tussen het bestuur en de instituten veel korter geworden en is het onderlinge vertrouwen sterk toegenomen. Eind 2024 heeft dit geleid tot een voorstel om de tijdelijke governance om te vormen naar een definitieve. Begin 2025 zal het Stichtingsbestuur de noodzakelijke wijzigingen in de statuten en reglementen doorvoeren, in goed overleg met de centrale ondernemingsraad en de raad van toezicht.

Oprichting HFML-FELIX

NWO-I werkt al sinds jaar en dag samen met de Radboud Universiteit in de faciliteit HFML-FELIX voor hoog-energetische magneetvelden en vrije-elektronen-laser-onderzoek. Met het oog op de toekomstbestendigheid van de faciliteit is begin 2024 een verkenning afgerond naar de vraag of HFML-FELIX een nationaal instituut binnen een nationaal samenwerkingsverband zou kunnen worden. In reactie op de uitkomst van de verkenning hebben NWO-I en de Radboud Universiteit besloten inderdaad een instituut op te richten, samen met zes andere universitaire partners (Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit Twente, Universiteit Maastricht, Universiteit van Amsterdam, Universiteit Leiden en de Technische Universiteit Delft). Op 20 december 2024 is de overeenkomst tussen alle acht partners ondertekend; het samenwerkingsverband is op 1 januari 2025 van start gegaan. NWO-I heeft daartoe het tiende NWO-instituut met de naam HFML-FELIX opgericht. De komende twee jaar (2026 en 2027) worden gebruikt als transitieperiode om het nieuwe instituut goed in te richten en het samenwerkingsverband vorm te geven.

Publiek-private samenwerkingen

Voor NWO-I is het belangrijk om, naast het eigen fundamentele onderzoek, ook fundamenteel onderzoek samen met private partners uit te voeren. Zo is binnen ARCNL de samenwerking met het bedrijf ASML in het gehele instituut doorgevoerd. Ook bij andere instituten zijn er fundamentele onderzoeksprojecten met bedrijven. Een van de belangrijkste financiers van publiek-private samenwerking voor NWO-I is Holland High Tech als Topconsortium Kennis en Innovatie (TKI) van High Tech Systems and Materials. In 2024 is de manier van financiering flink veranderd, waardoor NWO-I goed moest nagaan hoe zij haar samenwerkingsprojecten kon financieren. NWO-I is uiteindelijk penvoerder geworden van twee van de tien strategische programma's van het TKI-HTSM. Dit is niet alleen goed om samenwerkingsprojecten te financieren, maar positioneert de NWO-instituten ook sterker in de rol van coördinator van onderzoeksprogramma's.

Open science – open access beleid

Nederland is mede dankzij NWO één van de wereldwijde voorlopers in de transitie naar vrij toegankelijke publicaties en onderzoeksgegevens uit publiek gefinancierd onderzoek. Inmiddels is 95 procent van de 'gerefereerde' academische publicaties van de NWO-instituten open access. Om dit mogelijk te maken heeft NWO-I ingezet op twee trajecten: de groene route en overeenkomsten met uitgevers. De groene route is gebaseerd op zelfarchivering. In december 2020 stelde NWO-I een beleidskader vast dat het mogelijk maakt publicaties direct beschikbaar te stellen via een publiek toegankelijke *repository*. Daarnaast sloot NWO-I zich in 2020 aan bij een consortium van kennisinstellingen voor de onderhandelingen met een aantal grote uitgevers: de zogenoemde transformatieve, of *read & publish*, deals. Via deze deals wordt open access publiceren verder gefaciliteerd. Van 2020 tot en met 2024 participeerde NWO-I in de overeenkomst met de uitgever Elsevier. Deze overeenkomst werd in 2024 heronderhandeld, en resulteerde in een nieuwe overeenkomst tot eind 2026, met een mogelijke verlenging tot eind 2027. Hierin participeert NWO-I eveneens.

Anders Erkennen en Waarderen

Het position paper *Ruimte voor ieders talent*, waarmee het programma Erkennen en Waarderen (E&W) in 2019 werd gelanceerd, werd in 2022 opgevolgd met een visie over hoe de principes van E&W binnen NWO-I te implementeren. Uitgangspunt hierbij is dat de implementatie van E&W onderdeel vormt van lopende trajecten, om de drempel voor implementatie te verlagen en te zorgen dat de E&W-principes op een natuurlijke manier worden geïntegreerd in het dagelijkse werk. In 2024 is een aantal grote projecten opgezet. Zo is een start gemaakt met de opzet van een leiderschapsprogramma voor NWO-I waarin de waarden van E&W nadrukkelijk naar voren komen.

3.5 Ontwikkelingen domeinen, directie Thematische Programma's en regieorganen

In deze paragraaf geven we een beknopt verslag van de belangrijkste ontwikkelingen binnen de NWO-domeinen, de directie Thematische Programma's en de regieorganen.

Domein Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)

Het NWO-domein SGW stimuleert excellent onderzoek op het terrein van de sociale en geesteswetenschappen. De resultaten van het onderzoek komen ten goede aan de wetenschap, aan maatschappelijke organisaties, aan de culturele sector en aan het bedrijfsleven. Een groot deel van de onderzoekers in Nederland is sociaal wetenschapper of geesteswetenschapper. Dat is terug te zien in de aantallen aanvragers in de Talentlijn (Veni, Vidi, Vici) en de Open Competitie. SGW werkt continu aan het verbeteren en vergemakkelijken van de beoordelingsprocedures en daarmee aan een doeltreffend instrumentarium. In 2024 heeft SGW de pilot van de Open Competitie XS voortgezet en hebben meer onderzoekers dit voor SGW nieuwe programma gevonden. Daarnaast heeft SGW de Open Competitie M verruimd. SGW is in 2024 veel met onderzoekers in gesprek geweest. Er is een succesvolle pilot uitgevoerd met drie bezoeken aan universiteiten (Nijmegen, Groningen, Tilburg) en vanaf 2025 gaan vertegenwoordigers van het domein iedere twee jaar bij alle universiteiten op bezoek. Daarnaast is SGW samen met de SSH-raad in gesprek gegaan met SGW-onderzoekers aan verschillende universiteiten over mogelijkheden voor sociaal- en geesteswetenschappelijk onderzoek in het KIC-programma. De SGW-adviestafels zijn hervormd en hebben een eerste jaar in de nieuwe vorm gefunctioneerd. Een belangrijke mijlpaal voor SGW was de opdracht van de ministeries OCW en EZ om een actieplan op te stellen voor de integrale aanpak van breed gedragen maatschappelijke transities. In 2024 is hiermee een start gemaakt en het actieplan zal in 2025 worden opgeleverd.

Domein Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)

Het NWO-domein ENW financiert en verbindt om kwaliteit en vernieuwing in de exacte en natuurwetenschappen – en de interdisciplinaire thema's en maatschappelijke uitdagingen waaraan deze bijdragen – te garanderen en de impact van het onderzoek te bevorderen. In 2024 heeft ENW tijdens de 'bètatour' alle dertien universiteiten bezocht waar bèta-onderzoek plaatsvindt, en daar gesproken met bestuurders en onderzoekers. De ontvangen input is geanalyseerd, gedeeld met relevante partijen en waar mogelijk omgezet in acties. Verder heeft ENW ook nauw contact met de bètadecanen en andere stakeholders over de onderwerpen die in de bètatour naar voren zijn gekomen. Voor de verbinding met het veld en om zich te laten adviseren maakte ENW ook in 2024 gebruik van de ENW-adviestafels, bijvoorbeeld voor adviezen over instrumenten, beleid of thematische programmering in KIC en NWA. De jaarlijkse strategiedag met de tafels ging in 2024 over verschillende aspecten van het beoordelingsproces bij NWO. ENW heeft zes congressen georganiseerd, met in totaal zo'n 5.000 deelnemers, evenals diverse programmabijeenkomsten. Het instrument voor financiële bijdragen aan door het veld zelf georganiseerde Wetenschappelijke Bijeenkomsten en Ontmoetingen is zeer populair; bijna 120 keer droeg ENW hieraan bij. Tijdens deze bijeenkomsten wordt vaak de kiem gelegd voor nieuwe thema's en samenwerkings¬verbanden. ENW is verantwoordelijk voor calls en werkpakketten in een aantal Nationaal Groeifondsprogramma's, zoals in 2024 AINed, GroenvermogenNL en Circular Plastics. Naast de ENW Talent- en Open Competitieprogramma's, begeleidden ENW-medewerkers ook diverse calls en activiteiten in de NWA, KIC en Wetenschappelijke Infrastructuur. ENW coördineert de NWO-brede financieringslijn Infrastructuur. Daarbinnen is in 2024 de call voor Grootschalige Wetenschappelijke Infrastructuur (GWI) geopend, met een verhoogd budget.

Domein Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)

Het domein Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW) zet zich in voor het bevorderen van technisch-wetenschappelijk onderzoek dat toepassing en impact heeft voor mens en maatschappij. Daarbij ondersteunt TTW het techniekdecanenoverleg en de disciplineraden voor Civiele Techniek, Werktuigbouwkunde en Elektrotechniek die in 2024 zijn opgericht. TTW heeft in 2024 de calls volgens de planning uitgevoerd. Extra noemenswaardig zijn de calls voor HTSM, Faculty of Impact en Perspectief. De samenwerking tussen TTW en TKI-HTSM is versterkt door in 2024 een nieuwe HTSM-call vorm te geven en uit te voeren, met een totale omvang van 7,5 miljoen euro. In 2025 wordt een HTSM-call voorbereid binnen het KIC Missie-instrumentarium. Het ministerie van EZ is ermee akkoord om hiervoor middelen in te zetten uit de PPS-Innovatieregeling. Het financieringsprogramma Perspectief had in de ronde 2024 een onderinschrijving. De hoofdreden voor partijen om niet in te dienen was meestal dat zij de verplichte cash cofinanciering van 15 procent niet rond konden krijgen. In de verwachting dat dit een eenmalige onderinschrijving betreft, heeft het ministerie van EZ ook voor 2025 een bedrag van 28 miljoen euro op de begroting gereserveerd voor de volgende Perspectiefronde. Voor de eerste twee fasen van deze lopende call zijn voldoende inschrijvingen binnengekomen, wat het vertrouwen geeft dat het budget volledig zal worden besteed. Ook heeft TTW procesondersteuning geboden bij de drie gezamenlijke GWI-voorstellen die de Technology-group voor de GWI2024-call heeft ingebracht. Daarnaast heeft het domein de update verzorgd van de landschapsanalyse en het narratief voor de Technology-groep voor de GWI roadmap 2026. TTW heeft verder een actieplan geschreven, gericht op een toekomstig geschakeld valorisatie-instrumentarium, met als doel om 'kennis niet op de plank te laten liggen' door betere afstemming met ketenpartijen en data-uitwisseling. TTW heeft gewerkt aan een betere inrichting en facilitering van de gebruikerscommissies, waardoor de kans op impact vergroot wordt.

Domein Medische Wetenschappen (samenwerkingsverband ZonMw)

Met kennis werken aan een goede gezondheid voor iedereen. Dat is waar ZonMw zich al 25 jaar voor inzet. ZorgOnderzoek Nederland (ZON) is als zelfstandig bestuursorgaan in 1998 bij wet opgericht. Sinds 2001 bestaat tussen ZON en het Domeinbestuur Medische Wetenschappen (MW) van NWO het samenwerkingsverband ZonMw. In 2024 heeft ZonMw samen met stakeholders en opdrachtgevers gewerkt aan het strategisch beleidsplan voor de periode 2025-2029, getiteld *Verbinden met kennis*. ZonMw draagt met kennis bij aan de transities in de sector gezondheid, zorg en welzijn. Dit gebeurt onder andere op een aantal grote maatschappelijke opgaven, waarop ZonMw kennis en inzichten bundelt, en kennisontwikkeling en – waar relevant – kennisinfrastructuur faciliteert, te weten: Toekomstbestendig stelsel van preventie, zorg en welzijn, Regionalisering, Gezonde leefomgeving, Verkleinen gezondheidsverschillen en Data, digitalisering en technologie. Specifiek op het gebied van technologie heeft ZonMw eind 2024 samen met TTW een bezoek gebracht aan 4TU.Health, het samenwerkingsverband van technische universiteiten specifiek gericht op gezondheid. Als een van de vier domeinen van NWO heeft ZonMw in 2024 uitvoering gegeven aan de talentprogramma's Veni, Vidi en Vici, de Open Competitie en aan diverse KIC- en NWA-calls. Bij dit laatste gaat het onder andere om de KIC-missie calls 'Doorbreken van Barrières voor een inclusieve leefomgeving' en 'Verkleinen van gezondheids¬verschillen – technologie voor mensen in lagere sociaal economische positie', en de NWA-call 'Seksueel overschrijdend gedrag en seksueel geweld'. Naast deze reguliere NWO-programma-activiteiten heeft ZonMw in 2024 gewerkt aan het verder stimuleren van het gebruik van proefdiervrije onderzoeksmodellen. In dit kader heeft ZonMw-voorzitter Arfan Ikram op 28 maart 2024 het onderzoeksrapport *Better Science through More Transparency; Pilot study on stimulating transparent laboratory animal research* overhandigd aan de minister van OCW. In het rapport staan de resultaten van de pilotstudie 'Stimulering Transparant Proefdieronderzoek' die ZonMw in de afgelopen jaren vanuit het programma 'Meer Kennis met Minder Dieren' heeft uitgevoerd in opdracht van het ministerie. ZonMw gaat op basis van de aanbevelingen uit dit rapport een 'proefdierwijs' beleid voeren en trekt hierbij zoveel mogelijk samen met NWO op.

Directie Thematische Programma's – NWA-KIC-NGF-INT

De directie Thematische Programma's ontwikkelt thematische onderzoeksprogramma's die nodig zijn voor nationale en mondiale maatschappelijke vraagstukken van nu en in de toekomst. In alle programma's worden vernieuwende werkwijzen en financieringsinstrumenten op maat ingezet om samenwerking mogelijk te maken tussen (internationale) onderzoekers en maatschappelijke organisaties, waaronder bedrijven, en om kennis vanuit de praktijk, het beleid en de wetenschap bijeen te brengen. In 2024 is ruim 321 miljoen euro aan financiering toegewezen voor de thematische programma's en er zijn 39 calls vast- en opengesteld en 42 nieuwe onderwerpen vastgesteld voor programmering van een call.

In de NWA-ORC2023-call (Onderzoek op Routes door Consortia) zijn 23 aanvragen ingediend op negen thema's; op elk thema is (conform de subsidieoproep) een aanvraag toegewezen. Uit de dalende (voorheen zeer hoge) aanvraagdruk blijkt dat de workshops daadwerkelijk bijdragen aan het combineren van onderzoeksideeën en daarmee aan een geringer aantal, meer gefocuste, aanvragen. De *lessons learned* uit de NWA-ORC-ronde 2023 zijn in de ronde van 2024 meegenomen. De NWA-ORC2024-call is inmiddels met veertien thema's in de beoordelingsfase. Een pilot is gestart om maatschappelijke organisaties die bijdragen aan het NWO-onderzoek beter te faciliteren, ook financieel. In 2024 vond een aantal bijeenkomsten plaats met vertegenwoordigers van de NWA-routes. De belangrijkste onderwerpen tijdens deze bijeenkomsten waren het proces rond het voorstellen van thema's binnen de NWA-ORC, samenwerking binnen de routes tussen disciplines, met praktijkgericht onderzoek en maatschappelijke organisaties, en het realiseren en activeren van het routenetwerk. Ook synergie tussen de routes wordt steeds vaker opgezocht.

De collaboratieve workshops zijn succesvol ingevoerd in KIC-programma. De nieuwe PPS-innovatieregeling van het ministerie van EZ maakt samenwerking mogelijk tussen NWO en TKI's op gezamenlijke KIC-calls. Binnen TKI-HTSM zijn middelen (5 miljoen euro) gereserveerd voor een KIC-call in 2025, ook TKI-Chemie heeft al interesse getoond. Het KIC-team heeft diverse presentaties in het veld gegeven om de mogelijkheden in het KIC voor onderzoekers en consortia aan te geven. Doordat nieuwe rondes van het Nationaal Groeifonds zijn weggevallen, en om in te lopen op de opgebouwde financiële reserves, is de call voor KIC-Langetermijnprogramma's van 50 miljoen euro eerder dan geopend dan was gepland, namelijk al in december 2024.

De NGF-programma's zijn in 2024 op stoom gekomen, met in totaal 73 miljoen euro subsidie aan toewijzingen voor in totaal 53 projecten. Een derde van het subsidiebudget is bijgedragen door private partijen. In twee derde van de toegewezen projecten werken partijen uit de hele kennisketen samenwerken in een PPS-consortium (subsidiebedrag 47 miljoen euro) en het grootste deel van geleverde cofinanciering is in deze PPS-projecten beland.

In 2024 heeft NWO besloten deel te nemen aan drie nieuwe Europese Partnerschappen. Daarmee is het aantal Europese co-funded partnerschappen waarin NWO participeert, uitgebreid naar twaalf. Voor de bi-en multilaterale internationale samenwerking worden, naast de al bestaande partners, nieuwe samenwerkingspartners gezocht.

Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO)

NRO is het regieorgaan van NWO voor Onderwijsonderzoek. In 2024 is een voorstel geschreven om het NRO door te ontwikkelen tot landelijk kennisinstituut voor het onderwijs. Dit voorstel kan inmiddels op steun rekenen van de NRO-Stuurgroep, de raad van bestuur van NWO, de directeuren van de beleidsdirecties van OCW, en de Stuurgroep Kennisinstituut. Nadat hierover positief is besloten en de benodigde financiële middelen zijn vrijgemaakt, zal voor de doorontwikkeling een implementatieplan worden opgesteld.

In 2024 is het NRO extern geëvalueerd, met een positief resultaat: het NRO functioneert goed. De aanbevelingen uit de evaluatie worden meegenomen in het implementatieplan voor de doorontwikkeling van het NRO. Naast deze twee belangrijke mijlpalen heeft het NRO in 2024 veel relevante activiteiten uitgevoerd. Zo is het Kennisknooppunt voor het onderwijs (onderwijskennis.nl) verder uitgebreid met themapagina's, waar scholen over actuele vraagstukken kennis uit onderzoek in een toegankelijke en bruikbare vorm kunnen vinden. Ook werkt het NRO aan de ontwikkeling van een serie praktische leidraden voor scholen, onder andere over de basisvaardigheden (taal en rekenen-wiskunde), en ontwikkelt het specifieke kennisoverzichten voor het landelijk beleid, bijvoorbeeld over het lerarentekort. Naast de synthese van bestaande kennis uit onderzoek heeft het NRO in 2024 ook veel nieuw onderzoek geprogrammeerd over actuele vraagstukken in het onderwijs en zijn de resultaten van verschillende nationale en internationale metingen in het onderwijs bekend geworden. Eind 2024 is het NRO begonnen met het ontwikkelen van een nieuwe landelijke Kennisagenda voor het onderwijs. Deze agenda zal per sector en sectoroverstijgend de grootste vraagstukken in het onderwijs adresseren, inclusief de belangrijkste kennisvragen binnen deze vraagstukken. De Kennisagenda wordt eind 2025, begin 2026 opgeleverd.

Open Science NL

In 2024 kwamen de werkzaamheden van het in 2023 opgerichte regieorgaan Open Science NL echt op stoom. Het werkprogramma 2024-2025 is in volle gang. In dit werkprogramma past Open Science NL, naast competitieve Calls for proposals, ook minder gebruikelijke manieren van financieren toe, zoals niet-competitieve Calls for proposals en begrotingssubsidies. Hiermee streeft het regieorgaan naar minder aanvraagdruk en meer inclusiviteit. In totaal werd het afgelopen jaar 20,4 miljoen euro aan subsidies toegewezen om *open science* te bevorderen. Dit gebeurde aan de hand van de vijf aandachtsgebieden: capaciteitsopbouw, infrastructuur, robuuste onderzoeksprocessen, *evidence base* voor open science en versterken van communities. Er is onder meer stevig geïnvesteerd in dataprofessionals door bestaande digital competence centers (DCC's) te versterken en een trainingsplatform op te zetten. Daarnaast is geïnvesteerd in *citizen science* via een Call for proposals voor Citizen Science Hubs, en in het erkennen en waarderen van *open science*. Voor het opstellen van het werkprogramma en de inrichting van de instrumenten haalde Open Science NL actief input op in de Nederlandse *open science*-community. Daarnaast organiseerde Open Science NL het bestuurlijk overleg voor alle convenantpartners van het regieorgaan. Ook organiseerde het een nieuwe editie van het Open Science Festival, dat zo'n 400 actieve *open science*-beoefenaars naar Maastricht trok voor interactieve workshops en kennisuitwisseling. Tot slot draagt het team van Open Science NL actief bij aan uiteenlopende nationale en internationale initiatieven op het gebied van *open science*, en ondersteunt Open Science NL/NWO een reeks *open science*-infrastructuren ook financieel. Daarnaast heeft het regieorgaan gewerkt aan *open science*-beleid van NWO op het gebied van duurzame onderzoekssoftware, research datamanagement en open access publiceren. Dit gebeurde onder andere met een Call for proposals voor het omzetten van journals naar het Diamond Open Access-model. Tevens is een traject gestart om het *citizen science*-beleid van NWO steviger vorm te geven. De aangekondigde bezuinigingen zijn in dit kader een grote klap; ze leiden ertoe dat vanaf 2026 een aanzienlijk minder ambitieus programma gedraaid zal worden. Dit terwijl er juist in het veld een enorme vraag naar open science is, getuige onder meer de grote belangstelling voor het programma Open Science Infrastructuur.

Klimaatonderzoek Initiatief Nederland (KIN)

Op 1 november 2023 richtte NWO het KIN op als nieuw regieorgaan, mede op initiatief van de KNAW en met steun van een grote groep kennisinstellingen in het land. Doel van het KIN is de rechtvaardige transitie naar een klimaatneutrale en klimaatbestendige samenleving te versnellen, door kennis te verbinden, verbreden, verdiepen en ontsluiten. Het KIN is na de oprichting in volle vaart van start gegaan. Het team werd opgebouwd en geprofessionaliseerd, en na de zomer van 2024 traden twee wetenschappelijke boegbeelden aan, Derk Loorbach en Caroline Katsman. Zij geven richting aan de inhoudelijke activiteiten van het KIN. In toenemende mate zien partners het KIN als een gerespecteerd netwerkinstituut en expertisecentrum dat kennisontwikkeling en -uitwisseling ten gunste van de klimaattransitie bevordert en kennisprogramma's initieert die maatschappelijke partners handelingsperspectief bieden. Het KIN onderhoudt een actief netwerk, het KIN-Pact, met een strategische adviesraad met experts vanuit de samenleving, en actieve werkgroepen. Daarin bundelen experts vanuit beleid, praktijk en wetenschap hun krachten op onderwerpen die bijdragen aan systeemverandering. De adviesraad vergaderde in 2024 zeven keer en bracht het advies uit om maatschappelijke vragen in de werkwijze écht voorop te stellen en de kennisontwikkeling daaraan dienend te maken. Dit vereist veelal een andere houding, een andere werkwijze en andere financieringsvormen. Het KIN experimenteert daarom met verschillende nieuwe methodes en financieringsinstrumenten om kennis vanuit de praktijk, het beleid en de wetenschap bijeen te brengen en in korte tijd om te zetten in transformatieve actie en in handelingsperspectieven. In opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) organiseerde het KIN bijvoorbeeld een reeks workshops ('makeatons') waarin meer dan 120 experts vanuit verschillende achtergronden in enkele maanden tijd hun kennis inbrachten en deze input uitwerkten naar onderbouwde resultaten die zullen worden opgenomen

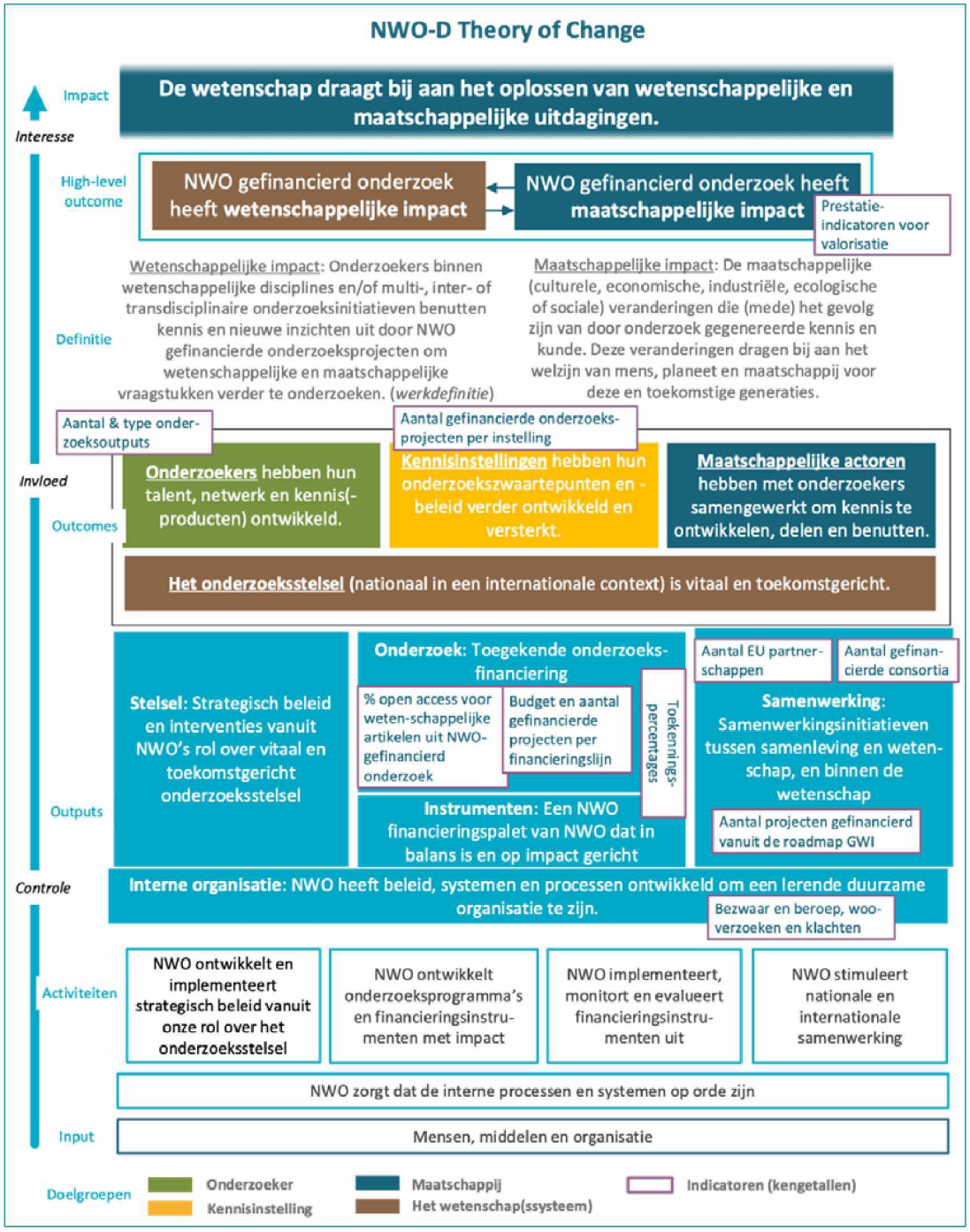
in de Nationale Klimaatadaptatie Strategie 2026. Dergelijke vernieuwende werkwijzen, instrumenten en methodes zet het KIN ook in een internationaal programma in. Daarnaast bevordert het KIN de onderlinge samenwerking tussen kennisinstellingen zodat meer regie en coördinatie tot stand komt op kennisontwikkeling voor de klimaattransitie.

Regieorgaan SIA

Om zijn regierol richting het veld goed te kunnen invullen, voert SIA het voortdurende gesprek 'buiten' met hogescholen en de partners uit het kennisecosysteem zoals publieke instellingen, MKB-bedrijven en maatschappelijke organisaties. Maar ook 'binnen' zijn in 2024 stappen gezet om de samenwerking met de NWO-organisatie te versterken. In het convenant van SIA voor 2023-2028 is met de convenantspartners afgesproken om hierin gezamenlijk op te trekken. In 2024 zijn wederom stappen gezet binnen SIA en de brede NWO-organisatie: van de bestuurstafel, in de toegang van hogescholen tot de NWO-programmering, tot en met een gezamenlijk programma 'één NWO' om het praktijkgericht onderzoek van hogescholen te verduurzamen in de organisatie.

4 Kengetallen

Eind 2024 is een eerste versie van een *theory of change* (beleidstheorie) voor NWO-D ontwikkeld (zie figuur 4.1). Zo'n *theory of change* definieert de veranderingen die een organisatie via haar activiteiten wil bereiken en laat op een schematische manier zien hoe deze veranderingen tot stand komen. Deze *theory of change* geeft een overzicht van de doelstellingen van NWO en wat NWO doet om die te bereiken.

Figuur 4.1 Theory of Change NWO-D

Zoals hiervoor gesteld geeft deze *theory of change* een overzicht van de doelstellingen van NWO en van wat NWO doet om die te bereiken. De theorie wordt nog aangevuld met de aannames tussen de verschillende stappen, een narratief en een implementatieplan. Eén stap die we in dit jaarverslag al zetten, is dat we een aantal indicatoren expliciteren bij de verschillende resultaten (outputs) die in de *theory of change* worden genoemd. Deze indicatoren zijn opgenomen in figuur 4.1 en komen in het vervolg van dit hoofdstuk uitgebreider aan de orde als kengetallen.

4.1 Inkomsten en bestedingen van middelen NWO

NWO heeft als missie "het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek van wereldklasse. Dit onderzoek heeft wetenschappelijke en maatschappelijke impact." Om deze missie te realiseren selecteert NWO onder andere de beste onderzoekers en onderzoeksvoorstellen voor financiering en verrichten de NWO-instituten toponderzoek. Mede door deze inspanning blijft Nederland een belangrijke speler in de internationale onderzoekswereld. Tabel 4.1 geeft inzicht in de middelen van NWO: de inkomsten en waar deze vandaan komen, en de wijze waarop NWO de middelen heeft ingezet voor onderzoeksfinanciering in de nationale competitie en in de NWO-instituten. Ook geeft de tabel per financieringslijn de verdeling van de middelen weer. Zie hoofdstuk 5.3 Financiën voor een verdere toelichting.

Tabel 4.1: Geconsolideerde staat van herkomst en bestedingen van middelen NWO in 2024 (in miljoen euro)

Baten		Resultaten		Lasten			
Bijdrage OCW	1.368	Baten	1.583	Verstrekte financiering NWO-D excl. NWO-instituten	1.067	Open competitie	232
Specifieke subsidie OCW	0	Lasten	-1.467			Talent	221
EZ	106	Financiële baten	84			Samenwerking	309
Overige minsteries	86	Resultaat deelnemingen	2	Exploitatie NWO-instituten	268	Infrastructuur	49
Bedrijfsleven	9					Praktijkgericht (SIA)	53
Andere partners	14			Beheerskosten NWO-D	132	Onderwijsonderzoek (NRO)	29
						NWO-instituten	171
						Overig *)	223
						Cashbijdragen	8-
						Af: besteding van NWO-D aan NWO-instituten	212-
Totaal	**1.583**	**Totaal**	**202**	**Totaal**	**1.467**	**Totaal**	**1.067**
2023:	1.676	2023:	401	2023:	1.333	2023:	996

*) Inclusief eenmalige Summit Grant-toewijzingen in 2024: 175 miljoen euro.

4.2 Toewijzingspercentages en aantal gefinancierde projecten per financieringslijn

In 2024 ontving NWO in totaal 8.040 aanvragen. NWO heeft haar financieringsinstrumentarium geordend in vijf financieringslijnen; zie voor een beschrijving hoofdstuk 3.2. Bij 70 procent van alle aanvragen die NWO ontvangt gaat het om ongebonden onderzoek, in de financieringslijnen Open Competitie en Talent. In het thematisch onderzoek, dat zich concentreert in de financieringslijn Samenwerking, is dat aandeel veel lager. In tegenstelling tot veel van het ongebonden onderzoek zijn er bij het thematisch onderzoek per aanvraag dikwijls meerdere onderzoekers betrokken, omdat daar veel vaker wordt gewerkt met consortiumvorming, waarbij meerdere partijen vooraf samenwerking opzoeken. Bij dit type onderzoek is het budget per project veelal hoger en middels specifieke procedures (zoals workshops) die passen bij het thematische onderwerp, wordt het veld ondersteund bij het vinden van samenwerkingspartners en het reduceren van de aanvraagdruk.

Van alle (voor)aanvragen die NWO in 2024 ontving, is in totaal 26 procent toegewezen (tabel 4.2). Zoals tabel 4.2 laat zien, lopen de toewijzingspercentages van de verschillende financieringslijnen uiteen, van 15-20 procent voor het ongebonden onderzoek tot 100 procent voor wetenschappelijke infrastructuur. In de laatste lijn werden in 2024 alleen aanvragen voor meet- en rekentijd ingediend en toegewezen.

Tabel 4.2: Aantal (voor)aanvragen en toewijzingspercentages per financieringslijn

	Aantal aanvragen					Aantal toewijzingen					% toewijzingen				
	M	V	A	O	Totaal	M	V	A	O	Totaal	M	V	A	O	Totaal
Open Competitie	1.596	1.070	5	0	**2.671**	300	245	1	0	**546**	19	23	20	0	**20**
Talent	1.510	1.440	2	12	**2.964**	214	225	0	0	**439**	14	16	0	0	**15**
Samenwerking	294	208	1	0	**503**	121	94	1	0	**216**	41	45	100	0	**43**
Europese Partnerschappen*	8	9	0	0	**17**	8	9	0	0	**17**	100	100	0	0	**100**
Kennis- en Innovatieconvenant (KIC)	71	37	0	0	**108**	26	10	0	0	**36**	37	27	0	0	**33**
Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	80	99	0	0	**179**	47	56	0	0	**103**	59	57	0	0	**58**
Nationaal Groeifonds (NGF)	135	63	1	0	**199**	40	19	1	0	**60**	30	30	100	0	**30**
Praktijkgericht / Regieorgaan SIA	366	348	2	4	**720**	197	184	1	3	**385**	54	53	50	75	**53**
Wetenschappelijke infrastructuur	41	14	0	0	**55**	41	14	0	0	**55**	100	100	0	0	**100**
Regieorgaan NRO	253	327	0	50	**630**	57	78	0	18	**153**	23	24	0	36	**24**
Thematisch Onderzoek overig**	74	35	0	0	**109**	35	17	0	0	**52**	47	49	0	0	**48**
Overig***	254	134	0	0	**388**	151	81	0	0	**232**	59	60	0	0	**60**
Totaal 2024	**4.388**	**3.576**	**10**	**66**	8.040	**1.116**	**938**	**3**	**21**	2.078	**25**	**26**	**30**	**32**	**26**
Totaal 2023	*4.348*	*3.156*	-	-	*7.504*	*1.210*	*941*	-	-	*2.151*	*28*	*30*	-	-	*29*

M: Man, V: Vrouw, A: Anders (in 2023 niet apart gerapporteerd) en O: Onbekend (in 2023 niet apart gerapporteerd).

* Voor de Europese Partnerschappen worden vanwege de afspraken met de partners alleen toegewezen projecten geregistreerd in de NWO-database, hetgeen het toewijzingspercentage van 100 procent verklaart.

** 'Thematisch Onderzoek overig' betreft de specifieke OCW-programma's Nederlands Polair Programma, Caribisch Onderzoek en Gebruikersondersteuning Ruimteonderzoek.

*** 'Overig' betreft onder meer de valorisatie-instrumenten Take Off, Demonstrator en Impact Explorer, Open Science-instrumenten en aanvragen voor de ondersteuning van wetenschappelijke bijeenkomsten en ontmoetingen.

In tabel 4.3 is te zien dat het aantal (voor)aanvragen in het NWO-Talentprogramma met meer dan 7 procent is gestegen naar bijna 3.000, ruim een derde van alle (voor)aanvragen die NWO ontvangt. De toewijzingspercentages zijn dientengevolge verder gedaald, naar 15 procent. Net als in 2023 is het toewijzingspercentage voor aanvragen van vrouwen hoger dan voor mannen.

Tabel 4.3: Uitsplitsing aantallen (voor)aanvragen en toewijzingen NWO-Talentprogramma

	Aantal aanvragen					Aantal toewijzingen					% toewijzingen				
	M	V	A	O	Totaal	M	V	A	O	Totaal	M	V	A	O	Totaal
NWO-Talentprogramma Veni/Vidi/Vici	1.291	1.172	1	12	2.476	153	158	0	0	311	12	13	0	0	13
NWO-Talentprogramma Rubicon	95	77	1	0	173	26	21	0	0	47	27	27	0	0	27
NWO-Talentprogramma Promotiebeurs voor Leraren	52	78	0	0	130	20	27	0	0	47	38	35	0	0	36
Overige Talentontwikkeling	72	113	0	0	185	15	19	0	0	34	21	17	0	0	18
Totaal 2024	**1.510**	**1.440**	**2**	**12**	**2.964**	**214**	**225**	**0**	**0**	**439**	**14**	**16**	**0**	**0**	**15**
totaal 2023	*1.523*	*1.240*	-	-	*2.763*	*265*	*248*	-	-	*513*	*17*	*20*	-	-	*19*

M: Man, V: Vrouw, A: Anders (in 2023 niet apart gerapporteerd) en O: Onbekend (in 2023 niet apart gerapporteerd).

Zoals tabel 4.4 laat zien, is het aantal aanvragen in de Open Competitie toegenomen en het aantal toegewezen projecten gedaald. Het percentage toewijzingen is daardoor gedaald van 26 naar 20 procent, onder het streefcijfer van 25 procent. Een deel van de verklaring voor het toegenomen aantal aanvragen is dat er voor de Open Competitie van ZonMw in 2023 geen ronde met toewijzingen was. Net als in 2023 is het toewijzingspercentage voor vrouwen onder de aanvragers hoger. Het toegewezen budget in 2024 bedroeg 232 miljoen euro, tegenover 151 miljoen euro in 2023. Een groot deel van het verschil tussen de twee jaren kan verklaard worden door de Open Competitie XL, voor grote samenwerkingsprojecten, waarvoor eenmaal per twee jaar toewijzingen worden gedaan. In 2024 ging het hierbij om 64 miljoen euro.

Tabel 4.4: Uitsplitsing aantallen (voor)aanvragen en toewijzingen Open Competitie

	Aantal (voor) aanvragen				Aantal toewijzingen				percentage toewijzingen			
Domeinen	M	V	A	Totaal	M	V	A	Totaal	M	V	A	Totaal
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	1.001	607	4	1.612	115	85	0	200	11	14	0	12
Sociale en Geestes-wetenschappen (SGW)	335	349	1	685	109	139	1	249	33	40	100	36
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	185	71	0	256	56	12	0	68	30	17	0	27
ZonMw	75	43	0	118	20	9	0	29	27	21	0	25
Totaal 2024	**1.596**	**1.070**	**5**	**2.671**	**300**	**245**	**1**	**546**	**19**	**23**	**20**	**20**
Totaal 2023	*1.347*	*974*	-	*2.321*	*319*	*279*	-	*598*	*24*	*29*	-	*26*

M: Man, V: Vrouw, A: Anders (in 2023 niet apart gerapporteerd).

4.3 Onderzoeksprojecten per instelling

NWO financierde in 2024 ruim 7.400 lopende onderzoeksprojecten (zie tabel 4.5). Naast de in 2024 toegewezen onderzoeksprojecten vallen hieronder ook de onderzoeksprojecten die in eerdere jaren zijn toegewezen, maar die in 2024 nog liepen of in de loop van 2024 werden afgerond. Ruim twee derde van de gefinancierde projecten wordt uitgevoerd op een universiteit of universitair medisch centrum (UMC) en bijna een vijfde op een hogeschool.

Tabel 4.5: Gefinancierde (lopende) onderzoeksprojecten per type instelling in 2024

Soort instelling	Aantal
Universiteit	4.370
Hogeschool	1.382
UMC	832
Overig	554
NWO-instituut	192
KNAW-instituut	85
TO2	31
Totaal 2024	**7.446**
Totaal 2023	*7.409*

NWO financiert individuele onderzoekers, maar ook consortia waarin onderzoekers vanuit verschillende kennisinstellingen samenwerken. Een consortium wordt hier gedefinieerd als een samenwerking tussen minimaal twee kennisinstellingen (universiteiten, UMC's, hogescholen of TO2-instellingen)[1]. NWO wees in 2024 198 projecten toe die worden uitgevoerd door een consortium (2023: 193).

1 Samenwerkingen tussen publieke en private partijen vallen hier niet onder. Ook projecten waar één aanvrager namens een heel consortium opereert, zijn hier niet meegeteld vanwege technische beperkingen. UMC's worden als aparte instelling gezien ten opzichte van de universiteit waaraan zij geaffilieerd zijn.

4.4 Aantal & type resultaten uit gefinancierde projecten

De door NWO gefinancierde projecten leiden tot een veelheid aan wetenschappelijke output: artikelen, boeken, hoofdstukken en proefschriften, maar ook octrooien, datasets, conferentiebijdragen en publicaties voor een breed publiek (zie tabel 4.6). Onderzoekers registreerden in 2024 bijna 11.000 wetenschappelijke publicaties en andere resultaten. Daarvan waren er bijna 3.200 afkomstig van de aan NWO-instituten verbonden onderzoekers.

Tabel 4.6: Publicaties en andere resultaten uit gefinancierde onderzoek

Productcategorie	NWO-D*	NWO-I	Totaal
Wetenschappelijk artikel	5.152	1.583	6.735
Overig	3.064	1.221	4.285
Conference paper	902	246	1.148
Publicatie breed publiek	532	48	580
Publicatie professioneel	414	73	487
Proefschrift	358	90	448
Hoofdstuk in boek	307	36	343
Boek	102	4	106
Octrooi	42	0	42
Totaal 2024**	**10.873**	**3.301**	**14.174**
Totaal 2023	*10.972*	*3.201*	*14.173*

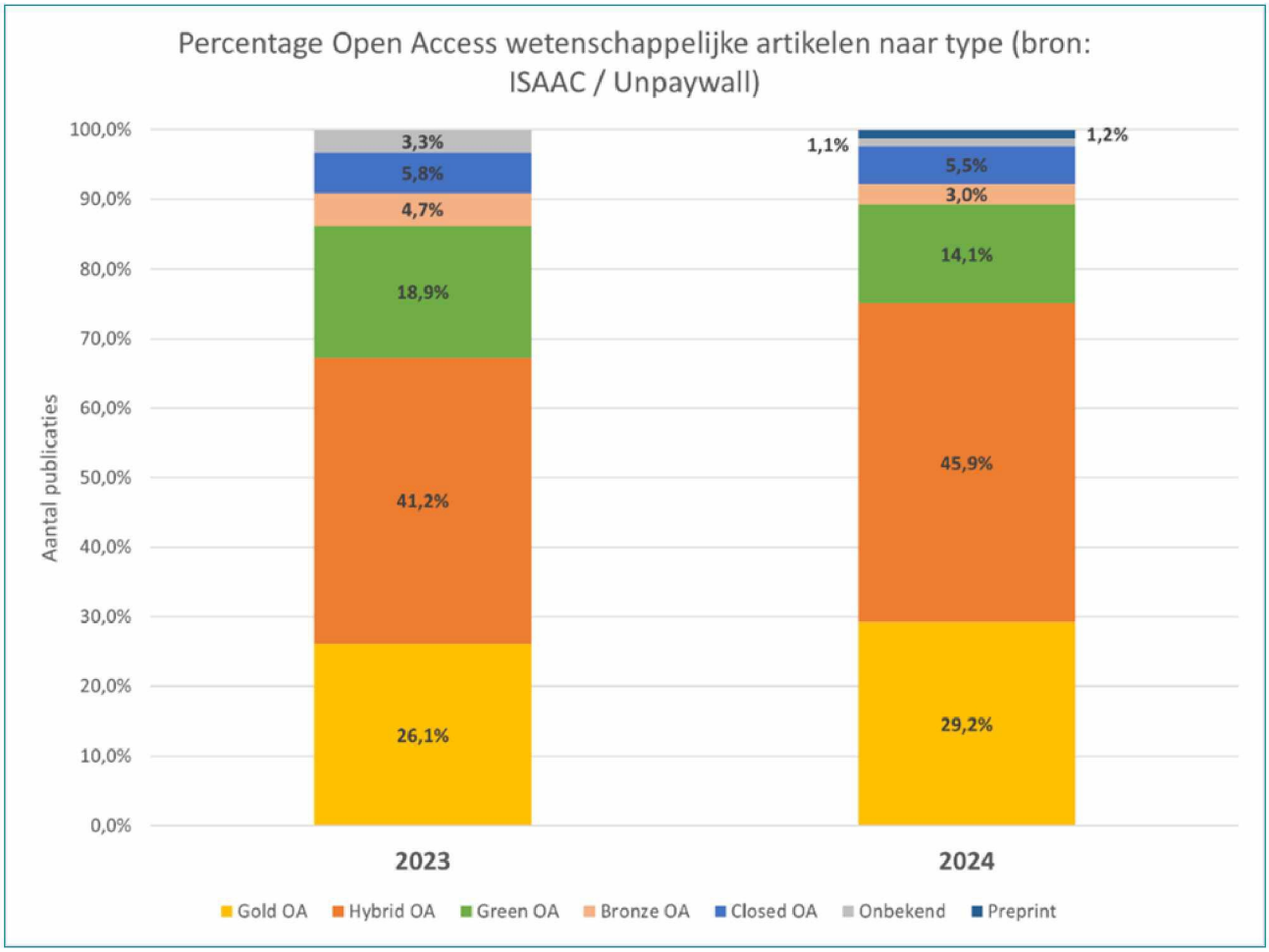
* 'Betreft de publicaties die voortkomen uit NWO-projectfinanciering, exclusief ZonMw, en inclusief de publicaties van onderzoekers op NWO-projecten die verbonden zijn aan een NWO-instituut.

** 'Overige output betreft datasets, onderzoeksoftware, posterpresentaties, lezingen, enzovoorts.

4.5 Open Access

NWO streeft naar 100 procent open access voor alle wetenschappelijke artikelen die uit NWO-gefinancierd onderzoek voortkomen. Dit is in lijn met de doelstelling van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

Figuur 4.2 Percentage Open Access wetenschappelijke artikelen naar type

Goud: Bij de gouden route wordt de publicatie direct vrij beschikbaar gesteld via de website van de uitgever.
Hybride: Hybride tijdschriften zijn traditionele tijdschriften op basis van het abonnementenmodel die per artikel de optie bieden tot open-accesspublicatie. Deze artikelen worden open access beschikbaar als de abonnee een publicatievergoeding aan de uitgever heeft betaald.
Groen: Na publicatie plaatst een onderzoeker een artikel in een repository (meestal van de universiteit), waarmee de publicatie vrij toegankelijk wordt.
Brons: Bronzen open access staat voor vrij toegankelijke artikelen zonder een adequate licentie om deze te kunnen delen. Dit kunnen bijvoorbeeld tijdschriftafleveringen zijn die na verloop van tijd vrij toegankelijk worden gemaakt, of artikelen die tijdelijk worden vrijgegeven.
Preprint: Deze publicaties zijn op het moment van meting alleen beschikbaar als preprint (nog niet gepeerreviewde versie) en opgeslagen in een preprintarchief. Deze artikelen zijn open access beschikbaar met een open licentie.
Gesloten: Artikelen die niet open access zijn gepubliceerd.

Uit figuur 4.2 blijkt dat 93,4 procent van de in 2024 in ISAAC geregistreerde artikelen open access beschikbaar is. Dit is een stijging van 2,75 procent ten opzichte van 2023. Van 5,5 procent van de in 2024 geregistreerde artikelen kan met zekerheid worden gezegd dat deze niet open access waren. Dit is gedeeltelijk te verklaren doordat het om artikelen gaat die voortkomen uit projecten van voor 2015, toen NWO nog geen verplichting had om de onderzoeksresultaten open access te delen. Voor een deel van de artikelen (1,1 procent) kan de status van de publicatie via de gebruikte detectiemethode niet worden achterhaald. Deze publicaties staan als 'onbekend' aangemerkt en tellen niet mee voor het percentage open access. Voor het eerst hebben we preprints in het overzicht opgenomen. Dat zijn voorpublicaties (niet *peer reviewed*) die open access beschikbaar zijn. We hebben alleen die publicaties opgenomen waarvan alleen een preprint is gedetecteerd. Voor die preprints waarvan ook een gepubliceerde versie beschikbaar is bij een uitgever, hebben we in de percentages alleen deze uitgeversversie meegenomen.

De NWO-instituten registreerden 95 procent van de wetenschappelijke artikelen van aan hen verbonden onderzoekers open access. Figuur 4.2 laat tevens zien dat het aantal publicaties dat verschijnt in hybride ('Hybrid OA') en volledig open access tijdschriften ('Gold OA') in 2024 opnieuw is gestegen. Inmiddels verschijnt meer dan een kwart van de publicaties direct via de website van de uitgever ('Gold OA').

4.6 Prestatie-indicatoren voor valorisatie

Een substantieel deel van de financiële middelen voor het NWO-domein Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW) is afkomstig van het ministerie van Economische Zaken. Omdat daar specifieke valorisatiedoelstellingen aan gekoppeld zijn, monitort NWO het gefinancierde onderzoek op drie prestatie-indicatoren: kennisoverdrachtmomenten, co-publicaties en PR-uitingen.

Kennisoverdrachtsmomenten

Wanneer een bedrijf of maatschappelijke instelling resultaten uit een onderzoekproject van het NWO-domein TTW gebruikt en er actief mee aan de slag gaat, wordt gesproken van een kennisoverdrachtsmoment. Voorbeelden van kennisoverdrachtmomenten zijn onder andere octrooien en licenties maar betreffen ook knowhow, algoritmes of methodes. In 2024 vonden bij 32 procent van de bij TTW lopende projecten kennisoverdrachtsmomenten plaats (in 2023 was dat 37 procent).

Co-publicaties en PR-uitingen

Een tweede indicatie van de valorisatie van onderzoek vormen gezamenlijke (peer review) publicaties van wetenschappers en industrie, uitgezet tegen het totale aantal publicaties in hetzelfde jaar. In 2024 bedroeg het aantal co-publicaties 37, op een totaal van 197 publicaties van onderzoekers met een financiering vanuit het NWO-domein TTW. Dat komt neer op 19 procent (tegenover 55 van 320, oftewel 17 procent, in 2023).

Ten slotte werden in 2024 minimaal 70 valorisatieresultaten van TTW-onderzoek (tegenover 61 in 2023) in de landelijke geprinte media genoemd. In totaal is beleid en onderzoek van het NWO-domein TTW het afgelopen jaar ongeveer 95 maal in de landelijke geprinte media genoemd.

4.7 Grootschalige Wetenschappelijke Infrastructuur (GWI)

Met het programma 'Grootschalige Wetenschappelijke Infrastructuur (GWI) – Nationale Roadmap consortia' wil NWO de realisatie van hoogwaardige en voor de Nederlandse onderzoeksgemeenschap toegankelijke GWI's stimuleren die grensverleggende wetenschappelijke vernieuwing en doorbraken mogelijk maken. NWO rapporteert het totaal aantal projecten dat wordt gefinancierd vanuit de nationale roadmap GWI (OCW indicator #32), zie tabel 4.7.

Tabel 4.7a: Aantallen en cumulatieve weergave GWI-investeringen per GWI-domein

	2018 (cum.)	2019 (cum.)	2020 (cum.)	2021 (cum.)	2022 (cum.)	2023 (cum.)	2024 (cum.)
Technische & Natuurwetenschappen	5,5	5,5	8,5	8,5	12,5	12,5	12,5
Levens- & Medische wetenschappen	3,5	3,5	6,5	6,5	10,5	10,5	10,5
Sociale & Geesteswetenschappen	1	1	2	2	3	3	3

Tabel 4.7b: Aantallen en cumulatieve weergave GWI-investeringen per groep

	2018 (cum.)	2019 (cum.)	2020 (cum.)	2021 (cum.)	2022 (cum.)	2023 (cum.)	2024 (cum.)
Astronomy & Particle Physics	2	2	3	3	5	5	5
Materials	1,5	1,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Technology	0	0	0	0	0	0	0
Geosciences	2	2	3	3	5	5	5
Green life sciences	1	1	3	3	4	4	4
Health life sciences	0	0	0	0	0	0	0
Medical life sciences	0	0	0	0	2	2	2
Life sciences & Enabling technologies	2,5	2,5	3,5	3,5	4,5	4,5	4,5
Sociale & geesteswetenschappen	1	1	2	2	3	3	3

Tabel 4.7c: Aantallen en cumulatieve weergave GWI-investeringen per type

	2018 (cum.)	2019 (cum.)	2020 (cum.)	2021 (cum.)	2022 (cum.)	2023 (cum.)	2024 (cum.)
Fysieke faciliteiten	9	9	15	15	22	22	22
Data-infrastructuren	8	8	14	14	23	23	23
E-infrastructuren	4	4	9	9	17	17	17
Single sited	3	3	5	5	8	8	8
Distributed	7	7	12	12	18	18	18

NWO organiseert twee maal per vijf jaar een aanvraagronde voor GWI's. In de tabellen 4.7a-c zijn alleen aantallen infrastructuren gegeven. GWI-voorstellen worden in de regel voor tien jaar gefinancierd, de gemiddelde totale omvang van een toewijzing is ongeveer 15 miljoen euro. Vanwege het beschikbare callbudget zijn sommige GWI-projecten slechts deels gefinancierd. In de Roadmap 2021 (https://www.nwo.nl/sites/nwo/files/media-files/WEB%20roadmap.pdf) is, naast de reeds bestaande indeling in drie domeinen, de indeling in negen groepen geïntroduceerd. De getallen in tabel 4.7b voor de jaren 2018 en 2020 zijn achteraf aan een groep toegerekend. Infrastructuren zijn regelmatig groeps- en/of domeinoverstijgend. In tabel 4.7 zijn ze toegerekend aan de groep dan wel het domein waartoe ze voor het grootste deel behoren. Alleen als er sprake is van een 50/50-verdeling, is dat in de aantallen weergegeven.

In de GWI-aanvraagronde 2017 met toewijzingen in 2018 was er extra budget voor consortia waarin RKI/TO2-instellingen participeren. Dit leidde met name tot extra toewijzingen in het T&N-domein. Technische universiteiten participeren in vele GWI's, maar in de periode 2017-2022 is slechts één voorstel twee maal ingediend dat specifiek past binnen engineering GWI's (Technology Group).

We onderscheiden vijf typen faciliteiten, zie tabel 4.7c. Veel infrastructuren moeten gekarakteriseerd worden als verschillende typen: CERN is bijvoorbeeld een fysieke single-sitefaciliteit, maar de apparatuur levert data op en er wordt software ontwikkeld om die data onder andere op te schonen en te analyseren. Deze indicator is dus lastig en de cijfers zijn een inschatting. De belangrijkste conclusie is wel dat grootschalige wetenschappelijke infrastructuren die oorspronkelijk meestal fysiek waren, steeds meer gedistribueerd/digitaal/e-infrastructuur zijn geworden.

In het najaar van 2025 zal de raad van bestuur van NWO besluiten over de toewijzingen in de GWI2024-aanvraagronde (budget 160 miljoen euro).

4.8 Europese Partnerschappen

In het kader van Horizon Europe, het huidige kaderprogramma voor onderzoek en innovatie van de Europese Commissie, neemt NWO deel aan zogeheten co-funded European Partnerships. In deze grootschalige samenwerkingsverbanden werken financiers van onderzoek en innovatie in Europa samen om thematische programma's vorm te geven die grensoverschrijdend onderzoek mogelijk maken en een duidelijke bijdrage leveren aan het behalen van de Europese prioriteiten. NWO is, in samenwerking met ministeries en andere Nederlandse partijen, (ex ante) gecommitteerd aan in totaal twaalf Europese Partnerschappen. Tot nu toe waren dit er negen, te weten: Clean Energy Transition Partnership (CETP), Transforming Health and Care Systems (THCS), Fostering a European Research Area for Health (ERA4Health), Driving Urban Transitions to a sustainable future (DUT), Sustainable Blue Economy (SBEP), Rescuing biodiversity to safeguard life on earth (Biodiversa+), Water Security for the Planet (Water4All), A Sustainable Future of Food Systems (FutureFoodS), en One Health-Antimicrobial Resistance (OH-AMR). Onze nationale partners hierin zijn het ministerie van EZ, de Hartstichting, het ministerie van IenW, het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN), Platform31, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), Rijkswaterstaat, het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), en het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO). In 2024 besloot NWO zich te committeren aan nog drie nieuwe Europese Partnerschappen, die naar verwachting starten in 2025-2027, namelijk: Brain Health, Resilient Cultural Heritage en Raw Materials for the Green and Digital Transition. In verschillende partnerschappen zijn ook ZonMw en Regieorgaan SIA actief, respectievelijk op gebied van gezondheid en zorg, en in het kader van praktijkgericht onderzoek bij hogescholen. NWO zet voor deze Europese Partnerschappen onder andere middelen in uit het Fonds Onderzoek en Wetenschap (OCW, 2023). In 2024 zijn zeven transnationale Calls for proposals afgerond, waarin NWO circa 16 miljoen euro (inclusief co-financiering van de Europese Commissie) heeft toegekend aan 55 Nederlandse consortia in internationale projecten. Er zijn zes nieuwe Calls for proposals gelanceerd waaraan NWO deelnam en in één Call for proposals zijn middelen uitgezet via ZonMw. Voor alle calls wordt naar verwachting projectfinanciering toegewezen in 2025.

Tabel 4.8 Voortgang en afhandeling bezwaarschriften

	Totaal ingediend	Ingetrokken/ niet ontvankelijk	In procedure bij commissie beroep- en bezwaarschriften		
			ongegrond	gegrond	nog in behandeling
2024	59 (100%)	12 (20%)	18 (30%)	17 (28%)	12 (20%)
2023	61 (100%)	19 (31%)	19 (31%)	23 (38%)	0 (0 %)
2022	73 (100%)	22 (30%)	31 (42%)	27 (26%)	0 (0%)

NB: Bovenstaande tabel gaat alleen over de bezwaarschriften gericht tegen besluiten van NWO (inclusief bezwaren gericht tegen besluiten van het domein Medische Wetenschappen, ondergebracht bij ZonMw). Bezwaren gericht tegen besluiten van ZON – die ook door de Commissie Bezwaarschriften NWO-ZonMw worden beoordeeld – zijn in dit jaarverslag buiten beschouwing gelaten.

4.9 Bezwaar en beroep, Woo-verzoeken en klachten

Bezwaar en beroep

Belanghebbenden kunnen een bezwaarprocedure starten op formele beslissingen die NWO neemt, bijvoorbeeld over het toe- of afwijzen van subsidies. In 2024 heeft NWO in totaal 59 bezwaarschriften ontvangen (zie tabel 4.8).

Van de 47 bezwaren die de Commissie in 2024 in behandeling heeft genomen, zijn er nog twaalf in behandeling. Van de 35 bezwaren waarover de Commissie een beslissing heeft genomen, zijn er zestien niet binnen de standaardbeslistermijn van twaalf weken afgerond (45 procent). Van die zestien zijn er vier evenmin binnen de maximum wettelijke termijn van 18 weken afgerond (25 procent). Een reden hiervoor is bijvoorbeeld dat een bezwaar ertoe leidt dat de beoordelingscommissie haar beslissing opnieuw beoordeelt dan wel heroverweegt.

In 2024 is er twee keer beroep ingesteld tegen een beslissing op bezwaar. In één van die gevallen heeft de indiener het beroep weer ingetrokken. Het andere beroep loopt nog. In de hoger-beroepsprocedure uit 2023 die nog liep, is NWO in 2024 in het gelijk gesteld.

Klachten

In 2024 zijn negen klachten gericht tegen (een medewerker van) NWO-D ingediend in het kader van Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht. Zes klachten zijn niet in behandeling genomen. Dit was omdat een klacht buiten de reikwijdte van de klachtenregeling viel, of omdat het belang van de klager kennelijk onvoldoende was. De drie overige klachten die wel in behandeling zijn genomen, zijn ongegrond verklaard.

Wet open overheid

In 2024 zijn zes verzoeken ingediend om documenten openbaar te maken op grond van de Wet open overheid (Woo). Twee Woo-verzoeken hebben geleid tot gedeeltelijke openbaarmaking van de gevraagde documenten. Eén Woo-verzoek had betrekking op documenten over (vermeende) datalekken die zich in een bepaalde periode hadden voorgedaan. Dit verzoek is afgewezen op grond van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen. Drie Woo-verzoeken zijn niet in behandeling genomen; twee op grond van misbruik van het recht, en één omdat NWO de gevraagde documenten al eerder openbaar had gemaakt.

5 Mensen, Middelen & Organisatie

5.1 Niet-financiële verklaring

Op basis van het Besluit bekendmaking niet-financiële informatie is NWO als Organisatie van Openbaar Belang (OOB) verplicht om in het bestuursverslag een niet-financiële verklaring op te nemen. Hieronder gaan we conform dit besluit in op de maatschappelijke thema's die daaronder vallen.

5.1.1 Duurzame inzetbaarheid

Om de ambities van NWO te kunnen realiseren, is de duurzame inzetbaarheid van alle medewerkers van wezenlijk belang. NWO stimuleert groei en ontwikkeling en heeft oog voor de talenten van alle medewerkers. In de CAO-Onderzoekinstellingen, waaronder zowel NWO-D als NWO-I valt, is opgenomen dat het jaarlijkse budget voor professionele ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid minimaal 2 procent van de loonsom is. In 2024 was binnen NWO-D circa 1,2 miljoen euro beschikbaar voor de opleiding, ontwikkeling en coaching van medewerkers.

In 2023/2024 is binnen een groot aantal organisatieonderdelen het project strategische personeelsontwikkeling (SPO) uitgevoerd. Het doel van SPO is om per organisatieonderdeel verder vooruit te kijken naar de kwalitatieve kenmerken van het personeelsbestand in relatie tot toekomstige uitdagingen. In het project kwamen drie overlappende aandachtsgebieden bij elkaar: talentbeleid, duurzame inzetbaarheid en positieve werkomgeving. Het project heeft speerpunten opgeleverd ten aanzien van het behoud en de werving van medewerkers, de ontwikkeling van medewerkers en leiderschap, die essentieel zijn voor het functioneren van de NWO-organisatie. SPO heeft in 2024 verder zijn beslag gekregen door de SPO-trajecten bij de afdeling bedrijfsvoering, en bij SIA en NRO. Bedrijfsvoering heeft een gemeenschappelijke visie ontwikkeld die de ambities van NWO ondersteunt, SIA heeft speerpunten benoemd om de ambities voor de komende jaren waar te maken en NRO zal deze in 2025 definitief formuleren. De domeinen die in 2023 het SPO-traject doorlopen hebben, zijn in 2024 actief aan de slag gegaan met de geformuleerde actieplannen. De realisatie van de verschillende plannen en actielijnen laat een intensivering van *human resource*-onderwerpen bij de domeinen zien, evenals de onderlinge gemeenschappelijkheid waar we samen kunnen optrekken, verbinden en verbreden. Dit gebeurt met name rond de speerpunten Werven en Ontwikkelen. Een mooi voorbeeld is de pilot Ontwikkelpaden, waarin twee domeinen een inbreng hebben. Deze samenhang richting een breed programma is eind 2024 in het directeurenteam van NWO-D besproken en zal in 2025 verder vervolg krijgen.

De cyclus van Resultaat & Ontwikkelgesprekken wordt vervangen door 'De Dialoog', waarbinnen meer focus ligt op de ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid van de NWO-medewerkers. In mei heeft een onderzoek onder medewerkers plaatsgevonden naar hoe zij ontwikkelmogelijkheden, drijfveren, kansen en eventuele beperkingen ervaren en waarin zij eventuele suggesties voor het aanbod konden delen. In 2025 wordt ook het leiderschapsprogramma doorontwikkeld, als modulair aanbod.

5.1.2 Diversiteit en inclusie

In 2024 hebben 60 leidinggevenden van NWO-D de training Toekomstgericht en Inclusief Werven en Selecteren gevolgd en is een instrument ontwikkeld dat de werkwijze uit die training ondersteunt. In het kader van algehele bewustwording zijn diverse presentaties en lunchlezingen georganiseerd, waaronder het goed bezochte en ontvangen Connect@Neurodiversiteit. Rond diverse doelgroepen is gestart met het oprichten van medewerkersnetwerken. Een onderzoeker van de Universiteit Utrecht heeft in het kader van een stage kwalitatief onderzoek gedaan dat heeft geleid tot aanbevelingen voor een module Inclusief leiderschap voor NWO-D. Er is een handreiking inclusieve communicatie opgeleverd en de communicatie naar medewerkers toe is geüpdatet. De uitkomsten van een toegankelijkheidsonderzoek van de panden in Den Haag en Utrecht worden geleidelijk aan omgezet in aanpassingen.

Voor NWO-I stond het jaar 2024 in het teken van de herziening van het NWO-I-implementatieplan Diversiteit en Inclusie. Waar het plan voorheen vooral gericht was op actiepunten, ligt de focus nu op meetbare impact en wordt ook gelijkwaardigheid meegenomen. Door deze hervorming neemt NWO-I nu deel aan externe klankbordgroepen en adviesorganen, zoals het Landelijk Overleg Diversity Officers van alle universiteiten in Nederland en een werkgroep Nationaal Actieplan onder leiding van het ministerie van OCW. Hierdoor worden de plannen van NWO-I op het gebied van diversiteit, inclusie & gelijkwaardigheid (DIG) beter afgestemd met universiteiten, kennisinstellingen en beleidsinstellingen. Voor het eerst dit jaar nam NWO-I deel aan de Monitor Vrouwelijke Hoogleraren van het Landelijk Netwerk Vrouwelijke Hoogleraren (LNVH), een rapport dat de vertegenwoordiging van vrouwen in de Nederlandse academische wereld in kaart brengt.

LHBTIQ+

In 2024 heeft NWO haar lidmaatschap van Workplace Pride verlengd. Ook vond de herlancering van de LHBTIQA+ Employee Resource Group (ERG) plaats, met een vernieuwde structuur waarin meerdere co-coördinatoren en leden uit verschillende onderdelen van NWO zich verenigen. Er zijn al verschillende formele en informele bijeenkomsten geweest. Op 22 mei werd een NWO LHBTIQA+-evenement georganiseerd voor alle NWO-medewerkers, met als thema 'Connecting identities through Employee Resource Groups'. Het evenement had twee doelen: het verkennen van het algemene thema van ERG's en de herintroductie van de LHBTIQA+ ERG, waarbij input werd verzameld voor de vormgeving en organisatie ervan. Op Coming-Outdag, 11 oktober, werd wederom de regenboogvlag gehesen bij de kantoren in Den Haag en Utrecht en bij de NWO-instituten, en een persoonlijke column werd gedeeld.

Participatiewet

Eind 2024 had NWO 39 procent van de kwantitatieve doelstelling van de Participatiewet behaald. De aanpak om te voldoen aan de Banenafspraak is herzien en is nu meer gericht op het activeren van leidinggevenden. Alle managementteams van NWO-D zijn geïnformeerd over de Banenafspraak, over wat de afdeling P&O daarin voor leidinggevenden kan betekenen en over wat van leidinggevenden verwacht wordt. Dat heeft, vanwege de groei van NWO en het vertrek van enkele medewerkers uit de doelgroep, nog niet zichtbaar geleid tot een hoger percentage bij het behalen van het quotum maar wel gezorgd voor meer bewustwording bij de groep collega's die hierop de meeste invloed hebben. Daaraan dragen de video's die in 2024 ontwikkeld zijn, in het kader van een interne campagne rondom onze doelstellingen en ambities voor de banenafspraak, ook bij. Een ander onderdeel van de aanpak was de presentie van NWO-D op een aantal Meet & Greets van Onbeperkt aan de Slag.

5.1.3 Duurzaamheid

NWO wil duurzaamheid in haar programmering en procedures verankeren. In 2024 is een quickscan duurzaamheid uitgevoerd over NWO-D als organisatie, om te inventariseren waar NWO actief op zou moeten sturen haar om impact op klimaat, milieu en leefomgeving te minimaliseren. Daarbij is aandacht besteed aan de samenhang tussen sociale, economische en ecologische duurzaamheid.

Op basis van de scan heeft NWO haar ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn, verbreed naar ecologische duurzaamheid. Broeikasgasemissies vormen de prestatie-indicator van deze ambitie. Dit betekent dat NWO in 2030 onderweg is naar klimaatneutraliteit, met een minimale jaarlijkse reductie volgens het Science Based Targets initiative (SBTi) gemeten conform het Green House Gas Protocol. Energiereductie en afval & circulariteit vormen de richtinggevende doelstellingen voor de bedrijfsvoering van NWO. De komende jaren zullen verdere dataverzameling en het concretiseren van de richtinggevende doelstellingen centraal staan.

NWO financiert, zoals voorheen, diverse onderzoeken naar duurzaamheidsvraagstukken. In de bedrijfsvoering zijn circulaire principes toegepast, onder andere bij aanbestedingen op meubels en IT-materialen. In 2024 is daarnaast gekeken naar de duurzame impact van onderzoek aan de hand van de vraag naar de mogelijke ongewenste impact van onderzoek. In 2025 ligt de focus op het stimuleren van het duurzaam uitvoeren van onderzoek; hiervoor wordt een pilot opgezet. (Inter)nationale samenwerking is een ander vlak waaraan NWO veel heeft gedaan. Zo hebben we proactief samengewerkt met het ministerie van OCW en Science Europe (de koepelorganisatie van financiers in de EU) om duurzaamheid te agenderen en samenwerkingen op dit gebied op te starten. Tot slot hebben we ervoor gekozen om actief te monitoren en te sturen op duurzaamheid, om er alert op te blijven dat we de juiste prioriteiten stellen. NWO overweegt om de komende jaren de vrijwillige en gereduceerde vorm van de Corporate Sustainability Reporting Directive (de VSME) te introduceren.

5.1.4 Integriteit

NWO is als onderzoeksfinancier medeverantwoordelijk voor de wetenschappelijke integriteit van door haar gefinancierd onderzoek. We spannen ons daarom in om integriteitsschendingen te voorkomen en te signaleren. Het NWO-beleid sluit aan bij het beleid van de universiteiten, hogescholen, Universiteiten van Neerland (UNL), de Vereniging Hogescholen (VH) en de KNAW. Het beleid geldt voor zowel de aanvraagfase als de fase nadat een onderzoeksvoorstel is toegewezen. De Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018 is voor NWO leidend in haar externe integriteitsbeleid. NWO heeft deze code onderschreven en iedereen die bij NWO een aanvraag doet, moet verklaren ermee bekend te zijn en eraan te voldoen. NWO heeft een klachtenregeling opgesteld en een meldpunt Wetenschappelijke Integriteit ingericht, voor klachten over onderzoekers die NWO-financiering (zullen) ontvangen.

Het Meldpunt Wetenschappelijke Integriteit (WI) behandelt klachten voor zover deze (i) zijn gericht tegen een persoon die werkzaam is (geweest) op een (deels) door NWO gefinancierd onderzoeksproject of die een financieringsrelatie heeft met NWO én (ii) de kennisinstelling van de beklaagde niet over een eigen integriteitscommissie beschikt.

In 2024 werden 26 WI-klachten ingediend bij NWO, die betrekking hadden op vijf verschillende situaties. In alle gevallen heeft NWO de klacht om verschillende redenen niet in behandeling genomen. Eén klacht was afkomstig van een anonieme melder. Deze klacht is om de reden van anonimiteit niet in behandeling genomen. 24 WI-klachten, die betrekking hadden op drie

verschillende situaties, zijn voor behandeling doorgezonden dan wel doorverwezen naar de Commissie WI van de kennisinstelling waar de beklaagde werkzaam is. De laatste klacht is niet in behandeling genomen omdat deze van algemene aard was en daardoor niet voldeed aan de in de Klachtenregeling gestelde eis dat een klacht gericht moet zijn tegen een persoon die projectleider is (geweest) of werkzaam is (geweest) op een door NWO gefinancierd onderzoeksproject. NWO-I heeft een eigen klachtenregeling voor wetenschappelijke integriteit, met een klachtencommissie en vertrouwenspersonen daarvoor. De klachtencommissie WI heeft in 2024 één klacht behandeld en deze als niet-ontvankelijk beoordeeld.

Voorts geldt bij NWO de Code persoonlijke belangen. Deze code beschrijft het proces en de wijze waarop beslissingen over de omgang met persoonlijke belangen binnen het proces van subsidieverstrekking bij NWO-D dienen te worden gemotiveerd en vastgelegd. Hierdoor is NWO op ieder moment in staat intern en extern verantwoording af te leggen over hoe zij omgaat met persoonlijke belangen. Daarnaast heeft NWO-D voor iedereen die voor of namens NWO werkt, de Nota integriteitsbeleid vastgesteld. In deze nota staat hoe NWO integriteit definieert. Verder bevat deze nota een schets van de relevante regels en normen voor medewerkers op het gebied van integriteit die in verschillende situaties gelden, en van de mogelijkheden om integriteitsschendingen te melden en normen na te (doen) leven. De nota is bedoeld om medewerkers (nog meer) bewust te maken van het grote belang dat NWO hecht aan integriteit en integer handelen en om hun handvatten te bieden om die integriteit te bevorderen.

De klokkenluidersregeling en het Fraudeprotocol gelden voor zowel NWO-D als NWO-I. In overleg met de centrale ondernemingsraad is in 2024 de klokkenluidersregeling aangepast aan Europese regelgeving en daarop aansluitende Nederlandse wetgeving, waarin onder meer de missstanden waarover de klok kan worden geluid zijn uitgebreid en de rechtsbescherming van klokkenluiders is verbeterd. NWO-D en NWO-I hebben ieder een vertrouwenspersoon klokkenluiden. In 2024 is de vertrouwenspersoon klokkenluiden voor NWO-D tweemaal geraadpleegd, die voor NWO-I geen enkele keer. Dit leidde niet tot meldingen. De vertrouwenspersoon klokkenluiden wordt genoemd in communicatie en training, om diens zichtbaarheid en vindbaarheid voor medewerkers te vergroten. In 2024 zijn onder NWO's fraudeprotocol tien meldingen (zes interne melders, vier externe melders) van vermoedens van fraude ontvangen. Bij de *compliance officer* is één vermoeden van integriteitschending gemeld. Drie fraudemeldingen bleken na vooronderzoek ongegrond. De resterende zeven meldingen leidden tot drie aangiftes bij de politie, twee bij de fraudehelpdesk en twee bij een creditcardmaatschappij. Eén melding waarvan aangifte is gedaan, is door de interne auditafdeling van NWO onderzocht in samenloop met extern forensisch onderzoek. De overige meldingen zijn beperkt tot een vooronderzoek of in afstemming behandeld door de *compliance officer* of de *chief information security officer* (CISO). Naar aanleiding van diverse meldingen zijn verbeteringen in de bewustwording en de procesopzet aangebracht om de kans op herhaling te verkleinen. De financiële schade verbonden aan de fraudemeldingen ligt ruim onder de financiële risicobereidheid van NWO en was niet materieel.

5.2 Personeel

Op basis van het Besluit bekendmaking niet-financiële informatie is NWO als Organisatie van Openbaar Belang (OOB) verplicht om in het bestuursverslag een niet-financiële verklaring op te nemen. Hieronder gaan we conform dit besluit in op de maatschappelijke thema's die daaronder vallen.

5.2.1 In cijfers

In vergelijking met eind 2023 is het personeelsbestand van NWO in totaal met 129 fte (135 medewerkers) toegenomen. Het personeelsbestand van NWO-D nam in 2024 met 72 fte toe. Deze groei van 10 procent (van 728 naar 801 fte) is iets hoger dan het jaar ervoor. In aantallen medewerkers is de domeinorganisatie van 825 naar 905 medewerkers gegroeid. Deze groei is gerelateerd aan het grotere aantal programma's en budget bij NWO-D. NWO-D kende een uitstroom van 13 procent; daarmee is deze vergelijkbaar met de afgelopen jaren en ligt hij onder de landelijke benchmark. Het ziekteverzuim bij NWO-D was eind 2024 5,6 procent en dat is 1,3 procentpunt (of 19 procent) lager dan een jaar daarvoor. Ook het aantal medewerkers op de NWO-instituten groeide, van 1.743 in 2023 naar 1.798 in eind 2024. Deze toename wordt verklaard doordat deze instituten extra financiering hebben verworven. De personeelsomvang bij de instituten hangt samen met het aantal lopende onderzoeksprojecten. De opbouw van het personeelsbestand verdeeld naar mannen en vrouwen, aantal wetenschappers en medewerkers met een niet-Nederlandse nationaliteit wijzigde in 2024 niet wezenlijk ten opzichte van 2023. Voor NWO als geheel was het verzuim in 2024 3,7 procent; dat is 0,4 procentpunt lager dan in 2023 (zie tabel 5.1).

Tabel 5.1: Personeelsbestand NWO 2024

	Omvang (fte)	Omvang (#mdw)	Vrouwen (%)	Deeltijders (%)	Wetenschappers (%fte)	Buitenlandse mdw (%)	Mdw buiten NL werkzaam (fte)	Ziekteverzuim (excl. zw; %)
Amolf	217	227	32%	19%	63%	42%	1	3,10%
ARCNL	60	62	20%	11%	83%	52%		1,50%
Astron (incl LOFAR)	207	226	27%	35%	34%	25%		2,20%
CWI	202	222	32%	29%	80%	45%		2,40%
DIFFER	125	134	18%	23%	51%	27%		1,70%
Nikhef	212	226	20%	18%	44%	30%	4,8	2,80%
NIOZ	310	331	37%	23%	52%	30%	1	3,10%
NSCR	59	70	72%	49%	82%	20%	0,4	2,80%
SRON	208	217	22%	18%	54%	32%		3,00%
JIVE	22	23	29%	17%	48%	52%		0,80%
NWO-I bureau	50	60	63%	60%	0%	0%		4,80%
NWO-I (totaal)	1672	1.798	25%	25%	54%	32%		2,70%
NWO-D (totaal)	801	905	68%	60%	0%	4%	7,2	5,60%
NWO-totaal	**2.473**	**2.703**	**40%**	**37%**	**36%**	**23%**	**7**	**3,70%**
NWO-totaal 2023	*2.344*	*2.568*	*42%*	*40%*	*36%*	*23%*	*12*	*4,10%*

5.2.2 Medewerkerstevredenheid

Medewerkers van NWO-D geven twee keer per jaar aan de hand van een korte vragenlijst hun mening over het werken bij NWO. De gemiddelde deelname aan dit onderzoek lag in 2024 opnieuw op 74 procent. De algemene medewerkerstevredenheid was in mei 7,5 en in november 7,6. NWO streeft naar een medewerkerstevredenheidscore van minstens een 8. De score die aangeeft in hoeverre iemand NWO-D als werkgever zou aanraden, was eind 2024 hetzelfde als een jaar ervoor: +53 (op een schaal van -100 t/m +100) en ligt ver boven de benchmark van vergelijkbare organisaties.

5.2.3 Arbeidsmarktcommunicatie en Werving & Selectie

In 2024 is de arbeidsmarktcampagne van NWO-D uit 2021 geëvalueerd. Naar aanleiding daarvan is onder andere de Employee Value Proposition herijkt, is opdracht gegeven voor het maken van een Employer Brand Video en is een aanbesteding opgestart voor een actualisatie van de campagne en het creëren van nieuw beeldmateriaal. Ook zijn er in de campagne kleine aanpassingen doorgevoerd. De vier Meet & Greets hebben ongeveer 120 geïnteresseerden de kans gegeven kennis te maken met NWO-D als werkgever. Het proces rond werving & selectie is verder geoptimaliseerd waarbij ook de inhoud van de training Toekomstgericht & Inclusief Werven & Selecteren input was.

5.2.4 Gezondheids- en arbobeleid

Vanaf februari 2024 was het hele jaar een daling zichtbaar van het voortschrijdend ziekteverzuim bij NWO-D. Eind 2024 was het verzuim 5,6 procent; dat is 1,3 procentpunt (of 19%) lager dan een jaar daarvoor. Op die afname van het verzuim is gestuurd door samen met de arbodienst meer aandacht te hebben voor inzetbaar zijn, blijven of weer worden, benaderd vanuit een positieve en talentgerichte bril. In lijn met dat gedachtegoed hebben alle leidinggevenden een verzuimtraining aangeboden gekregen. Daarnaast zijn ze bij de aanpak van het verzuim, afgestemd op de specifieke situatie in hun onderdeel, intensief ondersteund door de inzetbaarheidscoach van de arbodienst en hun P&O-adviseur. Met verzuimende medewerkers zijn gesprekken gevoerd gericht op – voor zover mogelijk – het succesvol hervatten van hun functie.

Het nieuwe vitaliteitsprogramma NWO Balans is heel 2024 uitgevoerd en rond de zomer geëvalueerd. Op basis van de evaluatie kan worden vastgesteld dat medewerkers aandacht voor vitaliteit als belangrijk zien en dat de focus voor het vervolg moet liggen op het stimuleren van sporten, mentale gezondheid en het stimuleren van bewegen tijdens het werk. Op alle drie de thema's is of wordt een aanbod ontwikkeld. Het jaarprogramma 2024 wordt in iets aangepaste vorm gecontinueerd.

Per oktober kunnen NWO-D-medewerkers gebruik maken van het online platform OpenUp, dat is bedoeld om de mentale gezondheid te ondersteunen. De eerste ervarings- en waarderingscijfers van het platform zijn positief.

5.2.5 (Sociaal) veilige werkomgeving

Voor medewerkers die onverhoopt te maken krijgen met ongewenst gedrag, was ook in 2024 ondersteuning beschikbaar, onder andere in de vorm van externe vertrouwenspersonen. In 2024 hebben de externe vertrouwenspersonen van NWO-D twintig kwesties behandeld. Dit aantal is in lijn met het aantal meldingen in 2023 (18) en 2022 (22).

NWO-I kent individueel klachtrecht. De werknemer, de stagiair of de gedetacheerde heeft daarmee de mogelijkheid om een klacht over een gedraging door of vanwege de werkgever tegenover de werknemer bespreekbaar te maken. De klacht wordt op zodanige wijze onderzocht dat een rechtvaardige klachtbehandeling van de persoon die de klacht indiende, is gewaarborgd. Daarbij worden diens individuele belangen, zoals in redelijkheid te verlangen, beschermd. In 2024 heeft de klachtencommissie geen klachten behandeld.

Om een veilige en gezonde werkomgeving te ondersteunen, is het project Positief Samen werken van start gegaan. Doel van dit project is inzicht te creëren in wat NWO-D-medewerkers een prettige manier van omgaan met elkaar vinden, in wat zorgt voor een werkomgeving waar zij graag onderdeel van uitmaken, en in het stimuleren van dat organisatie-eigen gedrag. Beoogde effecten van *Positive Organisational Behaviour* zijn meer motivatie, een beter mentaal welzijn en prosociaal gedrag.

5.2.6 Rechtspositie en arbeidsvoorwaarden

De Uitvoeringsregelingen die NWO met de centrale ondernemingsraad is overeengekomen voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2025, zijn op een beperkt aantal punten tussentijds gewijzigd per 1 september 2024. Onder meer zijn de bedragen voor de reiskostenvergoeding eigen vervoer (woon-werkverkeer) verhoogd. Met werknemersorganisaties heeft NWO een cao afgesloten met een looptijd van 1 juli 2024 tot en met 30 september 2025. Per 1 september 2024 zijn de lonen structureel verhoogd met 3,7 procent , en per 1 januari 2025 structureel met nog eens 2,9 procent. Daarnaast ontvangt iedere werknemer die op 1 september 2024 in dienst is, een eenmalige uitkering van 150 euro bruto, naar rato berekend. Medewerkers in de schalen boven schaal 10 krijgen nu ook een vergoeding voor bereikbaarheids- en beschikbaarheidsdiensten. Voor de looptijd van deze cao is verder de afspraak gemaakt dat de werknemer die in september (maand van de vakbond) lid wordt van een van de bij de cao-OI betrokken werknemersorganisaties, 100 euro van de eerste jaarlijkse contributie door de werkgever vergoed krijgt. Cao-partijen willen daarnaast alle werknemers één keer per vijf jaar een financieel adviesgesprek aanbieden bij door partijen nader te bepalen aanbieders, zodat werknemers die daar behoefte aan hebben geadviseerd worden bij het maken van financiële keuzes in verschillende fases van hun leven. Ten slotte zal in opdracht van cao-partijen een onderzoek worden uitgevoerd naar werkdruk, waarbij het thema onbereikbaarheid buiten werktijden wordt meegenomen.

5.3 Financiën

5.3.1 Financiële kengetallen en toelichting

In 2024 realiseerde NWO in totaal 1.583 miljoen euro aan baten voor de uitvoering van haar activiteiten; dit is 93 miljoen euro minder ten opzichte van 2023 (in totaal 1.676 miljoen euro). De lasten van NWO bedroegen in 2024 in totaal 1.467 miljoen euro (2023: 1.333 miljoen euro), zie tabel 4.1. Het saldo van de beschikbare middelen (baten) en de bestedingen (lasten) heeft geleid tot een positief resultaat over 2024 van 202 miljoen euro (2023: 401 miljoen euro positief).

Het positieve resultaat wordt grotendeels veroorzaakt door het resultaat bij NWO-D: in totaal 167 miljoen euro positief. Dit resultaat komt vooral voort uit de eind 2024 ontvangen (geoormerkte) rijksbijdragen, die ultimo 2024 nog niet zijn verplicht. De ontvangen maar nog niet verplichte middelen verhogen het resultaat over 2024 en zijn toegevoegd aan daarvoor bestemde fondsen en reserves. Volgens de resultaatsbestemming is aan de bestemde fondsen per saldo in totaal 23 miljoen euro gedoteerd en aan de bestemde reserves in totaal 115 miljoen euro.

De belangrijkste mutaties in de bestemde fondsen die gezorgd hebben voor een toename van de bestemde fondsen, zijn de dotaties aan het fonds voor Grote infrastructurele onderzoeks-voorzieningen en digitale infrastructuur (totaal 81 miljoen euro), de fondsen Regieorganen (totaal 31 miljoen euro) en het fonds NWA (totaal 30 miljoen euro). Uit het fonds voor Grote infrastructurele onderzoeksvoorzieningen worden binnen de Roadmap-periode van 2021-2025 de middelen uitgezet in twee calls. Naar verwachting zullen in 2025 totaal 160 miljoen euro aan onderzoekssubsidies worden toegekend. Tegenover deze dotaties staat een onttrekking aan het fonds Summit Toponderzoek van 175 miljoen euro, die in 2024 zijn toegekend.

Ook heeft NWO in 2024 een loon- en prijsbijstelling ontvangen van 45 miljoen euro en deze zorgen met de rentebaten van 81 miljoen euro voor een hoger positief resultaat. De middelen zijn toegevoegd aan de bestemde reserve, waarvan een deel al in 2024 is bestemd en vanaf 2025 verder zal worden verplicht. Het groepsonderdeel NWO-I realiseerde een positief resultaat van 34 miljoen euro en STW een resultaat van 1 miljoen euro positief. De resultaten zijn toegevoegd aan voor deze onderdelen bestemd en gereserveerd vermogen. Per saldo heeft dit geleid tot het geconsolideerde resultaat van in totaal 202 miljoen euro positief.

Eind 2024 stond een bedrag van 2,4 miljard euro uit aan externe verplichtingen. Deze hebben te maken met toekenningen voor onderzoeksfinanciering die de komende jaren tot uitbetaling komen.

Beschikbare middelen 2024 (baten)

In 2024 bedroegen de gerealiseerde baten van NWO in totaal 1.583 miljoen euro (2023: 1.676 miljoen euro). Het overgrote deel hiervan was afkomstig van het ministerie van OCW. De bijdrage van OCW bestaat vooral uit de structurele rijksbijdrage van totaal 1.368 miljoen euro (2023: 1.504 miljoen euro).

Dat de middelen lager zijn dan in 2023, komt door de eenmalige bijdrage die NWO in 2023 ontving in de vorm van verplichtingenbrieven van OCW voor de bijdragen uit het Fonds Onderzoek en Wetenschap aan de Summit grant Top onderzoek (totaal 160 miljoen euro) en het beurzenprogramma voor de pilot professional doctorate (totaal 40 miljoen euro). Deze verplichtingenbrieven worden via de rijksbijdrage met jaarlijkse termijnen van respectievelijk 20 miljoen en 5 miljoen euro ingelost.

NWO ontvangt ook financiering van andere ministeries, zoals EZ, Buitenlandse Zaken (BuZa), IenW en VWS. De gerealiseerde baten over 2024 van alle ministeries bedragen 192 miljoen euro (2023: totaal 143 miljoen euro). Het ministerie van VWS is tevens de belangrijkste financier van ZonMw, dat mede namens NWO het medisch en zorgonderzoek financiert. Deze bijdrage wordt verantwoord via de jaarrekening van ZonMw.

Ten slotte is een deel van het NWO-budget afkomstig van andere publieke (14 miljoen euro) en private (9 miljoen euro) partners; in totaal is dat 23 miljoen euro. Een schematische weergave van de in 2024 beschikbare middelen staat in tabel 5.2.

Tabel 5.2 Geconsolideerde staat van herkomst middelen NWO in 2024 (in € 1.000.000)

	Rijksoverheid				Andere partners (publiek en privaat)	Totaal
	OCW		Andere departementen (tijdelijk)	Totaal rijksoverheid		
	Rijksbijdrage structureel	Specifieke bijdrage (tijdelijk)				
Middelen 2024	1.368	-	192	1.560	23	1.583
Aandeel in totale middelen 2024	**86%**	**0%**	**12%**	**98%**	**2%**	**100%**
Middelen 2023	1.504	1	143	1.648	28	1.676
Aandeel in totale middelen 2023	**90%**	**0%**	**8%**	**98%**	**2%**	**100%**

Bestedingen 2024 (lasten)

De bestedingen van NWO bedroegen in 2024 in totaal 1.467 miljoen euro (2023: 1.333 miljoen euro). Daarmee is in 2024 per saldo 134 miljoen euro meer besteed ten opzichte van 2023. De bestedingen van NWO bestaan uit verstrekte subsidies voor onderzoek, de exploitatie van de NWO-I-instituten en de beheerskosten van NWO-D. In de volgende paragrafen specificeren we de bestedingen nader naar de ambities van NWO en per instelling.

De beheerskosten betreffen de apparaatskosten van NWO-D inclusief de direct aan de programma's van NWO-D toe te rekenen lasten.

Besteding naar instelling

In tabel 5.3 is weergegeven hoe de middelen van NWO-D zijn verdeeld over universiteiten, NWO-instituten en overige wetenschappelijke instellingen.

Tabel 5.3 Bestedingen NWO in 2024 naar instelling (in € 1.000)

Instellingen (x € 1.000)	
Erasmus Universiteit Rotterdam	34.823
Radboud Universiteit	51.436
Rijksuniversiteit Groningen	101.870
Technische Universiteit Delft	143.585
Technische Universiteit Eindhoven	51.164
Universiteit Leiden	53.582
Maastricht University	19.634
Universiteit Twente	14.948
Universiteit Utrecht	159.251
Universiteit van Amsterdam	55.718
Tilburg university	10.866
Vrije Universiteit Amsterdam	64.243
Wageningen University	37.773
Totaal universiteiten	**798.893**
NWO-Instituten	210.893
Hogescholen	83.887
TO2's	36.996
KNAW-instituten	11.123
Overige onderzoeksinstellingen	145.296
Beheerskosten	131.479
Af: cashbijdrage derden	-7.967
Totaal bestedingen NWO-D	**1.410.600**
Af: bestedingen NWO-D aan NWO-instuten en STW	-210.893
Bij: exploitatie NWO-instituten en STW	267.838
Totaal bestedingen 2024	**1.467.545**
Totaal bestedingen 2023	1.332.637

Toelichting:

1. De bedragen in de tabel zijn toegekende financieringen. Het gaat om financiële verplichtingen die NWO is aangegaan, niet om uitbetalingen.
2. De overige onderzoeksinstellingen is inclusief ZonMw (66 miljoen euro).
3. NWO-D heeft in 2024 totaal 8,0 miljoen euro ontvangen aan cashbijdragen. Deze middelen zijn ontvangen van bedrijfsleven en overige derden en zijn door NWO geïnd en doorgestort.
4. In de bestedingen van NWO-D is de exploitatie van de NWO-instituten niet meegenomen.

Na de transitie van NWO zijn de grantingactiviteiten van NWO-I en STW vanaf 2017 overgegaan naar NWO-D. De reeds lopende/afnemende grantingactiviteiten vóór de transitie van NWO worden door NWO-I afgewikkeld. De verdeling hiervan over de universiteiten blijkt uit tabel 5.4.

Tabel 5.4: Verdeling middelen NWO-I over universiteiten in 2024 (in € 1.000)

Instellingen	NWO-I
Radboud Universiteit	1.840
Rijksuniversiteit Groningen	-333
Technische Universiteit Delft	18
Technische Universiteit Eindhoven	-91
Universiteit Leiden	21
Universiteit Twente	37
Universiteit Utrecht	19
Universiteit van Amsterdam	-48
Vrije Universiteit Amsterdam	165
Totaal universiteiten 2024	**1.628**
Totaal universiteiten 2023	3.281

Toelichting: Bij de bedragen van NWO-I gaat het met name om de salarissen die zijn betaald aan onderzoekers die in dienst zijn bij NWO-I, maar werkzaam zijn bij de universiteiten.

Beheerslasten

Het bureau NWO-D organiseert het beoordelings- en selectieproces van aanvragen voor onderzoeksfinanciering, vervult een rol als verbinder in het wetenschapsbestel en ontwikkelt nieuw beleid en nieuwe programma's in dit kader.

De beheerslasten over 2024 zijn inclusief 54 miljoen euro aan lasten die direct zijn toe te rekenen aan onderzoekprogramma's; zie tabel 5.5. In 2023 bedroegen deze directe programmalasten 51 miljoen euro. Rekening houdend met de directe programmalasten bedragen de beheerslasten van NWO-D over 2024 gemiddeld 5,5 procent van de totale bestedingen van NWO-D (2023: 5,0 procent).

NWO kent een aantal financieringsinstrumenten, zoals de Roadmap Grootschalige Infrastructuur, die met twee of drie jaarlijkse subsidieronden leiden tot honoreringen en bestedingen. In 2024 zijn geen toekenningen gedaan. Hierdoor fluctueert het percentage van de beheerslasten ten opzichte van de totale bestedingen per jaar.

Tabel 5.5 : Beheerslasten NWO-D

Instellingen (x € 1.000)	2024	%	2023	%
Aantal fte bureaumedewerkers	789		715	
Bestedingen NWO-D (in miljoen euro)	1.411		1.301	
Beheerskosten	132		116	
Waarvan directie programmalasten	-54		-51	
Beheerskosten (excl. directe programmalasten)	78	5,5%	65	5,0%

Toelichting:

- Het aantal fte bureaumedewerkers is een gemiddelde over 2024. In tabel 5.1, die de kerncijfers bevat, staat een aantal van 801. Dat is de stand per 31 dec. 2024.
- Van de beheerskosten (132 miljoen euro) heeft 54 miljoen euro betrekking op directe programmakosten.

Tabel 5.6: Specificatie beheerslasten NWO-D

Beheerskosten NWO-D (in miljoen euro)	2024	Begroting 2024	2023
Personeelslasten	93	98	78
Afschrijvingen	2	2	2
Huisvestingslasten	5	5	5
Overige lasten	32	51	31
Totaal beheerskosten	**132**	**156**	**116**
Waarvan direct toe te rekenen aan onderzoeksprogramma's	-54	-70	-51
Totaal bestedingen 2024	**78**	**86**	**65**

Een nadere specificatie van de beheerslasten van NWO-D is opgenomen in tabel 5.6.

De beheerslasten van NWO-D zijn in 2024 toegenomen met 16 miljoen euro ten opzichte van 2023, tot in totaal 132 miljoen euro. Deze toename wordt vooral veroorzaakt door hogere personele lasten doordat de regieorganen NRO, SIA en Open Science in 2024 zijn uitgebreid. Ook is in 2024 het nieuwe regieorgaan Klimaatonderzoek Initiatief Nederland (KIN) van start gegaan. Niet alleen is het aantal fte's togenomen, ook hebben de cao-aanpassingen gezorgd voor een stijging van de lonen en salarissen over 2024.

De totale beheerslasten van NWO-D, inclusief de lasten die direct zijn toe te rekenen aan onderzoeksprogramma's, zijn lager dan de initieel begrote lasten. Een belangrijke oorzaak hiervoor is de reservering en de begrote personele lasten voor de programma's die over de jaargrens worden uitgevoerd.

Ten opzichte van vorig jaar (totaal 65 miljoen euro) zijn de totale beheerslasten, exclusief de directe programmalasten, met 13 miljoen euro gestegen tot totaal 78 miljoen euro.

Financieel kader en indicatoren 2024

NWO stelt de jaarrekening op volgens het baten-lastenstelsel (RJ 660). Dit houdt in dat de lasten worden verantwoord op het moment dat NWO een financiering toekent in plaats van op het moment van uitbetaling. Hierdoor werden verplichtingen die werden gefinancierd met de rijksbijdrage van het ministerie van OCW, opgenomen als vordering op de balans. Een belangrijk gevolg van de overgang naar RJ 660 en de financieringsafspraken met OCW was dat vanaf 2013 een deel van de vordering op OCW (612 miljoen euro) niet langer kon worden gewaardeerd. Dit leidde ertoe dat dit deel van de vordering op OCW in 2013 werd afgewaardeerd en werd opgenomen onder de overige reserve (612 miljoen euro).

In 2018 en 2019 hebben NWO en OCW diverse gesprekken gevoerd over de jaarverslaggeving van NWO. Hierdoor heeft OCW haar zienswijze gewijzigd met betrekking tot de langlopende subsidievordering op OCW. De gewijzigde zienswijze en de toetsing hiervan aan de geldende kaders en richtlijnen voor de jaarverslaggeving die voor NWO van toepassing zijn, hebben er uiteindelijk in geresulteerd dat de langlopende subsidievordering op OCW in 2018 volledig werd afgewaardeerd. Deze afwaardering is in 2018 eveneens ten laste van de overige reserve gebracht.

De negatieve overige reserve (ultimo 2024: - 991 miljoen euro) is een belangrijk onderdeel van het eigen vermogen van NWO van in totaal 565 miljoen euro (zie tabel 5.7). De bestaande afspraken tussen OCW en NWO waarborgen de continuïteit van NWO. OCW heeft bij brief d.d. 17 oktober 2014 (kenmerk 684804) en d.d. 6 maart 2019 (kenmerk 6036710) bevestigd niet voornemens te zijn te stoppen met wetenschapsfinanciering via NWO. Mocht daar in de toekomst om politieke redenen verandering in komen, dan zal de overheid de financiering gefaseerd afbouwen, opdat NWO kan voldoen aan de verplichtingen die zij met derden is aangegaan.

Als gevolg van haar gewijzigde zienswijze heeft OCW bij brief d.d. 6 mei 2020 (kenmerk 24295408) de afspraken met betrekking tot het financieel kader en de financiële indicatoren aangepast. De vermogenspositie van NWO dient positief te zijn, met uitzondering van de overige reserve. Onder verwijzing naar de brief van 6 maart 2019 (kenmerk 6036710) mag de overige reserve maximaal 1.001,5 miljoen euro negatief bedragen. Dit is het gevolg van de gewijzigde zienswijze van OCW met betrekking tot haar vordering.

Tabel 5.7: Ontwikkeling financiële kaders in 2024 (enkelvoudig*)

Financiële indicatoren (enkelvoudig *) NWO-D (x € 1 miljoen)	2024	2023	Norm
Eigen vermogen			
Algemene reserve	42	17	>0
Wettelijke reserve	1	1	>0
Bestemde reserve	569	454	>0
Overige reserve	-991	-994	>-1.001,5
Bestemd fonds	944	920	>0
Eigen vermogen (zie paragraaf 8.2.8)	**565**	**398**	
Toezegging gefaseerde afbouw van financiering door OCW zoals vastgelegd in de brief van d.d. 17 oktober 2014 met kenmerk 68480	991	994	
Het eigen vermogen zou, inclsuief de OCW toezegging inzake de gefaseerde afbouw financiering, pro forma bedragen	**1.556**	**1.392**	**>0**
Liquiditeit			
Liquide middelen	2.518	1.688	
Liquiditeitsratio (current ratio)	3,4	3,4	>1

* Enkelvoudig wil zeggen dat in deze tabel de exploitatie van de NWO-instituten en STW niet is meegenomen.

De algemene reserve ultimo 2024 bedraagt 42 miljoen euro en dient als weerstandsvermogen. De algemene reserve bestaat enerzijds uit de gevormde wettelijke reserve voor de ontwikkelingskosten van de immateriële vaste activa (negatief 1 miljoen euro). Dit deel van de algemene reserve wordt jaarlijks ingelopen gedurende de afschrijvingstermijn van de immateriële vaste activa. Anderzijds bestaat de algemene reserve uit het cumulatieve resultaat op de beheerslasten. Verder is in 2024 totaal 81 miljoen euro aan rentebaten op rekening-courant en deposito's ontvangen; hiervan is 25 miljoen euro toegevoegd aan de algemene reserve. De resterende rentebaten zijn toegevoegd aan de bestemde reserve.

De bestemde reserve bedraagt ultimo 2024 totaal 569 miljoen en bestaat vooral uit de ontvangen niet-geoormerkte rijksbijdragen, die aan het eind van het boekjaar nog niet waren verplicht maar al wel bestemd zijn voor onderzoeksprogramma's en in calls zijn uitgezet. Een belangrijk deel van de bestemde reserve heeft betrekking op het Kennis- en Innovatieconvenant (KIC), in totaal 195 miljoen euro. Een groot deel van deze middelen staat al uit in financieringsrondes en zal in 2025 worden toegekend, waarna de middelen uit de bestemde reserve worden onttrokken. Daarnaast zijn de rentebaten die NWO heeft ontvangen over 2024, in totaal 81 miljoen euro, grotendeels toegevoegd aan de bestemde reserve. Vanaf 2025 worden deze middelen verplicht en onttrokken aan de bestemde reserve.

Het bestemde fonds geeft het bedrag weer dat nog niet is verplicht voor specifieke doelen die het ministerie van OCW heeft geoormerkt binnen de rijksbijdrage. Ultimo 2024 bedraagt het bestemde fonds 944 miljoen euro; het is met 24 miljoen euro toegenomen ten opzichte van vorig jaar (2023: 920 miljoen euro). Deze toename wordt vooral veroorzaakt door de aanvullende geoormerkte rijksbijdragen voor verschillende financieringsinstrumenten die in het tweede halfjaar 2024 zijn ontvangen en nog niet zijn verplicht. Een volledig beeld van het verloop van de bestemde fondsen staat in paragraaf 8.2.8 'Eigen vermogen'.

Rekening houdend met de toezegging van OCW over de gefaseerde afbouw van de financiering zou het totale eigen vermogen van NWO pro forma 1.556 miljoen euro positief bedragen.

NWO voert een financieel beleid dat erop is gericht de beschikbare middelen zo snel mogelijk in te zetten voor wetenschappelijk onderzoek. Hierbij is een goed inzicht in de meerjaren-liquiditeitsprognose 2025-2029 van NWO van belang. Het verwachte liquiditeitsverloop van de NWO-groep blijkt uit tabel 5.8.

Tabel 5.8: Liquiditeitsprognose 2025-2029

	Realisatie	Bijgestelde begroting			Meerjarige doorkijk	
Bedragen in k€	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Beginstand liquide middelen	1.074.533	2.578.513	2.497.064	2.258.367	2.095.619	1.867.809
Mutatie liquide middelen	1.503.980	-81.449	-238.697	-162.748	-227.810	-230.761
Eind stand liquide middelen	**2.578.513**	**2.497.064**	**2.258.367**	**2.095.619**	**1.867.809**	**1.637.048**

De ontwikkeling van de liquiditeit en solvabiliteit van de NWO-groep over de afgelopen drie jaar is opgenomen in tabel 5.9.

Tabel 5.9: Financiële kengetallen

Ratio's per 31 december	2024	2023	2022
Liquiditeit	3,28	3,22	2,67
Solvabiliteit	0,26	0,24	0,13

De liquiditeit geeft aan in welke mate NWO haar kortlopende verplichtingen kan voldoen. Zij wordt berekend door het totaal van vorderingen en liquide middelen te vergelijken met het totaal van de kortlopende schulden. De liquiditeit is in 2024 met 0,06 punt iets verbeterd ten opzichte van 2023.

De solvabiliteit is de mate waarin NWO voldoende eigen vermogen heeft om in geval van liquidatie alle verschaffers van vreemd vermogen hun vorderingen terug te betalen. Deze wordt in tabel 5.9 uitgedrukt als de verhouding van het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen. Op basis van de met OCW gemaakte afspraken, brief d.d. 17 oktober 2014 (kenmerk 684804) en d.d. 6 maart 2019 (kenmerk 6036710), kan NWO aan de aangegane verplichtingen richting derden voldoen.

Een gedetailleerdere financiële uitwerking en toelichting volgt uit de jaarrekening 2024 van NWO (zie hoofdstuk 7).

5.3.2 Continuïteitsparagraaf en financieel perspectief

In december 2024 heeft het ministerie van OCW de ingediende NWO-begroting 2025 inclusief de meerjarencijfers voor 2024-2029 goedgekeurd. De bijgestelde begroting en de meerjarencijfers staan in tabel 5.10. Het gaat hierbij om de enkelvoudige begroting van NWO-D. Dit houdt in dat de basisbijdrage van NWO-D aan de NWO-instituten en STW wel is meegenomen, maar de begrote exploitatie van de NWO-instituten en STW zelf niet.

Tabel 5.10: Realisatie 2024 en begroting 2025 NWO-D (enkelvoudig)

	Realisatie	Bijgestelde begroting			Meerjarige doorkijk	
Bedragen in k€	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Baten						
Rijksbijdragen OCW	1.367.943	1.329.142	1.272.209	1.237.630	1.222.976	1.212.470
Specifieke en overige bijdragen	128.898	225.743	115.468	66.791	55.186	38.499
	1.496.841	**1.554.885**	**1.387.677**	**1.304.421**	**1.278.162**	**1.250.969**
Lasten						
Verstrekte subsidies subtotaal	1.279.121	1.713.841	1.409.900	1.287.539	1.185.843	1.127.896
Personeelslasten	92.901	100.760	96.671	94.193	93.020	91.196
Afschrijvingen	1.672	2.996	3.029	3.063	3.108	2.215
Huisvestingslasten	5.044	5.453	5.456	5.456	5.456	5.456
Overige lasten	31.862	93.386	69.579	71.127	57.608	53.623
	1.410.600	**1.916.436**	**1.584.635**	**1.461.378**	**1.345.035**	**1.280.386**
Financiële baten en lasten	81.013	-	-	-	-	-
Netto Resultaat	**167.254**	**-361.551**	**-196.958**	**-156.957**	**-66.873**	**-29.417**
Resultaatbestemming						
Dotatie Algemene Reserve	24.543	2.938	2.541	2.502	2.414	1.389
Onttrekking Algemene Reserve	-	-6.408	-3.303	-3.962	-3.640	-3.735
Dotatie wettelijke reserve	962	4.000	-	325	-	-
Onttrekking wettelijke reserve	-293	-1.180	-1.120	-1.024	-1.000	-
Dotatie Bestemde Reserve	607.678	598.866	595.991	588.763	584.363	578.039
Onttrekking Bestemde Reserve	-492.401	-701.827	-726.899	-660.713	-592.956	-586.718
Dotatie Bestemde Fondsen	760.265	730.276	676.218	648.867	638.613	634.431
Onttrekking Bestemde Fondsen	-736.879	-991.471	-743.641	-734.970	-697.922	-656.078
Dotatie Overig Reserve	3.255	3.255	3.255	3.255	3.255	3.255
Onttrekking Overig Reserve	124	-	-	-	-	-
Netto Resultaat	**167.254**	**-361.551**	**-196.958**	**-156.957**	**-66.873**	**-29.417**

De rijksbijdragebrief voor het jaar 2025 en de departementale begroting van het ministerie van OCW vormen de budgettaire kaders waarbinnen de NWO-begroting 2025, met een meerjarige doorkijk naar 2026-2029, is opgesteld. Naast de rijksbijdragen vanuit het ministerie van OCW bevat de NWO-begroting ook de inzet van middelen voor specifieke programma's vanuit het OCW-deelbudget Wetenschapsbeleid, andere beleidsonderdelen van het ministerie van OCW, en derden, zoals de ministeries van EZ, BuZa en IenM, de Europese Unie en private partijen.

De totale bijgestelde NWO-begroting 2025 laat in totaal 1.555 miljoen euro aan baten zien en totaal 1.916 miljoen euro aan lasten. De baten bestaan voor 1.329 miljoen euro uit rijksbijdragen van OCW. Het verwachte saldo van baten en lasten over 2025 bedraagt 362 miljoen euro negatief en wordt onttrokken uit daarvoor bestemde fondsen en reserves.

De realisatie van rentebaten is onzeker en afhankelijk van hoe de rentetarieven zich in de komende jaren ontwikkelen. In de meerjarenbegroting is daarom geen rekening gehouden met rentebaten, die worden ingezet voor wetenschappelijk onderzoek. Zowel de meerjarige begroting als de meerjarige balans 2024-2029 zijn opgesteld op basis van de huidige NWO-organisatie en de daarbij horende personele bezetting.

Tabel 5.11 geeft de meerjarige balans 2024-2029 van NWO-D weer. Het gaat hierbij om de enkelvoudige meerjarige balans. Dat betekent dat de onderlinge schuld- en vorderingsposities tussen NWO en de NWO-instituten en STW wel zijn opgenomen, maar niet de activa en passiva van de NWO-instituten en STW zelf.

Tabel 5.11: Meerjarige balans NWO-D (enkelvoudig)

	Realisatie	Bijgestelde begroting	Meerjarige doorkijk			
Bedragen in k€	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Activa						
Immateriële vaste activa	1.204	4.378	3.401	2.362	1.246	1.178
Materiële vaste activa	5.224	9.150	9.121	9.076	9.034	8.663
Financiële vaste activa	33.107	79.082	93.347	90.629	88.962	87.183
Vaste activa	**39.535**	**92.610**	**105.869**	**102.067**	**99.242**	**97.024**
Vorderingen	365.257	485.829	477.134	403.820	316.542	204.720
Liquide middelen	2.517.597	2.419.624	2.159.995	1.993.323	1.758.959	1.513.638
Vlottende activa	**2.882.854**	**2.905.453**	**2.637.129**	**2.397.143**	**2.075.501**	**1.718.358**
Totaal	**2.922.389**	**2.998.063**	**2.742.998**	**2.499.210**	**2.174.743**	**1.815.382**
Passiva						
Algemene reserve	42.066	38.596	37.834	36.374	35.148	32.802
Wettelijke reserve	1.205	4.025	2.905	2.206	1.206	1.206
Bestemde reserve	569.113	466.152	335.244	263.294	254.701	246.022
Overige reserve	-990.759	-987.504	-984.249	-980.994	-977.739	-974.484
Bestemde fondsen	943.372	682.177	614.754	528.651	469.342	447.695
Totaal eigen vermogen	**564.997**	**203.446**	**6.488**	**-150.469**	**-217.342**	**-246.759**
Voorzieningen	5.419	5.419	5.419	5.419	5.419	5.419
Langlopende schulden	1.505.232	1.833.230	1.796.183	1.626.781	1.338.501	1.111.462
Kortlopende schulden	846.741	955.968	934.908	1.017.479	1.048.165	945.260
Vreemd vermogen	**2.357.392**	**2.794.617**	**2.736.510**	**2.649.679**	**2.392.085**	**2.062.141**
Totaal	**2.922.389**	**2.998.063**	**2.742.998**	**2.499.210**	**2.174.743**	**1.815.382**

De immateriële vaste activa betreffen het Informatie Systeem voor Aanvragen, Archivering en Communicatie (ISAAC), het intranet en het financiële systeem. ISAAC zal in de komende periode worden vervangen. In de huidige investerings- en liquiditeitsbegroting is rekening gehouden met een start van dit project in 2025. De totaal benodigde investering zal in 2025 verder worden uitgewerkt en begroot. Voor de zelf vervaardigde software is een wettelijke reserve gevormd, die jaarlijks muteert met de afschrijvingen op en investeringen in de immateriële vaste activa.

De materiële vaste activa bestaan voornamelijk uit installaties, (computer)apparatuur en kantoormeubilair. De investeringen in 2025 hebben vooral betrekking op de nodige aanpassingen, uitbreiding en vervanging van installaties, (computer)apparatuur en werkplekken.

De financiële vaste activa bestaan grotendeels uit verstrekte leningen. Naar verwachting nemen de financiële vaste activa tot 2026 toe. Dit heeft vooral te maken met een te verstrekken lening voor de inmiddels gerealiseerde nieuwbouw van SRON, de gestarte vlootvernieuwing van NIOZ en de gerealiseerde renovatie van Nikhef. Nadat de lening is verstrekt, zal NWO-I deze jaarlijks gaan aflossen. Ook neemt het saldo van de financiële vaste activa toe door de verstrekte leningen inzake de vroege fase financiering (VVF).

In 2024 is totaal 250 miljoen euro aan tijdelijk overtollige middelen die het ministerie van Financiën in deposito heeft gehouden, vrijgevallen en toegevoegd aan de liquide middelen. Afhankelijk van de beschikbare liquiditeit en de rente kunnen in de komende jaren opnieuw overtollige middelen in tijdelijke deposito worden gezet. Vanwege de onzekere ontwikkeling van de rentetarieven is in de huidige liquiditeitsprognose geen rekening gehouden met verwachte rentebaten.

Een belangrijke post is de liquiditeitspositie van NWO. Deze geeft aan in welke mate NWO aan de (toekomstige) verplichtingen kan blijven voldoen. In bovenstaande meerjarige doorkijk wordt rekening gehouden met alle bekende betalingsverplichtingen. Nadat de doorgeschoven middelen van 2024 in de komende jaren zijn verplicht, zal de betaling hiervan volgens het afgesproken kasritme leiden tot een afname van de liquide middelen. Ook de te verstrekken lening aan NWO-I ten behoeve van de nieuwbouw en de vlootvernieuwing zal ertoe leiden dat de liquide middelen afnemen.

De bestemde reserve wordt gevormd door niet-geoormerkte rijksbijdragen, die in 2024 niet zijn verplicht, maar waaraan in de begroting-2025 van NWO reeds een bestemming is gegeven. De bestemde fondsen worden gevormd door reeds ontvangen, maar nog niet verplichte geoormerkte rijksbijdragen. In 2024 zijn de bestemde reserves en fondsen per saldo toegenomen met 139 miljoen euro. In de goedgekeurde enkelvoudige NWO-begroting 2024 was voorzien dat de bestemde reserves en fondsen zouden afnemen. De belangrijkste oorzaken van de toename zijn tweeërlei: enerzijds zijn niet alle voorgenomen subsidieverplichtingen in 2024 gerealiseerd. Dit komt doordat het externe afstemmingstraject voor met name de thematische programmering in NWA, KIC, NGF en de internationale samenwerkingen langer duurt dan verwacht (soms wel tot twee jaar) en daarna ook het interne traject om de aldus vormgegeven onderzoeksprogramma's uit te voeren te bemensen voor vertraging in de uitvoering zorgt vanwege de beperkt beschikbare capaciteit. In 2024 zijn de eerste stappen gezet om beide trajecten te versnellen. Anderzijds zijn er meer baten gerealiseerd dan voorzien in de vorm van aanvullende rijksbijdragen in 2024 (totaal 132 miljoen euro) en de ontvangen rentebaten (totaal 81 miljoen euro). De verplichting van deze middelen kon niet meer in 2024 plaatsvinden.

De bestemde fondsen en bestemde reserves zijn echter niet vrij besteedbaar, maar al bestemd en gecommitteerd in goedgekeurde programmabegrotingen en openstaande calls die intussen tot verplichting van de middelen hebben geleid of dat in 2025 en 2026 alsnog zullen doen. De bestemde reserves en fondsen nemen in de loop van de jaren af, mede als gevolg van het inlopen van begrote subsidieverplichtingen.

De negatieve overige reserve geeft de gevolgen weer van het niet langer waarderen van de vordering van OCW. Jaarlijks verbetert de overige reserve door de jaarlijks te ontvangen rijksbijdrage die is bestemd voor in het verleden aangegane investeringsverplichtingen aan NWO-I.

De geconsolideerde meerjarenbegroting en -balans van de NWO-groep (NWO-D, NWO-I en STW) is opgenomen in de tabellen 5.12 respectievelijk 5.13.

Tabel 5.12: Realisatie 2024 en begroting 2025 NWO (geconsolideerd)

	Realisatie	Bijgestelde begroting			Meerjarige doorkijk	
Bedragen in k€	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Baten						
Rijksbijdragen OCW	1.367.943	1.329.142	1.272.209	1.237.630	1.222.976	1.212.470
Specifieke en overige bijdragen	215.125	298.475	177.597	129.693	117.076	98.347
	1.583.068	**1.627.617**	**1.449.806**	**1.367.323**	**1.340.052**	**1.310.817**
Lasten						
Verstrekte subsidies	1.068.591	1.510.831	1.226.735	1.109.270	1.005.853	947.786
Personeelslasten	251.721	276.181	268.009	259.413	256.244	250.816
Afschrijvingen	13.959	15.626	18.288	18.405	17.363	16.205
Huisvestingslasten	21.705	23.203	21.987	22.418	22.932	22.638
Overige lasten	111.569	167.626	128.112	130.167	116.262	106.076
	1.467.545	**1.993.467**	**1.663.131**	**1.539.673**	**1.418.654**	**1.343.521**
Financiële baten en lasten	86.190	1.030	105	-45	-45	-45
Netto resultaat na belastingen	**201.713**	**-364.820**	**-213.220**	**-172.395**	**-78.647**	**-32.749**

Tabel 5.12 geeft de geconsolideerde verwachting van de baten en lasten tot en met 2029 weer. Hieronder lichten we de belangrijkste ontwikkelingen toe die vooral betrekking hebben op NWO-I en STW. De belangrijkste ontwikkelingen voor NWO-D zijn toegelicht bij de voorgaande enkelvoudige winst- en verliesrekening en balans (tabellen 5.10 en 5.11).

De daling van de personeelslasten vanaf 2024 heeft vooral te maken met het teruglopen van de projectportfolio, die terughoudend wordt begroot. De verwachte personele omvang van heel NWO staat in tabel 5.13.

Tabel 5.13: Verwachte gemiddelde personele omvang NWO

	Realisatie	Bijgestelde begroting			Meerjarige doorkijk	
Jaargemiddelde omvang Fte	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Bestuur/ directie	23	23	23	23	23	23
Personeel primair proces/ wetenschappelijk	1.460	1.532	1.463	1.410	1.367	1.343
Ondersteunend, technisch en overig	942	972	964	947	938	937
NWO totaal	**2.425**	**2.527**	**2.450**	**2.380**	**2.328**	**2.303**

Het totaal aantal gemiddelde fte ultimo 2024 (2.425 fte) bestaat uit bestuur (3,8 fte) en directie (19,0 fte), primair proces en wetenschappelijk personeel (1.460 fte) en ondersteunend, technisch en overig personeel (942 fte). Het ondersteunend en technisch personeel is veelal direct ondersteunend aan het primaire proces, zoals technische engineers, ontwerpers en onderzoekstechnici.

In de verwachte gemiddelde personele omvang van NWO voor de jaren 2024 tot en met 2029 zijn we ervan uitgegaan dat de verhouding vergelijkbaar is aan het gemiddelde over 2024.

De afschrijvingslasten nemen in de komende jaren toe. Dit is het gevolg van de afschrijvingen op de gerealiseerde en geplande investeringen in nieuwbouw, renovatie en de vlootvernieuwing bij NWO-I.

De huisvestingskosten laten een vrij constant beeld zien. De overige lasten zijn inclusief programma- en projectlasten die direct toe te rekenen zijn aan het wetenschappelijk onderzoek. Deze staan in relatie tot de verwachte subsidietoekenningen.

In 2024 is ruim 86 miljoen euro aan financieel resultaat gerealiseerd. De rente die NWO ontvangt, is conform de tarieven van het Schatkistbankieren. Dit zijn variabele tarieven; de verwachte rentebaten zijn derhalve onzeker. Dit is tevens de reden dat de rentebaten voor de jaren 2025 tot en met 2029 niet zijn begroot.

Tabel 5.14: Meerjarige balans NWO (geconsolideerd)

	Realisatie	Bijgestelde begroting			Meerjarige doorkijk	
Bedragen in k€	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Activa						
Immateriële vaste activa	3.503	5.674	4.048	2.360	1.244	1.176
Materiële vaste activa	252.140	276.203	265.292	253.914	242.796	230.768
Financiële vaste activa	37.505	33.442	31.268	30.715	31.248	31.669
Vaste activa	**293.148**	**315.319**	**300.608**	**286.989**	**275.288**	**263.613**
Vorderingen	417.651	499.945	485.638	409.510	319.495	206.429
Liquide middelen	2.578.513	2.497.064	2.258.367	2.095.619	1.867.809	1.637.048
Vlottende activa	**2.996.164**	**2.997.009**	**2.744.005**	**2.505.129**	**2.187.304**	**1.843.477**
Totaal	**3.289.312**	**3.312.328**	**3.044.613**	**2.792.118**	**2.462.592**	**2.107.090**
Passiva						
Groepsvermogen	**860.375**	**495.555**	**282.335**	**109.940**	**31.293**	**-1.456**
Voorzieningen	13.713	14.519	14.391	14.377	14.382	14.243
Langlopende schulden	1.505.211	1.840.168	1.799.871	1.627.304	1.335.864	1.105.694
Kortlopende schulden	910.013	962.086	948.016	1.040.497	1.081.053	988.609
Vreemd vermogen	**2.428.937**	**2.816.773**	**2.762.278**	**2.682.178**	**2.431.299**	**2.108.546**
Totaal	**3.289.312**	**3.312.328**	**3.044.613**	**2.792.118**	**2.462.592**	**2.107.090**

De materiële vaste activa nemen tot en met 2025 toe, vooral door de gestarte vlootvernieuwing (NIOZ). Daarna nemen deze weer af als gevolg van de afschrijvingen op deze post.

Met ingang van 2024 zullen de liquide middelen naar verwachting afnemen tot 1,6 miljard euro ultimo 2029. Deze geleidelijke afname wordt vooral veroorzaakt doordat de aangegane onderzoeksverplichtingen worden uitbetaald.

Per saldo neemt het groepsvermogen van NWO de komende jaren af. De voornaamste oorzaak hiervan is dat onderzoekssubsidies worden verplicht die NWO-D al via rijksbijdragen heeft ontvangen. Na ontvangst zijn deze rijksbijdragen toegevoegd aan het vermogen in de daarvoor bestemde reserves en fondsen. Na verplichting in daarop volgende jaren zullen deze toekenningen worden onttrokken aan de bestemde reserves en fondsen, waardoor het vermogen daalt.

Met ingang van 1 januari 2017 zijn de activiteiten van STW overgegaan naar het nieuwe TTW-domein van NWO. De resterende activiteiten (toezeggingen uit voorgaande jaren) worden bij STW afgewikkeld. Het overgrote deel van deze activiteiten is in 2024 afgerond of overgedragen aan het TTW-domein.

De voorzieningen hebben vooral betrekking op aan personeel gerelateerde zaken, zoals voorzieningen voor wacht- en uitkeringsgelden, langdurig zieken, generatieplan en jubilea. Deze blijven in de meerjarenverwachting vrij constant.

Doordat onderzoekssubsidies van reeds ontvangen rijksbijdragen worden verplicht, nemen de lang- en kortlopende schulden eerst toe tot 2,8 miljard euro ultimo 2025. Daarna zullen de lang- en kortlopende schulden afnemen met per saldo 0,7 miljard euro tot 2,1 miljard euro aan het einde van het jaar 2029 doordat de aangegane onderzoeksverplichtingen worden uitbetaald.

In hoofdstuk 7 van het NWO-jaarverslag zijn de geconsolideerde financiële jaarcijfers 2024 van NWO-D en de groepsonderdelen opgenomen.

5.3.3 Risicoparagraaf

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek is een zelfstandig bestuursorgaan dat hoofdzakelijk wordt gefinancierd met publieke middelen. Jaarlijks investeert NWO een miljard euro in onderzoek. We zien erop toe dat het geld op een verantwoorde en zorgvuldige manier wordt uitgegeven. Omdat zich in de uitvoering risico's kunnen voordoen, voert NWO een risicomanagementbeleid uit om risico's in een vroeg stadium te kunnen detecteren en mitigeren.

Risicomanagementbeleid

Het risicomanagementbeleid van NWO is gebaseerd op twee veelgebruikte raamwerken (ERM COSO en ISO 31000). Met behulp van deze raamwerken is een cyclisch proces ontworpen om risico's te identificeren, te analyseren en te beheersen. De risico's worden voorzien van adequate beheersmaatregelen en er wordt voortdurend een afweging gemaakt over de beheersing van het risico.

Als onderdeel van de planning & control-cyclus zoekt NWO elke vier maanden afstemming met risico-eigenaren en rapporteren we over de voortgang. De risicomanager is verantwoordelijk voor het risicomanagementbeleid en het onderliggende proces. Binnen deze scope valt ook het signaleren van kansen en het doen van verbetervoorstellen.

Risicobereidheid

Risicobereidheid kan worden omschreven als de aard, omvang en mate waarin een organisatie bereid is risico's te lopen bij het realiseren van haar doelstellingen. NWO beoordeeld de risicobereidheid vanuit vier invalshoeken: financiën, reputatie, kwaliteit en veiligheid. Aangezien NWO hoofdzakelijk werkt met publieke middelen, is onze risicobereidheid laag.

Belangrijkste risico's

NWO categoriseert risico's in risicoklassen en slaat de risico's op in een risicoregister. Het risicoregister wordt periodiek bijgewerkt en geëvalueerd. De focus daarbij ligt op het beheersen van de belangrijkste risico's, gemeten naar de kans en impact.

De belangrijkste risico's en beheersmaatregelen zijn samengevat in tabel 5.15.

Tabel 5.15: Risico's en beheersmaatregelen

Risico	Toelichting	Beheersmaatregelen
Digitale inbraken/ cyberaanvallen	Digitale inbraken/ cyberaanvallen kunnen leiden tot ongewenst verlies van digitale gegevens. Er kan ook sprake zijn van pogingen van afpersing of chantage. Digitale inbraak kan daarnaast leiden tot (tijdelijke) discontinuïteit van de bedrijfsvoering van NWO.	Meldingsproces security issues, controle en preventie (o.a. vergroten awareness), protectie (o.a. netwerk acces control), detectie (o.a. Security Operations Centre (SOC)) en respons, preffered suppliers onderhouds contracten, diverse IT general procedures (logische toegangsbeveiliging, verandermanagement, back-up and recovery). Monitoring via Northwave, strenge antiphishing instellingen en invoering multifactorauthenticatie.
Privacy- en informatiemanagement	Ontoereikende informatiebeveiliging en bescherming van privacy kan leiden tot ongewenst verlies van informatie (bedrijfsgevoelige informatie, datalekken) en/of niet voldoen aan wet- en regelgeving (o.a. AVG, BIO, Archiefwet, WOO).	Training en bewustwording, inbedding in decentrale planning & control-cyclus, intern meldingsproces datalekken en security issues, risicobehandelplan inrichting van informatiebeveiliging en privacy, monitoring voldoen aan wet- en regelgeving.
Krapte op de arbeidsmarkt	De krapte op de arbeidsmarkt, in combinatie met personeelswisselingen, heeft een opstuwende werking op de werkdruk en levert een risico op voor het behoud van goede expertise.	Arbeidsmarktcampagne 'Samen werken aan wetenschap'. Open dagen en ondersteuning in de werving.
Aanvraagdruk	Doorlooptijd in het aanvraagproces is hoog. Daarnaast zijn de beschikbare budgetten en de vraag vanuit het wetenschappelijk veld niet (altijd) in lijn met elkaar, wat leidt tot hoge druk op het aanvraagproces.	Integraal plan systeemdruk, dashboard systeemdruk en doorlopend indienen, monitoring effect kabinetsinvesteringen op de aanvraagdruk. Specifieke maatregelen t.a.v. Talentprogramma's zoals standaardzinnen t.b.v. motivering en striktere omgang zienswijze.
Extern politiek-economische ontwikkelen	Extern politiek-economische ingegeven bezuinigingen en sturing op verdeling van budget voor onderzoek en innovatie hebben impact op het wetenschappelijk programma.	Uitdragen belang van wetenschap en ZBO-rol, onderhouden relaties met stakeholders zoals OCW, Tweede Kamerleden, EZK en deelname Kenniscoalitie en andere initiatieven.

Het afgelopen jaar hebben zich geen calamiteiten voorgedaan die een belangrijke (financiële) impact op NWO hebben gehad.

6 Jaarverslag Raad van Toezicht

Conform de NWO-wet is de raad van toezicht (RvT) ingesteld door de minister van OCW. De RvT staat de raad van bestuur (RvB) terzijde met raad en geeft desgevraagd of uit eigen beweging advies over het beleid van de RvB. Bij de vervulling van deze taak neemt de RvT de doelstelling van NWO als uitgangspunt. Met dit verslag legt de RvT verantwoording af over het uitgeoefende toezicht.

Toezicht in het jaar 2024

In 2024 waren belangrijke aandachtspunten voor de RvT:

- het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet en de aangekondigde bezuinigingen;
- het plan van aanpak voor de NWO-evaluatie in 2025 en een zelfevaluatie over de periode 2020-2024;
- de integratie van het praktijkgerichte onderzoek binnen NWO;
- de ontwikkeling van het NRO naar een nationaal kennisinstituut voor het onderwijs;
- het opzetten van een nationaal samenwerkingsverband en instituut rond de faciliteit HFML-FELIX;
- ontwikkelingen van de NWO-instituten en institutenorganisatie;
- ontwikkelingen rond kennisveiligheid en het sectorbeeld voor NWO;
- *cyber security* en de vernieuwing van de IT-systemen bij NWO;
- vacatures vicevoorzitter RvB en in de RvT, overleg met OCW.

Het jaar 2024 stond vooral in het teken van de start van het nieuwe kabinet en de voorbereiding op de evaluatie van NWO in 2025. Met de RvB heeft de RvT meermaals de zorgen besproken over de in het Hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet aangekondigde bezuinigingen op onderzoek en hoger onderwijs. Deze raken vooral de universiteiten, maar de bezuinigingen op het Fonds Onderzoek en Wetenschap raken ook NWO. De RvT werd geïnformeerd over de acties die de Kenniscoalitie ondernam om het kabinet ertoe te bewegen de plannen bij te stellen. Bij de presentatie van de begroting op Prinsjesdag werd NWO verrast door een paar aanvullende taakstellingen, die de komende jaren verder oplopen. In het driehoeksoverleg met OCW is in het voorjaar het plan van aanpak van de NWO-evaluatie vastgesteld. Aan het eind van het jaar heeft de RvT met de RvB een concept-zelfreflectie op de belangrijkste ontwikkelingen over de periode 2020-2024 besproken. De zelfreflectie zal in 2025 door het adviesbureau Berenschot worden gebruikt als input voor de evaluatie van NWO.

Naast deze ontwikkelingen, die mogelijk de komende jaren een belangrijke impact hebben op NWO, was er ook het afgelopen jaar weer de nodige interne organisatorische dynamiek. De ingezette ontwikkeling om de regieorganen voor het onderwijsonderzoek (NRO) en praktijkgericht onderzoek (SIA) structureel in te bedden binnen NWO is in 2024 voortgezet. De RvT is geïnformeerd over een transformatieplan voor de beoogde integratie van SIA. Om de integratie verder te bevorderen heeft de RvT positief geadviseerd over deelname van de voorzitter van SIA aan de beraadslagingen van de RvB. De inbedding van het praktijkgerichte onderzoek is onderdeel van de NWO-evaluatie. De RvT is verder geïnformeerd over de mogelijke doorontwikkeling van het NRO tot Nationaal Kennisinstituut voor het Onderwijs. In het driehoeksoverleg met OCW is in het najaar stilgestaan bij de transitie van de regieorganen.

De RvT is gedurende het jaar meermaals geïnformeerd over de lang bestaande samenwerking vanuit NWO-I (en voorheen FOM) rond de grootschalige toponderzoeksfaciliteit HFML-FELIX in Nijmegen en het bestuurlijke overleg met de universiteiten over de verbreding hiervan tot een nationaal samenwerkingsverband. Dit heeft in het najaar geleid tot het voorgenomen besluit dat NWO-I deelneemt aan het nationaal samenwerkingsverband en een instituut gaat oprichten dat het beheer van de faciliteiten van de Radboud Universiteit over zal nemen. De RvT is verder geïnformeerd over de ontwikkelingen rond kennisveiligheid en het in het voorjaar gepubliceerde sectorbeeld van de NWO- en KNAW-instituten.

Ten aanzien van de beoogde governance-aanpassing bij NWO-I is de RvT geïnformeerd over de positieve uitkomst van een interne evaluatie van de nieuwe werkwijze. De implementatie vergt aanpassing van de statuten en reglementen; deze zullen nog aan de RvT worden voorgelegd. Andere punten waarover met de RvB van gedachten is gewisseld, betreffen een rapport met aanvullend reputatieonderzoek op de rol van NWO als verbinder, een aanzet voor een communicatiestrategie en de ontwikkeling van het regieorgaan Open Science NL. In het najaar kreeg de RvT een presentatie over de ontwikkelingen rond de beveiliging sinds de hack in 2021, de vernieuwing van de IT-organisatie in het programma 'nieuw digitaal fundament', de informatie- en datahuishouding en de aanstaande vervanging van het subsidiebeheersysteem ISAAC.

Auditcommissie

Ter voorbereiding van de RvT-vergaderingen heeft de auditcommissie vier keer vergaderd met de portefeuillehouder bedrijfsvoering en financiën van de RvB. Deze bijeenkomsten gingen over de interne controle en risicobeheersing en de bedrijfsvoering. Met de externe accountants hebben zowel de auditcommissie als de RvT de bevindingen besproken over de jaarrekening 2023, de managementletter 2024 en het auditplan voor de controle op de jaarrekening 2024. Met het hoofd Interne Audit zijn het jaarplan 2025 en de jaarrapportage 2024 besproken. De auditcommissie heeft verder de RvT geadviseerd over de enkelvoudige jaarrekening, de jaarrekening NWO-I, de geconsolideerde jaarrekening en de begroting van NWO-I en de enkelvoudige begroting van NWO. De auditcommissie heeft verder gesproken over de IT-ontwikkelingen, de jaarverslagen van vertrouwenspersonen, de tijdelijke besturing bij NWO-I, meldingen van fraude, een update rond cybersecuritymaatregelen en een aangekondigd boekenonderzoek door de Belastingdienst.

Wetenschapscommissie

Na het aantreden van prof. dr. Dymph van den Boom als nieuw lid, heeft de commissie drie keer overleg gehad met de voorzitter en enkele leden van de RvB en in meer detail gesproken over de doelstelling en het werkplan van het nieuwe regieorgaan Open Science NL, het Rathenau-advies over de grondslagen voor de budgetverdeling van ongebonden onderzoek, de duurzame inbedding van het praktijkgerichte onderzoek bij NWO, de ontwikkeling van het regieorgaan NRO tot Nationaal Kennisinstituut voor het Onderwijs en het resultaat van de SEP-evaluatie van de NWO-instituten.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie heeft in de RvT verslag uitgebracht van de bevindingen uit de jaarlijkse evaluatiegesprekken met de RvB-leden. Naar aanleiding van het vertrek van drs. Caroline Visser, de portefeuillehouder Bedrijfsvoering en Financiën in de RvB, is prof. dr. Hans Amman aan de minister voorgedragen als interim-waarnemer. De RvT dankt Caroline Visser hartelijk voor haar deskundige inbreng en niet-aflatende inzet voor NWO in de voorbije acht jaar. Nadat OCW het profiel voor een opvolger had goedgekeurd, is de wervingsprocedure daarvoor gestart. In december is bekend gemaakt dat de minister drs. Anka Mulder per 1 mei 2025 op die plaats heeft benoemd. Door het vertrek van dr. Adriana Esmeijer is een vacature in de RvT en de remuneratiecommissie ontstaan. Met OCW is contact opgenomen om de werving voor haar opvolging als RvT-lid in gang te zetten. Via een online enquête onder leden van de RvT en de RvB is een beperkte zelfevaluatie uitgevoerd.

RvT-vergaderingen

In 2024 vergaderde de RvT zes keer, waarvan vijf keer plenair in aanwezigheid van de leden van de RvB, over zowel interne aangelegenheden als externe ontwikkelingen. In mei is een tussentijds overleg met de RvB ingelast over de aanpak van de evaluatie van NWO in 2025 en de impact van het Hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet. De RvT is één keer apart bijeen geweest om te reflecteren op de gang van zaken en om afscheid te nemen van dr. Adriana Esmeijer. Om contact en voeling te houden met de organisatie was de RvT in april te gast in het gerenoveerde gebouw van het NWO-instituut Nikhef op het Science Park in Amsterdam. In het voorjaar is een gezamenlijk overleg met de centrale ondernemingsraad georganiseerd. Tevens waren de meeste RvT-leden aanwezig bij de jaarlijkse uitreiking van de Spinoza- en Stevinpremies.

RvT-adviezen

De RvT heeft, conform de wet, de RvB geadviseerd over het jaarverslag en de jaarrekening over 2023 en de begroting voor 2025. De raad heeft daarbij het advies van de auditcommissie over de interne audit- jaarrapportage 2024 en het jaarplan 2025 overgenomen. De RvT is door het stichtingsbestuur van NWO-I gehoord over de beoogde deelname aan het nationale samenwerkingsverband HFML-FELIX, en heeft daarbij positief geadviseerd over de oprichting van het NWO-instituut HFML-FELIX. De RvT heeft positief geadviseerd over het verlenen van een zelfstandige volmacht aan de waarnemend vicevoorzitter van het stichtingsbestuur NWO-I.

De RvT dankt de leden van de RvB en de medewerkers voor hun grote betrokkenheid bij en inzet voor NWO. Hierbij wil de RvT tevens waardering uitspreken voor de wijze waarop om wordt gegaan met alle uitdagingen en onzekerheden als gevolg van de politieke veranderingen en de krapte op de arbeidsmarkt.

Samenstelling raad van toezicht op 31-12-2024	Zittingstermijn tot**
Drs. Dirk Jan van den Berg (voorzitter)	01-04-2025
Ing. Amandus Lundqvist (vicevoorzitter)*	28-02-2027
Drs. Willem te Beest	28-02-2027
Prof. dr. Simone Buitendijk	01-01-2029
Prof. dr. Dymph van den Boom	01-01-2029
Vacature***	

* Benoemd op voordracht van de minister van Economische Zaken.
** Lundqvist, Te Beest en Buitendijk zijn benoemd voor een tweede termijn van maximaal vijf jaar. Uit oogpunt van continuïteit voor de audit commissie zal Lundqvist eerder terugtreden.
*** OCW zorgt voor de invulling van de per 1 oktober 2024 ontstane vacature.

Competentiematrix	Bestuurlijk	Financieel	Internationaal	Maatschappij	Onderzoek
Van den Berg	X	X	X	X	
Lundqvist	X	X		X	
Te Beest	X				
Buitendijk	X		X		X
Van den Boom	X		X		X
Vacature	X		X	X	

Aanwezigheid bij vergaderingen	Raad	Auditcie*	Remuneratiecie**	Wet.cie.
Van den Berg	6/6	-	1/1	-
Lundqvist	5/6	4/4	-	-
Te Beest	6/6	4/4	-	-
Buitendijk	6/6	-	-	3/3
Van den Boom	6/6	-		3/3
Esmeijer***	4/4	-	1/1	-

* Tevens was het onafhankelijk lid Peter Sampers aanwezig.
** Dit is exclusief vijf evaluatiegesprekken met RvB-leden en deelname aan de BAC voor de werving van een nieuwe vicevoorzitter door Van den Berg en Te Beest.
*** Esmeijer is vanwege haar benoeming als directeur van de KNAW per 1 oktober 2024 eervol ontslag verleend.

Een actueel overzicht van hoofd- en/of nevenfuncties van de leden is te vinden op de website van NWO.

7 Jaarrekening

Inhoudsopgave

1	**Geconsolideerde Balans per 31 december 2024**		73
2	**Geconsolideerde Staat van Baten en Lasten over 2024**		74
3	**Geconsolideerd Kasstroomoverzicht over 2024**		75
4	**Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2024**		76
	4.1	Algemeen	76
	4.2	Toegepaste standaarden	77
	4.3	Continuïteit	77
	4.4	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	81
	4.5	Toelichting op de geconsolideerde balans	91
	4.6	Toelichting op de geconsolideerde Staat van Baten en Lasten	107
	4.7	Gebeurtenissen na balansdatum	116
5	**Enkelvoudige Balans per 31 december 2024**		117
6	**Enkelvoudige Staat van Baten en Lasten over 2024**		118
7	**Enkelvoudig kasstroomoverzicht over 2024**		119
8	**Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2024**		120
	8.1	Algemeen	120
	8.2	Toegepaste standaarden	120
	8.3	Toelichting op de Staat van Baten en Lasten	141
	8.4	Financiële baten en lasten	165
	8.5	Vennootschapsbelasting	166
	8.6	Gebeurtenissen na balansdatum	166
	8.7	Honoraria van de accountant	166
	8.8	Wet Normering Topinkomens (WNT)	167
9	**Overige gegevens**		170
	9.1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	170

1 Geconsolideerde Balans per 31 december 2024

Bedragen in k€		31-dec-24	31-dec-23
Activa			
Immateriële vaste activa	4.5.1	3.503	3.237
Materiële vaste activa	4.5.2	252.140	220.069
Financiële vaste activa	4.5.3	37.505	32.431
Vaste activa		**293.148**	**255.737**
Vorderingen	4.5.4	417.651	675.643
Liquide middelen	4.5.5	2.578.513	1.784.220
Vlottende activa		**2.996.164**	**2.459.863**
Totaal		**3.289.312**	**2.715.600**
Passiva			
Geconsolideerd eigen vermogen	4.5.6	**860.375**	**658.662**
Voorzieningen	4.5.7	13.713	13.182
Langlopende schulden	4.5.8	1.505.211	1.280.952
Kortlopende schulden	4.5.9	910.013	762.804
Vreemd vermogen		**2.428.937**	**2.056.938**
Totaal		**3.289.312**	**2.715.600**

2 Geconsolideerde Staat van Baten en Lasten over 2024

Bedragen in k€		2024	2023
Baten			
Rijksbijdragen OCW		1.367.943	1.504.425
Specifieke subsidies OCW		-11	409
Overige overheidsbijdragen en -subsidies		192.067	143.209
Subsidies en bijdragen van derden		15.506	19.939
Overige baten		7.563	8.186
Totale baten	**4.6.2**	**1.583.068**	**1.676.168**
Lasten			
Verstrekte subsidies	4.6.3.1	1.068.591	993.447
Personeelslasten	4.6.3.2	251.721	225.364
Afschrijvingen	4.6.3.3	13.959	11.021
Huisvestingslasten	4.6.3.4	21.705	19.939
Overige lasten	4.6.3.5	111.569	82.866
Totale lasten		**1.467.545**	**1.332.637**
Saldo baten en lasten		**115.523**	**343.531**
Financiële baten en lasten	4.6.4	84.161	57.593
Resultaat deelnemingen	4.6.5	2.029	145
Resultaat voor belastingen		**86.190**	**57.738**
Vennootschapsbelasting	8.5	-	-
Netto resultaat na belastingen		**201.713**	**401.269**

3 Geconsolideerd Kasstroomoverzicht over 2024

Bedragen in k€	2024	2023
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	115.523	343.531
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen immateriele vaste activa	942	958
Afschrijvingen materiele vaste activa	18.815	16.106
Mutaties voorzieningen	532	-383
Egalisatierekening investeringssubsidies	-4.678	-6.308
Vrijval erfpacht	-220	-220
Activiteiten subsidieproces		
Verstrekte subsidies	1.068.591	993.447
Betaalde subsidies	-714.509	-684.091
Veranderingen in vlottende middelen:		
Vrijgekomen uit deposito ministerie van Financiën	250.000	250.000
Vorderingen	11.466	-227.606
Kortlopende schulden	17.705	26.251
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	**764.167**	**711.685**
Financiele baten en lasten		
Ontvangen rente	80.708	41.969
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	**844.875**	**753.654**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Verstrekte vroege fase financiering	-3.824	-3.906
Aflossingen vroege fase financiering	3.199	1.756
Investeringen in immateriële vaste activa	-1.208	-119
Investeringen in materiële vaste activa	-50.886	-45.129
Toename overige vorderingen en deelnemingen	94	104
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	**-52.625**	**-47.294**
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangen vroege fase financiering	3.824	3.906
Afwikkeling vroege fase financiering	-1.758	-589
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	**2.066**	**3.317**
Totaal uit kasstromen	**794.316**	**709.677**
Mutatie liquide middelen		
Beginstand liquide middelen	**1.784.220**	**1.074.533**
Totaal uit kasstromen	794.316	709.677
Koers- en omrekeningsverschillen op geldmddelen	-23	10
Eindstand liquide middelen	**2.578.513**	**1.784.220**

4 Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2024

4.1 Algemeen

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), gevestigd te Den Haag, is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). De organisatie is ingeschreven bij de kamer van koophandel onder nummer 27367015.

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) is met een budget van circa € 1,5 miljard per jaar één van de grootste wetenschapsfinanciers in Nederland. NWO stimuleert kwaliteit en vernieuwing in de wetenschap door het beste onderzoek te selecteren en te financieren. NWO beheert onderzoeksinstituten van (inter)nationaal belang, geeft mede richting aan het wetenschappelijk onderzoek in Nederland en brengt wetenschap en maatschappij dichter bij elkaar. Onderzoeksvoorstellen worden beoordeeld en geselecteerd door vooraanstaande wetenschappers uit binnen- en buitenland.

Onder verantwoordelijkheid van de raad van bestuur van NWO wordt de geconsolideerde jaarrekening opgesteld voor de organisatie NWO en de aan NWO verbonden groepsorganisaties, waaronder de onder NWO ressorterende onderzoeksorganisaties zoals vastgelegd in het Bestuursreglement NWO 2017. Voorafgaand aan de vaststelling het jaarverslag en de jaarrekening wordt de raad van toezicht gehoord door de raad van bestuur.

De jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening van NWO. Met de geconsolideerde jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de financiële uitkomsten van het gevoerde beleid in 2024 van de in de consolidatie opgenomen entiteiten. Met de enkelvoudige jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van de door voormalig minister Dijkgraaf van OCW goedgekeurde begroting 2024.

De enkelvoudige verantwoording dient volgens de kaderwet ZBO uiterlijk 15 maart ingediend te worden. Op 14 maart 2025 heeft NWO de enkelvoudige verantwoording 2024, voorzien van controleverklaring, aangeboden aan het ministerie van OCW. In de enkelvoudige jaarrekening, zoals opgenomen in dit jaarverslag, zijn geen cijfermatige wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van de eerder aangeboden enkelvoudige verantwoording 2024.

Bij besluit (stb-2019-252) van 26 juni 2019 is NWO aangewezen als organisatie van openbaar belang (oob) in het kader van het 'Besluit toezicht accountantsorganisaties'. De oob-status is formeel per 1 januari 2020 in werking getreden en zorgt voor aanvullende wettelijke waarborgen voor de wettelijke controle. De aanvullende waarborgen zien met name op het stelsel van kwaliteitsbeheersing en de onafhankelijkheid van de accountantsorganisatie en op het toezicht op de accountantsorganisatie.

In de enkelvoudige jaarrekening zijn de financiële gegevens opgenomen van de onderdelen die vallen onder 'NWO Den Haag' (NWO-D):

Onderzoeksdomeinen

- Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)
- Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)
- Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)
- Medische Wetenschappen (MW)[1]

1 Deze middelen worden beschikbaar gesteld aan ZonMW

Stuurgroep en domeindoorsnijdende initiatieven

- Thematische Programma's (Nationale Wetenschapsagenda – Kennis en Innovatieconvenant (NWA-KIC), het Nationaal Groeifonds (NGF) en Internationale Programma's (INT))

De tijdelijke aansturingsorganen

- Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO)
- Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek –SIA (SIA)
- Regieorgaan Open Science (Open Science NL)
- Regieorgaan Klimaatonderzoek Initiatief Nederland (KIN)

4.2 Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. De jaarrekening is opgemaakt op 19 juni 2025. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

4.3 Continuïteit

De continuïteitsparagraaf richt zich op de vermogenspositie bij NWO-D, welke is opgenomen in de enkelvoudige financiële verantwoording (paragraaf 8.2.8). Een belangrijke component van het eigen vermogen betreft de negatieve Overige reserve die ontstaan is in de periode 2012-2019. De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling en worden hieronder nader toegelicht.

Vermogenspositie NWO-D

Het eigen vermogen van NWO-D wordt gevormd door de Algemene reserve, Wettelijke reserve, Bestemde reserve, Overige reserve en de Bestemde fondsen. Hieronder volgt een toelichting op de ontwikkelingen van het eigen vermogen van NWO, waarbij allereerst de periode van 2012 tot 2019 wordt beschreven. In deze periode is een negatieve Overige reserve ontstaan. Daarna wordt ingegaan op de huidige vermogens –en liquiditeitspositie van NWO ultimo 2024.

Ontstaan negatieve Overige reserve (2012-2019)

Het opstellen van de jaarrekening gebaseerd op de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en het van toepassing zijn van de RJ 660 Onderwijsinstellingen resulteerde in 2012 tot een vordering op OCW voor reeds aangegane subsidieverplichtingen door NWO.

De vordering OCW was verantwoord op basis van de afspraken met het ministerie van OCW zoals opgenomen in de brieven van het ministerie van OCW d.d. 17 januari 2012 (briefkenmerk 359312), d.d. 18 september 2012 (briefkenmerk 442152).

In 2013 vond een herijking van deze afspraken plaats. Wanneer een deel van de jaarlijks door OCW ter beschikking te stellen middelen zou worden aangewend voor aflossing van de vordering OCW, dan zou dit hebben betekend dat NWO in haar beleidskeuzes ten aanzien van het stimuleren van onderzoek zou worden belemmerd. Op grond van de verslaggevingsregels werd het deel van de vordering waarvoor geen aflossing werd voorzien gewaardeerd op nihil.

Deze herijking van de afspraken, zoals vastgelegd in de brief van 17 oktober 2014 (briefkenmerk 684804), leidde in 2013 tot een afwaardering van de vordering OCW van € 611,5 miljoen, welke in het verslagjaar 2013 ten laste van de staat van baten en lasten werd gebracht. Dit resulteerde destijds in een negatieve Overige reserve van € 611,5 miljoen.

Voor het resterende deel van de vordering OCW ontving NWO jaarlijks een saldobevestiging. In de brief van d.d. 10 maart 2017 (briefkenmerk 1162739) werd aan de nog resterende vordering een plafond gesteld door het ministerie van OCW van € 390 miljoen, met de randvoorwaarde dat het plafond jaarlijks zou worden verlaagd met de structurele jaarlijkse inlossing van de vastgoed component. De maximale toegestane besteding van extra middelen is door OCW daarmee gesteld op € 1.001,5 miljoen.

In 2018 en 2019 werden diverse gesprekken gevoerd tussen NWO en OCW over de jaarverslaggeving van NWO. Deze gesprekken leidden tot een gewijzigde zienswijze van OCW met betrekking tot de vordering OCW. Naar voren was gekomen dat een jaarlijkse saldobevestiging bij de vordering OCW niet meer kon plaatsvinden. De gewijzigde zienswijze en afspraken zijn vastgelegd in de brief van 6 maart 2019, kenmerk 6036710.

Toetsing van deze gewijzigde zienswijze en afspraken aan de RJO leidde in 2019 tot de conclusie dat waardering van de vordering OCW door NWO binnen de gemaakte afspraken en richtlijnen niet langer mogelijk was. Het gevolg daarvan was dat de vordering OCW niet langer op de balans opgenomen kon worden. De afboeking van het resterende deel van de vordering OCW is verwerkt in de jaarrekening 2018. Dit leidde tot een verder oplopende negatieve overige reserve (ultimo 2018 € 973,3 miljoen).

In de brief van 6 maart 2019 wordt tevens verwezen naar de eerder vastgelegde afspraken in de brief van d.d. 17 oktober 2014 (kenmerk 684804) en de brief van d.d. 10 maart 2017 (kenmerk 1162739), waarin OCW bevestigt dat zij niet voornemens is om te stoppen met wetenschapsfinanciering via NWO. Mocht daar in de toekomst om politieke redenen verandering in komen, dan zal de overheid de financiering gefaseerd afbouwen, opdat NWO aan de aangegane verplichtingen richting derden kan voldoen.

Uitgangspunt hierbij is dat NWO handelt naar door OCW goedgekeurde begrotingen, waarbij niet meer kosten en subsidieverplichtingen worden begroot dan aan middelen beschikbaar zijn via de rijksbijdrage brieven en bestemde reserves en fondsen. En in lijn met deze goedgekeurde begrotingen verplichtingen aangaat. Op 30 oktober 2023 heeft NWO de enkelvoudige begroting 2024 aangeboden aan OCW. De ontvangen Rijksbijdragebrief 2024 van OCW is consistent met deze ingediende begroting 2024.

Huidige vermogens –en liquiditeitspositie NWO ultimo 2024

Het totaal enkelvoudige eigen vermogen van NWO-D ultimo 2024 bedraagt € 565,0 miljoen positief (zie paragraaf 8.2.8). Hieronder worden de belangrijkste vermogenscomponenten toegelicht.

Bedragen in k€	31-12-2024	31-12-2023
Algemene reserve	42.066	17.523
Wettelijke reserve	1.205	536
Bestemde reserve	569.113	453.836
Overige reserve	-990.759	-994.138
Bestemde fondsen	943.372	919.986
Totaal eigen vemogen (zie paragraaf 8.2.8)	564.997	397.743
Toezegging gefaseerde afbouw van financiering door OCW zoals vastgelegd in de brief van d.d. 17 oktober 2014 met kenmerk 684804	990.759	994.138
Het eigen vermogen zou, inclusief de OCW toezegging inzake de gefaseerde afbouw financiering, pro forma bedragen:	**1.555.756**	**1.391.881**

De bestemde reserve is gevormd voor de ontvangen niet-geoormerkte rijksbijdragen, welke ultimo boekjaar nog niet aan wetenschappelijk onderzoek zijn verplicht. Deze middelen zijn niet vrij besteedbaar, maar bestemd voor financieringsinstrumenten zoals opgenomen in de financiële begroting(en). In de komende jaren zullen de gereserveerde middelen worden verplicht. Ultimo 2024 bedraagt de bestemde reserve totaal € 569,1 miljoen.

De overige reserve komt voort uit de gemaakte afspraken met OCW, zoals uitvoerig beschreven in voorgaande paragraaf “Ontstaan negatieve Overige reserve (2012-2019)”. De overige reserve bedraagt ultimo 2024 totaal € 990,8 miljoen negatief.

De negatieve overige reserve zal jaarlijks structureel verbeteren tot maximaal € 956,5 miljoen negatief in 2040. Dit op basis van de gemaakte afspraken zoals vastgelegd in de brief d.d. 10 maart 2017 met kenmerk 1162739. De structurele verbetering van de overige reserve is het gevolg van nog te ontvangen rijksbijdrage bestemd voor reeds verplichte investeringssubsidies aan NWO-I tot 2040 (voorheen liep dit via de inlossing van de vastgoedcomponent van de vordering op OCW).

De bestemde fondsen bestaan uit door OCW beschikbaar gestelde rijksbijdragen waaraan OCW een specifieke oormerking heeft gegeven voor onderzoeksprogramma´s, welke ultimo 2024 nog niet zijn verplicht. Het saldo eind 2024 bedraagt € 943,4 miljoen. In paragraaf 8.2.8 Eigen vermogen is een verloop overzicht opgenomen van de bestemde fondsen waaruit de mutatie per geoormerkt onderzoeksprogramma blijkt.

Het totaal eigen vermogen bedraagt ultimo 2024 totaal € 565,0 miljoen positief (2023: € 397,7 miljoen). In de komende jaren zal volgens de huidige prognoses door verplichting van de middelen uit bestemde reserves en fondsen het totaal eigen vermogen dalen naar ultimo 2029 totaal € 247 miljoen negatief.

		Realisatie	Bijgestelde begroting			Meerjarige doorkijk	
Bedragen in k€	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beginstand eigen vermogen	22.205	397.743	564.997	203.446	6.488	-150.469	-217.342
Mutatie eigen vermogen	375.538	167.254	-361.551	-196.958	-156.957	-66.873	-29.417
Eindstand eigen vermogen	**397.743**	**564.997**	**203.446**	**6.488**	**-150.469**	**-217.342**	**-246.759**

Bij brief d.d. 17 oktober 2014 met kenmerk 684804 heeft OCW bevestigt dat OCW niet voornemens is om te stoppen met wetenschapsfinanciering via NWO. De toezegging van gefaseerde afbouw van de financiering, opdat NWO aan de aangegane verplichtingen richting derden kan voldoen, kan echter niet in de balans worden opgenomen (RJ 252.209). Mocht daar in de toekomst om politieke redenen verandering in komen dan zal de gefaseerde afbouw van de financiering door de overheid leiden tot aanzuivering van de overige reserve. Rekening houdend met deze toezegging bedraagt het eigen vermogen van NWO ultimo 2024 totaal pro forma € 1.556 miljoen positief.

Een belangrijke factor bij de continuïteitsveronderstelling is de liquiditeitspositie van NWO en daarmee het vertrouwen dat NWO aan haar (toekomstige) verplichtingen kan voldoen. NWO stuurt hierop door middel van de liquiditeitsprognose, welke periodiek wordt herzien. In deze liquiditeitsbegrotingen wordt steeds rekening gehouden met alle bekende betalingsverplichtingen. Deze begrotingen bevatten geen structurele afbouw van het totaal van de verplichtingen. Hierdoor blijft er sprake van het negatief eigen vermogen, dat verband houdt met de eerdergenoemde ontwikkelingen die ertoe hebben geleid dat waardering van de vordering op OCW niet meer mogelijk is. De begrotingen hebben voorts als uitgangspunt dat de overheid haar beleid inzake onderzoeks- en wetenschapsfinanciering en de rol van NWO hierin in de toekomst zal continueren.

Per 31 december 2024 ziet de enkelvoudige meerjaren liquiditeitsprognose 2025-2029 er als volgt uit:

		Realisatie	Bijgestelde begroting			Meerjarige doorkijk	
Bedragen in k€	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Beginstand liquide middelen	979.293	1.688.390	2.517.597	2.419.624	2.159.995	1.993.323	1.758.959
Mutatie uit kasstromen	709.097	829.207	-97.973	-259.629	-166.672	-234.364	-245.321
Eindstand liquide middelen	**1.688.390**	**2.517.597**	**2.419.624**	**2.159.995**	**1.993.323**	**1.758.959**	**1.513.638**

De toename van de liquide middelen over 2024 van € 829,2 miljoen is deels het gevolg van de vrijgekomen tijdelijke deposito bij het ministerie van Financiën van totaal € 250,0 miljoen. De tijdelijke deposito's waren opgenomen onder de vorderingen (paragraaf 4.5.4 Vorderingen).

Een andere belangrijke oorzaak zijn de beschikte en ontvangen aanvullende (geoormerkte) rijksbijdrage 2024 van totaal € 131,9 miljoen, welke in 2024 nog niet geheel zijn verplicht. De verplichting van deze reeds ontvangen middelen zullen vanaf 2025 leiden tot uitbetalingen. Een verdere specificatie van de toename van de liquide middelen is opgenomen in hoofdstuk 7 Enkelvoudig Kasstroomoverzicht over 2024.

De liquiditeitspositie van NWO-D bedraagt ultimo boekjaar 2024 totaal € 2.517,6 miljoen bedragen. Na 2024 zullen de liquide middelen als gevolg van betalingen van subsidieverplichtingen, de verstrekking van leningen inzake de gestarte vlootvernieuwing bij NIOZ en de gerealiseerde nieuwbouw van SRON weer dalen.

Ondanks het verwachte negatieve eigen vermogen voorziet NWO in de meerjaren liquiditeitsprognose tot en met 2029 geen liquiditeitstekorten. Er is vooralsnog geen aanleiding te veronderstellen dat dit beeld na 2029 zal veranderen. De financiële verantwoording is derhalve opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Het verloop van het geconsolideerde eigen vermogen is toegelicht in paragraaf 4.5.6 Geconsolideerd eigen vermogen NWO en instituten/STW.

4.4 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

4.4.1 Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen historische kostprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de Balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de Balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

4.4.2 Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

4.4.3 Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van NWO en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat.

Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin NWO een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken. Participaties die worden aangehouden om ze te vervreemden worden niet geconsolideerd.

De geconsolideerde onderzoeksorganisaties (stichtingen) waarmee NWO duurzaam is verbonden overeenkomstig de Wet NWO, voldoen niet aan de wettelijke criteria voor opname als een deelneming in de enkelvoudige balans en zijn derhalve niet als financieel vast actief in de enkelvoudige jaarrekening opgenomen. NWO heeft op basis van consolidatiecriteria overheersende zeggenschap op de in de NWO-Wet genoemde onderzoeksorganisaties. In de geconsolideerde jaarrekening van NWO worden deze onderzoeksorganisaties derhalve wel als groepsmaatschappijen opgenomen. Hierdoor wijkt het geconsolideerd groepsvermogen af van het enkelvoudige eigen vermogen van NWO. Het eigen vermogen van de geconsolideerde onderzoeksorganisaties (stichtingen) is gepresenteerd als onderdeel van het groepsvermogen.

Nieuw verworven deelnemingen en andere entiteiten waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties (waaronder bijdragen en subsidies van NWO aan de groepsonderdelen) geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht.

Op basis van artikel 407 lid 1 worden een aantal deelnemingen niet geconsolideerd. Er wordt gebruik gemaakt van de vrijstelling voor consolidatie op grond van het feit dat de invloed van de deelnemingen op de solvabiliteit en liquiditeit van NWO van te verwaarlozen betekenis is. Zie voor een verdere specificatie van de deelnemingen paragraaf 4.5.3 Financiële vaste activa.

- AstroTec Holding B.V., Dwingeloo;
- Stichting Wiskunde en Informatica Conferenties, Amsterdam;
- CWI Incubator B.V., Amsterdam;
- Particle Physics Inside Products (P2IP) B.V., Amsterdam;
- NIOZ Holding B.V.

NWO-groep, verbonden partijen en deelnemingen enkelvoudig

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening zijn, naast de enkelvoudige jaarrekening, opgenomen de financiële gegevens van de groepsonderdelen van NWO die deel uitmaken van NWO:

- Stichting Technische Wetenschappen (gebiedsbestuur Technische Wetenschappen) (STW) te Utrecht;
- Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I) te Utrecht met daarin begrepen:
  - Atoom- en Molecuulfysica (AMOLF) te Amsterdam;
  - Nationaal instituut voor subatomaire fysica (NIKHEF) te Amsterdam;
  - Plasmafysica Rijnhuizen (DIFFER) te Nieuwegein;
  - Advanced Research Center for Nanolithography (ARCNL[2]) te Amsterdam.
  - Stichting Netherlands Institute for Radio Astronomy te Dwingeloo (ASTRON);
  - Stichting Centrum Wiskunde & Informatica (CWI) te Amsterdam;
  - Stichting NIOZ Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) op Texel;
  - Stichting Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR) te Amsterdam;
  - Stichting Netherlands Institute for Space Research (SRON) te Utrecht.

NWO heeft geen 403 verklaringen voor de instituten verstrekt.

Deelnemingen

De volgende rechtspersonen behoren niet tot de consolidatiekring (RJ 217.301), maar classificeren zich als deelneming en zijn verantwoord onder de financiële vaste activa van de geconsolideerde jaarrekening:

Deelname [3]	
• AstroTec Holding B.V.	(100%)
• CWI Incubator B.V.	(100%)
• Fermioniq B.V.	(3%)
• Stichting Wiskunde & Informatica Conferenties	(100%)
• DySI Software Innovations B.V.	(17%)
• DySI Analytics B.V.	(17%)
• MonetDB B.V.	(25%)
• MonetDB Solutions B.V.	(5%)
• Particle Physics Inside Products (P2IP) B.V.	(100%)
• Photosynthetic B.V.	(18%)
• Stokhos B.V.	(10%)
• SWAT.holding B.V.	(25%)
• NIOZ Holding B.V.	(100%)
- NIOZ Haven B.V. [4]	(100%)

2 Op basis van het belang in ARCNL wordt ARCNL proportioneel (25%) verwerkt.
3 Op basis van artikel 407 lid 1 worden enkele deelnemingen niet geconsolideerd. Er wordt gebruik gemaakt van de vrijstelling voor consolidatie op grond van het feit dat de invloed van de deelneming op de solvabiliteit en liquidtieit van NWO van te verwaarlozen betekenis is.
4 NIOZ Holding B.V. bezit de uitgegeven certificaten en heeft geen beleidsbepalende invloed.

Overige verbonden partijen

De overige verbonden partijen zijn partijen waarmee NWO direct of via haar instituten duurzaam is verbonden en voldoet aan de definitie van een verbonden partij:

Aard van verbondenheid

• Amsterdam Scientific Instruments Holding B.V.	Start-up P2IP
• Amsterdam Scientific Instruments B.V.	Verbonden aan Start-up
• SWAT.Engineering B.V.	Verbonden SWAT.Holding B.V.
• Stg. Administratiekantoor Stokhos Founders	Verbonden Stokhos B.V.
• Delta Climate Center	Bestuurdersbenoeming
• Coöperatieve Vereniging Milieu TU/e Campus U.A.	Bestuurdersbenoeming
• Stichting Beheer Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer	Bestuursdeelname
• JIV-ERIC	Joint Institute
• ERICM	Membership
• NOVA	Samenwerkingsverband
• SV-HFML (met ingang van 1-1-2025 een NWO-Instituut)	Samenwerkingsverband
• Stichting Netherlands eScience Center	Bestuursdeelname
• Convenant Netherlands Space Office	Participatie in stuurgroep
• Coöperatie SURF U.A.	Bestuurdersbenoeming
• Data Archiving and Networked Services (DANS)	Bestuurdersbenoeming
• European and Developing Countries Clinical Trials Partnership	Bestuurdersbenoeming
• European Polar Board	ExCom member
• Lorentz Center	Samenwerkingsverband
• Nederlandse vereniging Neth-ER	Bestuurdersbenoeming
• ZonMw	Bestuurdersbenoeming
• Science Europe	Bestuursdeelname
• Stichting Biowetenschappen en Maatschappij (BWM)	Bestuurdersbenoeming
• Stichting LOWI	Bestuurdersbenoeming

4.4.4 Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta's

Transacties in vreemde valuta's

In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar Euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als bate of last in de staat van baten en lasten opgenomen.

4.4.5 Financiële instrumenten

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde vermeerderd met eventuele transactiekosten en daarna tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten verwerkt zodra de verstrekte leningen en overige vorderingen aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede het amortisatieproces.

Overige financiële verplichtingen

Overige financiële verplichtingen worden bij eerste opname gewaardeerd op reële waarde verminderd met transactiekosten en daarna tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen t+1 op de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Een aantal toelichtingen in de financiële verantwoording vereist de bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten. De reële waarde wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

4.4.6 Immateriële vaste activa

Aangeschafte software

Software is gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen en indien van toepassing onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen. De lineaire afschrijvingen worden gebaseerd op de economische levensduur. De afschrijvingsperiode is vier jaar.

Ontwikkelingskosten software

Ontwikkelingskosten voor (zelf vervaardigde) software worden geactiveerd voor zover deze betrekking hebben op nieuwe of verbeterde procesvoering en worden gewaardeerd tegen vervaardigings- of verkrijgingsprijs. Zij omvatten voornamelijk de salariskosten van het betrokken personeel, alsmede de kosten van inhuur. De geactiveerde kosten worden na beëindiging van de ontwikkelingsfase afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, die 4 jaar bedraagt. De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode en vindt plaats vanaf moment van ingebruikname.
Voor het nog niet afgeschreven deel van de ontwikkelingskosten van de zelf vervaardigde software wordt een wettelijke reserve gevormd.

Software in ontwikkeling

Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op vooruitbetalingen op immateriële vaste activa wordt niet afgeschreven.

4.4.7 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffings- of vervaardigingprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. Ontvangen investeringssubsidies worden opgenomen als overlopende passiva gevolgd door een systematische vrijval ten gunste van het resultaat over de economische gebruiksduur van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op ´terreinen´ wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages per jaar worden hierbij gehanteerd:

- Gebouwen 3%
- Vaartuigen 3%- 10%
- Installaties en apparatuur 10, 15 of 20% (afhankelijk van verwachte gebruiksduur)
- Computerapparatuur (inclusief software) 25%
- Kantoormeubelen 10%
- Transportmiddelen 20%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

4.4.8 Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde.

Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van NWO gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer NWO garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd, mits sprake is van een te verwachte uitstroom van middelen. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de organisatie ten behoeve van deze deelneming.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Dividenden worden verantwoord in de periode waarin het recht op betaalbaarstelling ontstaat.

De geldleningen ten behoeve van vroege fase trajecten van academische innovatieve starters worden opgenomen tegen de uitstaande hoofdsom vermeerderd met de rente (5% + het EU-referentierentepercentage zoals ten tijde van de verstrekking). De Vroege Fase Financiering (VFF) is een subsidie in de vorm van een lening. De looptijd van de lening is maximaal 10 jaar. Na ontvangst van een aflossing op de verstrekte lening-VFF is de aflossing direct opeisbaar door het ministerie van Economische Zaken (EZ). Deze bedragen worden opgenomen onder de langlopende schulden.

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

4.4.9 Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange gebruiksduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

4.4.10 Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

4.4.11 Voorraden

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen aanschafprijs op basis van de 'first-in, first-out' (FIFO)-methode of lagere opbrengstwaarde. Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen. Voorraden worden verwerkt indien het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen met betrekking tot de activa toekomen aan de organisatie.

4.4.12 Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder Financiële instrumenten.

In de waardering van onderhanden projecten worden de kosten die direct betrekking hebben op het project (zoals personeelskosten voor werknemers direct werkzaam aan het project, kosten van constructiematerialen en aanschaffing van installaties en uitrusting die bij de uitvoering van het project worden gebruikt), de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend, begrepen.

De toerekening van opbrengsten en kosten op onderhanden projecten geschiedt naar rato van de verrichte prestaties bij de uitvoering van het werk ('percentage of completion'-methode) per balansdatum op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Gedeclareerde termijnen worden in mindering op onderhanden projecten gebracht. Projecten met een positief saldo worden opgenomen onder de vorderingen. Projecten met een saldo vooruitontvangen bedragen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

4.4.13 Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen, de tegoeden op bankrekeningen. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite - zij het eventueel met opoffering van rentebaten - ter onmiddellijke beschikking staan. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van NWO, worden als financiële vaste activa gerubriceerd.

4.4.14 Aandeel derden

Het aandeel derden wordt gewaardeerd op het aandeel van derden in de nettovermogenswaarde, bepaald overeenkomstig de waarderingsgrondslagen van de NWO.

4.4.15 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:
- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorzieningen in verband met materiële verplichtingen zijn gevormd voor:
- Voorziening sanering radioactiviteit, voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige kosten voor sanering radioactiviteit.
- Voorziening ter egalisatie van de verwachte projectkosten met betrekking tot gehonoreerde projecten door STW na 1 januari 2016, waarop de btw niet meer aftrekbaar is. De voorziening wordt gebaseerd op ervaringscijfers uit het verleden.

Voorzieningen in verband met toegezegde personeelsverplichtingen zijn voornamelijk;
- Wachtgelduitkeringen, getroffen voor gewezen werknemers van NWO die recht hebben op een werkloosheidsuitkering (WW). De WW uitkering wordt door de uitvoeringsorganisaties bij NWO in rekening gebracht. De berekening van de omvang van de voorziening geschiedt op persoon niveau en op basis van toegekend recht; de maximale uitkering die op basis van de WW mogelijk is op basis van de voorhanden zijnde gegevens op balansdatum.

- Reorganisatie, getroffen om structurele maatregelen te kunnen treffen die leiden tot een gezonde financiële bedrijfsvoering. Het in de voorziening opgenomen bedrag dient gebaseerd te zijn op een formeel vastgesteld reorganisatieplan.

- Jubileumuitkeringen, gevormd voor de verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeel in dienst van NWO en is gebaseerd op een berekening van de tot ultimo van het jaar opgebouwde rechten door de personeelsleden.

- Transitievergoeding o.b.v. CAO afspraken. Werknemers hebben bij een niet vrijwillig vertrek recht op een transitievergoeding. De voorziening is gevormd op basis van de verwachting dat het dienstverband eindigt na afloop van het onderzoek, waarbij transitievergoedingen aan de orde zijn.

- Voorziening generatieplan voorziet in de mogelijkheid voor medewerkers die vijf jaar of korter voor de AOW datum zitten om een of twee dagen per week minder te gaan werken, waarbij over die dagen 50% van het salaris wordt doorbetaald en de pensioenopbouw volledig wordt voortgezet.

- Voorziening langdurig zieken. NWO dient medewerkers bij ziekte gedurende het eerste jaar 100% en gedurende het tweede jaar 70% c.q. 85% bij voldoende re-integratie van het salaris door te betalen. Voor de toekomstige loonkosten van medewerkers die op 31 december 2023 ziek zijn en waarvan vrijwel zeker is dat zij niet meer of niet volledig terugkeren in het arbeidsproces is een voorziening gevormd. De verplichting wordt berekend als zijnde de contante waarde van de toekomstige salarisbetalingen en transitievergoedingen.

- Overige (personele) voorzieningen, gevormd voor verplichtingen uit hoofde van andere personeelsaangelegenheden. Bijvoorbeeld verplichtingen voortkomend uit de relocatie van een onderzoeksinstituut.

4.4.16 Schulden

De waardering van langlopende en kortlopende schulden is toegelicht onder Financiële instrumenten.

De toegekende en per balansdatum nog niet uitgekeerde subsidies worden gewaardeerd tegen de nominale omvang van de toezegging en als overlopende passiefpost, al naar gelang de looptijd, verantwoord onder de langlopende of kortlopende schulden.

De egalisatierekening investeringssubsidies betreft door de Rijksoverheid of derden ter beschikking gestelde middelen ter compensatie van de door NWO en haar groepsonderdelen gedane investeringen in een actief en worden op de balans gepassiveerd en systematisch ten gunste gebracht van de staat van baten en lasten gedurende de gebruiksduur van het actief.

4.4.17 Opbrengstverantwoording

De Rijksbijdrage wordt toegerekend aan de periode waarop zij betrekking heeft. In de Rijksbijdrage wordt onderscheid gemaakt tussen geoormerkte en niet-geoormerkte middelen. OCW oormerkt een deel van de rijksbijdrage voor bepaalde thema's. De verantwoording is dusdanig ingericht dat inzicht wordt verkregen in deze oormerking (zie paragraaf 8.2.8. verloop bestemde fondsen). Voor de Rijksbijdrage geldt geen terugbetalingsverplichting.

Overheidssubsidies en bijdragen derden met een specifiek bestedingsdoel worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen bedrag aangezien hierop een terugbetalingsverplichting rust indien het geld niet conform het doel wordt besteed.

Overheidssubsidies en bijdragen derden ter compensatie van door NWO gemaakte kosten worden als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt of de subsidietoekenningen worden gedaan door NWO. Overheidssubsidies en bijdragen derden met een specifiek bestedingsdoel ter compensatie van NWO voor de kosten van een actief worden systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Onder de overige baten zijn inkomsten uit royalty's en licenties verantwoord.

4.4.18 Verstrekte subsidies

De post 'verstrekte subsidies aan derden' is gelijk aan de bedragen die beschikbaar zijn gesteld voor werk aan onderzoeksprojecten gedurende het verslagjaar. Daarnaast kent NWO steunvormen waarbij de toekenning geschiedt in de vorm van een premie of toekenning waarmee voor meerdere jaren onderzoek wordt uitgevoerd. Deze toekenningen worden in het jaar van toekenning voor het gehele bedrag als last verantwoord.

Indien bij definitieve afwikkeling van meerjarige onderzoeksprogramma's door NWO de subsidie lager wordt vastgesteld, komt de positieve afwikkeling ten gunste van het resultaat in het boekjaar waarin definitieve vaststelling plaatsvindt. De lagere vaststelling van de projectsubsidie wordt verantwoord onder de verstrekte subsidies als Afwikkeling op projectsubsidies.

Subsidietoekenningen door NWO vinden plaats met inachtneming van de NWO Subsidieregeling, inclusief de hierin opgenomen verantwoordings- en controle-uitgangspunten. Zekerheid omtrent de rechtmatigheid en de hoogte van de vaststelling van verstrekte onderzoeksubsidies wordt jaarlijks verkregen door interne controles en procedures binnen NWO én externe controles door accountants. De externe controle van onderzoeksubsidies aan onderwijsinstellingen, vallende onder het onderwijsaccountantsprotocol OCW, vindt plaats door de instellingsaccountant van de betreffende onderzoeksinstelling.

De controlewerkzaamheden worden uitgevoerd conform het onderwijsaccountantsprotocol OCW, waarbij de besteding van NWO projectsubsidies als aparte massa worden gecontroleerd tenzij in de call-tekst en-/ of toewijzingsbrief van een projectsubsidie een separate controleverklaring wordt vereist. Bij subsidies groter dan € 125 duizend aan onderzoeksinstellingen die niet vallen onder het onderwijsaccountantsprotocol OCW wordt zekerheid ontleent aan een separate controleverklaring, die bij het verzoek tot vaststelling van een subsidie dient te worden meegestuurd. Deze werkwijze is vastgelegd in de NWO Subsidieregeling.

4.4.19 Personeelsbeloningen/pensioenen

De NWO-organisatie bestaat formeel uit twee werkgevers:

NWO-D en NWO-I. De twee werkgevers zijn aangesloten bij Stichting Pensioenfonds ABP. De pensioenregeling is ondergebracht bij ABP (Stichting Pensioenfonds ABP). Dit betreft een bedrijfstakpensioenfonds en NWO heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het voldoen van eventuele hogere toekomstige premies.

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord.

Voor verplichtingen naast de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt een voorziening opgenomen, indien per balansdatum sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is en er een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting. De voorziening voor additionele verplichtingen aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante

waarde als het effect van de tijdswaarde van geld materieel is (waarbij de disconteringsvoet vóór belastingen de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties weergeeft).

Een pensioenvordering uit hoofde van aanwezige overschotten bij de pensioenuitvoerder wordt opgenomen als de groep beschikkingsmacht heeft over het overschot, het waarschijnlijk is dat het tot toekomstige economische voordelen voor de groep leidt en het betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een pensioenoverschot wordt op dezelfde wijze gewaardeerd als een voorziening.

4.4.20 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Onder geldmiddelen wordt verstaan de liquide middelen. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen kasstroom uit operationele activiteiten en investeringsactiviteiten.

De subsidieactiviteiten worden als operationele kasstroom verwerkt, omdat dit voortvloeit uit het primaire proces van NWO. Ook worden de ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De verworven financiële belangen en verstrekte leningen zijn opgenomen onder de kasstromen uit investeringsactiviteiten.

4.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

4.5.1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

Bedragen in k€	Software in ontwikkeling	Overige software	ISAAC	Totaal
Stand per 1 januari 2024:				
Aanschafprijs	109	7.489	14.997	22.595
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-4.896	-14.462	-19.358
Boekwaarde	**109**	**2.593**	**535**	**3.237**
Mutaties in de boekwaarde:				
Investeringen	-	355	853	1.208
Deactivering (cumulatieve investeringen)	-	-973	-	-973
In gebruik genomen activa	-109		109	-
Afschrijvingen	-	-649	-293	-942
Deactivering (cumulatieve afschrijvingen)	-	973	-	973
Saldo	**-109**	**-294**	**669**	**266**
Stand per 31 december 2024:				
Aanschafprijs	-	6.871	15.959	22.830
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-4.572	-14.755	-19.327
Boekwaarde	**-**	**2.299**	**1.204**	**3.503**

De investeringen in 2024 hebben voor € 0,9 miljoen betrekking op verbeteringen en aanpassingen van het Informatie Systeem voor Aanvragen, Archivering en Communicatie (ISAAC). Het systeem ISAAC is ondersteunend aan het bedrijfsproces bij NWO.

De aanschafprijs van ISAAC bestaat uit licentiekosten op basis waarvan ISAAC is ontwikkeld (€ 0,8 miljoen) en uit ontwikkelingskosten (€ 15,1 miljoen). Afschrijving heeft plaats in vier jaar. De afschrijvingen over 2024 bedroeg € 0,3 miljoen (2023: € 0,3 miljoen). De boekwaarde ultimo 2024 bedraagt € 1,2 miljoen.

Voor de totale ontwikkelingskosten (€ 16,0 miljoen) is een wettelijke reserve gevormd. Jaarlijks neemt de wettelijke reserve af met de jaarlijkse afschrijvingen op het immaterieel actief en is daarmee gelijk aan de boekwaarde van het immaterieel actief (€ 1,2 miljoen). In paragraaf 8.2.8 Eigen vermogen is het deel van de wettelijke reserve die betrekking heeft op NWO-D nader toegelicht.

De overige software heeft vooral betrekking op investeringen in het financieel -en personeelssysteem en (interne) websites. In 2024 heeft NWO-I geïnvesteerd in een nieuw personeelsinformatiesysteem. Na de investeringen en afschrijvingen bedraagt de boekwaarde van de overige software ultimo 2024 totaal € 2,3 miljoen.

4.5.2 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

Bedragen in k€	Terreinen	Gebouwen	Vaartuigen	Installaties en apparatuur	Computer-apparatuur	Kantoor-meubelen	Transport-middelen	Activa in aanbouw	Totaal
Stand per 1 januari 2024:									
Aanschafprijs	3.968	237.450	12.383	73.340	20.977	16.574	796	38.816	404.304
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-102.868	-8.821	-45.181	-16.799	-10.001	-565	-	-184.235
Activa in aanbouw									-
Boekwaarde	**3.968**	**134.582**	**3.562**	**28.159**	**4.178**	**6.573**	**231**	**38.816**	**220.069**
Mutaties in de boekwaarde:									
Investeringen	-	5.227	3.759	3.470	2.162	686	87	-	15.391
Afschrijvingen	-	-9.692	-539	-5.113	-2.151	-1.275	-45	-	-18.815
Acitva in aanbouw, investeringen	-	-	-	-	-	-	-	35.495	35.495
Activa in aanbouw, in gebruikname	-	1.392	13.763	644	83	-	-	-15.882	-
Saldo	**-**	**-3.073**	**16.983**	**-999**	**94**	**-589**	**42**	**19.613**	**32.071**
Stand per 31 december 2024:									
Aanschafprijs	3.968	244.069	29.905	77.454	23.222	17.260	883	58.429	455.190
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-112.560	-9.360	-50.294	-18.950	-11.276	-610		-203.050
Boekwaarde	**3.968**	**131.509**	**20.545**	**27.160**	**4.272**	**5.984**	**273**	**58.429**	**252.140**

De materiële vaste activa zijn met € 32,1 miljoen toegenomen tot een bedrag van € 252,1 miljoen.

De belangrijkste toename komt door de investeringen van € 35,5 miljoen in Activa in aanbouw. Deze investering heeft vooral betrekking op de vlootvervanging bij NIOZ. De Activa in aanbouw bedragen ultimo 2024 totaal € 58,4 miljoen.

De totale afschrijvingen over 2024 bedragen € 18,8 miljoen (2023 totaal € 16,1 miljoen). Hieronder volgt een nadere toelichting van de afzonderlijke posten binnen de materiële vaste activa.

Terreinen

De terreinen in eigendom van NWO zijn gelegen in Amsterdam, Texel, Yerseke en Schoonebeek. Het terrein in Amsterdam betreft het Science Park Amsterdam (Science Park, 1098 XG Amsterdam) en heeft een boekwaarde van totaal € 0,9 miljoen. Op de terreinen in Yerseke en Texel is NIOZ gevestigd, het totale terrein in eigendom heeft een boekwaarde van € 3,1 miljoen.

De huidige marktwaarde is niet lager dan de totale boekwaarde van het terrein. Delen van het terrein zijn in erfpacht uitgegeven (zie toelichting onder paragraaf 8.2.10 Langlopende schulden).

Gebouwen

De gebouwen betreffen de huisvesting van de NWO-I (ASTRON, CWI, NIOZ, AMOLF, Nikhef, DIFFER en SRON). In 2024 is € 5,2 miljoen geïnvesteerd en hebben vooral betrekking op aanpassingen en conditiegebonden onderhoud van gebouwen. Ook is totaal € 1,4 miljoen geactiveerd vanwege ingebruikname.

Recente taxaties geven geen aanleiding om bestaande gebouwen af te waarderen, mede vanwege de intentie nog langdurig van deze gebouwen gebruik te maken. De totale afschrijvingen van de gebouwen over 2024 bedraagt totaal € 9,7 miljoen (2023 totaal € 8,2 miljoen).

Vaartuigen

Het NIOZ maakt voor het zeegaand onderzoek gebruik van eigen onderzoekvloot, met vaartuigen elk geschikt voor een specifiek werkgebied. In 2021 is gestart met de vlootvervanging NIOZ. Medio 2024 is de Wim Wolff opgeleverd en in de vaart genomen. Daarnaast verloopt de bouw van de Anna Weber van Bosse voorspoedig. Van de Activa in aanbouw heeft € 55,2 miljoen betrekking op de vlootvervanging. De boekwaarde van de vaartuigen ultimo boekjaar 2024 bedraagt € 20,5 miljoen (2023 € 3,6 miljoen).

Installaties en apparatuur

De installaties en apparatuur bestaat hoofdzakelijk uit activa die gebruikt wordt door de NWO-instituten ten behoeve van de uitvoering van hun taken in het onderzoeksveld. In 2024 is in totaal € 4,1 miljoen geïnvesteerd en geactiveerd vanwege ingebruikname. De afschrijvingen over 2024 bedragen totaal € 5,1 miljoen (2023 totaal € 4,0 miljoen).

Computerapparatuur

Computerapparatuur bestaat voornamelijk uit hardware inclusief software. Per saldo bedragen de investeringen en activeringen in totaal € 2,3 miljoen en hebben vooral betrekking op aanpassing, uitbreiding en vervanging van bestaande hardware en software. De afschrijvingen over 2024 bedragen totaal € 2,2 miljoen (2023 totaal € 2,2 miljoen).

Kantoormeubelen

De investering in kantoormeubelen hebben grotendeels betrekking op vervangingsinvesteringen. In totaal is voor € 0,7 miljoen geïnvesteerd en geactiveerd aan kantoormeubelen en andere inrichting. De afschrijvingen over 2024 bedragen totaal € 1,3 miljoen (2023 totaal € 1,3 miljoen).

4.5.3 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven:

Bedragen in k€	Boekwaarde 31-12-2023	Toename	Afname	Dotatie voorziening	Oprenting	Resultaat deelnemingen	Boekwaarde 31-12-2024
Deelnemingen	1.782	-	-	-	-	2.029	3.811
Lening Vroege Fase Financiering	29.970	3.824	-3.199	1.028	1.486	-	33.109
Overige vorderingen	679	-	-94	-	-	-	585
Totaal	**32.431**	**3.824**	**-3.293**	**1.028**	**1.486**	**2.029**	**37.505**

Deelnemingen

De deelnemingen passen in het kader van de uitoefening van de taak van NWO, namelijk het stimuleren en versterken van wetenschappelijk onderzoek. Zie onderstaand overzicht voor een specificatie.

Enkele deelnemingen van NWO-I worden niet geconsolideerd, omdat de invloed van de deelneming op de solvabiliteit en liquiditeit van NWO van te verwaarlozen betekenis is (artikel 407 lid 1 BW). Deze deelnemingen zijn opgenomen onder de financiële vaste activa.

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Waardering deelneming 31-12-2024	Aandeel resultaat 2024	Art 2 403 BW Ja/ Nee
Andere deelnemingen					
AstroTec Holding B.V.	BV	Dwingeloo	598	-	Nee
CWI Incubator B.V.	BV	Amsterdam	2.716	2.028	Nee
DySI Software Innovations B.V.	BV	Visvliet	-	-	Nee
DySI Analytics B.V.	BV	Assen	-	-	Nee
IBFI Schloss Dagstuhl		Schloss Dagstuhl	-	-	Nee
Fermioniq B.V.	BV	Amsterdam	5	-	Nee
MonetDB B.V.	BV	Almere	-	-	Nee
MonetDB Solution B.V.	BV	Almere	-	-	Nee
Photosynthetic	BV	Amsterdam	-	-	Nee
Stokhos B.V.	BV	Amsterdam	-	-	Nee
SWAT.Holding B.V.	BV	Amsterdam	-	-	Nee
NIOZ Haven B.V.	BV	Den Hoorn	-	-	Nee
Particle Physics Inside Products B.V.	BV	Amsterdam	-7	-	Nee
NIOZ Holding B.V.	BV	Den Hoorn	499	1	Nee
			3.811	**2.029**	

Lening Vroege Fase Financiering

NWO heeft in 2024 totaal € 3,8 miljoen aan geldleningen verstrekt aan academische innovatieve starters ten behoeve van de financiering van een vroege fase traject, de zogenoemde Vroege fase financiering (VFF). Daarnaast is € 1,5 miljoen als te vorderen rente opgeboekt.

De afname door afwikkelingen en aflossingen op de verstrekte leningen bedraagt totaal € 3,2 miljoen. Het saldo van mutaties op de voorziening voor het aanwezige risico dat de geldleningen niet kunnen worden afgelost bedraagt in totaal € 1,0 miljoen. Deze mutatie bestaat enerzijds uit leningen die als oninbaar worden voorzien en anderzijds uit de afboeking van leningen die definitief oninbaar zijn gebleken. Het saldo van de verstrekte leningen ultimo 2024 komt daarmee op € 33,1 miljoen.

Het ministerie van Economische Zaken ontwikkelde de VFF in 2015 om bedrijven in de vroege of vernieuwingsfase te helpen. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) en NWO voeren deze regeling uit. De looptijd van een lening is maximaal 10 jaar. Na ontvangst van een aflossing lening-VFF is de aflossing per direct opeisbaar door EZ.

Zie voor een nadere toelichting op de overige vorderingen die betrekking hebben op NWO-D paragraaf 8.2.6 Vorderingen.

Overige vorderingen

In totaal bedragen de overige vorderingen ultimo 2024 totaal € 0,6 miljoen. De overige vorderingen en mutaties daarop laten zich als volgt specificeren:

- Een lening aan Biogeneration Ventures B.V., Naarden, van € 6,0 miljoen (2023: € 6,0 miljoen). De organisatie heeft ten doel te investeren in technostarters die voornamelijk actief zijn op het gebied van life-sciences. NWO-D heeft gezorgd voor de initiële financiering in de vorm van een renteloze achtergestelde lening met winstdeling. De vordering is vanwege het aanwezige risico op oninbaarheid afgewaardeerd naar nihil. Indien NWO van Biogeneration Ventures B.V. een winstdeling ontvangt wordt deze ten gunste van het resultaat geboekt. Tot en met 2024 heeft NWO totaal € 1,3 miljoen aan winstdeling ontvangen;
- Een verstrekte lening door NWO-D aan Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer (WCW). De lening was bestemd voor de financiering van een deel van de kosten voor het aanleggen van het elektriciteitsnetwerk op het WCW terrein in Amsterdam. In 2024 is de laatste aflossing van € 45 duizend ontvangen, waarmee de lening geheel is afgelost. Daarnaast hebben CWI, AMOLF en Nikhef ultimo 2024 totaal € 0,5 miljoen aan voorschotten betaald aan WCW.
- Vooruitbetaalde btw inzake de huur van ARNCL € 0,1 miljoen).

4.5.3 Vorderingen

Bedragen in k€	Stand 31-12-2024	Stand 31-12-2023
Vordering OCW	175.000	200.000
Vordering derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies	213.552	196.217
Onderhanden projecten (debet stand)	1.134	880
Deposito ministerie van Financiën	1.149	251.149
Overlopende activa en vorderingen	26.816	27.397
Totaal	**417.651**	**675.643**

In totaal zijn de vorderingen met € 258,0 miljoen afgenomen tot € 417,7 miljoen ultimo 2024.

Vordering OCW

De vordering OCW heeft betrekking op de ontvangen meerjarige verplichtingenbrieven van OCW voor de financiering van de programma's Top Onderzoek en de PD Beurzen 2023-2027. Jaarlijks ontvangt NWO via de rijksbijdrage brieven totaal € 25 miljoen. Van de vordering OCW heeft € 150 miljoen een looptijd van langer dan 1 jaar.

Vordering derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies

De vorderingen hebben vooral betrekking op vorderingen op (overige) overheden, vorderingen uit hoofde van projecten, universiteiten en andere onderzoeksinstanties. De vorderingen zijn opgenomen voor programma's waar de aangegane subsidieverplichting de hiermee samenhangende ontvangen gelden overstijgt.

De totale vordering ultimo 2024 bedraagt € 213,6 miljoen en is daarmee € 17,4 miljoen toegenomen ten opzichte van vorig jaar. Het grootste deel van de vorderingen heeft betrekking op vorderingen van het domein TTW op derden en overige overheden, totaal € 73,0 miljoen.

Onderhanden projecten (debet stand)

Bedragen in k€	Stand 31-12-2024	Stand 31-12-2023
Gerealiseerde projectopbrengsten	4.533	5.086
Af: Te verwachten verliezen	-	-
Af: Gedeclareerde termijnen	-3.399	-4.206
Totaal	**1.134**	**880**

De onderhanden projecten in uitvoering bedragen ultimo 2024 totaal € 1,1 miljoen (2023: € 0,9 miljoen). De onderhanden projecten met een creditsaldo bedragen:

Onderhanden projecten (creditstand)

Bedragen in k€	Stand 31-12-2024	Stand 31-12-2023
Gerealiseerde projectopbrengsten	-735	-474
Af: Te verwachten verliezen	51	51
Af: Gedeclareerde termijnen	982	550
Totaal	**298**	**127**

De onderhanden projecten in uitvoering bij groepsonderdelen, waarbij de gedeclareerde termijnen hoger zijn dan de gerealiseerde projectopbrengsten, zijn als vooruit ontvangen bedragen opgenomen onder kortlopende schulden (zie paragraaf 4.5.9 Kortlopende schulden). Het saldo van de projecten met creditsaldo ultimo 2024 bedraagt € 0,3 miljoen (2023: € 0,1 miljoen).

Deposito ministerie van Financiën

Vanwege de oplopende rente had NWO in 2022 totaal € 500 miljoen aan tijdelijk overtollige middelen in een deposito bij het ministerie van Financiën gezet, met looptijden variërend van een half tot 2 jaar. In 2024 zijn de laatste tranches van totaal € 250 miljoen vrijgekomen en weer toegevoegd aan de rekening-courant ministerie van Financiën. Op basis van de rente-ontwikkeling in 2024 zijn geen tijdelijk overtollige middelen in nieuwe deposito's geplaatst.

De afgegeven bankgaranties in deposito bedragen totaal € 1,1 miljoen. Voor de afgifte van een bankgarantie (trekkingsrecht) ad. € 0,9 miljoen ter garantstelling van de nakoming van de verplichtingen inzake de huur van de kantoorruimte NWO met parkeergelegenheid aan de laan van Nieuw Oost Indië te Den Haag is een deposito afgesloten. De huurovereenkomst is met ingang van 2017 verlengd met 10 jaar tot 2031. De bankgarantie loopt in 2031 af. Daarnaast is een bankgarantie afgegeven van € 19 duizend inzake een huurovereenkomst van stichting NLeSC. Inzake de huurovereenkomst voor de huisvesting van NWO-I in Utrecht is een bankgarantie afgegeven van € 0,3 miljoen.

Overlopende activa en vorderingen

Ultimo 2024 zijn de overlopende activa en vorderingen met totaal € 0,6 miljoen afgenomen tot € 26,8 miljoen (2023: € 27,4 miljoen). Een belangrijke post in de overlopende activa en vorderingen te ontvangen bankrente over het vierde kwartaal van totaal € 19,1 miljoen (in 2023: € 15,6 miljoen).

Naast de te ontvangen rente bestaat de overlopende activa en overige vorderingen vooral uit vooruitbetaalde huurtermijnen, gebruikersrechten, vooruitbetaalde contributies en lidmaatschappen en nog te vorderen bijdragen derden.

4.5.5 Liquide middelen

Bedragen in k€	31-dec-24	31-dec-23
Rekening-courant Ministerie van Financiën (NWO Den Haag)	2.512.698	1.688.355
Tegoeden op bankrekeningen (groepsonderdelen)	65.769	95.809
Vening Meinesz Fonds (VMF)	26	35
Kassen	20	21
Totaal	**2.578.513**	**1.784.220**

De liquide middelen zijn in 2024 met € 794,3 toegenomen tot € 2.578,5 miljoen. De toename van de liquide middelen blijkt uit het Kasstroomoverzicht (zie tabel in hoofdstuk 3). Een belangrijke oorzaak van de toename is de vrijgekomen tijdelijke deposito bij het ministerie van Financiën van € 250 miljoen (zie paragraaf 4.5.4. Vorderingen).

Ook zijn de liquide middelen toegenomen door de ontvangst van (geoormerkte) rijksbijdragen, die over de jaargrens worden verplicht. De betaling hiervan zal in de komende jaren leiden tot afname van de liquide middelen. Zie voor de liquiditeitsprognose van de hele NWO-groep hoofdstuk 5.3 Financiën, paragraaf 5.3.2 Continuïteitsparagraaf en financieel perspectief.

De tegoeden op bankrekeningen (groepsonderdelen) bestaan zowel uit rekening-couranten bij het ministerie van Financiën als uit rekening-couranten bij andere banken en staan ter vrije beschikking aan de organisatie.

De rekening-courant Vening Meinesz Fonds (VMF) komt voort uit een legaat waaruit periodiek een VMF-prijs wordt toegekend. De rente op de rekening courant van het ministerie van Financiën is gebaseerd op de dagrente EONIA fixing, over 2024 was de rente gemiddeld 3,64% (2023: 3,21%). De rente bedroeg ultimo 2024 2,91% (2023: 3,88%).

4.5.6 Geconsolideerd eigen vermogen NWO en instituten/STW

De aansluiting tussen het enkelvoudig eigen vermogen van NWO-D en het geconsolideerd eigen vermogen en het resultaat blijkt uit de volgende tabel:

Bedragen in k€	2024	2023	Resultaat 2024	Resultaat 2023
NWO-D	564.997	397.743	167.254	375.538
NWO-I	274.707	241.273	33.434	20.450
Stichting STW	20.671	19.646	1.025	5.281
Totaal	**860.375**	**658.662**	**201.713**	**401.269**

De toelichting op het eigen vermogen NWO-D is opgenomen in paragraaf 8.2.8 Eigen vermogen.

Het saldo van het geconsolideerde groepsvermogen ultimo 2024 bedraagt € 860,4 miljoen en is daarmee met totaal € 201,7 miljoen (resultaat 2024) toegenomen ten opzichte van 2023 (€ 658,7 miljoen).

Het geconsolideerd groepsvermogen van NWO omvat het eigen vermogen van NWO-D en het eigen vermogen van de stichtingen waarin NWO participeert, gewaardeerd tegen de grondslag van NWO-D. De belangrijkste aanpassingen hebben betrekking op door NWO-D aan de verbonden stichtingen toegekende subsidies, die door de betreffende stichtingen nog niet extern zijn verplicht en derhalve op geconsolideerd niveau nog onderdeel uitmaken van het eigen vermogen. Zie ook paragraaf 8.2.1 Financiële instrumenten voor een verdere toelichting.

Mutaties in het vermogen worden voornamelijk veroorzaakt doordat de ontvangst van de rijksbijdrage (baten) en de subsidietoekenning (lasten) niet in hetzelfde jaar vallen.

4.5.7 Voorzieningen

De voorzieningen zijn in 2024 met € 0,5 miljoen toegenomen tot totaal € 13,7 miljoen ultimo 2024. Het langlopende deel van de voorzieningen is gewaardeerd tegen de contante waarde. Over 2024 bedraagt het totale disconteringseffect hiervan totaal € 0,2 miljoen.

Het verloop van de voorzieningen over 2024 is als volgt:

Bedragen in k€	Stand per 1 januari 2024	Toevoegingen ten laste van het resultaat	Onttrekkingen	Disconterings-effect	Vrijval ten gunste van het resutaat	Stand per 31 december 2024	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
Wacht- en uitkerings-gelden	2.632	1.366	-1.227	22	-194	2.599	1.281	1.318
Reorganisatie	546	82	-83	16	-49	512	-	512
Jubileumuitkeringen	1.794	628	-154	-307	-62	1.899	303	1.596
Langdurig zieken	1.801	1.865	-769	114	-514	2.497	472	2.025
Transitievergoeding	2.132	1.018	-603	7	-301	2.253	1.483	770
Generatieplan	965	758	-421	-18	-174	1.110	392	718
Overige personele voorzieningen	278	-	-	8	-285	-	-	-
Sanering radioactiviteit	2.890	-	-	-68	-	2.822	-	2.822
Verwachte btw op projectkosten	144	-	-90	-	-33	21	21	-
Totaal	**13.182**	**5.717**	**-3.347**	**-226**	**-1.612**	**13.713**	**3.952**	**9.761**

Voorziening wachtgeld- en uitkeringsgelden

Het saldo van dotatie en vrijval van de voorziening wachtgeld- en uitkeringsgelden leidt tot een toename van € 1,2 miljoen. Daarnaast is € 1,2 miljoen onttrokken aan de voorziening. De voorziening geeft de verplichtingen van NWO weer voor lopende afspraken en wachtgeldregelingen, conform CAO, getroffen met voormalig personeel en verwachte vergoedingen voor (bovenwettelijke) WW-uitkeringen en bedraagt ultimo 2024 totaal € 2,6 miljoen.

Reorganisatie

De reorganisatie voorziening bedraagt ultimo 2024 € 0,5 miljoen en betreft voornamelijk de reorganisatieregeling welke is gevormd om toekomstige salarislasten van boventallige medewerkers te dekken.

Voorziening jubileumuitkeringen

Deze voorziening is gevormd voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeel in dienst van NWO en groepsonderdelen. Ultimo 2024 bedraagt de voorziening € 1,9 miljoen.

Voorziening langdurig zieken

Bij ziekte gedurende het eerste jaar is NWO verplicht 100% en gedurende het tweede jaar 70% c.q. 85% bij voldoende re-integratie van het salaris door te betalen. Voor de toekomstige loonkosten van medewerkers die op 31 december 2024 ziek zijn en waarschijnlijk is dat zij niet meer of niet volledig terugkeren in het arbeidsproces is een voorziening gevormd. De verplichting wordt berekend als zijnde de contante waarde van de toekomstige salarisbetalingen en transitievergoedingen. Ultimo 2024 bedraagt de voorziening € 2,5 miljoen.

Voorziening transitievergoeding

Volgens de Wet werk en zekerheid hebben medewerkers van NWO recht op een transitievergoeding bij een niet vrijwillig vertrek. Hiervoor is de voorziening transitievergoeding gevormd. De voorziening is gebaseerd op de verwachting dat het dienstverband eindigt na afloop van het onderzoek, waarbij transitievergoedingen aan de orde zijn. Ultimo 2024 bedraagt de voorziening € 2,3 miljoen.

Voorziening generatieplan

De voorziening ten behoeve van het generatieplan bedraagt ultimo 2024 totaal € 1,1 miljoen. Medewerkers van NWO met een dienstverband die vijf jaar of korter is verwijderd van de AOW-leeftijd kunnen deelnemen aan de Regeling Generatieplan. Op grond van deze regeling wordt de werknemer buitengewoon verlof met gedeeltelijk behoud van bezoldiging verleend.

Sanering radioactiviteit

De voorziening radioactiviteit (€ 2,9 miljoen) is gevormd voor de sanering van radioactiviteit op het perceel van Amsterdam Science Park. De radioactiviteit is ontstaan in de jaren 80 van de vorige eeuw. NWO-I dient bij beëindiging van de erfpachtverplichting zorg te dragen voor een juiste verwijdering van de radioactiviteit. Sanering heeft naar verwachting niet plaats voor 2033.

Verwachte btw op projectkosten

De voorziening is gevormd ter egalisatie van de verwachte projectkosten met betrekking tot gehonoreerde projecten door STW na 1 januari 2016, waarop de btw niet meer aftrekbaar is. De voorziening bedraagt ultimo 2024 totaal € 29 duizend en zal naar verwachting volgend jaar geheel aflopen vanwege de afwikkeling van de laatst lopende projecten bij STW.

4.5.8 Langlopende schulden

Onderstaand overzicht betreffen de schulden met een looptijd van langer dan 1 jaar

Bedragen in k€	31-12-2024	31-12-2023
Overlopende passiva inzake toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	1.394.725	1.170.147
Vroege fase financiering	37.877	33.298
Egalisatierekening investeringssubsidies	65.463	70.141
Overlopende passiva inzake vooruit ontvangen bedragen	7.145	7.365
Overige langlopende schulden	1	1
Totaal	**1.505.211**	**1.280.952**

De langlopende schulden van NWO zijn in 2024 met € 224,3 miljoen toegenomen tot een bedrag van totaal € 1.505,2 miljoen. De grootste post betreft de overlopende passiva inzake toegekende, niet uitgekeerd bedragen (subsidies), waarvan het verloop als volgt kan worden gespecifieerd.

Overlopende passiva inzake toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies)

De verplichtingen met een looptijd van korter dan 1 jaar zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

Bedragen in k€	2024	2023
Stand 1 januari	**1.828.753**	**1.519.397**
Bij verstrekte subsidies	1.068.591	993.447
Af: Betalingen	-714.509	-684.091
Stand 31 december	**2.182.835**	**1.828.753**
Waarvan korter dan 1 jaar:	788.110	658.606
Waarvan langer dan 1 jaar en korter dan 5 jaar:	1.394.725	1.170.147

Vroege Fase Financiering

De Vroege Fase Financiering is een subsidie in de vorm van een geldlening aan een academische innovatieve starter ten behoeve van een financiering van een vroege fase traject. De looptijd van de lening is maximaal 10 jaar. Na ontvangst aflossing lening-VFF is de aflossing per direct opeisbaar door EZK of OCW.

Competentiematrix	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening oninbaar 2024	Afwikkeling 2024	Verstrekte lening 2024	Rente lening 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Lening Vroege Fase Financiering (VFF)	33.298	1.028	-1.759	3.824	1.486	37.877
Totaal	**33.298**	**1.028**	**-1.759**	**3.824**	**1.486**	**37.877**

Zie voor een verdere toelichting paragraaf 4.5.3 Financiële vaste activa.

Egalisatierekening investeringssubsidies

Onderstaand overzicht geeft de egalisatierekening investeringssubsidies weer die is gevormd voor ontvangen investeringssubsidies ten behoeve van investeringen in materiële vaste activa.

Bedragen in k€	2024	2023
Stand per 1 januari		
Boekwaarde	**70.141**	**76.449**
Mutaties in de boekwaarde:		
Toevoeging egalisatierekening investeringssubsidies	700	670
Vrijval egalisatierekening investeringssubsidies	-5.378	-6.308
Saldo	**-4.678**	**-6.308**
Stand per 31 december		
Boekwaarde	**65.463**	**70.141**

De egalisatierekening investeringssubsidies heeft betrekking op investeringen in gebouwen (€ 65,5 miljoen) door de NWO-I. Jaarlijks valt een deel van de egalisatierekening investeringssubsidies vrij ter compensatie van de afschrijvingslasten op het betreffende materieel vast actief. In 2024 bedroeg deze vrijval € 5,4 miljoen. Zie ook paragraaf 4.6.3.3 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa.

Overlopende passiva inzake vooruit ontvangen bedragen

De vooruit ontvangen bedragen betreffen:

- De afkoop van een erfpachtcanon (t/m 2060) door de UvA ad € 0,8 miljoen. Hiervan heeft € 0,7 miljoen betrekking op een looptijd langer dan vijf jaar.
- NWO heeft een afkoop van een erfpachtcanon (t/m 2064) ontvangen ad. € 8,4 miljoen exclusief btw voor een gevestigd Datacenter. De jaarlijkse erfpachtcanon bedraagt € 195 duizend. Ultimo 2024 bedraagt de vooruit ontvangen erfpachtcanon € 6,3 miljoen.

Overige langlopende schulden

De overige langlopende schulden hebben een looptijd van langer dan 1 jaar.

4.5.9 Kortlopende schulden

Bedragen in k€	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren	4.579	8.901
Te betalen belastingen en premies sociale verzekeringen	16.597	13.754
Schulden ter zake van pensioenen	2.936	2.680
Nog te betalen bedragen uit hoofde van vakantieuitkering	6.470	5.769
Nog te betalen bedragen uit hoofde van openstaande verlof- en spaarverlofdagen	13.773	13.517
Overlopende passiva inzake vooruit ontvangen bedragen	3.894	1.862
Overlopende passiva inzake toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	788.110	658.606
Overlopende passiva inzake derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies	56.011	38.893
Onderhanden projecten (creditstand)	298	127
Overige overlopende passiva en schulden	17.345	18.695
Totaal	**910.013**	**762.804**

De totale kortlopende schulden zijn met € 147,2 miljoen toegenomen tot € 910,0 miljoen. De schulden hebben voor het overgrote deel betrekking op de voor wetenschappelijk onderzoek door onderzoeksinstellingen opeisbare, maar nog niet uitbetaalde gelden. De belangrijkste posten worden hieronder toegelicht.

Overlopende passiva inzake toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies)

De toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies) zijn in 2024 met € 129,5 miljoen toegenomen tot € 788,1 miljoen. Zie ook paragraaf 4.5.8 Langlopende schulden voor een nadere toelichting. Het overgrote deel van de toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies) hebben betrekking op NWO-D (€ 751,4 miljoen).

Overlopende passiva inzake derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies

Deze schuld betreft programma's waar de reeds ontvangen gelden de aangegane subsidieverplichtingen overstijgen en bedraagt ultimo 2024 totaal € 56,0 miljoen (2023: 38,9 miljoen).

Onderhanden projecten (creditstand)

Deze post betreft de onderhanden projecten in uitvoering bij groepsonderdelen waarbij de gedeclareerde termijnen hoger zijn dan de gerealiseerde projectkosten. Zie paragraaf 4.5.4 Vorderingen voor een nadere specificatie. Vanwege de aard van de onderzoekprojecten heeft een verschuiving plaats van Onderhanden projecten naar de Overlopende passiva inzake toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies).

Overige overlopende passiva en schulden

Het totaal van de overige schulden en overlopende passiva bedraagt ultimo 2024 € 17,3 miljoen. In 2023 bedroegen deze € 18,7 miljoen. Het overgrote deel ultimo boekjaar heeft betrekking op diverse schulden en betalingen onderweg.

4.5.10 Financiële instrumenten

Algemeen

NWO (inclusief groepsonderdelen) maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de organisatie blootstellen aan marktrisico inclusief valutarisico, renterisico, kasstroomrenterisico en prijsrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft NWO een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken. NWO maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten om risico's te beheersen.

Kredietrisico

NWO (inclusief groepsonderdelen) loopt kredietrisico over verstrekte leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen, liquide middelen. Het maximale kredietrisico bedraagt € 3,0 miljard.

Het kredietrisico is geconcentreerd bij de Rijksoverheid en gerelateerde partijen. De grootste post betreft de liquide middelen totaal € 2,6 miljard. De gerelateerde partijen zijn gerelateerd aan de Rijksoverheid en met deze partijen bestaat een lange relatie; zij hebben tot op heden altijd aan hun betalingsverplichtingen voldaan. Het kredietrisico is beperkt.

Renterisico en valutarisico

NWO loopt over haar schulden slechts een beperkt renterisico, aangezien de kasstromen grotendeels onafhankelijk zijn van de marktrente. De liquide middelen worden grotendeels aangehouden bij de overheid (schatkistbankieren). NWO loopt geen valutarisico, omdat nagenoeg alle transacties in euro's plaatsvinden. Met het bestaande liquiditeitenbeleid van NWO worden kasstroomrisico's zoveel mogelijk beperkt.

Liquiditeitsrisico

NWO bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het bestuur ziet erop toe dat voor NWO steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Per 31 december 2024 zijn de niet contant gemaakte contractuele betalingsverplichtingen van de grootste posten als volgt:

Bedragen in k€	Korter dan 1 jaar	2 t/m 5 jaar	Vanaf 5 jaar	Totaal
Vordering derden en (overige) overheden inzake bijdragen en subsidies	131.142	207.410	50.000	388.552
Overlopende passiva inzake toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	-788.110	-1.295.118	-99.607	-2.182.835
Totaal	**-656.968**	**-1.087.708**	**-49.607**	**-1.794.283**

De voor de afwikkeling van deze betalingsverplichting benodigde middelen komen uit de liquide middelen van NWO en de groepsonderdelen en de verwachte rijksbijdragen voor de komende jaren. De stand van de liquide middelen bedraagt ultimo 2024 totaal € 2.578,5 miljoen.

Van de liquide middelen staat € 1,5 miljoen niet ter vrije beschikking uit hoofde van verstrekte bankgaranties en borgstellingen. Zie paragraaf 4.5.11 Niet in balans opgenomen activa en verplichtingen voor een nadere specificatie.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten wijkt niet in belangrijke mate af van de boekwaarde daarvan. Dit hangt samen met de overwegend korte looptijden. De reële waarde is hierbij de contante waarde per balansdatum van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige leningen vermeerderd met een risicopremie voor iedere individuele lening.

4.5.11 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Garanties en borgstellingen

NWO heeft voor een bedrag voor een bedrag van € 1,5 miljoen aan garanties en borgstellingen afgegeven voor:

- Bankgarantie huur kantoorgebouwen Den Haag, Utrecht en Amsterdam (€ 1,5 miljoen).
- Garantie inzake een huurovereenkomst van stichting NLeSC van € 19 duizend.

EDCTP

NWO is een van de deelnemende organisaties (namens de Nederlandse overheid) in EDCTP, een naar Europees recht in 2003 opgerichte rechtspersoon (European Economic Interest Grouping, EEIG). Bij deze rechtsvorm kunnen alle deelnemende rechtspersonen aangesproken worden op de eventuele tekorten die ontstaan bij EDCTP.

Overige

Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste verplichtingen per categorie.

Bedragen in k€	Korter dan 1 jaar	2 t/m 5 jaar	Vanaf 5 jaar	Totaal
Huur, pacht en lease verplichtingen	6.337	19.514	13.638	39.489
Facilitaire zaken en vaste activa in bestelling	40.261	3.554	300	44.115
ICT en automatisering	3.832	3.247	14	7.093
Overige verplichtingen	4.416	4.838	22	9.276
	54.846	**31.153**	**13.974**	**99.973**

Huur, pacht en lease verplichtingen

NWO heeft een huurcontract voor een kantoorgebouw in Den Haag, waarin NWO-D is gehuisvest. Dit contract loopt tot 2031. De huurlast over 2024 bedroeg ca. € 3,2 miljoen (inclusief servicekosten) en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Daarnaast heeft NWO een huurcontract voor het kantoorgebouw in Utrecht, waar tevens een deel van de NWO-I organisatie is gehuisvest. Het huurcontract loopt tot en met 2036. De huurlast over 2024 bedroeg circa € 1,3 miljoen (inclusief servicekosten) en wordt jaarlijks geïndexeerd.

NWO-I (NSCR) heeft een huurovereenkomst afgesloten met de VU. Het contract loopt tot 2026 en de jaarlijkse verplichting bedraagt € 0,1 miljoen. ARCNL heeft een huurcontract afgesloten welke loopt tot 2034, met de mogelijkheid het contract te beëindigen per 2027. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt € 1,1 miljoen.

De jaarlijkse huurlast bedraagt totaal circa € 5,1 miljoen (inclusief servicekosten) en wordt jaarlijks geïndexeerd. Een gedeelte van de huur wordt in rekening gebracht bij ZonMw en andere onderhuurders (circa € 1,6 miljoen).

Voor een aantal erfpachtcanons met Staatsbosbeheer én lease verplichtingen zijn door NWO-I (ASTRON) meerjarige overeenkomsten afgesloten met een totale waarde van € 0,1 per miljoen per jaar.

Facilitaire zaken en vaste activa in bestelling

De verplichtingen bestaan uit diverse onderhoudscontracten en andere overeenkomsten met betrekking tot facilitaire ondersteuning zijn NWO-D en NWO-I. Daarnaast is NIOZ een verplichting aangegaan inzake de vlootvervanging. Door betalingen in 2024 is de verplichting afgenomen met € 29,5 miljoen tot € 24,1 miljoen ultimo boekjaar.

ICT en automatisering

De ICT en automatisering gerelateerde zaken betreffen hoofdzakelijk de beheer- en onderhoudskosten, licentiekosten en softwaresupport van informatiesystemen. De hiervoor aangegane verplichtingen bedragen in totaal € 7,1 miljoen.

Overige verplichtingen

De overige verplichtingen betreffen vooral verplichtingen met betrekking tot kantoorfaciliteiten, service –en schoonmaakkosten en diensten door derden. De totale verplichtingen bedragen € 9,3 miljoen.

4.6 Toelichting op de geconsolideerde Staat van Baten en Lasten

4.6.1 Begroting 2024

Jaarlijks dient NWO een begroting in ter goedkeuring aan OCW. Dit betreft een begroting op enkelvoudig niveau (NWO-D) en geen geconsolideerde begroting. De begroting 2024 en de toelichting daarop is derhalve in de enkelvoudige jaarrekening opgenomen. Zie hiervoor paragraaf 8.3.1 Begroting 2024.

4.6.2 Baten

De totale baten van NWO zijn in 2024 ten opzichte van 2023 met € 93,1 afgenomen van € 1.676,2 miljoen tot € 1.583,1 miljoen. Een verdere specificatie van de baten volgt hieronder.

Bedragen in k€	2024	2023
Rijksbijdrage OCW	1.367.943	1.504.425
Specifieke subsidies OCW	-11	409
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	192.067	143.209
Subsidies en bijdragen van derden	15.506	19.939
Overige baten	7.563	8.186
Totaal	**1.583.068**	**1.676.168**

Rijksbijdrage OCW

Bedragen in k€	2024	2023
Rijksbijdrage OCW		
Brief d.d. 23 november 2023 met kenmerk 41569614 (Rijksbijdrage)	1.261.015	
Brief d.d. 7 juni 2024 met kenmerk 44679986 (1e aanvullende Rijksbijdrage)	82.650	
Brief d.d. 16 oktober 2024 met kenmerk 47702805 (2e aanvullende Rijksbijdrage)	17.667	
Brief d.d. 4 december 2024 met kenmerk 49122181 (3e aanvullende Rijksbijdrage)	31.611	
Brief d.d. 13 februari 2023 met kenmerk 35776846 (Top Onderzoek)	-20.000	
Brief d.d. 26 juni 2023 met kenmerk 38303422 (Beurzenprogramma SIA)	-5.000	
Brief d.d. 2 december 2022 met kenmerk 34335155 (Rijksbijdrage)		1.186.5558
Brief d.d. 21 november 2023 met kenmerk 41150087 (1e aanvullende Rijksbijdrage)		117.911
Brief d.d. 26 juni 2023 met kenmerk 38303422 (Beurzenprogramma SIA)		40.000
Brief d.d. 13 februari 2023 met kenmerk 35776846 (Top Onderzoek)		160.000
Brief d.d. 19 januari 2023 met kenmerk 34863852 (afwikkeling)		-44
Totaal	**1.367.943**	**1.504.425**

De baten van NWO bestaan voornamelijk uit de rijksbijdrage van OCW. Deze rijksbijdrage heeft een structureel karakter. De rijksbijdrage ten opzichte van vorig jaar is met € 136,5 miljoen afgenomen tot € 1.367,9 miljoen.

De afname komt vooral door de bijdragen die NWO in 2023 ontving via verplichtingenbrieven van OCW voor de Summit grant Top onderzoek (€ 160 miljoen) en het beurzenprogramma voor de pilot professional doctorate (€ 40 miljoen). Deze verplichtingen worden jaarlijks afgelost via de rijksbijdrage, met termijnen van respectievelijk € 20 miljoen en € 5 miljoen.

Daarnaast ontving NWO via aanvullende rijksbijdragebrieven een totaal van € 131,9 miljoen, met extra bijdragen voor onder andere de Nationale Wetenschapsagenda, het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO), regieorgaan SIA en een loon- en prijsbijstelling.

Naast het ministerie van OCW stellen ook andere departementen, alsmede andere financiers, aan NWO middelen beschikbaar voor specifieke bestedingsdoelen. In de onderstaande tabellen worden de door verschillende financiers toegekende middelen gespecificeerd.

Deze baten voor specifieke bestedingsdoelen worden op basis van matching gerealiseerd in het jaar waarin de (meerjarige) toekenning is gedaan, danwel op basis van de voortgang van de onderzoekwerkzaamheden bij het betreffende groepsonderdeel. Dit kan leiden tot jaarlijkse fluctuaties in gerealiseerde baten.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Bedragen in k€	2024	2023
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	-	34
Ministerie van Buitenlandse Zaken	8.244	3.588
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat	106.126	89.359
Ministerie van Infrastructuur en Milieu	2.472	717
Ministerie van Veiligheid en Justitie	1.222	1.066
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	-69	1.430
Overige ministeries	18.936	5.176
EU subsidies	30.607	22.843
Subsidies van overige overheden / non-profit organisaties	24.529	18.996
Totaal	**192.067**	**143.209**

De Overige overheidsbijdragen en subsidies voor specifieke bestedingsdoelen worden op basis van toerekening gerealiseerd in het jaar waarin de (meerjarige) toekenning is gedaan, danwel op basis van de voortgang van de onderzoekwerkzaamheden bij het betreffende groepsonderdeel. Dit kan leiden tot jaarlijkse fluctuaties in de gerealiseerde baten.

De baten van het ministerie van Economische Zaken zijn ten opzichte van vorig jaar € 16,8 miljoen hoger. Dit wordt vooral veroorzaakt door verplichtingen voor onderzoeksprogramma's met betrekking tot het Nationaal Groeifonds (NGF).

Hieronder is het model G opgenomen voor de bijdrage die NWO-I heeft ontvangen van het ministerie van OCW voor het programma Einstein Telescoop.

Model G | Ministerie van Onderwijs, Cultuur ean Wetenschap (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1-1-2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31-12-2024	Status
Einstein Telescoop	36966026/ 41235158	6-7-2023/ 22-11-2023								
Actielijn A R&D			3.915	2.473	932	1.541	1.442	1.725	1.258	Nog niet afgerond
Actielijn B Bodemonderzoek			18.000	11.369	654	10.715	6.631	10.105	7.241	Nog niet afgerond
Actielijn D Projectbureau			983	621	208	413	362	388	387	Nog niet afgerond
Actielijn E Communicatie			1.292	816	509	307	476	583	200	Nog niet afgerond
Actielijn G Planologie			2.725	1.721	231	1.490	1.004	145	2.349	Nog niet afgerond
			26.915	**17.000**	**2.534**	**14.466**	**9.915**	**12.946**	**11.435**	

In de paragraaf 8.3.2 Baten zijn de modellen G opgenomen met betrekking tot specifieke bijdragen die NWO-D heeft ontvangen van verschillende ministeries.

De baten vanuit EU-subsidies zijn met € 7,8 miljoen toegenomen tot € 30,6 miljoen (2023 totaal € 22,8 miljoen). De subsidies van overige overheden/non-profit organisatie bestaan vooral uit bijdragen van universiteiten. Ten opzichte van 2023 zijn de subsidies van overige overheden met € 5,5 miljoen toegenomen tot € 24,5 miljoen over 2024.

Subsidies en bijdragen van derden

Bedragen in k€	2024	2023
Bijdragen van bedrijfsleven	8.898	11.352
Overige subsidies	6.608	8.587
Totaal	**15.506**	**19.939**

Ten opzichte van vorig jaar zijn de subsidies en bijdragen van derden met € 4,4 miljoen afgenomen tot totaal € 15,5 miljoen.

Voor een deel van de subsidies heeft NWO een kassiersfunctie, waarbij de subsidiebijdragen alleen door NWO geïnd en doorgestort aan subsidiebegunstigden en niet verantwoord als baten Subsidies en bijdragen derden. In 2024 bedroegen de bijdragen waar NWO alleen de kassiersfunctie heeft totaal € 8,0 miljoen t.o.v. € 13,1 miljoen in 2023.

Overige baten

Bedragen in k€	2024	2023
Opbrengst uit royalties, octrooien, licenties	-	115
Overige baten	7.563	8.071
Totaal	**7.563**	**8.186**

Door de aflopende activiteiten van STW zijn in 2024 geen opbrengsten uit royalty's, octrooien en licenties ontvangen. In 2023 bedroeg de opbrengst nog € 115 duizend. Deze baten waren grotendeels gerealiseerd door STW in het kader van het beleid rond kennishandel.

De overige baten zijn in 2024 afgenomen met € 0,5 miljoen tot € 7,6 miljoen. De baten bestaan vooral uit inkomsten met betrekking tot onderverhuur onroerende zaken en internet exchange housing (AMS-IX).

4.6.3 Lasten

De lasten van NWO en haar groepsmaatschappijen hebben betrekking op verstrekte subsidies voor onderzoeksprogramma's, personeelskosten, afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa, huisvestingslasten en overige lasten zoals dotaties aan voorzieningen.

4.6.3.1 Verstrekte subsidies

Bedragen in k€	2024	2023
Subsidies aan derden	1.083.861	1.015.564
Af: Afwikkelingen op projectsubsidies	-15.270	-22.117
Totaal	**1.068.591**	**993.447**

De subsidies aan derden zijn per saldo met € 75,1 miljoen toegenomen. De belangrijkste oorzaak van deze toename zijn de toekenningen voor het programma SUMMIT Toponderzoek. In 2024 zijn voor € 174,6 miljoen aan toekenningen gedaan op dit eenmalige programma.

Daarentegen zijn voor het programma Grote Wetenschappelijke Infrastructuur Roadmap geen toekenningen gedaan (2023: € 139,9 miljoen). Binnen de Roadmapperiode 2021-2025 worden de beschikbare middelen in 2 calls verplicht. De tweede call zal in 2025 worden verplicht.

4.6.3.2 Personeelskosten

Bedragen in k€	2024	2023
Totaal lonen en salarissen	168.447	151.824
Af: aandeel derden	-2.306	-2.045
Lonen en salarissen	**166.141**	**149.779**
Totaal pensioenlasten	23.971	21.706
Af: aandeel derden	-327	-256
Pensioenlasten	**23.644**	**21.450**
Totaal sociale lasten	22.319	19.894
Af: aandeel derden	-303	-283
Sociale lasten	**22.016**	**19.611**
Mutatie personele voorzieningen	4.138	2.520
Overige personele lasten	35.782	32.004
Totaal	**251.721**	**225.364**

De medewerkers van samenwerkingsverband ARCNL zijn in dienst van NWO-I. Omdat NWO-I een belang heeft van 25% in ARCNL wordt ARCNL proportioneel verwerkt in de jaarcijfers van NWO. De personeelskosten die betrekking hebben op derden (de andere 75%) zijn in mindering gebracht op de loonkosten.

De personeelskosten zijn op totaalniveau met € 26,4 miljoen toegenomen tot € 251,7 miljoen ten opzichte van vorig jaar (2023: € 225,4 miljoen). Hierbij zijn de kosten voor lonen en salarissen en daarbij horende pensioen en sociale lasten per saldo met totaal € 21,0 miljoen gestegen. Dit is vooral het gevolg van een toename van het gemiddeld aantal fte's binnen het primair proces, met name bij de regieorganen van NWO-D. Ook is bij NWO-I het gemiddeld aantal fte's toegenomen met 39 ten opzichte van 2023 (mede vanwege nieuw gestarte projecten). Verder wordt een deel van de stijging veroorzaakt door de nieuwe CAO Onderzoekinstellingen 2023-2024.

Verder is in 2024 per saldo € 4,1 miljoen gedoteerd aan de personele voorzieningen (2023: 2,5 miljoen). De mutaties personele voorzieningen hebben vooral betrekking op de uitkeringsgelden, transitievergoeding en de langdurig zieken. Zie voor een nadere specificatie van de mutatie personele voorzieningen de paragraaf 4.5.7 Voorzieningen.

De overige personele lasten zijn in totaal €3,8 miljoen hoger dan vorig jaar. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de inhuur van externen en uitzendkrachten. De overige personele lasten bestaan voor € 20,0 miljoen uit inhuur van externen en uitzendkrachten (2023 € 16,0 miljoen) die veelal worden ingezet op projectmatige opdrachten binnen het primair proces en op projecten binnen de ondersteunde processen, zoals verbetering van informatie en ICT-processen en -infrastructuur. Naast de kosten voor externen en uitzendkrachten bestaan de overige personele lasten onder meer uit opleidingskosten, reis- en verblijfskosten.

Personeelsbestand

Ultimo boekjaar 2024 bedroeg het aantal werknemers bij de groep, omgerekend naar volledige mensjaren 2.473 (2023: 2.344), een stijging van totaal 129 fte's. Bij NWO-D bedroeg te stijging 72 fte's en bij NWO-I totaal 62 fte. Daartegenover staat een afnemend aantal fte's binnen de aflopende BUW-organisatie van totaal 5 fte.

De personeelsomvang is als volgt onder te verdelen naar verschillende personeelscategorieën, gemiddeld zijn in totaal 7 fte werkzaam buiten Nederland (2023: 12 fte):

Bedragen in k€	2024	2023
NWO totaal (fte)	2.473	2.344
NWO totaal (aantallen)	2.703	2.568
Waarvan in percentage van fte:		
Wetenschappers	36%	36%
Vrouw	40%	42%
Waarvan in percentage van aantallen:		
Buitenlandse medewerkers	23%	23%

4.6.3.3 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen op de (im)materiële vaste activa zijn in 2024 met totaal € 3,0 miljoen toegenomen tot totaal € 14,0 miljoen (2023: totaal € 11,0 miljoen).

Bedragen in k€	2024	2023
Immateriële vaste activa	942	958
Gebouwen	9.692	8.234
Vaartuigen	539	486
Installaties & apparatuur	5.113	3.932
Computerapparatuur	2.151	2.156
Kantoormeubilair	1.275	1.258
Transportmiddelen	45	39
Vrijval egalisatierekening investeringssubsdies	-5.789	-6.042
Totaal	**13.959**	**11.021**

De toename wordt vooral veroorzaakt door de hogere afschrijvingen op gebouwen, installatie en apparatuur als gevolg van investeringen. Zie hiervoor ook paragraaf 4.5.2 Materiële vaste activa. De afschrijvingen op de andere materiele vaste activa zijn in lijn met de afschrijvingen van vorig jaar.

De vrijval egalisatierekening investeringssubsidies bedraagt € 5,8 miljoen, welke een deel van de afschrijvingskosten dekt. Voor een verdere toelichting over de egalisatierekening investeringssubsidies zie ook paragraaf 4.5.8 Langlopende schulden.

4.6.3.4 Huisvestingslasten

Bedragen in k€	2024	2023
Huur	4.943	4.729
Verzekeringen	514	387
Onderhoud	3.633	2.931
Servicekosten en energie	9.120	8.654
Overige huisvestingskosten	3.495	3.238
Totaal	**21.705**	**19.939**

De huisvestingslasten bedragen over 2024 totaal € 21,7 miljoen en zijn hiermee € 1,8 miljoen hoger ten opzichte van 2023 totaal € 19,9 miljoen. De huur- en servicekosten hebben vooral betrekking op de kantoorgebouwen in Den Haag en Utrecht. Verder hebben de onderhouds-, service- en energiekosten en overige huisvestingskosten vooral betrekking op de NWO-instituten.

4.6.3.5 Overige lasten

Bedragen in k€	2024	2023
Projectgebonden kosten	88.512	57.569
Vrijval/ dotatie voorziening	-24	-224
Automatisering	7.189	7.153
Advies en consultancy kosten	972	1.151
Overige kosten	14.920	17.217
Totaal	**111.569**	**82.866**

De overige lasten zijn met € 28,7 miljoen toegenomen tot € 111,6 miljoen.

De projectgebonden kosten zijn afhankelijk van de soort onderzoeksactiviteiten en projecten die in het jaar plaatsvinden en kunnen jaarlijks fluctueren. In 2024 bedroegen de projectgebonden kosten € 88,5 miljoen en zijn daarmee € 30,9 miljoen hoger dan vorig jaar. En daarmee de belangrijkste oorzaak van de gestegen overige lasten.

In 2024 is per saldo € 24 duizend vrijgevallen op de materiële voorzieningen. Deze vrijval heeft betrekking op de in 2016 gevormde voorziening ter egalisatie van de verwachte btw op projectkosten inzake gehonoreerde projecten door STW na 1 januari 2016. Zie hiervoor ook paragraaf paragraaf 4.5.7 Voorzieningen.

De automatiseringskosten (€ 7,2 miljoen) hebben vooral betrekking op beheer en onderhoud van ICT-systemen en licenties. De advies en consultancy kosten bestaan vooral uit accountantskosten. Zie voor een specificatie van de accountantskosten paragraaf 8.8 Honoraria van de accountant.

De overige kosten bestaan voor € 1,3 miljoen aan uitbesteed werk bij NWO-I (2023 totaal € 3,8 miljoen). Verder bestaan de overige kosten vooral uit kosten voor kantoorfaciliteiten, automatisering en onderhoud. In totaal bedragen de overige kosten € 14,9 miljoen (2023 totaal € 17,2 miljoen) en zijn daarmee met € 2,3 miljoen gedaald.

4.6.4 Financiële baten en lasten

Bedragen in k€	2024	2023
Rente baten	79.440	47.911
Rente deposito	4.309	10.050
Effect reële waardebepaling verstrekte lening	-	4
Disconteringseffect voorzieningen	226	-240
Disconteringseffect voorzieningen	186	-132
Totaal	**84.161**	**57.593**

De financiële baten zijn ten opzichte van vorig jaar toegenomen vanwege de gestegen rentetarieven in 2024. De rente op de rekening courant van het ministerie van Financiën is gebaseerd op de dagrente EONIA fixing, gemiddeld was de rente over 2024 3,6% (2023: 3,2%).

Vanwege de beschikbaarheid van tijdelijk overtollige middelen en het rentetarief had NWO medio december 2022 liquide middelen in vier termijndeposito's gezet. Over 2024 is € 4,3 miljoen aan deposito rente ontvangen (2023: € 10,1 miljoen). In 2024 zijn de laatste twee termijndeposito's vrijgevallen en weer toegevoegd aan de lopende rekening-courant schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën. Zie ook paragraaf 4.5.4 Vorderingen.

De gewijzigde rentetarieven hebben ook effect op de contante waardebepaling van de voorzieningen. Het disconteringseffect voor het langlopende deel van de voorzieningen bedraagt totaal € 0,2 miljoen positief. Zie voor het effect per voorziening paragraaf 4.5.7. Voorzieningen.

Het effect reële waardebepaling heeft betrekking op de verstrekte lening aan Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer (WCW). Zie ook paragraaf 4.5.3 Financiële vaste activa.

4.6.5 Resultaat deelnemingen

De deelnemingen passen in het kader van de uitoefening van de taak van NWO, namelijk het stimuleren en versterken van wetenschappelijk onderzoek. Het resultaat deelnemingen over 2024 bedraagt totaal € 2,0 miljoen. Een specificatie per deelneming is opgenomen onder 4.5.3. Financiële vaste activa.

4.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben na de balansdatum geen materiële gebeurtenissen plaatsgevonden die noodzaken tot een bijstelling van de financiële verantwoording per 31 december 2024 of toelichting vereisen in deze jaarrekening.

5 Enkelvoudige Balans per 31 december 2024

(na resultaatbestemming)

Bedragen in k€		31-12-2024	31-12-2023
Activa			
Immateriële vaste activa	8.2.3	1.204	644
Materiële vaste activa	8.2.4	5.224	5.991
Financiële vaste activa	8.2.5	33.107	30.013
Vaste activa		**39.535**	**36.648**
Vorderingen	8.2.6	365.257	630.377
Liquide middelen	8.2.7	2.517.597	1.688.390
Vlottende activa		**2.882.854**	**2.318.767**
Totaal		**2.922.389**	**2.355.415**
Passiva			
Algemene reserve		42.066	17.523
Wettelijke reserve		1.205	536
Bestemde reserve		569.113	453.836
Overige reserve		-990.759	-994.138
Bestemde fondsen		943.372	919.986
Eigen vermogen	**8.2.8**	**564.997**	**397.743**
Voorzieningen	8.2.9	5.419	4.862
Langlopende schulden	8.2.10	1.505.232	1.263.123
Kortlopende schulden	8.2.11	846.741	689.687
Vreemd vermogen		**2.357.392**	**1.957.672**
Totaal		**2.922.389**	**2.355.415**

6 Enkelvoudige Staat van Baten en Lasten over 2024

Bedragen in k€		Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Baten				
Rijksbijdragen OCW		1.367.943	1.263.116	1.504.425
Specifieke bijdragen OCW		-11	0	395
Overige overheidsbijdragen en -subsidies		119.676	107.276	100.460
Subsidies & bijdragen van derden		8.701	14.134	14.981
Overige baten		532	4.515	930
Totaal baten	**8.3.2**	**1.496.841**	**1.389.041**	**1.621.191**
Lasten				
Verstrekte subsidies	8.3.3.1	1.279.121	1.933.768	1.184.805
Personeelslasten	8.3.3.2	92.901	98.312	77.995
Afschrijvingen	8.3.3.3	1.672	1.927	1.712
Huisvestingslasten	8.3.3.4	5.044	5.323	5.055
Overige lasten	8.3.3.5	31.862	51.297	31.160
Totaal lasten		**1.410.600**	**2.090.627**	**1.300.727**
Saldo baten en lasten	8.4	**86.241**	**-701.586**	**320.464**
Financiële baten en lasten		81.013	62.147	55.074
Resultaat voor belastingen	8.5	**167.254**	**-639.439**	**375.538**
Vennootschapsbelasting		-	-	-
Netto resultaat na belastingen		**167.254**	**-639.439**	**375.538**
Resultaatbestemming				
Dotatie algemene reserve		24.543	-	463
Onttrekking algemene reserve		-	-	-
Dotatie wettelijke reserve		962	-	25
Onttrekking wettelijke reserve		-293	-	-302
Dotatie bestemde reserve		607.678	559.503	559.535
Onttrekking bestemde reseve		-492.401	-797.952	-426.916
Dotatie overige reserve		3.255	3.255	3.255
Onttrekking overige reserve		124	-	-36
Dotatie bestemde fondsen		760.265	703.613	944.890
Onttrekking bestemde fondsen		-736.879	-1.107.858	-705.376
Netto resultaat		**167.254**	**-639.439**	**375.538**

7 Enkelvoudig kasstroomoverzicht over 2024

Bedragen in k€	31-12-2024	31-12-2023
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	86.241	320.464
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	1.672	1.712
Mutaties voorzieningen	735	-230
Vooruitontvangen erfpacht	-219	-219
Activiteiten subsidieproces *		
Verstrekte subsidies	1.279.121	1.184.805
Betaalde subsidies	-903.963	-871.898
Veranderingen in vlottende middelen:		
Vorderingen	18.596	-222.373
Vrijgekomen uit deposito ministerie van Financiën	250.000	250.000
Kortlopende schulden	17.841	7.242
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	**750.024**	**669.503**
Ontvangen rente	77.253	39.489
Bankkosten	103	-5
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	**827.380**	**708.987**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Vroege fase financiering	-3.824	-3.906
Aflossing Vroege fase financiering	3.247	1.169
Investeringen immateriële vaste activa	-853	-119
Investeringen materiële vaste activa	-612	-986
Aflossing verstrekte overige leningen	45	46
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	**-1.997**	**-3.796**
Kasstroom uit financieringsactiveiten		
Vroege fase financiering	3.824	3.906
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	**3.824**	**3.906**
Totaal uit kasstromen	**829.207**	**709.097**
Mutatie liquide middelen		
Beginstand liquide middelen	1.688.390	979.293
Eindstand liquide middelen	2.517.597	1.688.390
Mutatie liquide middelen	**829.207**	**709.097**

* De activiteiten subsidieproces betreffen de aangegane subsidieverplichtingen als gevolg van verstrekte subsidies, waarop de betaalde subsidie(tranches) in mindering worden gebracht.

8 Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2024

8.1 Algemeen

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) is met een budget van circa € 1,5 miljard over 2024 één van de grootste wetenschapsfinanciers in Nederland. NWO stimuleert kwaliteit en vernieuwing in de wetenschap door het beste onderzoek te selecteren en te financieren.

NWO beheert onderzoeksinstituten van (inter)nationaal belang, geeft mede richting aan het wetenschappelijk onderzoek in Nederland en brengt wetenschap en maatschappij dichter bij elkaar. Onderzoeksvoorstellen worden beoordeeld en geselecteerd door vooraanstaande wetenschappers uit binnen- en buitenland.

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) is statutair gevestigd te Den Haag.

8.2 Toegepaste standaarden

NWO stelt haar jaarrekening op in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

8.2.1 Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van de juridische vorm.

Onderzoeksorganisaties, stichtingen waarmee NWO duurzaam mee is verbonden overeenkomstig de Wet NWO, voldoen niet aan criteria voor opname als een deelneming in de enkelvoudige balans en zijn derhalve niet als financieel vast actief in deze jaarrekening opgenomen.

NWO heeft op basis van consolidatiecriteria overheersende zeggenschap op de in de NWO-Wet genoemde onderzoeksorganisaties. In de geconsolideerde jaarrekening van NWO worden deze groepsmaatschappijen wel opgenomen. Hierdoor wijkt het geconsolideerd groepsvermogen af van het enkelvoudige eigen vermogen van NWO. Het eigen vermogen van de geconsolideerde onderzoeksorganisaties (stichtingen) is gepresenteerd als onderdeel van het groepsvermogen.

8.2.2 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT)

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft NWO-D zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

8.2.3 Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa zijn opgenomen de geactiveerde kosten voor ontwikkelde software en aangeschafte standaard software. Het verloop over 2024 is als volgt:

Bedragen in k€	Aangeschafte software	ISAAC	Software in onwikkeling	Totaal
Aanschafprijs	790	14.997	109	15.896
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-790	-14.462	-	-15.252
Boekwaarde 1-1-2024	**-**	**535**	**109**	**644**
Mutaties in de boekwaarde:				
Investeringen	-	853	-	853
Software in ontwikkeling, in gebruikname	-	109	-109	-
Afschrijvingen	-	-293	-	-293
Saldo	**-**	**669**	**-109**	**560**
Aanschafprijs	790	15.959	-	16.749
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-790	-14.755	-	-15.545
Boekwaarde 31-12-2024	**-**	**1.204**	**-**	**1.204**

De investeringen in 2024 (totaal € 0,9 miljoen) in de immateriële vaste activa betreffen verbeteringen en aanpassingen van het Informatie Systeem voor Aanvragen, Archivering en Communicatie (ISAAC). Het systeem ISAAC is ondersteunend aan het primair proces bij NWO.

De geactiveerde kosten voor ISAAC (totaal € 15,9 miljoen) bestaan uit licentiekosten (€ 0,8 miljoen) en uit ontwikkelingskosten (€ 15,1 miljoen). De afschrijving op verbeteringen en aanpassingen heeft plaats in vier jaar en bedroeg over 2024 voor ISAAC totaal € 0,3 miljoen (2023: € 0,3 miljoen). De boekwaarde ultimo 2024 bedraagt € 1,2 miljoen.

Naast ISAAC bestaat de aangeschafte software uit de financiële en personele administratie – en informatiesystemen. De immateriële activa welke volledig zijn afgeschreven en waarop geen verbeteringen of aanpassingen meer plaats vinden worden gedeactiveerd.

Voor de totale kosten van de ontwikkelde software (€ 15,9 miljoen) is een wettelijke reserve gevormd. Jaarlijks neemt de wettelijke reserve af met de jaarlijkse afschrijvingen op het immaterieel actief. De wettelijke reserve bedraagt € 1,2 miljoen ultimo 2024 en is gelijk aan de boekwaarde van de ontwikkelde immateriële vaste activa. Zie voor de wettelijke reserve paragraaf 8.2.8. Eigen vermogen.

8.2.4. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

Bedragen in k€	Terreinen	Installaties en apparatuur	Computer-apparatuur	Kantoor-meubelen	Activa in aanbouw	Totaal
Aanschafprijs	915	3.579	3.392	5.120	443	13.449
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-1.677	-2.221	-3.560	-	-7.458
Boekwaarde 1-1-2024	**915**	**1.902**	**1.171**	**1.560**	**443**	**5.991**
Mutaties in de boekwaarde:						
Investeringen	-	117	443	52		612
Activa in aanbouw, ingebruikname		443			-443	-
Afschrijvingen	-	-383	-579	-417	-	-1.379
Saldo	**-**	**177**	**-136**	**-365**	**-443**	**-767**
Aanschafprijs	915	4.139	3.835	5.172	-	14.061
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-2.060	-2.800	-3.977	-	-8.837
Boekwaarde 31-12-2024	**915**	**2.079**	**1.035**	**1.195**	**-**	**5.224**

In 2024 is voor totaal € 0,6 miljoen geïnvesteerd in materiële vaste activa. De afschrijving over 2024 bedroeg in totaal € 1,4 miljoen. Een nadere toelichting van de afzonderlijke posten binnen de materiële vaste activa is als volgt.

Terreinen

Dit betreft het terrein van NWO in het Amsterdam Science Park (Science park, 1098 XG Amsterdam) met een boekwaarde van € 0,9 miljoen en wordt aangehouden in het kader van de primaire doelstelling van NWO. Voor het laatst heeft in november 2018 een taxatie van het terrein plaatsgevonden. De waarde van het terrein is destijds getaxeerd op € 7,96 miljoen, waarbij er rekening is gehouden dat delen van het terrein in erfpacht zijn uitgegeven.

Installaties en apparatuur

De categorie installaties en apparatuur bestaat hoofdzakelijk uit activa die gebruikt wordt ten behoeve van de uitvoering van de taken van NWO. De activa in aanbouw (€ 0,4 miljoen) betrof de aanschaf van een toegangsbeveiligingssysteem welke is aangebracht in het kantoorgebouw van NWO. Het toegangsbeveiligingssysteem is in 2024 in gebruik genomen.

Computerapparatuur

Onder computerapparatuur is de boekwaarde verantwoord van de door NWO aangeschafte software en hardware. De investering in 2024 bedraagt totaal € 0,4 miljoen. De investeringen hebben vooral betrekking op aanpassing, uitbreiding en vervanging van bestaande hardware en software.

Kantoormeubelen

De kantoormeubelen en andere inrichting hebben een boekwaarde van € 1,2 miljoen ultimo 2024. De investeringen zijn eigendom van NWO en betreffen vooral vervangingsinvesteringen.

8.2.5 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

Bedragen in K€	Boekwaarde 1-1-2024	Verstrekte financiële vaste activa	Aflossing en afwikkeling financiële vaste activa	Mutatie voorziening	Oprenting	Boekwaarde 31-12-2024
Lening Vroege Fase Financiering	29.968	3.824	-3.199	1.028	1.486	33.107
Overige vorderingen	45	-	-45	-	-	-
Financiële vaste activa	**30.013**	**3.824**	**-3.244**	**1.028**	**1.486**	**33.107**

De totale boekwaarde van de financiële vaste activa is toegenomen met € 3,1 miljoen tot totaal € 33,1 miljoen ultimo 2024. Hieronder volgt een nadere specificatie van de financiële vaste activa.

Lening Vroege Fase Financiering

Het verloop van de leningen Vroege Fase Financiering is als volgt:

Bedragen in k€	Hoofdsom VFF-lening t/m 2024	(A) Boekwaarde per 01-01-2024	(B) Voorziening oninbaar 2024	(C) Afwikkeling 2024	(D) Nog niet op-gevraagde VFF-lening	(E) Verstrekte VFF- lening 2024	(F) Rente 2024	(G) Aflossingen 2024	(A+B+C+E+F+G) Boekwaarde per 31-12-2024
Vroege fase financiering (VFF)									
2015 Ronde 1 OCW	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015 Ronde 1	1.059	886	48	-344	-	-	32	-25	597
2015 Ronde 2	460	507	-188	-19	-	-	33	-100	233
2015 Ronde 3	1.070	905	30	-	-	-	33	-80	888
2016 Ronde 1	1.160	1.589	-8	8	-	-	52	-200	1.441
2016 Ronde 2	1.205	1.205	-	-	-	-	46	-25	1.226
2017 Ronde 1	860	1.157	-9	9	-	-	37	-248	946
2017 Ronde 2	1.930	2.368	1.162	-1.162	-	-	89	-98	2.359
2018 Ronde 1	1.606	1.668	-	-	-	-	68	-	1.736
2018 Ronde 2	1.533	1.904	-	-	50	-	79	-74	1.909
2019 Ronde 1	2.140	2.461	-	-	-	-	123	-103	2.481
2019 Ronde 2	1.942	1.714	-10	-	-	-	80	-3	1.781
2020 Ronde 1	1.728	2.190	-	-	-	-	91	-243	2.038
2020 Ronde 2	1.994	1.832	2	-	168	-	60	-150	1.744
2021 Ronde 1	2.230	2.540	-	-	168	-	104	-293	2.351
2021 Ronde 2	1.937	2.123	-	-	-	-	90	-49	2.164
2022 Ronde 1	2.245	2.339	-	-	-	-	108	-	2.447
2022 Ronde 2	2.491	1.729	-	-	164	667	150	-	2.546
2023 Ronde 1	2.500	851	-	-	587	1.087	130	-	2.068
2023 Ronde 2	2.496	-	-	-	1.169	1.327	69	-	1.396
2024 Ronde 1	2.246	-	-	-	1.503	743	13		756
2024 Ronde 2	3.738	-	-	-	3.728	-	-		-
Totaal	**38.570**	**29.968**	**1.027**	**-1.508**	**7.537**	**3.824**	**1.487**	**-1.691**	**33.107**

In 2024 is € 3,8 miljoen aan nieuwe leningen verstrekt en bedroeg de berekende rente totaal € 1,5 miljoen. De rente wordt toegevoegd aan de verschuldigde leningen. De verschuldigde rente bedraagt 5% + het EU-referentierentepercentage (zoals deze is op het moment van verstrekking). De looptijd van de lening is maximaal 10 jaar.

Verder is in 2024 totaal € 1,5 miljoen aan projectfinanciering definitief vastgesteld en afgewikkeld. De uitstaande leningen Vroege Fase Financiering bedragen ultimo 2024 totaal € 33,1 miljoen.

Overige vorderingen

- Vanaf 2007 heeft NWO leningen verstrekt aan Biogeneration Ventures B.V. te Naarden conform de aangegane leningsovereenkomst. De organisatie heeft ten doel te investeren in technostarters die voornamelijk actief zijn op het gebied van life-sciences. NWO-D heeft gezorgd voor de initiële financiering in de vorm van een renteloze achtergestelde lening met winstdeling. In 2015 hebben de verstrekte leningen het gestelde maximum van totaal € 6 miljoen bereikt.

  Aflossing van de lening vindt plaats door toekomstige aan NWO-D toekomende rendementen uit de investeringen die met het geleende geld zijn gedaan door Biogeneration Ventures B.V. De initiële vordering van € 6 miljoen is vanwege het aanwezige risico dat de lening niet kan worden afgelost gewaardeerd op nihil. Tot en met 2024 heeft NWO totaal € 1,3 miljoen aan winstuitdeling ontvangen. Mogelijk ontvangt NWO nog circa € 0,2 miljoen uit toekomstige winstuitdelingen, maar blijft vanwege voorgenoemd risico gewaardeerd op nihil.

- In 2014 is een renteloze lening verstrekt van € 0,54 miljoen aan Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer (WCW). De lening is bestemd voor de financiering van het aanlegde electriciteitsnetwerk op het WCW terrein in Amsterdam. In 2024 is de laatste aflossingstermijn ontvangen, waarmee de lening geheel is afgelost.

- In december 2022 is een leningsovereenkomst tussen NWO-D en NWO-I afgesloten. De lening is bedoeld om de vlootvervanging van NIOZ, Nieuwbouw SRON, Renovatie ketelhuis WCW (CWI/Nikhef) en de renovatie van Nikhef (deels) te financieren. De lening betreft maximaal € 120 miljoen en zal in tranches worden opgevraagd door NWO-I op basis van financieringsbehoefte.

  De looptijd van de lening bedraagt maximaal 30 jaar en start na opvraging van de eerste tranche. De rente is over de gehele looptijd gelijk en bedraagt 2,21%, zijnde het rentetarief geldend op 19 december 2022 voor 30 jaar schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën. Naar verwachting wordt de eerste tranche in 2025 opgevraagd.

8.2.6 Vorderingen

Bedragen in k€	31-12-2024	31-12-2023
Debiteuren	309	301
Vordering OCW	175.000	200.000
Vorderingen derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies	168.507	159.690
Vorderingen groepsmaatschappijen	234	351
Deposito ministerie van Financiën	1.149	251.149
Overlopende activa en vorderingen	20.058	18.886
Totaal	**365.257**	**630.377**

De vorderingen zijn met € 265,1 miljoen afgenomen tot € 365,3 miljoen. Hieronder volgt een nadere specificatie van de vorderingen.

Debiteuren

De vorderingen hebben vooral betrekking op doorbelaste kosten aan overige overheden, instituten, universiteiten en andere onderzoeksinstanties. De vorderingen hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

Vordering OCW

De vordering OCW heeft betrekking op de ontvangen meerjarige verplichtingenbrieven van OCW voor de financiering van de programma's Top Onderzoek en de PD Beurzen 2023-2027. Jaarlijks ontvangt NWO via de rijksbijdrage brieven totaal € 25 miljoen. Van de vordering heeft € 150 miljoen een looptijd van langer dan 1 jaar.

Vordering derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies

Deze vordering is opgenomen voor die programma's waar de uit de aangegane subsidieverplichting voortvloeiende lasten de reeds ontvangen gelden overstijgt. Deze vordering is ultimo 2024 met € 8,8 miljoen toegenomen tot € 168,5 miljoen. Het grootste deel van de vorderingen heeft betrekking op vorderingen van NWO Domein TTW op derden en overige overheden, totaal € 76,0 miljoen. Van de vorderingen heeft € 107,4 miljoen een looptijd van langer dan 1 jaar.

Vordering groepsmaatschappijen

De vordering op groepsmaatschappijen bedraagt totaal € 0,2 miljoen. De vordering heeft vooral betrekking op voorgeschoten en doorbelaste kosten ten behoeve van onderzoeksprogramma's welke bij NWO-I zijn ondergebracht.

Deposito ministerie van Financiën

Vanwege de oplopende rente had NWO in 2022 totaal € 500 miljoen aan tijdelijk overtollige middelen in een deposito bij het ministerie van Financiën gezet, met looptijden variërend van een half tot 2 jaar. De hierbij horende rentetarieven variëren van 1,96% tot 2,41%.

Deposito's worden ondergebracht bij Schatkistbankieren en kunnen boetevrij vervroegd worden opgenomen tegen de marktwaarde. In 2024 zijn de laatste deposito's, totaal € 250 miljoen, vrijgekomen en weer toegevoegd aan de rekening-courant Ministerie van Financiën. Op basis van de renteontwikkeling zijn in 2024 geen tijdelijk overtollige middelen in nieuwe deposito's geplaatst. De afgegeven bankgaranties en garantiedeposito's bedragen totaal € 1,1 miljoen. Voor de afgifte van een bankgarantie (trekkingsrecht) ad. € 0,9 miljoen ter garantstelling van de nakoming van de verplichtingen inzake de huur van de kantoorruimte NWO met parkeergelegenheid aan de laan van Nieuw Oost Indië te Den Haag is een deposito afgesloten. De huurovereenkomst loopt tot 2031, daarna loopt de bankgarantie af.

Daarnaast is een bankgarantie afgegeven van € 19 duizend inzake een huurovereenkomst van stichting NLeSC. Voor de huurovereenkomst met betrekking tot de huisvesting van NWO-I in Utrecht is een bankgarantie afgegeven van € 0,3 miljoen.

Overlopende activa en overige vorderingen

De overlopende activa en overige vorderingen bedragen totaal € 20,0 miljoen en bestaan vooral uit vooruitbetaalde bedragen en te ontvangen rentevergoeding van de bank. Per saldo zijn de overlopende activa en overige vorderingen met € 1,2 miljoen toegenomen. De voornaamste stijging wordt veroorzaakt door te ontvangen bankrente over het vierde kwartaal van totaal € 19,1 miljoen (in 2023: totaal € 15,6 miljoen).

Voor € 0,5 miljoen bestaat de overlopende activa uit een resterende post vooruitbetaalde btw compensatie welke betrekking heeft op de huur van de kantoorgebouwen in Den Haag.

De vooruitbetaalde btw compensatie aan verhuurder Ageas N.V. (voorheen Fortis N.V.) betreffende de huur van de kantoorgebouwen in Den Haag heeft een resterende looptijd tot 2031. Gedurende de huurperiode wordt de btw compensatie toegerekend aan de huurkosten. Hiervan is € 0,4 miljoen langlopend.

Verder bestaan de overlopende activa en overige vorderingen vooral uit vooruitbetaalde huurkosten, gebruikersrechten, vooruitbetaalde contributies en lidmaatschappen.

8.2.7 Liquide middelen

De liquide middelen zijn met € 829,2 miljoen toegenomen tot een bedrag van € 2.517,6 miljoen.

Bedragen in k€	31-12-2024	31-12-2023
Rekening-courant ministerie van Financiën	2.512.698	1.686.894
Banktegoeden in rekening courant	4.873	1.461
Vening Meinesz Fonds (VMF)	26	35
Totaal	**2.517.597**	**1.688.390**

De toename van € 829,2 miljoen van de liquide middelen is nader gespecificeerd in het Kasstroomoverzicht (zie hoofdstuk 6). Een belangrijke oorzaak van de toename is de vrijgekomen tijdelijke deposito bij het ministerie van Financiën van € 250 miljoen (zie paragraaf 8.2.6. Vorderingen). Daarnaast is de toename van liquide middelen het gevolg van de ontvangst van (geoormerkte) rijksbijdragen, die over de jaargrens worden verplicht en betaald.

De bij het ministerie van Financiën aangehouden middelen worden, afhankelijk van de rentetarieven, in het rekening-courant danwel in deposito gehouden. De tegoeden op bankrekeningen bestaan zowel uit rekening-couranten bij het ministerie van Financiën als uit rekening-couranten bij andere banken. De liquide middelen in het rekening-courant zijn vrij beschikbaar.

De rekening-courant Vening Meinesz Fonds (VMF) komt voort uit een legaat waaruit periodiek een VMF-prijs wordt toegekend. Met ingang van 2024 is het beheer van het Vening Meineszfonds overgegaan van NWO naar het Koninklijk Nederlands Geologisch Mijnbouwkundig Genootschap (KNGMG). De middelen op rekening-courant zullen worden overgeheveld, daarna wordt de rekening-courant opgeheven.

De rente op de rekening courant van het ministerie van Financiën is gebaseerd op de dagrente EONIA fixing. Over 2024 was deze rente gemiddeld 3,64% (2023 3,21%). De rente bedroeg ultimo 2024 2,91% (2023: 3,88%).

8.2.8 Eigen vermogen

Het totale eigen vermogen bedraagt ultimo 2024 totaal € 565,0 miljoen positief. Zie voor een analyse over de continuïteitsveronderstelling paragraaf 4.3. Continuïteit.

Verloop eigen vermogen 2023:

Bedragen in K€	Algemene Reserve	Wettelijke reserve	Bestemde reserve	Overige Reserve	Bestemd fonds	Totaal
Boekwaarde 1-1-2023	**17.060**	**813**	**321.217**	**-997.357**	**680.472**	**22.205**
Resultaatsbestemming	463	-277	132.619	3.219	239.514	375.538
Boekwaarde 31-12-2023	**17.523**	**536**	**453.836**	**-994.138**	**919.986**	**397.743**

Verloop eigen vermogen 2024:

Bedragen in K€	Algemene Reserve	Wettelijke reserve	Bestemde reserve	Overige Reserve	Bestemd fonds	Totaal
Boekwaarde 1-1-2024	**17.523**	**536**	**453.836**	**-994.138**	**919.986**	**397.743**
Resultaatsbestemming	24.543	669	115.277	3.379	23.386	167.254
Boekwaarde 31-12-2024	**42.066**	**1.205**	**569.113**	**-990.759**	**943.372**	**564.997**

Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt ultimo boekjaar € 42,1 miljoen positief (2023: € 17,5 miljoen positief). De opbouw van de positieve algemene reserve is als volgt:

- Het cumulatieve resultaat op de beheerslasten bedraagt ultimo 2024 € 43,3 miljoen. (2023: 18,0 miljoen);
- De wettelijke reserve voor ontwikkelingskosten van immateriële vaste activa bedraagt ultimo 2024 totaal € 1,2 miljoen negatief (2023: € 0,5 miljoen negatief).

Het negatieve deel van de algemene reserve wordt veroorzaakt door de wettelijke reserve voor de ontwikkelingskosten van immateriële vaste activa en wordt ingelopen gedurende de afschrijvingstermijn van het immateriële vaste actief.

In 2024 is € 80,7 miljoen aan rentebaten op rekening-courant en deposito's ontvangen, hiervan is € 25,0 miljoen toegevoegd aan de algemene reserve, welke dient als weerstandsvermogen. De resterende rentebaten zijn toegevoegd aan de bestemde reserve.

Wettelijke reserve

Voor het bedrag dat is geactiveerd onder de immateriële vaste activa voor de ontwikkelingskosten van software is vereist een wettelijke reserve aan te houden. Per saldo hebben de investeringen en afschrijvingen geleid tot een toename van totaal € 0,7 miljoen, waarmee de wettelijke reserve is toegenomen tot € 1,2 miljoen ultimo 2024.

Bestemde reserve

De bestemde reserve bestaat uit de ontvangen niet-geoormerkte rijksbijdragen, welke ultimo boekjaar nog niet waren verplicht, maar al wel bestemd zijn voor onderzoeksprogramma's en in calls zijn uitgezet. In 2024 is per saldo € 115,3 miljoen toegevoegd aan de bestemde reserve en bedraagt daarmee ultimo 2024 totaal € 569,1 miljoen (2023: 453,8 miljoen) , zie de toelichting paragraaf 5.3.2 Continuïteitsparagraaf en financieel perspectief van het bestuursverslag.

Een belangrijke deel van de bestemde reserve heeft betrekking op Kennis en Innovatiecontract (KIC), totaal € 195,4 miljoen. Een groot deel van deze middelen staan al uit in calls en leiden in het komende jaar tot toekenningen, waarna de middelen uit de bestemde reserve worden onttrokken.

Daarnaast zijn de rentebaten die NWO heeft ontvangen over 2024, in totaal € 80,7 miljoen, grotendeels toegevoegd aan de bestemde reserve. Vanaf 2025 worden deze middelen verplicht en onttrokken aan de bestemde reserve.

Overige reserve

De overige reserve geeft de gevolgen weer van het niet langer waarderen van de vordering OCW als gevolg van een gewijzigde werkwijze en zienswijze van de vordering OCW. Zie voor een uitgebreide toelichting paragraaf 4.3 Continuïteit.

In 2024 is per saldo € 3,4 miljoen gedoteerd aan de overige reserve en bedraagt daarmee totaal negatief € 990,8 miljoen. De dotatie bestaat uit de afronding van de afnemende granting verplichting van voormalig NWO-instituut FOM (€ 124 duizend). Daarnaast is er € 3,3 miljoen toegevoegd aan de overige reserve vanwege ontvangen rijksbijdrage bestemd voor reeds aangegane investeringsverplichtingen aan NWO-I.

Jaarlijks zal door toevoeging van de middelen bestemd voor de aangegane investeringsverplichtingen aan NWO-I de overige reserve toenemen tot maximaal negatief € 956,5 miljoen in 2040.

Bestemde fondsen

Onder bestemde fondsen zijn de door het ministerie van OCW beschikbaar gestelde middelen opgenomen voor specifieke geoormerkte onderzoeksprogramma´s welke ultimo 2024 nog niet zijn verplicht.

In 2024 is totaal € 760,3 miljoen aan geoormerkte rijksbijdrage ontvangen en gedoteerd aan de bestemde fondsen. De onttrekking bedraagt in totaal € 736,9 miljoen. Hiermee zijn de bestemde fondsen per saldo toegenomen met € 23,4 miljoen tot € 943,4 miljoen ultimo 2024 , zie de toelichting paragraaf 5.3.2 Continuïteitsparagraaf en financieel perspectief van het bestuursverslag.

De toename van € 23,4 miljoen wordt vooral veroorzaakt door de aanvullende geoormerkte rijksbijdragen voor verschillende financieringsinstrumenten, welke later in het jaar zijn ontvangen en nog niet zijn verplicht. Per saldo heeft dit geleid tot een dotatie van € 83,8 miljoen in 2024, waarvan de verplichting en onttrekking aan het fonds ultimo boekjaar veelal nog niet heeft plaats gevonden. Hieronder volgt een toelichting op de belangrijkste mutaties van de bestemde fondsen.

Nationale wetenschapsagenda (uitvoering)

In 2024 is in totaal € 148,3 miljoen gedoteerd aan het fonds nationale Wetenschapsagenda. Daarnaast is totaal € 118,6 miljoen onttrokken aan het fonds. Daarmee is het fonds per saldo € 29,7 toegenomen en bedraagt ultimo 2024 in totaal € 217,5 miljoen.

Een belangrijk deel van het NWA-fonds heeft betrekking op de programmalijn Onderzoek op Routes door Consortia. Ultimo 2024 bestaat het fonds uit totaal € 107,9 miljoen aan middelen voor Routes door consortia.

Talentontwikkeling

In 2024 is totaal € 163,5 miljoen gedoteerd aan het bestemde fonds Talentontwikkeling en is totaal € 158,7 miljoen onttrokken aan het fonds. Daarmee is het fonds met per saldo € 4,8 miljoen toegenomen tot € 134,5 miljoen. Het grootste deel van het fonds (€ 137,6 miljoen) heeft betrekking op het Talentprogramma Veni, Vidi en Vici. Daarnaast bevat het fonds Talentontwikkeling onder andere middelen voor de programma's Aspasia en Rubicon.

Grote infrastructurele onderzoekvoorzieningen en digitale infrastructuur

Het fonds Grote infrastructurele onderzoekvoorzieningen en digitale infrastructuur is per saldo met € 81,3 miljoen toegenomen tot € 187,1 miljoen.

Het grootste deel hiervan heeft betrekking op de Nationale Roadmap Grootschalige Wetenschappelijke Infrastructuur. Uit het regeerakkoord "Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst" had OCW voor de periode 2022 tot en met 2031 jaarlijks totaal € 53 miljoen extra middelen gereserveerd voor Grootschalige wetenschappelijke infrastructuur. Deze extra middelen uit het Fonds Onderzoek en Wetenschap zijn door de bezuinigingen van het nieuwe kabinet teruggebracht met € 30 miljoen tot € 23 miljoen.

In 2024 is totaal € 84,2 miljoen gedoteerd aan het bestemde fonds. Binnen de Roadmapperiode 2021-2025 worden de beschikbare middelen in 2 calls verplicht. In 2024 zijn geen verplichtingen aangegaan, de volgende ronde zal in 2025 worden verplicht.

Ook neemt NWO via lidmaatschappen deel aan European Research Infrastructure Consortia (ERICs), waarmee onderzoekers toegang krijgen tot internationale faciliteiten, data en diensten. Hiervoor was in 2024 € 9,4 miljoen gedoteerd aan het fonds en is € 6,3 miljoen onttrokken.

De dotatie aan het fonds met betrekking tot de digitale infrastructuur bedroeg in 2024 totaal € 35,0 miljoen, er is totaal € 39,3 miljoen onttrokken aan het fonds. Ultimo 2024 bedraagt het fonds met betrekking tot digitale infrastructuur in totaal € 39,4 miljoen.

Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA

In 2024 is totaal € 80,1 miljoen gedoteerd aan het bestemde fonds Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA. Daarnaast is totaal € 63,0 miljoen onttrokken. Daarmee bedraagt het fonds ultimo 2024 totaal € 106,1 miljoen.

Een belangrijk deel van het fonds heeft betrekking op het beurzenprogramma voor de pilot professional doctorate, waarvoor totaal € 45 miljoen beschikbaar is gesteld. Het programma heeft een looptijd tot en met 2031. Het saldo ultimo boekjaar bedraagt € 29,8 miljoen. Een ander belangrijk deel van het fonds heeft betrekking op RAAK-regelingen met ultimo 2024 totaal € 42,7 miljoen in het fonds.

Summit grant Top Onderzoek

Het ministerie van OCW heeft in het Coalitieakkoord geoormerkte middelen beschikbaar gesteld om wetenschappelijke samenwerkingsverbanden van wereldklasse voor een periode van 10 jaar onderzoek te laten doen. In 2024 is totaal € 174,6 miljoen verplicht en onttrokken aan de voorziening. Het bestemde fonds ultimo 2024 bedraagt na deze onttrekking nog totaal € 32,4 miljoen, welke naar verwachting in 2025 zal worden verplicht.

Overige fondsen

Voor de periode 2022 tot en met 2031 heeft OCW jaarlijks € 60 miljoen beschikbaar gesteld voor de ophoging van de open competitie met als doel de aanvraagdruk te verlagen en de onderzoekscapaciteit voor de lange termijn te versterken. In 2024 is totaal € 63,8 miljoen gedoteerd en € 77,8 miljoen onttrokken aan het fonds Open Competitie, waarmee deze ultimo 2024 totaal € 24,9 miljoen bedraagt.

Om de transitie naar open science een extra impuls te geven stelde het vorige kabinet tot en met 2031 jaarlijks een bedrag van € 20 miljoen beschikbaar. Deze extra middelen uit het Fonds Onderzoek en Wetenschap zijn door de bezuinigingen van het nieuwe kabinet nu teruggebracht tot € 10 miljoen. Ultimo boekjaar bedraagt het bestemde fonds Open Science totaal € 24,0 miljoen.

Voor het versterken van Nederlandse deelname aan partnerschappen binnen het Europese programma Horizon Europe heeft OCW voor de periode 2023 tot en met 2029 totaal € 80 miljoen gereserveerd. In 2024 is € 10,7 miljoen gedoteerd. Na 2024 zal de bijdrage jaarlijks € 12,8 miljoen bedragen.

Een verdere specificatie blijkt uit onderstaand verloopoverzicht van de bestemde fondsen.

Bestemd fonds	Saldo per 01-01-2024	Dotatie	Onttrekking	Saldo 31-12-2024
Nationale wetenschapsagenda (uitvoering)	187.834	148.329	-118.643	217.520
Talentontwikkeling	139.761	163.505	-158.720	144.546
Grote infrastructurele onderzoeks-voorzieningen en digitale infrastructuur	105.840	129.504	-48.243	187.101
Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA	89.020	80.068	-62.950	106.138
Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek	56.904	74.624	-46.630	84.898
SUMMIT Toponderzoek	206.950	-	-174.574	32.376
Open Competitie	38.939	63.800	-77.834	24.905
Open Science	19.200	21.300	-16.605	23.895
TTW-KIC	17.818	6.275	-5.078	19.015
Onderzoek en Wetenschap Europese Partnerschappen	10.872	10.680	-3.729	17.823
Overige geoormerkt	2.596	11.270	2.964	16.830
Internationale samenwerking	-	9.130	7.122	16.252
Promotiebeurs voor leraren	7.662	11.956	-8.615	11.003
Diversiteit	6.262	3.663	164	10.089
Kust -en zeeonderzoek (cariben)	4.996	2.500	-150	7.346
Poolonderzoek	8.503	3.147	-5.338	6.312
TTW	4.496	8.004	-7.274	5.226
Programma gebruikersondersteuning ruimteonderzoek	5.315	2.400	-2.711	5.004
Faculty of Impact	2.724	2.770	-2.698	2.796
Sectorplan geesteswetenschappen	2.746	-	-220	2.526
Regieorgaan Klimaatonderzoek Initiatief Nederland	-	625	-128	497
Nationale wetenschapsagenda (start impuls)	711	-	-346	365
Archeologische vondsten van (inter)nationaal belang	133	-	-4	129
Nationale wetenschapsagenda (projectkosten)	110	-	-	110
Ondersteuning commissie Sectorplannen	375	1.045	-1.069	351
Programma verantwoord innoveren	22	80	-	102
Programma voor onderwijsonderzoek - samenhangende onderzoekprojecten	61	-	-	61
Museum beurzen	-	-	60	60
Secretariaat Raad Natuur- en Scheikunde	69	-	-20	49
Commissie deltaplan wiskunde	67	-	-20	47
Einstein telescoop	-	2.540	-2.540	-
Simon Stevin meesterschap	-	3.000	-3.000	-
Uitvoering amendement Kennisveiligheid	-	50	-50	-
Totaal bestemde fondsen	**919.986**	**760.265**	**-736.879**	**943.372**

Voorstel tot resultaatbestemming

Het boekjaar 2024 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 167,3 miljoen. De voorstelde resultaatsbestemming is als volgt:

Voorstel resultaatbestemming (in k€)	2024	Begroting 2024	2023
Dotatie algemene reserve	24.543	-	463
Onttrekking algemene reserve	-	-	-
Dotatie wettelijke reserve	962	-	25
Onttrekking wettelijke reserve	-293	-	-302
Dotatie bestemde reserve	607.678	559.503	559.535
Onttrekking bestemde reseve	-492.401	-797.952	-426.916
Dotatie overige reserve	3.255	3.255	3.255
Onttrekking overige reserve	124	-	-36
Dotatie bestemde fondsen	760.265	703.613	944.890
Onttrekking bestemde fondsen	-736.879	-1.107.858	-705.376
Netto resultaat	**167.254**	**-639.439**	**375.538**

8.2.9 Voorzieningen

De voorzieningen zijn over 2024 per saldo met € 0,6 miljoen toegenomen tot € 5,4 miljoen. De voorzieningen hebben voor € 4,0 miljoen een looptijd van langer dan 1 jaar. Het langlopende deel van de voorzieningen is gewaardeerd tegen de contante waarde. Over 2024 bedraagt het disconteringseffect totaal € 178 duizend. Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

Bedragen in K€	Stand per 31 december 2023	Dotatie	Onttrekkingen	Disconterins-effect	Stand per 31 december 2024	Kortlopend deel < 1 jaar	Kortlopend deel < 1 jaar
Bijdrage sanering radioactiviteit	1.325	-	-	-10	1.315	-	1.315
Wacht- en uitkeringsgelden	1.397	567	-810	18	1.172	642	530
Jubileumuitkeringen	784	153	-35	-35	867	166	701
Generatieplan	284	191	-120	-9	346	100	246
Transitievergoeding	400	26	-38	4	392	309	83
Langdurig zieken	672	1.046	-245	-146	1.327	248	1.079
Totaal	**4.862**	**1.983**	**-1.248**	**-178**	**5.419**	**1.465**	**3.954**

Voorziening bijdrage sanering radioactiviteit

De voorziening bijdrage sanering radioactiviteit heeft betrekking op de kosten voor verwijdering van radioactiviteit op het WCW terrein in Amsterdam. Door verlenging van het bestaande erfpachtcontract met NWO-I zijn de plannen voor sanering van het terrein uitgesteld. Naar verwachting heeft sanering niet plaats voor 2033.

De stand van de voorziening bedraagt ultimo € 1,3 miljoen en bedraagt de helft van de verwachte kosten, welke voor rekening komen van NWO. De andere helft komt voor rekening van NWO-I.

Voorziening wacht- en uitkeringsgelden

De voorziening wachtgeld – en uitkeringsgelden geeft de verplichtingen van NWO weer voor de lopende regelingen, conform CAO, getroffen met voormalig personeel en verwachte vergoedingen voor (bovenwettelijke) WW-uitkeringen. In 2024 heeft een dotatie van € 0,6 miljoen en een onttrekking van totaal € 0,8 miljoen plaats. Per saldo heeft dit geleid tot een voorziening van totaal € 1,2 miljoen ultimo 2024.

Voorziening jubileumuitkeringen

Deze voorziening is gevormd voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeel in dienst van NWO. Ultimo 2024 bedraagt de voorziening € 0,9 miljoen.

Voorziening generatieplan

De voorziening voorziet in de mogelijkheid voor medewerkers die vijf jaar of korter voor de AOW datum zitten om een of twee dagen per week minder te gaan werken, waarbij over die dagen 50% van het salaris wordt doorbetaald en de pensioenopbouw volledig wordt voortgezet. Ultimo 2024 bedraagt de voorziening € 0,3 miljoen.

Voorziening Transitievergoeding

De voorziening transitievergoeding is gebaseerd o.b.v. CAO afspraken. Werknemers hebben na een dienstverband van twee jaar of langer bij een niet vrijwillig vertrek recht op een transitievergoeding. De voorziening is gevormd op basis van de verwachting dat het dienstverband eindigt na afloop van het onderzoek, waarbij transitievergoedingen aan de orde zijn. Ultimo 2024 bedraagt de voorziening € 0,4 miljoen.

Voorziening Langdurig zieken

Voorziening langdurig zieken is gevormd om personeelsleden bij ziekte gedurende het eerste jaar 100% en gedurende het tweede jaar 70% c.q. 85% bij voldoende re-integratie van het salaris door te betalen. De voorziening voorziet in de toekomstige loonkosten van medewerkers die op 31 december 2024 ziek zijn en waarvan vrijwel zeker is dat zij niet meer of niet volledig terugkeren in het arbeidsproces. In 2024 is € 1,0 miljoen gedoteerd aan de voorziening en is totaal € 0,2 miljoen onttrokken. De voorziening ultimo 2024 bedraagt € 1,3 miljoen.

8.2.10 Langlopende schulden

Bedragen in k€	31-12-2024	31-12-2023
Overlopende passiva inzake toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	1.393.447	1.166.723
Overlopende passiva inzake toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies) groepsmaatschappijen	66.762	57.542
Schuld aan ministerie van EZK inzake VFF	37.877	31.493
Overlopende passiva inzake vooruit ontvangen bedragen	7.146	7.365
Totaal	**1.505.232**	**1.263.123**

De langlopende schulden ultimo 2024 bedragen € 1.505,2 miljoen en zijn daarmee met € 242,3 miljoen toegenomen ten opzichte van 2023 (€ 1.263,1 miljoen). Uit onderstaand overzicht blijkt het verloop van de toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies).

Overlopende passiva inzake toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies), inclusief groepsmaatschappijen

Bedragen in k€	2024	2023
Stand 1 januari	**1.869.259**	**1.556.353**
Bij: verstrekte subsidies	1.279.121	1.184.805
Af: betalingen	-903.963	-871.899
Stand 31 december	**2.244.417**	**1.869.259**
waarvan korter dan 1 jaar:		
Toegekende niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	751.405	617.702
Schulden aan groepsmaatschappijen	32.803	27.292
	784.208	644.994
waarvan langer dan 1 jaar:		
Toegekende niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	1.393.447	1.166.723
Toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies) groepsmaatschappijen	66.762	57.542
	1.460.209	1.224.265
Totaal stand per 31 december	**2.244.417**	**1.869.259**

De verplichtingen met een looptijd korter dan 1 jaar zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

Schuld aan ministerie van EZK inzake VFF

De Vroege Fase Financiering (VFF) is een subsidie in de vorm van een lening van NWO aan onderzoekers. De lening is opgenomen onder de Financiële vaste activa (paragraaf 8.2.5. Financiële vaste activa). De looptijd van de lening is maximaal 10 jaar.

Na ontvangst van een aflossing op de verstrekte lening-VFF is de aflossing direct opeisbaar door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). De verschuldigde bedragen zijn opgenomen als Schuld aan ministerie van EZK inzake VFF. In 2024 is € 3,8 miljoen aan leningen verstrekt.

Vóór de transitie van NWO in 2017 voerde de stichting STW de regeling Vroege Fase Financiering uit. Vanwege de aankomende uitfasering van STW zijn de nog lopende Vroege fase financieringen overgenomen door het NWO domein TTW. De reeds ontvangen aflossingen op deze leningen zijn in 2024 overgemaakt naar NWO (totaal € 1,6 miljoen).

Bedragen in k€	Boekwaarde 01-01-2024	Overname aflossingen STW	Voorziening oninbaar 2024	Afwikkeling 2024	Verstrekte lening 2024	Rente 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Lening Vroege Fase Financiering (VFF)	31.493	1.556	1.028	-1.509	3.824	1.486	37.878
Totaal	**31.493**	**1.556**	**1.028**	**-1.509**	**3.824**	**1.486**	**37.878**

De verschuldigde rente over de lopende leningen bedraagt € 1,5 miljoen. Ultimo 2024 bedraagt de totale schuld aan EZK € 37,9 miljoen.

Overlopende passiva inzake vooruitontvangen bedragen

Vooruit ontvangen bedragen betreft de afkoop van erfpachtcanon (t/m 2060) door de UvA ad € 0,8 miljoen. Hiervan heeft € 0,7 miljoen betrekking op een looptijd langer dan vijf jaar.

NWO heeft tevens een afkoopsom van totaal € 8,4 miljoen ontvangen als erfpachtcanon (t/m 2064) van een gevestigd Datacenter op het Amsterdam Science Park. De jaarlijkse erfpacht canon bedraagt € 195 duizend. Ultimo 2024 bedraagt de vooruit ontvangen erfpachtcanon € 6,3 miljoen, waarvan € 5,4 miljoen met een looptijd langer dan 5 jaar.

8.2.11 Kortlopende schulden en overlopende passiva

Bedragen in k€	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren	835	683
Te betalen belastingen en premies sociale verzekeringen	4.526	3.687
Schulden ter zake van pensioenen	1.001	874
Nog te betalen bedragen uit hoofde van vakantieuitkering	2.236	1.914
Nog te betalen bedragen uit hoofde van openstaande verlof- en spaarverlofdagen	3.340	3.080
Overlopende passiva inzake derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies	50.540	34.442
Overlopende passiva inzake toegekende niet uitgekeerde bedragen (subsidies)	751.405	617.702
Overlopende passiva inzake schulden aan groepsmaatschappijen	32.803	27.292
Overige overlopende passiva en overige schulden	55	13
Totaal	**846.741**	**689.687**

De schulden van NWO hebben voor het overgrote deel betrekking op de voor wetenschappelijk onderzoek door onderzoeksinstellingen opeisbare, maar nog niet door NWO uitbetaalde gelden. De totale kortlopende schulden zijn met € 157,1 miljoen toegenomen tot € 846,7 miljoen. De belangrijkste posten worden hieronder nader toegelicht.

Overlopende passiva inzake derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies

Deze schuld is opgenomen voor die programma's waar de reeds ontvangen gelden de aangegane subsidieverplichtingen overstijgen. In 2024 is deze toegenomen met € 16,1 miljoen tot € 50,5 miljoen. Voor de ontvangen gelden bestaat een terugbetalingsverplichting indien de middelen niet worden toegekend.

Overlopende passiva inzake toegekende, niet uitgekeerde bedragen (Subsidies)

De toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subsidies) zijn in 2024 met € 133,7 miljoen toegenomen tot € 751,4 miljoen. Zie voor een verdere specificatie ook paragraaf 8.2.10 Langlopende schulden.

Overlopende passiva inzake schulden aan groepsmaatschappijen

De schulden aan groepsmaatschappijen van € 32,8 miljoen ultimo 2024 betreffen de tegoeden van groepsmaatschappijen uit hoofde van door NWO toegekende bijdragen en subsidies.

Overlopende passiva en overige schulden

De overlopende passiva en overige schulden betreffen diverse schulden en betalingen onderweg.

8.2.12 Financiële instrumenten

Algemeen

NWO maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de organisatie blootstelt aan marktrisico inclusief valutarisico, reële waarde/renterisico, kasstroomrenterisico en prijsrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft NWO een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de instelling te beperken.

NWO maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten om risico's te beheersen.

Kredietrisico

NWO loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen, liquide middelen. Het maximale kredietrisico bedraagt € 2.916,0 miljoen. Het kredietrisico is geconcentreerd bij de Rijksoverheid en gerelateerde partijen. De grootste post betreffen de liquide middelen van totaal € 2.517,6 miljoen.

Renterisico, kasstroomrisico en valutarisico

NWO loopt over haar schulden slechts een beperkt renterisico, aangezien de kasstromen grotendeels onafhankelijk zijn van de marktrente. De liquide middelen worden aangehouden bij de overheid.
De verstrekte leningen onder de financiële vaste activa zijn nagenoeg allemaal renteloos verstrekt. Met het bestaande liquiditeitenbeleid van NWO worden kasstroomrisico's zoveel mogelijk beperkt.

NWO loopt geen valutarisico, omdat nagenoeg alle transacties in Euro plaatsvinden.

Liquiditeitsrisico

NWO bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het bestuur ziet erop toe dat voor NWO steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Per 31 december 2024 zijn de nominale contractuele betalingsverplichtingen van de grootste posten als volgt:

Bedragen in k€	Korter dan 1 jaar	2 t/m 5 jaar	Vanaf 5 jaar	Totaal
Vorderingen op groepsmaatschappijen	234	-	-	234
Vorderingen derden en overige overheden inzake bijdragen en subsidies	86.097	207.410	50.000	343.507
Af: Overlopende passiva inzake toegekende, niet uitgekeerde bedragen (subusidies), inclusief groepsmaatschappijen	-784.208	-1.357.199	-103.010	-2.244.417
Stand 31 december	**-697.877**	**-1.149.789**	**-53.010**	**-1.900.676**

De voor de afwikkeling van deze betalingsverplichtingen benodigde middelen komen uit de liquide middelen van NWO en de verwachte rijksbijdragen voor de komende jaren. De stand van de liquide middelen bedraagt ultimo 2024 totaal € 2.517,6 miljoen.

De kortlopende verplichtingen worden vooral gefinancierd uit de volgend jaar te ontvangen Rijksbijdrage.

De begroting 2025 inclusief meerjarencijfers is op 31 oktober 2024 aangeboden aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en op 25 november 2024 goedgekeurd. Zie paragraaf 4.3 Continuïteit voor de enkelvoudige meerjaren liquiditeitsprognose 2024-2029.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten wijkt niet in belangrijke mate af van de boekwaarde daarvan. Dit hangt samen met de overwegend korte looptijden. De reële waarde is hierbij de contante waarde per balansdatum van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige leningen vermeerderd met een risicopremie voor iedere individuele lening.

8.2.13 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen bestaan uit:

Bedragen in k€	Korter dan 1 jaar	2 t/m 5 jaar	Vanaf 5 jaar	Totaal
Huurverplichtingen	4.417	15.870	12.040	32.327
Facilitaire zaken	1.068	2.571	-	3.639
ICT en automatisering	3.484	3.057	14	6.555
Overige verplichtingen	1.461	3.105	-	4.566
Stand 31 december	**10.430**	**24.603**	**12.054**	**47.087**

De niet in de balans opgenomen verplichtingen in bovenstaand overzicht zijn opgenomen tegen de contante waarde. Het belangrijkste deel van de niet in de balans opgenomen verplichtingen heeft betrekking op de huurcontracten voor de kantoorgebouwen waarin NWO is gehuisvest.

NWO heeft een huurcontract voor het kantoorgebouw in Den Haag, welke loopt tot 2031. De huurlast over 2024 bedroeg circa € 3,2 miljoen (inclusief servicekosten) en wordt jaarlijks geïndexeerd. Een gedeelte van de huur wordt in rekening gebracht bij ZonMw en andere onderhuurders (circa € 1,6 miljoen).

Daarnaast heeft NWO een huurcontract voor het kantoorgebouw in Utrecht, waar tevens een deel van de NWO-I organisatie is gehuisvest. Het huurcontract loopt tot en met 2036. De huurlast over 2024 bedroeg circa € 1,3 miljoen (inclusief servicekosten) en wordt jaarlijks geïndexeerd. De huisvestingskosten die betrekking hebben op NWO-I worden doorberekend.

Het andere deel van de niet in de balans opgenomen verplichtingen heeft betrekking op kantoorfaciliteiten (catering, automatisering/ telefonie) en ICT gerelateerde zaken. De ICT gerelateerde zaken betreffen hoofdzakelijk de beheer -en onderhoudskosten, licentiekosten en softwaresupport van informatiesystemen.

NWO heeft voor een bedrag van totaal € 1,2 miljoen aan garanties en borgstellingen afgegeven voor huur kantoorgebouwen Den Haag (€ 0,9 miljoen) en Utrecht (€ 0,3 miljoen). Daarnaast is een bankgarantie afgegeven van € 19 duizend inzake een huurovereenkomst van stichting NLeSC.

In 2022 is een leningsovereenkomst tussen NWO-D en NWO-I afgesloten. De lening is bedoeld om de vlootvervanging van NIOZ, Nieuwbouw SRON, Renovatie ketelhuis WCW (CWI/Nikhef) en de renovatie van Nikhef (deels) te financieren. De lening betreft maximaal € 120 miljoen en zal in tranches worden opgevraagd door NWO-I op basis van financieringsbehoefte. Naar verwachting wordt de eerste tranche in 2025 opgevraagd.

8.3 Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

8.3.1 Begroting 2024

Op 30 oktober 2023 is de NWO-Begroting 2024 aangeboden aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. En op 22 december 2023 heeft OCW bij brief, referentie 42615029, ingestemd met de ingediende begroting. De begroting geeft de geld verdelende rol van NWO weer. De realisatie 2024 versus begroting wordt in de navolgende paragrafen nader toegelicht.

8.3.2 Baten

De baten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen in k€	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Rijksbijdrage OCW	1.367.943	1.263.116	1.504.425
Specifieke subsidies OCW	-11	-	395
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	119.676	107.276	100.460
Subsidies & bijdragen van derden	8.701	14.134	14.981
Overige baten	532	4.515	930
Totaal baten	**1.496.841**	**1.389.041**	**1.621.191**

De initiële begroting NWO 2024 ging uit van een rijksbijdrage van € 1.263,1 miljoen.

In 2024 is totaal € 1.367,9 miljoen aan rijksbijdrage gerealiseerd. Dit is per saldo € 104,8,0 miljoen meer dan initieel begroot. Dit wordt veroorzaakt door extra middelen die OCW heeft beschikt in de aanvullende rijksbijdrage brieven, welke bij aanbieding van de begroting 2024 aan OCW nog niet bekend waren.

NWO vervult voor een aantal bijdragen een kassiersfunctie. In de begroting 2024 zijn deze bijdragen verwerkt als baten en lasten in de staat van baten en lasten. Gecorrigeerd voor deze cashbijdragen (€ 8,0 miljoen) is de realisatie van de baten voor specifieke subsidies OCW, overige overheidsbijdragen en subsidies derden € 7,0 miljoen hoger dan initieel begroot. Hieronder volgt per batensoort een verdere specificatie.

Rijksbijdrage en specifieke subsidies van OCW

De baten van NWO bestaan voor het overgrote deel uit inkomsten van het ministerie van OCW, onder te verdelen in rijksbijdrage en specifieke subsidies van OCW.

Bedragen in k€	2024	Begroting 2024	2023
Rijksbijdrage OCW			
Brief d.d. 23 november 2023 met kenmerk 41569614 (Rijksbijdrage)	1.261.015	1.263.116	
Brief d.d. 7 juni 2024 met kenmerk 44679986 (1e aanvullende Rijksbijdrage)	82.650		
Brief d.d. 16 oktober 2024 met kenmerk 47702805 (2e aanvullende Rijksbijdrage)	17.667		
Brief d.d. 4 december 2024 met kenmerk 49122181 (3e aanvullende Rijksbijdrage)	31.611		
Brief d.d. 13 februari 2023 met kenmerk 35776846 (Top Onderzoek)	-20.000		
Brief d.d. 26 juni 2023 met kenmerk 38303422 (Beurzenprogramma SIA)	-5.000		
Brief d.d. 2 december 2022 met kenmerk 34335155 (Rijksbijdrage)			1.186.558
Brief d.d. 21 november 2023 met kenmerk 41150087 (1e aanvullende Rijksbijdrage)			117.911
Brief d.d. 26 juni 2023 met kenmerk 38303422 (Beurzenprogramma SIA)			40.000
Brief d.d. 13 februari 2023 met kenmerk 35776846 (Top Onderzoek)			160.000
Brief d.d. 19 januari 2023 met kenmerk 34863852 (afwikkeling)			-44
Totaal beschikte Rijksbijdrage	**1.367.943**	**1.263.116**	**1.504.425**

In 2024 is totaal aan Rijksbijdrage OCW € 1.367,9 miljoen beschikt. Ten opzichte van vorig jaar is dit per saldo totaal € 136,5 miljoen minder.

De belangrijkste oorzaak van de afname wordt veroorzaakt door de bijdrage die NWO in 2023 ontving middels verplichtingenbrieven van OCW voor de bijdragen aan de Summit grant Toponderzoek (totaal € 160 miljoen) en het beurzenprogramma voor de pilot professional doctorate (totaal € 40 miljoen). Deze verplichtingenbrieven worden via de rijksbijdrage met jaarlijkse termijnen van respectievelijk 20 miljoen en 5 miljoen ingelost.

Daarentegen ontving NWO via aanvullende rijksbijdrage brieven totaal € 131,9 miljoen met extra bijdragen voor met name de Nationale Wetenschapsagenda, het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO), regieorgaan SIA en een loon –en prijsbijstelling.

Een groot deel van de ontvangen rijksbijdragen heeft OCW geoormerkt. Deze geoormerkte rijksbijdragen moeten voor specifieke thema's ingezet moeten worden. Van de totale Rijksbijdrage 2024 (totaal 1.367,9 miljoen) is totaal € 760,3 miljoen geoormerkt. In het bestemde fondsen overzicht in paragraaf 8.2.8. Eigen vermogen is de ontvangen geoormerkte rijksbijdrage en de besteding daarvan per thema opgenomen.

Overige overheidsbijdragen en –subsidies

De overige overheidsbijdragen en -subsidies zijn als volgt nader gespecificeerd.

Bedragen in k€	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties	0	25	25
Ministerie van Buitenlandse Zaken	8.244	88	3.597
Ministerie van Defensie	-	-	81
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat	101.252	103.389	88.016
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	2.397	44	353
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	-	-	-
Ministerie van Justitie en Veiligheid	1	-	1
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	-98	5	1.430
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	-129	7	275
EU-subsidies	6.097	127	3.534
Subsidies van overige overheden/non-profit organisaties	1.912	3.591	3.148
Totaal	**119.676**	**107.276**	**100.460**

De totale baten inzake overige overheidsbijdragen en – subsidies zijn met € 19,2 miljoen toegenomen tot € 119,7 miljoen. De belangrijkste reden hiervoor is een hogere matching op bijdragen van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Ten opzichte van de initiële begroting zijn de overige overheidsbijdragen en –subsidies € 12,4 miljoen hoger dan begroot. Het belangrijkste deel hiervan (totaal € 14,1 miljoen) heeft betrekking op de baten van het ministerie van Buitenlandse Zaken en EU-programma's.

Enerzijds worden verschillen tussen realisatie en budget veroorzaakt door de ontvangst van subsidiebeschikkingen van ministeries nadat de begroting is opgesteld. Anderzijds door het schuiven van subsidieverplichtingen over de jaargrenzen.

De negatieve baten bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit worden veroorzaakt door afgewikkelde subsidiebeschikkingen. In onderstaand overzicht zijn enkele overige subsidies en bijdragen van derden nader gespecificeerd.

Model G | Overige subsdies en bijdragen van derden (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
Stichting Van Moorsel en Rijnierse	2013.000641-GG	07-11-14	549.402	549.398	165.824	383.574	-	-	383.574	Niet afgerond
MARET	2019-013.31/10/A.11	05-03-19	50.000	40.000	44.878	-4.878	-	233	-5.111	Niet afgerond
MARET	C2240444/4490054	22-03-19	300.000	300.000	269.267	30.733	-	1.398	29.335	Niet afgerond
MARET	2019/0052501	05-03-19	300.000	200.000	269.267	-69.267	-	1.398	-70.665	Niet afgerond
MARET	19425487	24-09-19	100.000	75.000	89.756	-14.756	-	466	-15.223	Niet afgerond
MARET	PZH-2019-681446051	13-02-19	50.000	50.000	44.878	5.122	-	233	4.889	Niet afgerond
MARET	Besluit directeurenoverleg dd. 12-03-2019	12-03-19	200.000	200.000	179.512	20.488	-	932	19.556	Niet afgerond
Thema 2020 - Bruggen en kademuren in stedelijk gebied	PA Urbiquay	11-05-21	2.000.000	1.500.000	2.016.638	-516.638	-	11.946	-528.584	Niet afgerond
Surf Kleine Projecten			750.000	500.000	500.000	0	-	-	0	Niet afgerond
			4.299.402	**3.414.398**	**3.580.020**	**-165.622**	**-**	**16.607**	**-182.230**	

In onderstaande tabellen volgt een verdere specificatie van overige subsidies en bijdragen ontvangen van de Topconsortia Kennis en Innovatie (TKI's). Daarna volgen de modellen G, waarin de ontvangen specifieke bijdragen per ministerie en programma worden verantwoord.

Overzicht Topconsortiums Kennis en Innovatie (TKI's)

TKI	Programma/ project	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Project-nummer	Ontvanger van toeslag	Totale last t/m 2024	Vast te stellen TKI-toeslag 2015	Vast te stellen TKI-toeslag 2016	Vast te stellen TKI-toeslag 2017	Vast te stellen TKI-toeslag 2018	Vast te stellen TKI-toeslag 2019	Vast te stellen TKI-toeslag 2020	Project status
					628.011.001	NWO-I	690.207		307.318					Uitgevoerd en afgerond
					628.011.002	Universiteit Leiden	804.235		396.925					Uitgevoerd en afgerond
					628.011.003	Rijksuniversi-teit Groningen	656.828		291.642					Nog af te ronden
					628.011.004	Universiteit Utrecht	771.149		336.794					Nog af te ronden
					628.011.005	Technische Universiteit Eindhoven	648.852		267.321					Uitgevoerd en afgerond
Holland High Tech	HTSM TKI-Toeslag 2016	TKI-HTSM/ 16.0726	29-04-2016	1.600.000										
				1.600.000			**3.571.271**		**1.600.000**					
					15759	Radboud Universiteit	605.342		88.969	100.000				Uitgevoerd en afgerond
					15763	Wageningen University & Research	655.542		89.174	100.000				Uitgevoerd en afgerond
					15756	Technische Universiteit Delft	754.487		88.540	100.000				Uitgevoerd en afgerond
					15760	Wageningen University & Research	547.262		89.364	100.000				Uitgevoerd en afgerond
					15747	Vrije Univeriteit Amsterdam	617.075		83.486	100.000				Uitgevoerd en afgerond
						TKI (beheers-kosten)			23.133					
Topsector Water	TKI-programma-toeslag 2016/17	Partnership Agreement 2016CT00215	29-09-2016	962.666										
				962.666			**3.179.708**		**462.666**	**500.000**				
TKI Energie	PPS project toeslag	PPS170770FPU	25-09-2017		680-91-011	Technische Universiteit Delft	2.503.000							
							2.503.000							

Overzicht Topconsortiums Kennis en Innovatie (TKI's)

TKI	Programma/ project	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Project-nummer	Ontvanger van toeslag	Totale last t/m 2024	Vast te stellen TKI-toeslag 2015	Vast te stellen TKI-toeslag 2016	Vast te stellen TKI-toeslag 2017	Vast te stellen TKI-toeslag 2018	Vast te stellen TKI-toeslag 2019	Vast te stellen TKI-toeslag 2020	Project status
					16169	Universitair Medisch Centrum Utrecht	759.488		261.884					Uitgevoerd en afgerond
					16178	Technische Universiteit Eindhoven	614.401	124.387	87.804					Uitgevoerd en afgerond
					16184	Technische Universiteit Eindhoven	413.265		148.381					Uitgevoerd en afgerond
					16191	Technische Universiteit Delft	458.906		170.651					Uitgevoerd en afgerond
					16210	Universiteit Twente	603.270		221.668					Nog af te ronden
					16213	Universiteit Twente	607.617	113.741	80.289					Nog af te ronden
					16219	Universiteit Leiden	296.351		103.777					Uitgevoerd en afgerond
					16237	Universiteit Twente	478.210		165.105					Nog af te ronden
					16238	Technische Universiteit Delft	593.451		210.717					Uitgevoerd en afgerond
					16247	Technische Universiteit Delft	318.170	61.873	43.676					Uitgevoerd en afgerond
					16249	Universiteit Leiden	1.045.603		315.043					Uitgevoerd en afgerond
					16251	Technische Universiteit Eindhoven	757.816		268.004					Uitgevoerd en afgerond
Holland High Tech	HTSM PPS-Toeslag 2016	TKI-HTSM/17.0217	03-03-2017	300.000										
Holland High Tech	HTSM PPS-Toeslag 2017	TKI-HTSM/17.0216	03-03-2017	1.900.000										
Holland High Tech	HTSM PPS-Toeslag 2017 (aanvulling)	TKI-HTSM/17.1480	05-12-2017	177.000										
				2.377.000			**6.946.548**	**300.000**	**2.077.000**					

Overzicht Topconsortiums Kennis en Innovatie (TKI's)

TKI	Programma/ project	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Project-nummer	Ontvanger van toeslag	Totale last t/m 2024	Vast te stellen TKI-toeslag 2015	Vast te stellen TKI-toeslag 2016	Vast te stellen TKI-toeslag 2017	Vast te stellen TKI-toeslag 2018	Vast te stellen TKI-toeslag 2019	Vast te stellen TKI-toeslag 2020	Project status
					BLOCK. 2019.004	Technische Universiteit Delft	1.817.274			650.000				Nog af te ronden
Holland High Tech	HTSM PPS-Toeslag 2017	TKI-HTSM/17.1189	17-10-2017	650.000 **650.000**			**1.817.274**			**650.000**				
TKI Agri & Food	Agri & Food TKI Toeslag	TKI-AF-17104	18-09-2017	435.128	ALWGK. 2016.017	Rijksuniversi-teit Groningen	801.369			435.128				Uitgevoerd en afgerond
TKI Agri & Food	Agri & Food TKI Toeslag	TKI-AF-17103	17-11-2017	250.000 **685.128**	ALWCC. 2017.003	Wageningen University & Research	500.000 **1.301.369**			250.000 **685.128**				Nog af te ronden
Holland High Tech	PPS-projecttoeslag	TKI HTSM/19.0025	01-03-2019	525.000 **525.000**	741.018.301	Universiteit Utrecht	4.170.000 **4.170.000**				525.000 **525.000**			Nog af te ronden
Topsector Wa-ter & Maritiem	TKI-programma-toeslag 2018	geen briefkenmerk	30-10-2018	406.868 **406.868**	17841	Radboud Universiteit	599.176 **599.176**				395.352 **395.352**			Nog af te ronden
					739.017.011	Technische Universiteit Delft	787.712				37.500			Nog af te ronden
					739.017.012	Technische Universiteit Delft	590.188				26.250			Uitgevoerd en afgerond
					739.017.013	NWO Insti-tuten	236.265				12.500			Uitgevoerd en afgerond
					739.017.015	Universiteit Utrecht	413.535				20.000			Uitgevoerd en afgerond
					731.017.205	Universiteit van Amster-dam	780.135				47.075			Nog af te ronden
					731.017.204	Technische Universiteit Eindhoven	911.000				55.000			Nog af te ronden
					731.017.303	Vrije Univeri-teit Amster-dam	1.603.125				187.500			Nog af te ronden
Topsector Chemie	PPS-projecttoeslag	CHEMIE. PJT.2018._NWO	07-02-2019	385.825 **385.825**			**5.321.960**				**385.825**			

Overzicht Topconsortiums Kennis en Innovatie (TKI's)

TKI	Programma/ project	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Project-nummer	Ontvanger van toeslag	Totale last t/m 2024	Vast te stellen TKI-toeslag 2015	Vast te stellen TKI-toeslag 2016	Vast te stellen TKI-toeslag 2017	Vast te stellen TKI-toeslag 2018	Vast te stellen TKI-toeslag 2019	Vast te stellen TKI-toeslag 2020	Project status
					17094	Technische Universiteit Eindhoven	705.264				302.250			Uitgevoerd en afgerond
					17099	Technische Universiteit Eindhoven	814.146				348.365			Nog af te ronden
					17100	Technische Universiteit Eindhoven	883.256				375.585			Nog af te ronden
					17104	Leiden Univer-sity Medical Center (LUMC)	663.776				281.533			Nog af te ronden
					17105	Technische Universiteit Delft	479.088				204.286			Uitgevoerd en afgerond
					17112	Technische Universiteit Delft	510.176				174.867			Nog af te ronden
					17117	Technische Universiteit Eindhoven	964.543				400.266			Nog af te ronden
					17120	Technische Universiteit Eindhoven	235.184				104.469			Uitgevoerd en afgerond
					17124	Technische Universiteit Eindhoven	823.816				341.477			Nog af te ronden
					17126	Leiden Univer-sity Medical Center (LUMC)	950.944				392.001			Nog af te ronden
					17134	Universitair Medisch Cen-trum Utrecht	606.864				257.859			Uitgevoerd en afgerond
					17144	Technische Universiteit Eindhoven	1.031.328				402.655			Nog af te ronden
					17152	Technische Universiteit Delft	678.346				288.808			Uitgevoerd en afgerond
					17157	Universiteit Leiden	259.992				110.664			Uitgevoerd en afgerond

Overzicht Topconsortiums Kennis en Innovatie (TKI's)

TKI	Programma/ project	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Project-nummer	Ontvanger van toeslag	Totale last t/m 2024	Vast te stellen TKI-toeslag 2015	Vast te stellen TKI-toeslag 2016	Vast te stellen TKI-toeslag 2017	Vast te stellen TKI-toeslag 2018	Vast te stellen TKI-toeslag 2019	Vast te stellen TKI-toeslag 2020	Project status
Holland High Tech	HTSM PPS-Toeslag 2018	TKI-HTSM/18.0042	26-03-2018	4.000.000 **4.000.000**			**9.606.724**				**3.985.084**			
TKI Agri&Food	PPS-projecttoeslag	TKI1801P02/ PPS1908OAAYU	25-03-2019	452.000 **452.000**	16485	Maastricht University	457.000 **457.000**				452.000 **452.000**			Nog af te ronden
Holland High Tech	PPS-projecttoeslag	TKI HTSM/ 19.0208	20-11-2019	146.786	741.018.302	Technische Universiteit Eindhoven	1.140.862				146.786			Nog af te ronden
Holland High Tech	PPS-projecttoeslag	TKI HTSM/ 19.0195	13-11-2019	254.136 **254.136**	741.018.303	Technische Universiteit Eindhoven	1.984.212 **3.125.074**				254.136 **400.922**			Nog af te ronden
					741.018.202	Rijksuniversiteit Groningen	3.617.381				292.458			Nog af te ronden
					741.018.201	Universiteit Utrecht	1.422.025				75.000			Nog af te ronden
					741.019.201	Technische Universiteit Eindhoven	1.108.152				87.000			Nog af te ronden
				454.458 **454.458**			**6.147.558**				**454.458**			
					17907	Universiteit Utrecht	721.382				493.573			Nog af te ronden
					17908	Nederlands Kanker Instituut	784.404				335.108			Nog af te ronden
					17912	Radboud Universitair Medisch Centrum	756.200				518.076			Nog af te ronden
					17915	Universiteit Twente	764.956				527.757			Nog af te ronden
					17918	Technische Universiteit Eindhoven	604.996				324.794			Nog af te ronden
					17921	Erasmus Universiteit Rotterdam	557.695				128.945			Nog af te ronden

Overzicht Topconsortiums Kennis en Innovatie (TKI's)

TKI	Programma/ project	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Project-nummer	Ontvanger van toeslag	Totale last t/m 2024	Vast te stellen TKI-toeslag 2015	Vast te stellen TKI-toeslag 2016	Vast te stellen TKI-toeslag 2017	Vast te stellen TKI-toeslag 2018	Vast te stellen TKI-toeslag 2019	Vast te stellen TKI-toeslag 2020	Project status
					17924	Maastricht University	750.000				517.232			Nog af te ronden
					17927	Universiteit Twente	650.011				154.515			Nog af te ronden
Health-Holland	PPS-toeslag-regeling 2019	TKI-LSH-T2019-NWO	08-02-2019	3.000.000										
				3.000.000			5.589.644				**3.000.000**			
					17959	Technische Universiteit Eindhoven	241.544				90.990			Nog af te ronden
					17960	NWO-I	579.268				212.161			Nog af te ronden
					17961	Technische Universiteit Delft	67.764				25.618			Uitgevoerd en afgerond
					17962	Technische Universiteit Eindhoven	444.322				167.917			Nog af te ronden
					17963	NWO-I	759.088				277.597			Nog af te ronden
					17965	Universiteit Leiden	485.544				151.315			Nog af te ronden
					17966	Technische Universiteit Eindhoven	235.378				95.438			Uitgevoerd en afgerond
					17967	Technische Universiteit Eindhoven	684.208				254.926			Nog af te ronden
					17968	Rijksuniversi-teit Groningen	602.888				184.704			Nog af te ronden
					17969	Technische Universiteit Delft	346.544				130.825			Nog af te ronden
					17971	Technische Universiteit Eindhoven	608.848				229.682			Nog af te ronden
					17972	NWO-I	401.544				151.194			Nog af te ronden

Overzicht Topconsortiums Kennis en Innovatie (TKI's)

TKI	Programma/ project	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Project-nummer	Ontvanger van toeslag	Totale last t/m 2024	Vast te stellen TKI-toeslag 2015	Vast te stellen TKI-toeslag 2016	Vast te stellen TKI-toeslag 2017	Vast te stellen TKI-toeslag 2018	Vast te stellen TKI-toeslag 2019	Vast te stellen TKI-toeslag 2020	Project status
					17973	Technische Universiteit Eindhoven	286.544				107.369			Nog af te ronden
					17974	Technische Universiteit Eindhoven	782.481				293.265			Nog af te ronden
					17976	Technische Universiteit Delft	736.632				277.395			Nog af te ronden
					17977	Technische Universiteit Delft	383.848				145.131			Nog af te ronden
					17979	Universiteit Twente	684.112				258.573			Nog af te ronden
					17981	Universiteit Twente	313.544				117.329			Nog af te ronden
					17982	NWO-I	401.544				151.194			Nog af te ronden
					17983	Technische Universiteit Eindhoven	629.892				234.438			Nog af te ronden
					17986	Universitair Medisch Centrum Utrecht	932.924				342.155			Nog af te ronden
					17988	Technische Universiteit Delft	266.544				100.507			Nog af te ronden
Holland High Tech	HTSM PPS-Toeslag 2019	TKI-HTSM/19.0073	15-05-2019	4.000.000 **4.000.000**			**10.875.004**				**3.999.722**			
					KIVI.2019.001	Universiteit van Amsterdam	574.236				222.494			Nog af te ronden
					KIVI.2019.003	Vrije Universiteit Amsterdam	261.642				100.714			Nog af te ronden
					KIVI.2019.004	Universiteit Utrecht	511.236				43.273			Nog af te ronden
					KIVI.2019.005	KNAW	511.440				200.626			Nog af te ronden
					KIVI.2019.006	Universiteit van Amsterdam	574.701				222.696			Nog af te ronden
					KIVI.2019.009	Universiteit Twente	541.955				210.198			Nog af te ronden

Overzicht Topconsortiums Kennis en Innovatie (TKI's)

TKI	Programma/ project	Kenmerk brief	Datum	Toekenning	Project-nummer	Ontvanger van toeslag	Totale last t/m 2024	Vast te stellen TKI-toeslag 2015	Vast te stellen TKI-toeslag 2016	Vast te stellen TKI-toeslag 2017	Vast te stellen TKI-toeslag 2018	Vast te stellen TKI-toeslag 2019	Vast te stellen TKI-toeslag 2020	Project status
Holland High Tech	HTSM PPS-Toeslag 2019	TKI-HTSM/19.0094	19-06-2019	1.000.000 **1.000.000**			2.975.209				1.000.000			
TKI Energie	PPS-toeslag TKI Energie 2018	Inzet document PPS-toeslag referentienummer 1821405	26-09-2019	150.000 **150.000**	680-91-013	Technische Universiteit Delft	1.278.000 **1.278.000**				150.000 **150.000**	279.796 279.796		Nog af te ronden Nog af te ronden
ChemistryNL	PPS-toeslag	CHEMIE.PJT.2020.02	25-02-2021	279.796 **279.796**	ENPPS.IPP.019.002	Universiteit Utrecht	2.162.781 **2.162.781**							
					18953	Amsterdam UMC	859.014					859.014		Nog af te ronden
					18954	Amsterdam UMC	889.464					-		Nog af te ronden
					18956	Maastricht University	1.160.000					623.881		Nog af te ronden
					18957	Universitair Medisch Centrum Utrecht	1.000.000					-		Nog af te ronden
					18958	Radboud universitair medisch centrum	977.453					817.453		Nog af te ronden
					18969	Universitair Medisch Centrum Utrecht	1.049.652					999.652		Nog af te ronden
Health-Holland	LSH PPS-toeslag TKI Programma 2020	TKI-LSH-T2020-NWO	18-05-2021	3.300.000 **3.300.000**			**5.935.583**					**3.300.000**		
Holland High Tech	HTSM PPS-Toeslag	TKI-HTSM/21.00055	13-04-2021	225.000 225.000	ENPPS.IPP.019.001	Universiteit van Amsterdam	1.674.716 **1.674.716**						225.000 **225.000**	Nog af te ronden

Model G | Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
Promotiebeurs voor Leraren	OND/ODB-13/54667	29-11-13	35.500.000	35.500.000	33.724.022	1.775.978	-	-4.000	1.779.978	Niet afgerond
Joint Progr. Initiative on Culteral Heritage	Zaaknummer 182725	10-12-20	250.000	250.000	249.835	165	-	-	165	Niet afgerond
			35.750.000	**35.750.000**	**33.973.857**	**1.776.143**	**-**	**-4.000**	**1.780.143**	

Model G | Ministerie van Buitenlandse Zaken (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief	Activiteit	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
MVI (Topsectoren)	MINBU-ZA-2019.670934	4000002517	15-10-19	250.000	190.993	230.774	-39.781	-	-698	-39.082	
SDG interacties en Beleidsinter-venties in Ontwik-kelingslanden	MINBUZA-2021, 4000003773	4000003773	30-06-20	4.000.000	2.000.000	3.663.493	-1.663.493	-	50.341	-1.713.834	Niet afgerond
Embassy Sience Fellows Nederland 2023-2025	4000006816/ 230001265	4000006816	07-07-23	225.000	90.000	130.865	-40.865	-	61.849	-102.714	Niet afgerond
NL-CGIAR Pro-gramma Phase II	23-00020001	4000007260	30-11-23	24.000.000	-	-	-	-	8.181.683	-8.181.683	Niet afgerond
ADM-LAB Bangladesh	23-0002003/ 4000007030	4000007030	29-01-24	2.000.000	-	-	-	-	-	-	Niet afgerond
				30.475.000	**2.280.993**	**4.025.131**	**-1.744.138**	**-**	**8.293.175**	**-10.037.313**	

Model G | Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief	Verplichtingen-nummer	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
Big Data & Health	DGBI-R&I/16180993		08-12-16	2.000.000	2.000.000	1.999.496	504	-	-21.311	21.815	Niet afgerond
Subsidie 2017 TTW (verpl. nr. 1300023920)	DGBI-I&K /16169291	1300023920	15-12-16	23.248.000	22.085.000	22.945.542	-860.542	-	-427.458	-433.084	Niet afgerond
Subsidie 2018 TTW (verpl. nr. 1300026151)	DGBI-I&K / 17185015	1300026151	22-12-17	24.309.000	23.093.000	24.368.513	-1.275.513	-	-101.596	-1.173.917	Niet afgerond
Subsidie 2019 TTW (verpl. nr. 1300027820)	DGBI-I&K / 18313068	1300027820	20-12-18	24.970.000	18.121.000	24.972.928	-6.851.928	3.462.000	2.687	-3.392.615	Niet afgerond
Subsidie 2020 TTW (verpl. nr. 1300030944)	DGBI-I&K/20240786	1300030944	15-10-20	24.735.000	15.624.000	24.305.623	-8.681.623	4.544.000	-17.215	-4.120.408	Niet afgerond
Subsidie 2021 TTW (verpl. nr. 1300031756)	DGBI-I&K/20299060	1300031756	18-12-20	25.281.000	6.251.000	24.067.961	-17.816.961	6.594.000	6.156	-11.229.117	Niet afgerond
Subsidie 2022 TTW (verpl. nr. 1300032421)	DGBI-I&K/21169566	1300032421	16-07-21	26.265.000	5.754.000	25.570.365	-19.816.365	4.421.000	65.541	-15.460.906	Niet afgerond
Subsidie 2023 TTW (verpl. nr . 1300032421)	DGBI / 22533914	1300033445	25-11-22	27.446.000	955.000	26.434.597	-25.479.597	3.462.000	993.687	-23.011.284	Niet afgerond
Subsidie 2024 TTW (verpl. nr . 1300033445)	DGBI-I&K / 27877617	1300034351	18-07-23	28.146.000	-	-	-	1.500.000	15.130.876	-13.630.876	Niet afgerond
Subsidie 2025 TTW (verpl. nr .)	DGBI-I&K / 63249483		17-07-24	28.087.000	-	-	-	-	-	-	Niet afgerond
Totaal TTW subsidies				**232.487.000**	**91.883.000**	**172.665.529**	**-80.782.529**	**23.983.000**	**15.652.679**	**-72.452.208**	
Uitvoering Vroegefasefinan-ciering fase 1- Haalbaar-heidsstudies T02-in	DGBI-O/21275238	1300026121	18-12-17	3.700.000	3.700.000	1.832.420	1.867.580	-	157.500	1.710.080	Niet afgerond
Take-off fase 1 haalbaar-heidstudies 2022-medio 2024	DGBI-O / 21316117	1300032605	14-03-22	155.000	124.000	39.407	84.593	31.000	203.946	-88.353	Niet afgerond
Take-off fase1 WO Haal-baarheidsstudies t.b.v. het cluster C2D 2022	DGBI / 22050732	1300032654	14-04-22	520.000	520.000	476.027	43.973	-	-10.101	54.074	Niet afgerond
Take-off fase1 WO Haal-baarheidsstudies t.b.v. het cluster C2D 2023-2024	DGED/34283213	1300033997	18-08-23	1.040.000	519.000	498.867	20.133	521.000	300.122	241.011	Niet afgerond
Totaal Take-off Haalbaar-heidstudies				**5.415.000**	**4.863.000**	**2.846.721**	**2.016.279**	**552.000**	**651.466**	**1.916.812**	

Programma	Kernmerk brief	Verplichtingen-nummer	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
Take-off VFF (2de helft 2019, 2020, 2021)	DGBI-O / 19184765	1300030544	07-10-19	12.000.000	11.100.000	11.126.299	-26.299	-	-	-26.299	Niet afgerond
Take-off VFF (uitvoeringskosten 2de helft 2019 t/m 2021)	DGBI-O / 19184355		24-07-19	840.000	840.000	748.869	91.131	-	-221.530	312.661	Niet afgerond
Take-off VFF (uitvoeringskosten 2018 - 2019 eerste helft)	DGBI-O / 18153604	1300027106	12-07-18	495.000	495.000	136.542	358.458	-	-	358.458	Niet afgerond
Take-off - VFF (2022, 2023, 1ste helft 2024)	DGBI-O / 21275035	1300032562	14-03-22	12.000.000	1.500.000	9.732.286	-8.232.286	8.200.000	2.245.548	-2.277.834	Niet afgerond
Take-off - VFF (uitvoerings kosten 2022, 2023, 1ste helft 2024)	DGBI-O / 21310787	1300032563	14-03-22	1.556.500	970.000	207.050	762.950	517.700	437.340	843.310	Niet afgerond
Take-off VFF (uitvoeringskosten) tweede helft 2024	DGBI-O / 53321294	1300034933	12-07-24	3.750.000	-	-	-	3.000.000	3.738.029	-738.029	Niet afgerond
Totaal Take-off VFF				**30.641.500**	**14.905.000**	**21.951.046**	**-7.046.046**	**11.717.700**	**6.199.387**	**-1.527.733**	
DeepNL	PPS1908I8TYU		17-01-19	4.230.000	1.903.500	4.230.000	-2.326.500	380.700	-	-1.945.800	Niet afgerond
Artificiële Intelligentie	DGBI / 18294605		12-12-18	800.000	600.000	800.000	-200.000	-	-	-200.000	Niet afgerond
Thematische Technology Transfer - Uitvoeringskosten	DGBI-I&K / 19222325	1300030834	19-12-19	296.702	227.236	59.812	167.424	-	775	166.650	Niet afgerond
Thematische Technology Transfer - Uitvoeringskosten 2020-2026	DGBI-I&K / 20274584	1300061733	18-12-20	289.293	183.531	40.191	143.340	-	12.158	131.182	Niet afgerond
Totaal Thematische Technology Transfer				**585.995**	**410.767**	**100.002**	**310.765**	**-**	**12.932**	**297.832**	
Venture Challenge 2024 - component 1	DGBI / 36637299	4325	13-12-23	61.000	-	-	-	61.000	61.000	-	Niet afgerond
Venture Challenge 2024 - component 2	DGBI / 36667772	1300034325	13-12-23	300.000	-	-	-	-	283.351	-283.351	Niet afgerond
Venture Challenge 2025 - component 1	DGBI-r&K / 89792737		6-12-2024	300.000	-	-	-	-	-	-	Niet afgerond
Venture Challenge 2025 - component 2	DGBI-I&K / 89791192		6-12-2024	70.000	-	-	-	70.000	10.815	59.185	Niet afgerond
Totaal Venture Challenge				**731.000**	**-**	**-**	**-**	**131.000**	**355.166**	**-224.166**	

Programma	Kernmerk brief	Verplichtingen-nummer	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
Systeemintergratie	TSE7180013/MC		26-11-18	1.500.000	1.470.000	1.450.000	20.000	-	-	20.000	Niet afgerond
Nationaal Groeifonds-project QuantumDeltaNL (NGF-project QDNL)	NGFQD2103/ GF220CVG3QU		18-02-22	4.000.000	1.800.000	3.961.006	-2.161.006	900.000	5.438	-1.266.444	Niet afgerond
NGF AiNed Fellowshipprogramma	GF220DBERHU		16-08-22	20.300.000	9.000.000	8.276.605	723.395	4.500.000	4.507.633	715.762	Niet afgerond
Nationaal Groeifondsproject GroenvermogenNL (NGF-project GVNL)	GF220DBEV6U		03-08-22	6.942.132	2.080.000	2.401.031	-321.031	3.875.000	1.406.066	2.147.903	Niet afgerond
Groenvermogen NL-R&D-programma Fase 1&Fase 2	GF220DBJFNU/ GF230EK4IIU		29-07-22	154.006.226	25.000.000	29.755.896	-4.755.896	34.575.000	47.829.433	-18.010.328	Niet afgerond
NGF GroenvermogenNL (NGF-project GVNL)	GF240FCLNTU		19-06-24	28.000.000	-	-	-	6.300.000	296.654	6.003.346	Niet afgerond
NGF QuantumDeltaNL (NGF-project QDNL) Fase 2	GF220DRVF6U		15-12-22	12.350.000	4.213.000	12.180.724	-7.967.724	2.713.000	9.413	-5.264.137	Niet afgerond
NGF Circular Plastics	GF230ED7WVU		21-07-23	6.351.364	5.700.000	168.425	5.531.575	-	5.955.324	-423.749	Niet afgerond
NGF AiNed XS Europa	GF230E5BPJU		14-06-23	3.547.464	1.550.000	977.622	572.378	1.550.000	2.464.094	-341.716	Niet afgerond
NGF NXTGEN HT	GF230EJN74U		13-10-23	16.700.000	2.475.000	97.665	2.377.335	1.282.500	11.565.829	-7.905.994	Niet afgerond
NGF - project Batterijtechnologie	GF240FKO68U		19-12-24	14.896.275	-	-	-	-	-	-	Niet afgerond
AiNed ELSA Labs	GF240F1D8IU		04-03-24	8.200.000	-	-	-	4.100.000	633.116	3.466.884	Niet afgerond
Lectoraten kernenergie 2023-2024	DGKE-PK/22548543		30-11-22	1.200.000	1.200.000	-	1.200.000	-	-	1.200.000	Niet afgerond
KIC Cybersecurity	GED-DE/34186077		27-08-23	3.562.402	2.849.922	62.604	2.787.318	-	3.499.798	-712.480	Niet afgerond
Onderzoeksprogramma Kennisveiligheid	DGBI / 40938877		22-12-23	600.000	-	-	-	480.000	-	480.000	Niet afgerond
NGF project photon delta	GF240FD043U	NGFPD2402	04-07-24	8.400.000	-	-	-	1.512.000	132.257	1.379.743	Niet afgerond
Learning Communities 2025	DGED-DE/89154534		27-11-2024	1.760.000	-	-	-	1.760.000	-	1.760.000	Niet afgerond
				569.206.358		263.924.373				-90.864.657	

Model G | Ministerie van Defensie (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
Onderzoeksprogramma Kennisveiligheid	BS2024027958; R24-110	05-11-24	300.000	-	-	-	75.000	-	75.000	Niet afgerond
Science for Policy	BS2024027958; R24-110	05-11-23	300.000	-	-	-	75.000	-	75.000	Niet afgerond
			600.000	-	-	-	**150.000**	-	**150.000**	

Model G | Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
ERA-NET Electric Mobility Europe (EMEurope)	31136171	12-12-17	1.145.000	1.145.000	969.818	175.182	-	-	175.182	Niet afgerond
Living Labs in the Dutch Delta (LLDD)	RWS-2018/25788 - RWS-2018/23790 - RWS - 2020 24466 N.B.	02-07-18 / 19-07-18 / 29-06-18 / 6-04-20	1.031.632	950.000	1.031.632	-81.632	-	-	-81.632	Niet afgerond
Vernieuwing van Toezicht	ILT-2021/42576	01-07-21	2.500.000	2.500.000	2.382.326	117.674	-	21.273	96.400	Niet afgerond
Sustainable Blue Economy Partnership (SBEP)	IENW/BSK-2022/300118	16-12-22	700.000	700.000	-	700.000	-	-	700.000	Niet afgerond
Zeespiegelstijging en water-keringen	RWS-2023/36987	04-09-23	1.750.000	1.750.000	-	1.750.000	-	1.626.736	123.264	Niet afgerond
			7.126.632	**7.045.000**	**4.383.776**	**2.661.224**	-	**1.648.009**	1.013.214	

Model G | Ministerie van Justitie en Veiligheid (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
Open source encryptie onderzoek (NCSRA III)	2431731	06-12-18	410.000	410.000	375.436	34.564	-	-	34.564	Niet afgerond
			410.000	**410.000**	**375.436**	**34.564**	-	-	**34.564**	

Model G | Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief	Verplichtingen-nummer	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
Vroege opsporing en preventie van hart- en vaatziekten	Samenwerkingsovereenkomst		01-07-18	1.000.000	1.000.000	999.855	145	-	3.541	-3.396	Niet afgerond
NACTAR preklinisch	3468648-1039741-GMT	560144771/ 560171447	24-11-22	1.880.000	880.000	1.415.427	-535.427	1.000.000	-51.965	516.538	Niet afgerond
Antimicrobiële middelen voor preklinische pijplijn	KIC Partnerschap KICH2. V4P.VWS.23		16-02-24	3.800.000	-	-	-	1.350.000	-	1.350.000	Niet afgerond
				6.680.000	**1.880.000**	**2.415.282**	**-535.282**	**2.350.000**	**-48.424**	**1.863.142**	

Model G | Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief		Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
Living Labs in the Dutch Delta (LLDD)	DGAN-ANK / 18175318		11-07-18	175.000	175.000	175.000	-	-	-	-	Niet afgerond
Innovatieprogramma Visserij	DGNVLG-V / 19240293		18-10-19	6.000.000	4.908.022	2.816.382	2.091.640	-	-21.083	2.112.723	Niet afgerond
				6.175.000	**5.083.022**	**2.991.382**	**2.091.640**	**-**	**-21.083**	**2.112.723**	

Model G | Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief		Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
PROO Pre COOL	477347		10-04-13	5.782.500	5.782.500	5.693.279	89.221	-	-	89.221	Uitgevoerd en afgerond
JPI II Eranet + Cultural Heritage +	-		-	276.638	275.000	298.363	-23.363	-	-	-23.363	Uitgevoerd en afgerond
Evaluatie gedifferentieerd toezicht	5361769		04-12-18	150.000	150.000	150.000	-	-	-	-	Uitgevoerd en afgerond
				6.209.138	**6.207.500**	**6.141.642**	**65.858**	**-**	**-**	**65.858**	

Model G | Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief	Verplich-tingen nummer	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
Logistiek transitie	DGBI-I&K / 15089120		20-07-15	3.100.000	2.765.237	3.009.915	-244.678	211.613	-33.573	508	Uitgevoerd en afgerond
Samenwerking TIFN	DGBI-I&K/ 15160754		24-11-15	5.000.000	4.745.343	4.850.670	-105.326	104.972	-	-354	Uitgevoerd en afgerond
Totaal TTW subsidies				**8.100.000**	**7.510.580**	**7.860.585**	**-350.005**	**316.585**	**-33.573**	**154**	
Take-off (Haalbaarheid-studies) Uitvoeringskosten	DGBI-O/17195684	1300026122	18-12-16	186.668	280.000	186.668	93.332	-93.332	-	-	Uitgevoerd en afgerond
Take-off Fase 1 Commit 2 Data 2021	DGBI/20309660	1300031806	18-12-20	349.031	347.000	349.031	-2.031	-	-	-2.031	Uitgevoerd en afgerond
Totaal Take-off Haalbaar-heidstudies				**535.699**	**627.000**	**535.699**	**91.301**	**-93.332**	**-**	**-2.031**	
Take-off VFF (2018, 1ste helft 2019)	DGBI-O / 18153156	1300027105	12-07-18	7.200.000	7.200.000	5.850.610	1.349.390	-	-50.000	1.399.390	Uitgevoerd en afgerond
Totaal Take-off VFF				**7.200.000**	**7.200.000**	**5.850.610**	**1.349.390**	**-**	**-50.000**	**1.399.390**	
Venture Challenge - component 2 2023	DGBI / 26956783	1300033627	01-01-23	200.000	168.523	187.463	-18.940	18.940	-	-	Uitgevoerd en afgerond
Venture Challenge - component 1 2023	DGBI / 26957989	1300033626	01-01-23	35.000	35.000	41.259	-6.259	-	-6.259	-	Uitgevoerd en afgerond
Totaal Venture Challenge				**235.000**	**203.523**	**228.722**	**-25.199**	**18.940**	**-6.259**	**-**	
				16.070.699	**15.541.103**	**14.475.616**	**1.065.487**	**242.193**	**-89.832**	**1.397.513**	

Model G | Ministerie van Defensie (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
AssetDrive	MM4500965992	28-08-17	15.999	15.998	15.999	-	-	-	-	Uitgevoerd en afgerond
			15.999	**15.998**	**15.999**	**-**	**-**	**-**	**-**	

Model G | Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
Hightech materialen (HTM) Bijdrage 15803	RWS 2019/19577	27-05-19	120.000	120.000	120.000	-	-	-10.864	10.864	Uitgevoerd en afgerond
Waterworks 2017	IENM/BSK-2017/ 263464 - 31138034	26-10-2017/ 20-04-2018	820.000	420.000	387.898	32.102	-	6.050	26.052	Uitgevoerd en afgerond
			940.000	**540.000**	**507.898**	**32.102**	**-**	**-4.814**	**36.916**	

Model G | Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (bedragen in k€)

Programma	Kernmerk brief	Datum	Toekenning	Ontvangen t/m 2023	Totale subsidiabele kosten t/m 2023	Saldo per 1 januari 2024	Ontvangen in 2024	Subsidiabele kosten in 2024	Saldo per 31 december 2024	Status
VWS NACTAR	3468648-1039741-GMT	27-07-17	4.720.000	4.720.000	4.720.000	-	-	-101.028	-101.028	Uitgevoerd en afgerond
			4.720.000	**4.720.000**	**4.720.000**	**-**	**-**	**-101.028**	**-101.028**	

Subsidies & bijdragen van derden

De subsidies en bijdragen van derden bedragen over 2024 totaal € 8,7 miljoen (2023 totaal € 15,0 miljoen).

Bedragen in k€	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Subsidies van bedrijfsleven	3.219	7.098	6.044
Overige subsidies	5.482	7.036	8.937
Totaal	**8.701**	**14.134**	**14.981**

Ten opzichte van de begroting 2024 zijn de gerealiseerde baten totaal € 5,4 miljoen lager. Ten opzichte van de realisatie 2023 zijn de gerealiseerde baten in totaal € 6,3 miljoen lager. De overige subsidies betreffen vooral bijdragen van verschillende stichtingen, foundations en fondsen.

Het belangrijkste verschil tussen de realisatie 2024 en de begroting 2024 wordt veroorzaakt door de bijdragen van bedrijfsleven en andere partijen aan onderzoeksubsidies, waarvoor NWO alleen de kassiersfunctie heeft. Bij de kassiersfunctie worden de subsidiebijdragen alleen door NWO geïnd en doorgestort aan subsidiebegunstigden en niet verantwoord als baten Subsidies en bijdragen derden. In 2024 bedroegen de bijdragen waar NWO alleen de kassiersfunctie heeft totaal € 7,1 miljoen.

Daarnaast worden de verschillen tussen realisatie en budget voor diverse programma's veroorzaakt door de ontvangst van bijdragen derden nádat de begroting is opgesteld. En door verschuiving van subsidieverplichtingen en daarbij horende matching van subsidies over de jaargrenzen.

8.3.3. Lasten

8.3.3.1 Verstrekte subsidies

Bedragen in k€	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Subsidies aan derden	1.081.848	1.784.500	1.011.383
Subsidies aan groepsonderdelen	211.159	149.268	189.968
Af: Afwikkelingen op subsidies aan derden	-13.620	-	-16.109
Af: Afwikkelingen op subsidies aan groepsonderdelen	-266	-	-437
Totaal	**1.279.121**	**1.933.768**	**1.184.805**

Over 2024 zijn in totaal € 94,3 miljoen meer onderzoeksubsidies verstrekt ten opzichte van 2023. Met een realisatie van € 1.279,1 miljoen aan verstrekte subsidies zijn de subsidieverstrekkingen per saldo € 654,6 miljoen lager dan begroot. De belangrijkste oorzaak hiervan is verschuivingen van subsidieverplichtingen over de jaargrenzen.

Ten opzichte van de begroting heeft totaal € 371,0 miljoen betrekking op minder verplichtingen aan onderzoeksubsidies gefinancierd met geoormerkte rijksbijdrage. In paragraaf 8.2.8. Eigen vermogen is het bestemd fondsenoverzicht opgenomen, waaruit een specificatie per geoormerkte rijksbijdrage blijkt.

Verder zijn € 290,6 miljoen minder verplichtingen aangegaan voor onderzoekprogramma's gefinancierd met niet geoormerkte rijksbijdragen. Deze middelen zijn toegevoegd aan de bestemde reserves en zullen na 2024 worden verplicht.

Daartegenover zijn in 2024 voor € 7,0 miljoen meer aan verplichtingen aangegaan die betrekking hebben op programma's gefinancierd met specifieke bijdragen ten opzichte van de initiële begroting. Hiervan heeft € 12,4 miljoen betrekking op programma's gefinancierd door ministeries, EU-subsidies en overige overheden. En zijn er totaal € 5,4 minder verplichtingen aangegaan dan initieel begroot, gefinancierd zijn met subsidies van bedrijfsleven en overige subsidies.

De verstrekkingen aan groepsonderdelen bestaan naast de basissubsidies ook uit middelen die de groepsonderdelen in competitie hebben verworven. Omdat deze in competitie zijn verworven kunnen deze subsidies niet worden begroot. Hierdoor wordt het verschil van € 61,6 miljoen tussen begrote en gerealiseerde subsidies aan groepsonderdelen grotendeels verklaard.

8.3.3.2 Personeelslasten

De totale personeelslasten over 2024 bedragen € 92,9 miljoen. Een toename van € 14,9 miljoen ten opzichte van 2023. Een opbouw van de totale personeelskosten blijkt uit onderstaande tabel.

Bedragen in k€	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Lonen en salarissen	56.767	62.600	47.933
Pensioenlasten	8.159	8.997	7.093
Sociale lasten	7.651	8.437	6.481
	72.577	80.034	61.507
Mutaties personele voorzieningen	1.983	315	717
Overige personele lasten	18.341	17.963	15.771
Totaal	**92.901**	**98.312**	**77.995**

Lonen en salarissen, pensioen en sociale lasten

De kosten voor lonen en salarissen, pensioenlasten en sociale lasten over 2024 bedragen totaal € 72,6 miljoen, dit is per saldo € 7,5 miljoen lager dan begroot. Enerzijds wordt dit veroorzaakt door begrote lonen en salarissen welke aanvankelijk waren begroot, maar (deels) tijdelijk zijn ingevuld door inhuur en uitzendkrachten. Daarnaast zijn initieel lonen en salarissen begroot en gereserveerd voor de uitvoering van programma's welke over de jaargrens worden uitgevoerd.

In 2024 zijn de lonen en salarissen, pensioenlasten en sociale lasten met totaal € 11,1 miljoen toegenomen, welke vooral het gevolg zijn van een gestegen gemiddelde aantal fte's binnen het primair proces (totaal 55 fte). Hiervan heeft het grootste deel betrekking op de groei die regieorganen NRO, SIA en Open Science in 2024 hebben doorgemaakt (totaal 26 fte). Ook is het nieuwe regieorgaan Klimaatonderzoek Initiatief Nederland (KIN) van start gegaan. In 2024 waren hier gemiddeld 5,0 fte werkzaam. Daarnaast hebben de CAO aanpassingen ook gezorgd voor een stijging van de lonen en salarissen over 2024.

Gedurende het boekjaar 2024 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers, omgerekend naar volledige mensjaren 789 fte (2023: 715), in totaal een toename van 74 fte. Zowel in 2024 en 2023 waren geen medewerkers buiten Nederland werkzaam.

Fte	2024	2023
Bestuur en directie	13	12
Wetenschapsdomein en regieorganen	584	529
Bedrijfsvoering en ondersteuning	192	174
Totaal	**789**	**715**

Op basis van regelgeving voor pensioenfondsen, die moeten zorgen voor stabielere pensioenen en meer transparantie maken alle pensioenfondsen gebruik van de zogenaamde 'beleidsdekkingsgraad'. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12 beleidsdekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken zal de beleidsdekkingsgraad minder sterk schommelen.

De pensioenregels schrijven voor dat de beleidsdekkingsgraad van ABP minimaal 105% moet zijn. De beleidsdekkingsgraad ultimo 2024 bedroeg 113,1% (2023: 113,9%). Ultimo 2024 was de actuele dekkingsgraad 111,9%.

Mutaties personele voorzieningen

Het saldo van de dotaties en vrijval van de personele voorzieningen bedragen € 2,0 miljoen (2023: 0,4 miljoen). De mutaties in de personele voorzieningen hebben betrekking op de wachtgelduitkeringen, jubilea uitkeringen, transitie, generatieplan -en seniorenverlofvoorzieningen en langdurig zieken. De belangrijkste mutatie in de voorziening betreft een dotatie aan de voorziening voor langdurig zieken (totaal € 1,0 miljoen). In paragraaf 8.2.9 is het verloopoverzicht van de personele voorzieningen opgenomen.

Overige personele lasten

De overige personele lasten bedragen totaal € 18,3 miljoen en zijn daarmee iets hoger (€ 0,4 miljoen) dan de initiële begroting.

De belangrijkste post onder de Overige personele lasten zijn de tijdelijke inhuur en uitzendkrachten. In 2024 bedroegen deze totaal € 11,8 miljoen (2023: € 8,9 miljoen). Hiervan heeft € 8,4 miljoen betrekking op de inhuur die zijn ingezet op projecten binnen de ondersteunde processen, zoals verbetering van informatie en ICT-processen en –infrastructuur. In 2024 is onder andere gewerkt aan een nieuw digitaal fundament, is het financiële systeem gemigreerd naar een cloudomgeving en zijn de voorbereidingen gestart voor de aanschaf van een nieuw registratiesysteem voor het primaire proces.

Verder bestaan de personele lasten uit overige personeelskosten uit studie –en opleidingskosten, vacatiegelden en andere personeel gerelateerde kosten. Van de overige personele kosten heeft € 2,2 miljoen betrekking op kosten die direct zijn toe te wijzen aan onderzoeksprogramma's.

8.3.3.3 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft de specificatie weer van de afschrijvingen op de (im-)materiële vaste activa.

Bedragen in k€	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Ontwikkelde systemen	294	321	308
Installaties en apparatuur	383	506	340
Computerapparatuur	578	686	580
Kantoormeubilair	417	414	484
Totaal	**1.672**	**1.927**	**1.712**

De afschrijvingslasten zijn totaal € 0,3 miljoen lager dan de initiële begroting 2024. Ten opzichte van vorig jaar zijn de afschrijvingskosten nagenoeg gelijk gebleven. Zie de paragrafen 8.2.3. Immateriële vaste activa en 8.2.4 Materiele vaste activa voor een verloopoverzicht van de activa.

8.3.3.4 Huisvestingslasten

De huisvestingslasten kunnen als volgt worden gespecificeerd.

Bedragen in k€	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Huur	4.012	4.163	4.003
Service -en schoonmaakkosten	1.743	1.743	1.800
Overige huisvestingskosten	847	1.060	810
Af: doorbelaste huisvestingslasten aan groepsmaatschappijen en gelieerde partijen	-1.558	-1.643	-1.558
Totaal	**5.044**	**5.323**	**5.055**

De gerealiseerde huisvestingslasten zijn op totaal niveau € 0,3 miljoen lager dan initieel begroot. Ten opzichte van vorig jaar zijn de huisvestingskosten gelijk gebleven

De huisvestinglasten hebben vooral betrekking op de huur van de kantoorgebouwen in Den Haag en Utrecht (totaal € 4,0 miljoen).

De doorbelaste huisvestingslasten hebben betrekking op doorbelasting van de huisvestingskosten aan medegebruikers van het kantoorgebouw in Den Haag én op doorbelasting van huur en-beheerkosten van het kantoorgebouw in Utrecht, totaal € 1,6 miljoen.

8.3.3.5 Overige lasten

De huisvestingslasten kunnen als volgt worden gespecificeerd.

Bedragen in k€	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Kosten projectbureau NWO	93	-	1.056
Automatisering	3.649	3.295	3.582
Directe kosten onderzoeksprogramma's	24.354	41.200	23.588
Accountantskosten	497	440	464
Overige lasten	3.269	6.362	2.470
Totaal	**31.862**	**51.297**	**31.160**

De overige lasten bedragen totaal € 31,9 miljoen en zijn daarmee € 19,4 miljoen lager dan begroot. Dit is vooral het gevolg van begrote directe kosten ten behoeve van onderzoeksprogramma's, welke over de jaargrens worden besteed. De realisatie 2024 is met € 0,7 miljoen iets toegenomen ten opzichte van 2023.

Kosten projectbureau NWO

Het projectbureau verzorgt een gefaseerde ontwikkeling van het deel van het Science Park in Amsterdam waar NWO grond heeft. Ten opzichte van 2023 zijn de kosten met € 1,0 miljoen afgenomen tot € 0,1 miljoen. De kosten hebben vooral betrekking op projectmanagement/ en planbegeleidingskosten ter voorbereiding van erfpachtuitgiften. De kosten van het projectbureau NWO worden gedekt uit (toekomstige) erfpachtbaten.

Automatisering

De kosten voor automatisering over 2024 bedragen € 3,6 miljoen en hebben vooral betrekking op beheer en onderhoud van ICT-systemen en licenties, waaronder het primair registratiesysteem ISAAC, inter-/intranet, financiële en personele administratie pakket.

Directe kosten onderzoeksprogramma's

De directe kosten programma's betreffen voornamelijk kosten van kennisoverdracht, bijeenkomsten, contributies en reis –en verblijfkosten en overige algemene onderzoekkosten niet zijnde subsidieverstrekkingen. De directe kosten programma's zijn programma afhankelijke lasten en verschillen daarom van jaar tot jaar.

Accountantskosten

De accountantskosten bedragen in 2024 totaal € 0,5 miljoen inclusief btw en zijn in lijn met de accountantskosten over 2023. Een nadere specificatie van de accountantskosten is in paragraaf 8.7 Honoraria van de accountant opgenomen.

Overige lasten

De overige lasten bedragen € 3,3 miljoen. De overige lasten bestaan onder meer uit kosten voor kantoorfaciliteiten, contributies, abonnementen en overige bureaukosten. Deze kosten zijn ten opzichte van 2023 met € 0,8 miljoen toegenomen. In de begroting zijn middelen gereserveerd voor (door)ontwikkeling en implementatie van de nieuwe NWO-strategie. Een deel van het gereserveerde budget bestemd voor 2024 wordt in de komende periode besteed.

8.4 Financiële baten en lasten

Bedragen in k€	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Rentebaten	76.421	57.838	45.053
Rentebaten deposito	4.309	4.309	10.050
Effect reële waardebepaling verstrekte lening	1	-	2
Effect contante waardebepaling voorzieningen	179	-	-26
Bankkosten en koersresultaten	103	-	-5
Totaal	**81.013**	**62.147**	**55.074**

De financiële baten en lasten over 2024 bedragen € 81,0 miljoen positief (2023 totaal € 55,1 miljoen). Door de gemiddeld hogere rente over 2024 heeft NWO ruim € 25,6 miljoen meer aan rente ontvangen over het gemiddelde positieve banksaldo ten opzichte van 2023. De gemiddelde rente over 2023 bedroeg 3,2% tegenover een gemiddelde rente over 2024 van 3,6%.

Daarnaast had NWO tijdelijk overtollige middelen in deposito's gezet. Over 2024 is over deze deposito's totaal € 4,3 miljoen aan depositorente ontvangen. In 2024 zijn alle lopende deposito's vrijgevallen en weer toegevoegd aan de lopende rekening-courant schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën.

Het effect reële waardebepaling verstrekte lening heeft betrekking op een in 2014 verstrekte renteloze lening van € 0,5 miljoen aan Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer (WCW), welke in 2024 geheel is afgelost. Zie hiervoor paragraaf 8.2.5 Financiële vaste activa.

De gewijzigde rentetarieven hebben ook effect op de contante waardebepaling van de voorzieningen. De contante waarde bepaling voor het langlopende deel van de voorzieningen is totaal € 179 duizend. Zie voor het effect per voorziening paragraaf 8.2.9 Voorzieningen.

8.5 Vennootschapsbelasting

In 2015 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen aangenomen. Deze wet is per 1 januari 2016 in werking getreden. NWO is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting, omdat bij NWO geen sprake is van een winstoogmerk. Dit heeft de belastingdienst bij brief d.d. 13 juni 2019, kenmerk 0023.05.884/13062019 aan NWO bevestigd.

8.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben na de balansdatum geen materiële gebeurtenissen plaatsgevonden die noodzaken tot een bijstelling van de financiële verantwoording per 31 december 2024 en/of belangrijke financiële gevolgen hebben.

8.7 Honoraria van de accountant

Na een Europese aanbesteding is een raamovereenkomst afgesloten met betrekking tot accountantsdiensten met EY Accountants B.V. inzake de controle van NWO-D. Tevens is na een Europese aanbesteding, EY Accountants B.V. benoemd inzake de controle van NWO-I.

De volgende honoraria van EY Accountants B.V. zijn in rekening gebracht met betrekking tot het controlejaar 2024, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW. De bedragen zijn exclusief btw.

EY Accountants B.V. **Bedragen in k€**	**2024**	**2023**
NWO-D		
Jaarrekeningcontrole	364	345
Andere opdrachten	47	38
Andere niet-controlediensten	-	-
	411	**383**
NWO-I		
Jaarrekeningcontrole	336	293
Andere opdrachten	45	202
Andere niet-controlediensten	12	51
	393	**547**
Totaal	**804**	**930**

Andere accountants **Bedragen in k€**	**2024**	**2023**
STW		
Andere opdrachten		
Andere niet-controlediensten	-	21
	-	**21**

8.8 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Voor NWO is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Hierin is bepaald dat (semi)publieke instellingen jaarlijks de bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoedingen van hun topfunctionarissen moeten publiceren in het financiële jaarverslag.

De kring van topfunctionarissen bestaat uit de leden van de raad van bestuur, de raad van toezicht en de auditcommissie. Het WNT-overzicht voor NWO-D ziet er als volgt uit.

Bezoldiging topfunctionarissen

De binnen NWO geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018).

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking (Raad van bestuur):

Bedragen in K€	prof. dr. M.M. Levi	drs. C.E. Visser	Prof. H. Amman	Prof. dr. A.P.J van den Bosch	prof. dr. ir. M.P.C. Weijnen	prof. dr. J. de Boer	prof. dr. M.A. Ikram
Functiegegevens	**Voorzitter RvB**	**Lid RvB/ vicevoorzitter**	**Lid RvB/ vicevoorzitter**	**Domeinvoorzitter SGW**	**Domeinvoorzitter TTW**	**Domeinvoorzitter ENW**	**Domeinvoorzitter ZonMw**
Aanvang en eind functievervulling in 2024	0101-3112	0101-3108	3009-3112	0101-3112	0101-3112	0101-3112	0101-3112
Omvang dienstverband (in fte's)	1,0	1,0	1,0	0,5	0,6	0,5	0,5
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Individueel WNT-max	233.000	155.333	59.205	116.500	139.800	116.500	116.500
Bezoldiging							
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	200.604	134.137	44.417	91.464	112.928	91.875	91.950
Beloning betaalbaar op termijn	23.334	15.536	-	11.636	8.276	11.635	11.638
Subtotaal	*223.938*	*149.673*	*44.417*	*103.100*	*121.204*	*103.510*	*103.588*
Totaal bezoldiging 2024	**223.938**	**149.673**	**44.417**	**103.100**	**121.204**	**103.510**	**103.588**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2023							
Aanvang en eind functievervulling in 2023	0101-3112	0101-3112		0107-3112	0101-3112	0101-3112	0101-3112
Omvang dienstverband (in fte's)	1,0	1,0		0,5	0,57	0,5	0,5
Dienstbetrekking	ja	ja		ja	ja	ja	ja
Individueel WNT-max	223.000	223.000		56.208	127.355	111.500	111.500
Bezoldiging							
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	189.037	181.222		40.960	106.341	85.954	85.789
Beloning betaalbaar op termijn	22.526	22.500		5.617	12.862	11.237	11.234
Subtotaal	*211.563*	*203.722*		*46.577*	*119.203*	*97.191*	*97.023*
Totaal bezoldiging 2023	**211.563**	**203.722**		**46.577**	**119.203**	**97.191**	**97.023**

De norm WNT 2024 bedraagt € 233.000, geldend voor een fulltime dienstverband. Omgerekend naar 1 fulltime eenheid blijven alle NWO-topfunctionarissen onder de norm.

Drs. Caroline Visser is per 1 september terug te treden als lid raad van bestuur van NWO. Tijdelijk is prof. dr. Hans Amman aangesteld voor de periode van 30 september 2024 tot 1 april 2025 om de functie te vervullen. Inmiddels is drs. Anka Mulder door OCW benoemd als lid raad van bestuur met portefeuille bedrijfsvoering en financiën. Zij zal vanaf 1 mei 2025 toe treden tot de raad van bestuur en is benoemd voor een periode van vijf jaar.

Prof. dr. Arfan Ikram heeft een dienstverband met NWO voor 0,5 fte, hiervan is prof. dr. Arfan Ikram voor 0,3 fte gedetacheerd als voorzitter bij ZonMw.

De raad van bestuur bestaat uit zes leden. Prof. dr. Marcel Levi is voorzitter van de raad van bestuur. Prof. dr. Hans Amman is vicevoorzitter van de raad van bestuur en portefeuillehouder Bedrijfsvoering en Financiën. Daarnaast kent de raad van bestuur per 31 december 2024 vier wetenschappelijke leden, de domeinvoorzitters van de wetenschapsdomeinen prof dr. Antal van den Bosch (domein SGW), prof. dr. Arfan Ikram (domein ZonMw), prof. dr. ir. Margot Weijnen (domein TTW) en prof. dr. Jan de Boer (domein ENW).

Toezichthoudende topfunctionarissen (raad van toezicht):

Bedragen in K€	drs. D.J. van den Berg	ing. A.H. Lundqvist	dr. A. Esmeijer	drs. H.W. te Beest	prof. dr. S.E. Buitendijk	prof. dr. D.C. van den Boom	prof. dr. P.A.M. Sampers
Functiegegevens	**Voorzitter RvB**	**Lid RvT/Lid AC**	**Lid RvT**	**Lid RvT/ Voorzitter AC**	**Lid RvT**	**Lid RvT**	
Aanvang en eind functievervulling in 2024	0101-3112	0101-3112	0101-3009	0101-3112	0101-3112	0101-3112	
Individueel WNT-max	34.950	23.300	17.443	23.300	23.300	23.330	
Bezoldiging							
Totaal bezoldiging 2024	**26.214**	**17.475**	**13.106**	**17.475**	**17.475**	**17.475**	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	
Gegevens 2023							
Aanvang en eind functievervulling in 2023	0101-3112	0101-3112	0101-3112	0101-3112	0101-3112		
Individueel WNT-max	33.450	22.300	22.300	22.300	22.300		
Bezoldiging							
Totaal bezoldiging 2023	**19.986**	**13.242**	**13.242**	**13.242**	**13.242**		

In de wet NWO is bepaald dat de raad van toezicht bestaat uit een voorzitter en ten hoogste vijf overige leden. De leden worden benoemd door de Minister van OCW.

Met ingang van 1 oktober heeft dr. Adriana Esmeijer haar functie als lid van de raad van toezicht beëindigd. Per 1 januari 2024 is prof. dr. Dymph van den Boom toegetreden tot de raad van toezicht.

In 2023 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een herbenoemingsbesluit genomen, waarmee prof. dr. Simone Buitendijk per 1 januari 2024 voor een tweede periode van ten hoogste vijf jaar is benoemd als lid van de raad van toezicht.

Ten behoeve van de continuïteit heeft de raad van toezicht afgesproken om trapsgewijs in de opvolging te voorzien. Zodoende heeft ing. Amandus Lundqvist in december 2024 aangegeven in het voorjaar van 2025 terug te treden als lid van de raad van toezicht op het moment dat geschikte opvolging is gevonden.

De raad van toezicht bestaat op 31 december 2024 uit vijf leden. Drs. Dirk Jan van den Berg (voorzitter), ing. Amandus Lundqvist, drs. Willem te Beest, prof. dr. Simone Buitendijk en prof dr. Dymph van den Boom.

De raad van toezicht heeft een auditcommissie. De auditcommissie bestaat op 31 december 2024 uit drie leden, drs. Willem te Beest (voorzitter), ing. Amandus Lundqvist en prof. dr. Peter Sampers. Prof. dr. Peter Sampers is extern lid van de auditcommissie. Met de benoeming van een extern lid geeft NWO invulling aan de vereisten die worden gesteld aan een organisatie van openbaar belang (OOB).

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Den Haag, 19 juni 2025

De raad van bestuur (rvb) van NWO bestaat op moment van ondertekening uit een voorzitter en vijf leden:

Prof. dr. Marcel Levi (voorzitter)
Drs. Anka Mulder (vicevoorzitter)
Prof. dr. ir. Margot Weijnen
Prof. dr. Antal van den Bosch
Prof. dr. Jan de Boer
Prof. dr. Arfan Ikram

9 Overige gegevens

9.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van de
Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2024 van de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Relevante wet- en regelgeving van het Wetenschapsaccountantsprotocol OCW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2024;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2024
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Wetenschapsaccountantsprotocol OCW vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek (hierna ook wel: de organisatie) zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in de organisatie

De Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek is een zelfstandig bestuursorgaan en valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).
De Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek is de wetenschapsfinancier voor de tweede geldstroom in Nederland en zorgt voor kwaliteit en vernieuwing in wetenschap door het organiseren van programma's en financiering voor onderzoek. De Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek kent vier domeinen. Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I) is een zelfstandige stichting behorende bij de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek. De NWO-instituten bundelen hun krachten rondom een onderzoeksvraag en verbinden de Nederlandse wetenschap met de internationale wetenschappelijke gemeenschap. Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan een aantal onderwerpen op basis van de activiteiten van de groep en onze risicoanalyse.

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten of dat baten en lasten alsmede de balansmutaties niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€ 30,0 miljoen (2023: € 29,5 miljoen).
Toegepaste benchmark	2%van de totale baten (enkelvoudig) over 2024 (2023: idem).
Materialiteit voor de financiële rechtmatigheid	€ 46,8 miljoen (2023: € 43,4 miljoen).
Toegepaste benchmark	3%van de totale publieke middelen over 2024 (2023: idem).
Nadere toelichting	Deze materialiteit is bepaald rekening houdende met paragraaf 2.1.3. Materialiteitstabel van het Wetenschapsaccountantsprotocol OCW. In deze paragraaf is tevens voor diverse posten/ onderwerpen een specifieke uitvoeringsmaterialiteit, alsmede een specifieke rapportagegrens opgenomen, die wij hebben toegepast.
Materialiteit WNT	Voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie hebben wij de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van bestuur en de auditcommissie die is ingesteld door de raad van toezicht (hierna: de auditcommissie) overeengekomen dat wij aan de raad van bestuur en de auditcommissie de tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 1.500.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

De Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek staat aan het hoofd van een groep van entiteiten. De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de jaarrekening.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de groepscontrole om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsonderdelen binnen de groep als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening. Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op, de beoordeling en de evaluatie van de controlewerkzaamheden die in het kader van de groepscontrole zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Op basis van ons inzicht in de groep en haar omgeving, het van toepassing zijnde verslaggevingsstelsel en het interne beheersingssysteem van de groep, hebben wij risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening en de belangrijke posten en toelichtingen geïdentificeerd en ingeschat.
Op basis van deze risico-inschatting hebben we de aard, timing en omvang van de uitgevoerde controlewerkzaamheden bepaald, inclusief de entiteiten of bedrijfsonderdelen binnen de groep (groepsonderdelen) waar controlewerkzaamheden worden uitgevoerd. Daarbij hebben wij rekening gehouden met de aard van de relevante gebeurtenissen en omstandigheden die aanleiding gaven tot de geïdentificeerde risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening, het verband dat deze risico's hebben met groepsonderdelen alsmede de materialiteit of de financiële omvang van groepsonderdelen ten opzichte van de groep.

Wij hebben de controlewerkzaamheden zelf uitgevoerd bij de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek (de vier domeinen) en de uit te voeren controlewerkzaamheden en geïdentificeerde risico's gecommuniceerd middels instructies aan de accountant van Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I). Wij hebben accountant van NWO-I verzocht om aangelegenheden te communiceren met betrekking tot de financiële informatie van het groepsonderdeel die relevant zijn voor het identificeren en inschatten van risico's.

Dit resulteerde in een dekking van 100%van het netto resultaat voor belastingen, 100%van de totale baten en 99%van de totale activa. Voor andere groepsonderdelen hebben wij analytische procedures uitgevoerd ter bevestiging dat onze risicoanalyse en de reikwijdte van de groepscontrole gedurende de controle passend bleven.

Wij hebben overleg gevoerd met het management en de accountant van NWO-I, om inzicht te verwerven in de activiteiten, de risicoanalyse van de groep en de risico's op een afwijking van materieel belang te bespreken. Wij hebben de toereikendheid van de rapportages van de accountant van NWO-I beoordeeld en geëvalueerd en waar nodig belangrijke werkdocumenten beoordeeld om risico's op een afwijking van materieel belang te adresseren. Wij hielden planningsvergaderingen, vergaderingen die van belang waren gegeven de omstandigheden. Tijdens deze vergaderingen werden onder andere de planning, de uitgevoerde procedures op basis van de risicoanalyse, bevindingen en observaties besproken. Eventueel verdere controlewerkzaamheden die nodig werden geacht door de groepsaccountant of de accountant van NWO-I, zijn bepaald en vervolgens uitgevoerd.

Door bovengenoemde werkzaamheden bij (groeps)onderdelen, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam zowel op het niveau van de groep als op het niveau van de groepsonderdelen over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een zelfstandig bestuursorgaan. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT-audit.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten en dat baten en lasten, alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat:

- op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude;
- van het niet-rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede balansmutaties, die van materieel belang zijn.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de organisatie en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de raad van bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van toezicht het toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.
Wij verwijzen naar hoofdstuk 5.3.3 van het jaarverslag, waarin de risicoanalyse van de raad van bestuur is opgenomen na overweging van mogelijke frauderisico's.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode en gedragslijnen, het NWO-fraudeprotocol, de klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, onrechtmatige besteding van middelen, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij houden rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle organisaties aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in onderdeel 4.4 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling in de toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2024. Ook hebben wij data-analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Wij zijn bij het identificeren en inschatten van frauderisico's uitgegaan van de veronderstelling dat er bij de opbrengstenverantwoording frauderisico's bestaan. Volgens onze inschatting geeft met name de volledige verantwoording van rijksbijdragen OCW aanleiding tot deze risico's. Wij hebben in reactie op het veronderstelde frauderisico onze werkzaamheden inzake de opbrengstenverantwoording bepaald en uitgevoerd, waaronder het aansluiten van de verantwoorde rijksbijdragen OCW op de rijksbegroting van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor 2024 en de rijksbijdragebrieven genoemd in Toelichting 4.6.2 op de geconsolideerde staat van baten en lasten.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de raad van bestuur, het hoofd financiën, de interne audit en compliance afdeling, domeinbestuur en de medewerkers planning en control, de auditcommissie en de raad van toezicht.

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening of de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede balansmutaties.

Onze controleaanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving
Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Relevante wet- en regelgeving van het Wetenschapsaccountantsprotocol OCW. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening of de rechtmatige totstandkoming van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, op basis van onze ervaring in de sector, door afstemming met de raad van bestuur, het lezen van notulen, het kennisnemen van rapporten van de interne audit en compliance afdeling en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

Wij hebben verder kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben wij schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controleaanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling
De raad van bestuur heeft een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de organisatie om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst. Zoals toegelicht in onderdeel "4.3 Continuïteit" in de toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2024 en hoofdstuk 5.3.2 "Continuïteitsparagraaf en financieel perspectief" van het jaarverslag, richt deze specifieke beoordeling zich op de enkelvoudige financiële positie, de ontstane negatieve overige reserve (2012-2019) en de toezegging van het ministerie van OCW zoals vastgelegd in de brief van 17 oktober 2014 met kenmerk 684804. De jaarrekening is opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de raad van bestuur besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de raad van bestuur op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Verder hebben wij kennisgenomen van de meerjarenbegroting en vastgesteld dat deze is ontleend aan de planning & control cyclus, aansluit op de begroting van het ministerie van OCW en voorzien is van een advies door de raad van toezicht.
Wij hebben kennisgenomen van de bovengenoemde brief en de afspraken met het ministerie van OCW geëvalueerd die een belangrijke basis vormen voor de liquiditeit van de organisatie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle
In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. Het kernpunt van onze controle hebben wij met de raad van bestuur en de auditcommissie gecommuniceerd, maar vormt geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen relevante wijzigingen aangebracht in het kernpunt van onze controle.

Verantwoording en toelichting van de subsidietoekenningen	
Risico	De lasten van de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek bestaan voor € 1.069 miljoen (2023: € 993 miljoen) uit subsidietoekenningen (verstrekte subsidies) voor onderzoeksprogramma's aan universiteiten en onderzoeksinstituten. De grondslagen zijn toegelicht in paragraaf 4.4.18 en nadere toelichtingen zijn opgenomen in paragrafen 4.6.3.1 (geconsolideerd) en 8.3.3.1 (enkelvoudig) van de jaarrekening, waarin ook een analyse van de subsidietoekenningen is opgenomen. Subsidietoekenningen worden in het jaar van toekenning voor het gehele bedrag als last verantwoord. Indien bij definitieve afwikkeling van onderzoeksprogramma's de subsidie lager wordt vastgesteld, komt de afwikkeling ten gunste van het resultaat in het boekjaar waarin definitieve vaststelling plaatsvindt. Hierdoor is de verwerking van subsidietoekenningen gevoelig voor de discretionaire beslissing tot toekenning of definitieve vaststelling van subsidies. Subsidietoekenningen vinden plaats met inachtneming van de NWO Subsidieregeling 2024, inclusief de hierin opgenomen verantwoordings- en controle-uitgangspunten. De Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek voert interne controles en procedures uit en maakt gebruik van externe controle door accountants van de verstrekte subsidies om zekerheid te krijgen omtrent de rechtmatigheid en de hoogte van de vaststelling van verstrekte subsidies. Vanwege de significante omvang en de samenhang van verwerking van subsidietoekenningen met discretionaire beslissingen, vormt de verantwoording en de toelichting van de subsidietoekenningen het kernpunt van onze controle van de jaarrekening. Daarnaast is de financiële rechtmatigheid en naleving van de NWO Subsidieregeling 2024 een belangrijk aandachtspunt.
Onze controleaanpak	Onze werkzaamheden bestonden onder andere uit het evalueren van de geschiktheid van door de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek gehanteerde grondslagen voor de financiële rechtmatigheid en de verantwoording en toelichting van de subsidietoekenningen in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Wij hebben systeemgerichte werkzaamheden en gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd op de subsidietoekenning om vast te stellen dat de subsidietoekenningen juist en volledig zijn verantwoord en toegelicht in de jaarrekening en voldoen aan de eisen vanuit financiële rechtmatigheid. Wij hebben steekproeven uitgevoerd op de subsidietoekenningen, (tussentijdse) betaalde subsidietranches en subsidievaststellingen.

Verantwoording en toelichting van de subsidietoekenningen	
	Hierbij hebben wij onder andere voor subsidietoekenningen vastgesteld dat een ondertekende toekenning aanwezig is, inclusief documentatie inzake aanvraag en besluitvorming hierop in overeenstemming met de NWO Subsidieregeling 2024. Wij hebben daarnaast in het bijzonder aandacht gehad voor de verwerking van de last in het juiste boekjaar. Voor definitieve afwikkeling hebben wij de aanwezigheid van een goedkeurende controleverklaring van de externe accountant vastgesteld, voor zover deze vereist is op grond van de NWO Subsidieregeling 2024. Daarnaast hebben wij de juistheid, inclusief afgrenzing, van de openstaande subsidieverplichtingen gecontroleerd. Ten slotte hebben wij de analyse van de subsidietoekenningen beoordeeld en de toelichtingen in de jaarrekening geëvalueerd in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.
Belangrijke observaties	Uit de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden volgen geen materiële bevindingen ten aanzien van de verantwoording en toelichting van de subsidietoekenningen.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.
Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die is vereist op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Wetenschapsaccountantsprotocol OCW.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Wetenschapsaccountantsprotocol OCW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Wetenschapsaccountantsprotocol OCW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door de raad van bestuur op 29 juni 2015 benoemd als accountant van de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek vanaf de controle van het boekjaar 2015 en zijn sinds dat boekjaar tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten geleverd als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De raad van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Relevante wet- en regelgeving van het Wetenschapsaccountantsprotocol OCW. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht staat de raad van bestuur met raad ter zijde en geeft advies over de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Wetenschapsaccountantsprotocol OCW, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie Informatie ter ondersteuning van ons oordeel hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel. Onze controle bestond verder onder andere uit:

- het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van bestuur en de auditcommissie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.
In dit kader geven wij ook een verklaring aan de auditcommissie op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van bestuur en de auditcommissie dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van bestuur en de auditcommissie over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van bestuur en de auditcommissie hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Den Haag, 19 juni 2025

EY Accountants B.V.

w.g. A.W. Slagboom-de Ruiter MSc RA

8 Bijlagen

Bijlage 1. Exploitatieoverzicht 2024 specifieke bijdragen

Wetenschapsdomein	Toekenningen	Subsidielasten 2024	Beheerslasten 2024	Financierings % 2024
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Impact Explorer	646.996	409	50%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Gesloten kringlopen	(142.397)	40.562	7%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	BiodivScen (netwerkkosten)	-	6.897	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Natuurkunde - Industrial Partnership Programmes	(100.465)	-	62%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	ENW PPS-fonds TA	-	73.277	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	ENW PPS-fonds LIFT	(39.028)	86.978	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	ENW PPS-fonds IPP	-	66.653	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	PhD@Sea	-	9.204	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Meerfase-stroming voor verduur zaming van de industrie	-	21.000	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	IPP Coldlight	-	18.700	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	IPP X-Tools	-	18.200	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Soft Advanced Materials	-	13.000	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Waarde uit Biomassa	39.000	7.670	16%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Flag-Era III	(215.665)	-	62%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	QuTech 2020-2024	2.500.000	-	40%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	NGF Quantum Delta	-	5.438	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	NGF Groenvermogen R&D werkpakket 2	-	7.183	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	NGF Quantum Technologie 2023	-	9.413	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	GroenvermogenNL Werkstroom 4	-	296.654	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	NGF Groenvermogen R&D werkpakket 3	-	7.183	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	NGF Groenvermogen R&D werkpakket 7	12.164.310	86.059	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	NGF Circular Plastics - WP8	5.855.159	100.165	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	NGF GVNL WP1 - GroenvermogenNL	34.511.995	174.626	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	R&D Werkpakket 4	-	337.140	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	R&D Werkpakket 5	-	270.469	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	R&D Werkpakket 6	-	270.469	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	GDST-NWO science industry coo-peration programme Chemistry of Advanced Materials	(77.344)	-	89%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Bouwstenen van leven	(35.371)	-	9%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	CBBC	2.600.735	24.265	1%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	HCA Chemie	-	46.982	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Hé	(58.878)	-	43%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	CW-Octrooien	-	(341)	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Biobased Economy FAPESP 2017	(69.602)	2.260	15%

Wetenschapsdomein	Toekenningen	Subsidielasten 2024	Beheerslasten 2024	Financierings % 2024
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	ERA-Net Reg Sys	-	6.050	24%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Indo-Dutch Joint Research Programma for ICT 2017	(17.449)	-	20%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Vroege opsporing en preventie van hart- en vaatziekten	-	24.784	79%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	NGF AiNed Fellowship Beurzen	4.490.115	17.518	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	NGF AiNed XS Europa	2.364.239	99.855	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Big Software	(147.146)	-	50%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	ICTPrijs	50.000	4.165	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	C2Dâ€“Horizontaal	(11.375)	-	65%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Big Data: real time ICT for logistics	(76.178)	-	63%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	DATA2PERSON	(62.336)	-	63%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Carbonhydrate Competence Center (CCC)	(805)	1.880	66%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Eranet - EuroBioImaging	-	180	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Suscrop netwerkkosten	-	1.341	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	DeepNL	-	64.790	10%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Waterworks 2017	-	6.050	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	European Polar Board	-	(18.083)	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	EU-PolarNet2	(1.125)	43.673	100%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	ING - UK/NL Astronomie	(1.262.525)	6.462	6%
Exacte en Natuurwetenschappen (ENW)	Embassy Science Fellows	137.000	504	45%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	EU-H2020-NORFACE Transformations to Sustainability (T2S)	-	382	100%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	Logistiek - Integrator	(59.443)	-	69%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	JPI Changing Environments	(11.496)	-	53%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	Maatschappelijke aspecten van de regionale energietransitie	-	4.661	100%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	Era-net co-fund Urban Accessibility and Connectivity	-	42.841	71%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	Era-net cofund Urban Transformation Capacities	-	23.902	100%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	NGF Elsalab	-	633.116	100%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	JPI Climate	-	20.000	50%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	Maatschappelijk verantwoord innoveren	(18.252)	-	4%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	Stichting VCVGZ: Autisme	(2.289)	488	100%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	Next Generation Infrastructures	(10.691)	-	50%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	T-AP Digging into Data	(12.935)	-	100%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	NORFACE Governance	(741.504)	111.881	86%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	JPI EU Management Board	-	33.754	100%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	NORFACE Coordinatiekosten	-	2.142	100%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	EU-H2020-EULAC Focus	-	11.039	100%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	HERA Algemeen Coordinatiekosten	-	800	100%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	CSA Sincere	-	1.361	100%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	EU H2020 EXPAND II	-	15.700	100%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	EU H2020 CHANSE	-	9.387	100%

Wetenschapsdomein	Toekenningen	Subsidielasten 2024	Beheerslasten 2024	Financierings % 2024
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	Symposium Gedrag en Transport	-	3.126	100%
Sociale en Geesteswetenschappen (SGW)	Promoties in de Geesteswetenschappen SGW	4.530.152	-	58%
Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek	NGF voorfase Digitaliseringsimpuls Onderwijs NL	-	20.625	14%
Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA	Extramurale zorg	(140.436)	-	50%
Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA	Urban Transformation Capacities	-	2.051	100%
Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA	NGF Regionale liaisons en Learning Communities GroenvermogenNL 2022	(78.893)	-	100%
Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA	Driving Urban Transitions 2023	1.997.619	-	45%
Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA	NGF Werkstroom 2 - incidentele subs deel 1	1.199.744	46.982	100%
Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA	NGF Werkstroom 2 - incidentele subs deel 2	-	238.220	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Disciplinaire Raden	-	9.733	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Faciliteiten Toegepast Onderzoek (EZK/RVO)	-	6.000	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	OTP-Enabling Technologies	45.803.605	-	4%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	VWS Novel Antibacterial compounds and therapies antgonising resistance NACTAR	(400.294)	20.348	14%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Zandfiltratie	(28.046)	77.904	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Partnership ESI	-	14.038	50%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	High Tech Systemen en Materialen (HTSM)	(120.846)	-	3%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Hightech materialen (HTM)	(166.256)	-	59%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Take-off TO2 - fase 1	157.500	98.295	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Crossovercall	(276.667)	39.678	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Thematische Technology Transfer - Uitvoeringskosten	-	774	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Venture Challenge	283.351	65.556	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Take off Cybersecurity Den Haag	-	14.740	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Thematische Technology Transfer - 2e beschikking	-	12.158	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Take-off Commit2Data uitvoeringskosten	-	9.177	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	NGF NXTGEN Hightech	12.305.856	158.973	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	NGF PhotonDelta	-	132.257	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Take-off - Haalbaarheidsstudies OCW + C2D EZK	2.331.639	-	17%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Take-off - Vroege fase traject (EZK)	5.933.577	215.810	100%

Wetenschapsdomein	Toekenningen	Subsidielasten 2024	Beheerslasten 2024	Financierings % 2024
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Perspectief	-	1.818.535	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	HIP	-	55	50%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Perspectief - EDL efficient deep learning	(58.275)	-	86%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Perspectief - Novel Approaches for Micronial Syngas	(56.489)	-	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Perspectief - Citius Altius Sanius	(250.464)	-	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Perspectief - Lensless imaging of 3D Nanostructures	1	-	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Perspectief - Additive Manufacturing for Extra Large Metal Components	(56.651)	-	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Electrons to Chemical Bonds (E2CB)	(12.407)	-	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	SYNOPTIC OPTICS	(21.074)	-	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Plantum	-	1.546	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Innovatieprogramma Visserij	-	8.038	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Innovatieprogramma Visserij - ODV-KOT	(29.121)	-	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Perspectief 2019-2020	70.000	-	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Perspectief 2021-2022	5.000	-	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Perspectief 2022-2023	275.000	-	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Perspectief 2023-2024	15.608.164	-	100%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	STW-STOWA-KWR-TKI Water Technology	(15.728)	241	27%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	Nutricia - New concepts for specialized nutritionthat influence immune Fitness	-	9.756	50%
Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW)	EZK bijdrage 2024	-	(823)	100%
Uitvoering Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	Thema 2018 - Opslag en conversie	(30.000)	24.607	100%
Uitvoering Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	Thema 2019 – SDG interactions and policy interventions in developing countries	172.628	84.251	20%
Uitvoering Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	Thema 2019 – Vernieuwing van Toezicht	-	44.899	47%
Uitvoering Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	Thema 2020 - Bruggen en kademuren in stedelijk gebied	-	23.893	50%
Uitvoering Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	Thema 2021 – Klimaat en natuur	(149.950)	35.657	100%
Uitvoering Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	A Climate Neutral, Sustainable and Productive Blue Economy	934.086	22.204	9%
Uitvoering Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth Biodiversa+	3.489.864	81.967	28%
Uitvoering Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	Onderzoek op Routes door Consortia 2022	10.876.773	-	2%
Uitvoering Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	WATER4ALL - Water Security for the Planet	1.251.175	1.771	69%

Wetenschapsdomein	Toekenningen	Subsidielasten 2024	Beheerslasten 2024	Financierings % 2024
Uitvoering Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	Onderzoek op Routes door Consortia 2023	64.286.784	(3)	2%
Uitvoering Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	Thema 2022 - Marktmechanismen en energietransitie	4.151.462	57.281	3%
Uitvoering Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	Thema 2022 - Stormvloedkeringen in een Leefbare Delta	3.417.106	74.938	47%
Uitvoering Nationale Wetenschapsagenda (NWA)	Thema 2022 - Koloniale collecties	2.640.008	58.611	1%
Internationale Programma's	NL-CGIAR Senior Expert Programme II	8.057.295	-	100%
Internationale Programma's	Programmalasten CGIAR II	-	174.388	100%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Bilaterale samenwerkingsprogramma Nederland-Duitsland ECCM (Vraag P)	(63.600)	-	100%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Partnerschap NWO - KWF Kankerbestrijding (Vraag P)	-	83.351	50%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Klimaatrobuuste watersystemen op landschapsschaal (LWV)	(90.000)	-	100%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Microbioom (LWV)	25.000	-	100%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Zorg in eigen leefomgeving (G&Z)	14.339	-	100%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Partnerschap NWO - ReumaNL (Vraag P)	3.056.321	102.684	50%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Clean Energy Transition (EU)	2.768.191	21.796	37%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Transforming Health and Care systems (EU)	2.268.521	20.937	16%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	ERA for health (EU)	10.668.809	(26.016)	28%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Meedoen op de arbeidsmarkt (G&Z)	(30.000)	-	100%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Mobiliteit in een duurzame toekomst (E&D)	2.677.426	-	13%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Circulaire economie: vertrouwen, gedrag en acceptatie (E&D)	5.602.611	-	6%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Samenwerking tussen mens en semi autonome systemen (VE)	4.798.212	-	20%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Cyberveiligheid (VE)	9.737.933	(202)	44%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	KIC Realisatie, versnelling, en opschaling van missie gedreven innovatie (MV)	7.279.646	-	6%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Partnerschap NL – India (ICMR) (Vraag P)	-	1.903	50%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Partnerschap NWO – Bronkhorst/ Krohne (Flow ++) (Vraag P)	-	190.140	50%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	AI voor Landbouw, Horticultuur, Water en Voedsel (LWV)	2.624.390	-	17%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Verbinding stad en land (LWV)	6.020.721	-	5%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Flexibel vraagvermogen in elektrisch gedreven industriële processen: Sociaal en technologisch onderzoek naar de energietransitie in de procesindustrie (E&D)	3.914.608	-	19%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Experimenteeromgevingen (ST)	3.352.369	-	8%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Partnerschap NWO – NGInfra	-	255.415	50%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Partnerschap NWO – Hartstichting	-	212.869	50%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Partnerschap NWO – Nierstichting	3.753.799	101.571	62%
KIC - Kennis- en innovatieconvenant	Partnerschap NWO – Ministerie van VWS-GMT	-	216.075	49%

In de tabel op de vorige pagina's zijn de verstrekte subsidies aan derden met betrekking tot programma's per wetenschapsgebied opgenomen, waarbij sprake is van ontvangen specifieke bijdragen van ministeries, overige overheden, EU, bedrijfsleven en andere instanties. De toekenningen en beheerslasten zijn de totale lasten voor het programma in 2024. Het financieringspercentage betreft het totale aandeel van de derden-financiers. Hierbij kan sprake zijn van meerdere financiers. Het andere deel betreft financiering uit de Rijksbijdragen OCW.

Bijlage 2. Samenstelling bestuursorganen NWO-D en -I

Raad van bestuur

Prof. dr. Marcel Levi (voorzitter), Amsterdam UMC
Drs. Caroline Visser (vicevoorzitter) (tot 1 september 2024)
Prof. dr. Hans Amman (vicevoorzitter) (vanaf 1 oktober 2024)
Prof. dr. Jan de Boer, Universiteit van Amsterdam
Prof. dr. Antal van den Bosch, Universiteit Utrecht
Prof. dr. Arfan Ikram, Erasmus Universiteit Rotterdam
Prof. dr. ir. Margot Weijnen, Technische Universiteit Delft
Dr. Floor Frederiks (secretaris)

Stichtingsbestuur NWO-I

Prof. dr. Marcel Levi (voorzitter), Amsterdam UMC
Drs. Caroline Visser (vicevoorzitter) (tot 1 september 2024)
Prof. dr. Hans Amman (vicevoorzitter) (vanaf 1 oktober 2024)
Prof. dr. Jan de Boer, Universiteit van Amsterdam
Prof. dr. Antal van den Bosch, Universiteit Utrecht
Prof. dr. Arfan Ikram, Erasmus Universiteit Rotterdam
Prof. dr. ir. Margot Weijnen, Technische Universiteit Delft
Dr. ir. Peter Spijker (secretaris)

Raad van toezicht

Drs. Dirk Jan van den Berg (voorzitter), voorzitter Zorgverzekeraars Nederland
Ing. Amandus Lundqvist (vicevoorzitter), vml. voorzitter stichting SURF
Drs. Willem te Beest, voorzitter Commissie Eindtermen Accountantsopleidingen
Prof. dr. Dymph van den Boom, zelfstandig adviseur
Prof. dr. Simone Buitendijk, deputy vice-chancellor and Provost (Rector) University of Salford
Dr. Adriana Esmeijer, zelfstandig adviseur, bestuurder en toezichthouder in onderwijs, cultuur, wetenschap en filantropie (tot 1 oktober 2024)
Drs. Raymond Schorno (secretaris)

Adviesraad

Drs. Marieke Blom, hoofdeconoom ING (vanaf 1 november 2024)
Prof. dr. Jet Bussemaker, Leids Universitair Medisch Centrum/Universiteit Leiden
Mr. Aart de Geus, Goldschmeding Foundation
Prof. dr. Beatrice de Graaf, Universiteit Utrecht (tot 1 november 2024)
Dr. Cynthia Liem, UHD Multimedia Computing Group TU Delft en uitvoerend musicus
Prof. dr. Kim Putters, Sociaal-Economische Raad
Prof. dr. Gerard van der Steenhoven, Universiteit van Twente, adviseur ministerie BZK
Drs. Peter Wennink, commissaris VDL Groep en Heineken, voorzitter RvT TU Eindhoven (vanaf 1 april 2024)
Dr. Ivo Ridder (secretaris, tot 1 oktober 2024)
Carolien Maas MA (secretaris, vanaf 1 oktober 2024)

Domeinbestuur Exacte en Natuurwetenschappen

Prof. dr. Jan de Boer (voorzitter, tevens lid RvB), Universiteit van Amsterdam
Prof. dr. ir. Karen Aardal, Technische Universiteit Delft
Prof. dr. ir. Ilja Arts, Universiteit Maastricht
Prof. dr. ir. Peter van Bodegom, Universiteit Leiden
Prof. dr. Ferdinand Grozema, Technische Universiteit Delft
Prof. dr. Rob Hamer, vml. Unilever
Prof. dr. ir. Maarten van Steen (vicevoorzitter), Universiteit Twente
Dr. Tanja Kulkens (secretaris)

Domeinbestuur Sociale en Geesteswetenschappen

Prof. dr. Antal van den Bosch (voorzitter, tevens lid RvB NWO), Universiteit Utrecht
Prof. dr. Carsten de Dreu, Universiteit Leiden (vanaf 1 februari 2024)
Prof. dr. Olivier Hekster, Radboud Universiteit (vanaf 1 maart 2024)
Mw. Cateautje Hijmans van den Bergh (vanaf 1 september 2024)
Prof. dr. Gabriele Jacobs, Erasmus Universiteit Rotterdam (vanaf 1 december 2024)
Prof. dr. Susanne Janssen, Erasmus Universiteit Rotterdam (vanaf 1 maart 2024)
Dr. Guda van Noort, Universiteit van Amsterdam
Dr. Nicky Pouw, Universiteit van Amsterdam
Prof. dr. ir. Jeroen de Ridder, Vrije Universiteit Amsterdam
Dr. Margaretha Wewerinke-Singh, Universiteit van Amsterdam (tot 1 september 2024)
Dr. Inge Werner (secretaris)

Domeinbestuur Technische en Toegepaste Wetenschappen (tevens bestuur van Technologiestichting STW)

Prof. dr. ir. Margot Weijnen (voorzitter, tevens lid RvB NWO), Technische Universiteit Delft
Ir. Karin Sluis (vicevoorzitter), Witteveen+Bos (tot 1 maart 2024)
Dr.ir. Bert Kip (vicevoorzitter m.i.v. 1 maart 2024) (voorheen Brightlands Chemelot Campus)
Prof.dr. Marieke Martens, TU Eindhoven
Prof. dr. Thom Palstra, Universiteit Twente (tot 1 september 2024)
Dhr. Lukas Roffel, Thales Nederland
Dr. ir. Aimée Sakes, Technische Universiteit Delft
Prof. dr. ir. Richard van de Sanden, TU Eindhoven / EIRES
Dr. Fanny Weinbreck, Agrifirm (vanaf 1 april 2024)
Drs. Marjolein van Wijngaarden, Boskalis (vanaf 1 september 2024)
Dr. Luuk Klomp (secretaris)

Bestuur ZonMw

Prof. dr. Arfan Ikram (voorzitter, tevens lid RvB NWO), Erasmus Medisch Centrum
Prof. dr. Huib Pols (vicevoorzitter) (tot 1 juni 2024)
Dr. Marijn van Ballegooijen, Gemeente Amstelveen
Prof. dr. Carlijn Bouten, TU Eindhoven
Dr. Sander Hilberink, Hogeschool Rotterdam (tot 1 oktober 2024)
Prof. dr. Han van Krieken (vicevoorzitter) (vanaf 1 september 2024)
Prof. dr. Bart-Jan Kullberg (waarnemend), Gezondheidsraad (tot 31 december 2024)
Drs. Edwin Maalderink (penningmeester), Gelre Ziekenhuizen (tot 1 oktober 2024)
Dr. ir. Moniek Pieters, GGD Gelderland-Zuid (tot 1 oktober 2024)
Prof. dr. Wilco Peul, Leids Universitair Medisch Centrum
Joyce Berger-Roelvink RA (penningmeester) (vanaf 1 oktober 2024)
Prof. dr. drs. Marlies Schijven, Amsterdam UMC
Dr. Véronique Timmerhuis (secretaris)

Bestuur Regieorgaan SIA

Ir. Paul van Rooij (voorzitter), toezichthouder, bestuurder en interim manager
Prof. dr. Helianthe Kort, Hogeschool Utrecht / TU Eindhoven
Drs. Korrie Louwes, Gemeente Den Haag
Claudia Reiner, Techniek Nederland
Drs. Elies Lemkes-Straver, onafhankelijk adviseur en toezichthouder (vanaf 1 april 2024)
Dr. Henno Theisens, Haagse Hogeschool
Dr. Mariska van der Giessen (secretaris)

Stuurgroep NRO

Prof. dr. Monique Volman (voorzitter, per 1 april 2024), Universiteit van Amsterdam
Dr. Quirine van der Hoeven, ministerie van OCW
Dr. ir. Rien Komen, Aeres
Karin van Oort MSM, voCampus
Prof. dr. Kim Schildkamp, Universiteit Twente
Drs. Sylvia Veltmaat, Flores Onderwijs
Prof. dr. Maarten Wolbers, Radboud Universiteit Nijmegen (vanaf 15 juni 2024)
Dr. Ilya Zitter MSc MTD, Hogeschool Utrecht
Dr. Gerard Baars (secretaris)

Stuurgroep Open Science NL

em. Prof. dr. Lex Bouter (voorzitter), Vrije Universiteit Amsterdam
Dr. Sander Bosch, Vrije Universiteit Amsterdam
Dr. Sarah Coombs, MLIS, Saxion Hogeschool
Dr. Antica Culina, NIOO-KNAW
Prof. dr. Peter-Bram 't Hoen, Radboudumc
Prof. dr. Franciska de Jong, Universiteit Utrecht
Drs. Martine Pronk, Liber
Drs. Hans de Jonge (secretaris)

Stuurgroep KIN

Prof. dr. Gerard van der Steenhoven (voorzitter), Universiteit van Twente, adviseur ministerie BZK
Ir. Marjolein Demmers MBA, Natuur en Milieu
Drs. Stientje van Veldhoven, World Resources Institute
Dr. Michiel van den Hout (secretaris)

Bijlage 3. Lijst van afkortingen

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AI	Artificiële Intelligentie
AMOLF	Instituut voor fundamenteel onderzoek aan complexe materiële systemen
ARCNL	Advanced Research Centre for Nanolithography
ASTRON	Nederlands Instituut voor Radio Astronomie
BUW	Beheerseenheid Universitaire Werkgroepen
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CWI	Centrum Wiskunde & Informatica
DIFFER	Dutch Institute for Fundamental Energy Research
DT	directeurenteam (NWO-D)
E&W	Erkennen en waarderen
ENW	NWO-domein Exacte en Natuurwetenschappen
EQSI	European Quantum Software Institute
ERC	European Research Council
ERIC	European Research Infrastructure Consortium
ESFRI	European Strategy Forum on Research Infrastructures
ET	Einstein Telescoop
EU	Europese Unie
EUV	Extreme Ultra Violet
EZ	Ministerie van Economische Zaken
FOM	Stichting voor Fundamenteel Onderzoek der Materie
FTE	Fulltime equivalent
GAI	Generatieve Artificial Intelligence
GRC	Global Research Council
GWI	Grootschalige Wetenschappelijke Infrastructuur
HFML-FELIX	High Field Magnet Laboratory en Free-Electron Lasers for Infrared eXperiment
IC	Interne controle
IenW	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
IIA	Institute of Internal Auditors
KIC	Kennis- en Innovatie Convenant
KIN	Klimaatonderzoek Initiatief Nederland
KNAW	Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
LOFAR	Low Frequency Array
LVVN	Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselveiligheid en Natuur
MEL	Monitoren, evalueren en leren
MKB-Nederland	Ondernemersvereniging voor midden- en kleinbedrijf
MMIP	Meerjarige Missiegedreven Innovatie Programma's
MTIB	Missiegedreven topsectoren- en innovatiebeleid
NCO	Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs
NFU	Nederlandse Federatie Universitaire Medisch Centra
NGF	Nationaal Groeifonds
Nikhef	Nationaal instituut voor subatomaire fysica
NIOZ	Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee
NLeSC	Netherlands e-Science Center
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
NRFU	National Research Foundation of Ukraine
NRF	National Research Foundation (Zuid-Afrika)
NRO	Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek
NSCR	Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving

NSFC	National Natural Science Foundation of China
NWA	Nationale Wetenschapsagenda
NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
NWO-D	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek Domeinorganisatie
NWO-I	Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OOB	Organisaties van Openbaar Belang
ORC	Onderzoek op routes door consortia
OSF	Open Science Fonds
PCNI	Permanente Commissie Nationale Instituten
PPS	Publiek-private samenwerking
RI&E	Risico-inventarisatie en -evaluatie
RRS	Rights Retention Strategy
RvB	NWO raad van bestuur
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RvT	NWO raad van toezicht
SEP	Strategy Evaluation Protocol
SGW	NWO-domein Sociale en Geesteswetenschappen
SIA	Stichting Innovatie Alliantie
SKA	Square Kilometer Array
SPO	Strategische Personeelsontwikkeling
SRON	Netherlands Institute for Space Research
TO2	Kennisinstellingen voor toegepast onderzoek (verenigd in de TO2-federatie)
TKI	Topconsortium Kennis en Innovatie
TTW	NWO-domein Technische en Toegepaste Wetenschappen
Umc	Universitair medisch centrum
UNL	Universiteiten van Nederland
UVR	Uitvoeringsregelingen
VH	Vereniging Hogescholen
VNO-NCW	Ondernemersvereniging
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Woo	Wet open overheid
WOTRO	Wetenschappelijk Onderzoek in de Tropen
WVOI	Werkgeversvereniging van kennisintensieve (onderzoeks)organisaties
ZonMw	samenwerkingsverband ZorgOnderzoek Nederland (Zon) en het NWO-domein Medische Wetenschappen (Mw)

Uitgave:
Nederlandse Organisatie voor
Wetenschappelijk Onderzoek

Bezoekadres:
Laan van Nieuw Oost-Indië 300
2593 CE Den Haag

Juni 2025

Nederlandse Organisatie
voor Wetenschappelijk Onderzoek

NWO Den Haag
Laan van Nieuw Oost-Indië 300
2593 CE Den Haag
Postbus 93138
2509 AC Den Haag
+31 (0)70 344 06 40

NWO Utrecht
Winthontlaan 2
3526 KV Utrecht
Postbus 3021
3502 GA Utrecht
+31 (0)30 600 12 11

www.nwo.nl